

Cuprins

I Rezoluții, recomandări și avize

REZOLUȚII

Comitetul Regiunilor

Interactio – ședință hibridă – A 140-a sesiune plenară a CoR, 12.10.2020-14.10.2020

2020/C 440/01	Rezoluția Comitetului European al Regiunilor privind Barometrul regional și local anual pentru 2020 – Autoritățile locale și regionale se confruntă cu COVID-19 și sprijină redresarea	1
---------------	--	---

AVIZE

Comitetul Regiunilor

Interactio – ședință hibridă – A 140-a sesiune plenară a CoR, 12.10.2020-14.10.2020

2020/C 440/02	Avizul Comitetului European al Regiunilor — Condiții de trai echivalente: o responsabilitate comună la toate nivelurile de guvernare din Europa	4
2020/C 440/03	Avizul Comitetului European al Regiunilor pe tema „Asistența medicală transfrontalieră – punere în aplicare și perspectivele viitoare”	10
2020/C 440/04	Avizul Comitetului European al Regiunilor pe tema „Un mecanism european pentru situațiile de urgență din domeniul sănătății”	15
2020/C 440/05	Avizul Comitetului European al Regiunilor – Biodiversitatea în orașe și regiuni după 2020, în cadrul celei de a 15-a Conferințe a părților la Convenția privind diversitatea biologică a ONU și al Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030	20
2020/C 440/06	Avizul Comitetului European al Regiunilor pe tema „Raportul privind barierele existente pe piața unică și Planul de acțiune pentru asigurarea respectării normelor privind piața unică”	27
2020/C 440/07	Avizul Comitetului European al Regiunilor – Schimbările demografice: propuneri privind măsurarea și combaterea efectelor negative în regiunile UE	33

2020/C 440/08	Avizul Comitetului European al Regiunilor – O Europă socială puternică pentru tranziții juste	42
2020/C 440/09	Avizul Comitetului European al Regiunilor pe tema „Autoritățile locale și regionale în dialog permanent cu cetățenii”	49
2020/C 440/10	Avizul Comitetului European al Regiunilor pe tema „Rolul politicii de coeziune a UE în ceea ce privește schimbările economice inteligente și inovatoare în regiuni în contextul crizei cauzate de coronavirus”	54
2020/C 440/11	Avizul Comitetului European al Regiunilor pe tema „Strategia pentru IMM-uri”	60
2020/C 440/12	Avizul Comitetului European al Regiunilor pe tema „Provocări pentru democrația locală în Balcanii de Vest”	66
2020/C 440/13	Avizul Comitetului European al Regiunilor – O strategie pentru viitorul digital al Europei și o strategie europeană privind datele	71
2020/C 440/14	Avizul Comitetului European al Regiunilor: Cartea albă privind inteligența artificială – O abordare europeană axată pe excelență și încredere	79
2020/C 440/15	Avizul Comitetului European al Regiunilor pe tema „Tablou de bord privind inovarea la nivel regional și impactul acesteia asupra politicilor regionale bazate pe realitățile din teritoriu”	87
2020/C 440/16	Avizul Comitetului European al Regiunilor pe tema „O Uniune a egalității: Strategia privind egalitatea de gen 2020-2025”	92
2020/C 440/17	Avizul Comitetului European al Regiunilor — Pactul climatic european	99
2020/C 440/18	Avizul Comitetului European al Regiunilor – Noul Plan de acțiune privind economia circulară	107
2020/C 440/19	Avizul Comitetului European al Regiunilor pe tema „Către utilizarea durabilă a resurselor naturale în insulele din Marea Mediterană”	114
2020/C 440/20	Avizul Comitetului European al Regiunilor — Reînnoirea Cartei de la Leipzig pentru orașe europene durabile	119
2020/C 440/21	Avizul Comitetului European al Regiunilor privind „O nouă strategie industrială pentru Europa” . . .	125

III Acte pregătitoare

Comitetul Regiunilor

Interactio – ședință hibridă – A 140-a sesiune plenară a CoR, 12.10.2020-14.10.2020

2020/C 440/22	Avizul Comitetului European al Regiunilor – Programul „UE pentru sănătate” (EU4Health)	131
2020/C 440/23	Avizul Comitetului European al Regiunilor — Un mecanism consolidat de protecție civilă al Uniunii	150
2020/C 440/24	Avizul Comitetului European al Regiunilor – Planul de redresare pentru Europa în contextul pandemiei de COVID-19: Mecanismul de redresare și reziliență și Instrumentul de sprijin tehnic	160
2020/C 440/25	Avizul Comitetului European al Regiunilor — Anul european al căilor ferate 2021	183
2020/C 440/26	Avizul Comitetului European al Regiunilor – Pachetul legislativ REACT-EU	191

I

(Rezoluții, recomandări și avize)

REZOLUȚII

COMITETUL REGIUNILOR

INTERACTIO – ȘEDINȚĂ HIBRIDĂ – A 140-A SESIUNE PLENARĂ A COR, 12.10.2020-14.10.2020

Rezoluția Comitetului European al Regiunilor privind Barometrul regional și local anual pentru 2020 – Autoritățile locale și regionale se confruntă cu COVID-19 și sprijină redresarea

(2020/C 440/01)

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR (CoR),

- având în vedere raportul său: „Barometrul anual regional și local pentru 2020”, cu o abordare incluzivă, bazată pe fapte și date concrete, care implică mai mulți parteneri și instituții,
 - întrucât scopul raportului este de a reflecta la dimensiunea regională și locală a stării Uniunii, de a oferi factorilor de decizie politică la nivel european, național, regional și local dovezi cu privire la cele mai presante provocări pentru anul următor, precum și de a oferi recomandări esențiale pentru a da un impuls răspunsurilor politice din partea Europei. Aceste recomandări ar trebui să ducă la dezbateri deschise și incluzive la toate nivelurile, pentru a explica viitoarele opțiuni și a spori legitimitatea deciziilor care urmează să fie luate;
 - întrucât autoritățile locale și regionale se află în prima linie a gestionării crizelor, fiind responsabile de aspectele critice legate de măsurile restrictive, asistența medicală, serviciile sociale și dezvoltarea economică, deoarece aceste responsabilități se împart între diferite niveluri de guvernare în statele membre;
 - întrucât impactul crizei cauzate de pandemia de COVID-19 este foarte diferit, cu o puternică dimensiune teritorială, care are consecințe importante asupra gestionării crizei și a răspunsurilor politice;
 - întrucât guvernele subnaționale joacă un rol major în gestionarea crizei cauzate de pandemia de COVID-19, atât prin decizii și acțiuni politice proprii, cât și prin punerea în aplicare a politicilor decise la alte niveluri de guvernare,
1. subliniază importanța guvernării pe mai multe niveluri și a nevoii de coordonare în gestionarea asistenței medicale de urgență și în cooperarea transfrontalieră în domeniul sănătății pentru a asigura un răspuns coerent și eficient la crizele viitoare;
 2. subliniază că, în conformitate cu un sondaj de opinie realizat în septembrie 2020 la solicitarea CoR cu privire la punctele de vedere ale cetățenilor UE despre criza cauzată de coronavirus și rolul autorităților locale și regionale, acesta din urmă rămâne nivelul de guvernare din UE care se bucură de cea mai mare încredere (52 %) și, în același timp, nivelul cel mai de încredere (48 %) pentru a lua, în prezent și în viitor, măsurile adecvate menite să depășească impactul economic și social al crizei cauzate de pandemie. O majoritate clară a europenilor (58 %) consideră, de asemenea, că o influență mai mare a autorităților locale și regionale ar avea un impact pozitiv asupra capacității UE de a rezolva probleme, opinia aceasta fiind majoritară în toate statele membre;

3. subliniază că criza a dus la creșterea cheltuielilor și la reducerea veniturilor pentru autoritățile locale și regionale și solicită ca autoritățile locale și regionale să primească resurse suficiente de la guvernele centrale și de la nivelul UE pentru a-și consolida sistemele de sănătate în prezent și pe termen lung. Disparitățile regionale în ceea ce privește sistemele de sănătate și blocajele în pregătirea pentru situații de urgență ar trebui abordate prin intermediul autorităților naționale competente. Programul „UE pentru sănătate” și măsurile de rezervă și de flexibilitate RescEU ar trebui să completeze aceste eforturi;
4. subliniază că Barometrul anual regional și local pentru 2020 demonstrează că criteriile de acordare a finanțării ar trebui să fie adaptate specificului regiunilor și să se bazeze pe un set cuprinzător de indicatori care să reflecte diferitele niveluri de expunere și vulnerabilitate, inclusiv cu privire la pierderile din PIB de la începutul crizei, la ponderea sectoarelor de risc, dependența de turism, comerțul și transporturile transfrontaliere și internaționale, precum și la ponderea persoanelor care desfășoară activități independente și a IMM-urilor din economia regiunii;
5. subliniază că Mecanismul de redresare și reziliență, ca element central al planului de redresare al UE, nu trebuie să ignore dimensiunea locală: guvernele subnaționale trebuie să fie implicate îndeaproape în pregătirea planurilor naționale și să elaboreze propriile planuri de redresare regionale și locale, în concordanță cu planul UE și cu planurile naționale. Semestrul european – ca sistem de guvernare al acestui mecanism – trebuie să includă un cod de conduită pentru implicarea autorităților locale și regionale, în conformitate cu principiile parteneriatului și subsidiarității active;
6. reiterează faptul că IMM-urile și sectoarele cele mai afectate, cum ar fi transportul, turismul și sectorul cultural, au nevoie de acces la o varietate de tipuri de sprijin financiar durabil, de exemplu subvenții publice, capital de risc și acces la credite cu condiții favorabile și rambursare pe termen lung;
7. reafirmă necesitatea unui acord rapid cu privire la noul instrument de redresare (și la CFM), astfel încât resursele să poată fi mobilizate rapid pentru a aborda efectele negative ale crizei, sprijinind economia și crearea de locuri de muncă la nivel local;
8. subliniază că inegalitățile sociale, intergeneraționale și de gen au fost exacerbate dramatic de impactul devastator al pandemiei de COVID-19 în întreaga Europă, subminând un deceniu de progres în doar șase luni. Prin urmare, politicile specifice, ambițioase și finanțate în mod adecvat, care să echilibreze prioritățile economice, sociale și de sănătate, trebuie să constituie baza redresării europene pentru a limita consecințele pe termen lung ale acestei pandemii;
9. subliniază că locuitorii orașelor și regiunilor cele mai afectate de schimbările climatice, de mediul deteriorat și de ecosisteme naturale slăbite se confruntă cu un risc mai ridicat de expunere la răspândirea agenților patogeni. Insistă, prin urmare, ca Comisia Europeană și statele membre să folosească actuala criză ca pe o oportunitate de a combina redresarea post-pandemie cu o tranziție accelerată pentru a face Uniunea Europeană neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei până în 2050;
10. îndeamnă instituțiile UE și statele membre să asigure o mai bună integrare a obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD) într-un semestru european reînnoit și reformat, pentru a corela mai bine planul de redresare, Pactul verde și Pilonul european al drepturilor sociale;
11. subliniază că criza a transformat accesul la tehnologii moderne ale informației și la infrastructură într-o resursă cu un caracter esențial și mai pronunțat și solicită abordarea „decalajului digital”, un nivel ridicat de conectivitate pentru toate regiunile și orașele UE – inclusiv zonele rurale, periferice, ultraperiferice și defavorizate din punct de vedere geografic – și asigurarea faptului că persoanele de toate vârstele și din toate mediile socioeconomice se pot adapta la criză și la mediul profesional în schimbare;
12. regretă faptul că noile măsuri de sporire a flexibilității și de accelerare a utilizării fondurilor politicii de coeziune prezintă riscul unei centralizări sporite la nivelul statelor membre; solicită, prin urmare, ca toate realocările de resurse și modificările aduse programelor politicii de coeziune să se desfășoare în conformitate cu principiile parteneriatului pentru subsidiaritate și guvernării pe mai multe niveluri, autoritățile locale și regionale fiind implicate pe deplin în deciziile privind (re)programarea investițiilor în cadrul REACT-EU. Subliniază că flexibilitatea, în special suspendarea concentrării tematice, ar trebui să aibă în continuare un caracter temporar, iar revenirea la norme comune pentru programele politicii de coeziune ar trebui avută în vedere de îndată ce condițiile permit acest lucru;
13. atrage atenția asupra faptului că regiunile cu cel mai mare număr de persoane în vârstă (adică persoane care au depășit vârsta de 65 de ani) au fost afectate în mod deosebit de pandemia de COVID-19 și că persoanele din această categorie de vârstă sunt cele mai expuse riscului de a contracta virusul. Prin urmare, subliniază necesitatea constantă de a face schimb de bune practici cu privire la modul în care să fie protejate eficient persoanele în vârstă, inclusiv prin facilitarea accesului lor la telemedicină;

14. invită Comisia, având în vedere numărul de instrumente de sprijin și modificările aduse normelor existente și viitoare privind utilizarea fondurilor structurale și de investiții europene, să se asigure că există suficientă claritate în ceea ce privește interacțiunea dintre diferitele mecanisme noi, cum ar fi REACT-EU, Fondul pentru o tranziție echitabilă și Mecanismul de redresare și reziliență, pe de o parte, și sistemele naționale și ale UE existente, pe de altă parte, pentru a evita o complexitate suplimentară și rate de absorbție potențial scăzute; subliniază, în acest sens, că ajungerea la un acord cu privire la pachetele financiare importante nu este suficientă și că autoritățile locale și regionale au, la rândul lor, nevoie de timp suficient pentru a propune programe și proiecte, ca de exemplu pentru programul REACT-EU;
15. constată cu îngrijorare că criza a pus sub presiune piața unică, a întrerupt libera circulație a persoanelor, a bunurilor și a serviciilor, a avut un impact grav asupra IMM-urilor și a afectat viețile tuturor cetățenilor UE, în special în regiunile de frontieră; salută flexibilitatea oferită de normele privind ajutoarele de stat și ia act de faptul că trebuie luate măsuri pentru a asigura buna funcționare a pieței unice în contextul unor crize viitoare;
16. subliniază că autoritățile locale și regionale sunt serios amenințate de criză, ceea ce le pune în pericol capacitatea de a furniza servicii publice de înaltă valoare; reiterează faptul că autoritățile locale și regionale au nevoie de norme bugetare noi și mai inteligente, atât la nivel național, cât și la nivel european, precum și de o regulă de aur privind investițiile sustenabile, pentru a se asigura că serviciile publice și investițiile locale sunt considerate esențiale pentru construirea unor economii și societăți mai competitive, mai reziliente și mai sustenabile;
17. ia act de faptul că COVID-19 a determinat guvernele – atât în UE, cât și în alte țări – să adopte măsuri stricte, care afectează libertățile cetățenilor și că a fost necesar să se ajungă la un echilibru complex pentru a menține democrația, statul de drept și încrederea în instituții, depunând, în același timp, eforturi pentru a limita pandemia. Aceste vremuri dificile ar putea fi transformate în oportunitatea de a consolida democrația locală și de a reflecta în mod colectiv la valorile fundamentale ale Europei în cadrul Conferinței privind viitorul Europei;
18. încredințează președintelui mandatul de a transmite Barometrul anual regional și local, împreună cu prezenta rezoluție, președinților Parlamentului European, Comisiei Europene și Consiliului European, precum și șefilor de stat și de guvern din cele 27 de state membre ale UE; încurajează politicienii de la nivel regional și local din Europa să disemineze raportul în rândul cetățenilor și al mass-media de la nivel local.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

AVIZE

COMITETUL REGIUNILOR

INTERACTIO – ȘEDINȚĂ HIBRIDĂ – A 140-A SESIUNE PLENARĂ A COR, 12.10.2020-14.10.2020

Avizul Comitetului European al Regiunilor — Condiții de trai echivalente: o responsabilitate comună la toate nivelurile de guvernare din Europa

(2020/C 440/02)

Raportor: domnul Bernd LANGE (DE-PPE), președintele Consiliului districtului Görlitz

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

1. își exprimă îngrijorarea cu privire la accentuarea disparităților economice, sociale și teritoriale în interiorul statelor membre ale UE și între acestea. Evoluțiile recente din Europa au arătat că diferențele dintre localități și dintre cetățeni în ceea ce privește dezvoltarea economică, ocuparea forței de muncă și bunăstarea sunt în creștere. Aceste diferențe apar la toate nivelurile, de la nivelul subnațional până la nivelul european și au atins o cotă critică. Dezbateră în curs cu privire la locurile lăsate în urmă sau „uitate” arată în mod clar că este nevoie de o abordare orientată mai mult spre realitatea zonei, pentru a face față provocărilor în materie de dezvoltare în aceste locuri;
2. atrage atenția asupra faptului că pandemia de COVID-19 din statele membre este de natură să amplifice provocările deja existente ca urmare a crizei în majoritatea regiunilor. Efectele economice și sociale și condițiile astfel rezultate pentru redresare sunt foarte eterogene în diferitele regiuni;
3. din acest motiv, reiterează că obiectivul coeziunii teritoriale, economice și sociale, prevăzut la articolul 174 din TFUE, trebuie să reprezinte în continuare o prioritate a Uniunii Europene. Pe lângă politica regională europeană și politica agricolă comună, toate celelalte domenii de politică ale Uniunii (spre exemplu, politica în domeniul transporturilor, al mediului și al energiei) trebuie să contribuie la acest obiectiv orizontal, în special în ceea ce privește măsurile UE referitoare la Pactul verde european și la extinderea digitalizării;
4. reamintește situația specifică a regiunilor ultraperiferice, recunoscută la articolul 349 din TFUE, și insistă asupra angajamentului UE în favoarea dezvoltării acestor regiuni, prin măsuri specifice în beneficiul lor și al întregii UE;
5. subliniază că, în 2017, o treime din populația UE trăia în metropole cu o populație de peste 100 000 de locuitori, o treime în orașe cu o populație cuprinsă între 10 000 și 100 000 de locuitori și o treime în orașe mici și localități rurale cu o populație mai mică de 10 000 de locuitori ⁽¹⁾. Președinta Comisiei Europene a subliniat în orientările sale ⁽²⁾ faptul că peste 50 % din europeni locuiesc în zone rurale.

⁽¹⁾ *Die Unterschiede bestimmen die Vielfalt in Europa – Ein Atlas ausgewählter Aspekte der räumlichen Strukturen und Entwicklungen* („Diferențele conturează diversitatea în Europa – Atlasul unor aspecte selectate cu privire la structurile teritoriale și evoluțiile în domeniu”), Institutul Federal de Cercetare pentru Construcții, Urbanism și Planificare Teritorială.

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_ro.pdf

6. recunoaște că, în trecut, politica structurală europeană s-a axat în principal pe coeziunea unităților teritoriale regionale (NUTS 1, respectiv NUTS 2), însă efectele măsurilor asupra nivelurilor locale inferioare nu au fost întotdeauna examinate și luate în considerare suficient;
7. constată că, în ultimii ani, în diferite state membre și regiuni ale UE s-au înregistrat fluxuri de migrație nete tot mai mari din zonele rurale către cele urbane ⁽³⁾, și consideră că politicile UE ar trebui să își aducă contribuția la provocările și oportunitățile care decurg din aceste evoluții;
8. își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că o continuare a fenomenului de migrare spre zonele metropolitane creează provocări majore pentru respectivele centre urbane, spre exemplu, lipsa spațiului de locuit, majorarea chiriilor, infrastructura publică insuficientă și probleme sociale. Drept consecință, orașele și comunitățile mici și medii, precum și întreprinderile situate în zonele rurale întâmpină provocări majore. Menținerea infrastructurii publice și finanțarea serviciilor publice sunt îngreunate de numărul redus de utilizatori, care – în plus – sunt din ce în ce mai în vârstă, având – în consecință – nevoie de mai multe servicii, iar întreprinderile se confruntă adesea cu un deficit de lucrători calificați;
9. în acest context, invocă Avizul CoR pe tema „Schimbările demografice: propuneri privind măsurarea și combaterea efectelor negative în regiunile UE” ⁽⁴⁾ și Avizul CoR pe tema „Provocările cu care se confruntă regiunile metropolitane și poziția lor în viitoarea politică de coeziune post-2020” ⁽⁵⁾;
10. reamintește că prima dintr-un set de șase priorități stipulate în Agenda teritorială a Uniunii Europene 2020 vizează promovarea unei dezvoltări teritoriale policentrice și echilibrate ⁽⁶⁾, obiectiv tratat cu prioritate inclusiv în proiectul de Agendă teritorială 2030;
11. constată că, în prezent, nu există o abordare orizontală la nivelul Uniunii Europene care să vizeze reducerea factorilor care favorizează migrația și urbanizarea necontrolată, respectiv de-urbanizarea, prin îmbunătățirea condițiilor de trai în toate zonele;
12. reiterează importanța celui de al 11-lea obiectiv, „orașe și comunități durabile”, din setul de obiective de dezvoltare durabilă (ODD) ale Organizației Națiunilor Unite, care trebuie să se aplice în toate tipurile de teritorii;
13. consideră că infrastructura punctuală publică, precum și infrastructura de rețea publică și serviciile publice accesibile la scară largă reprezintă o condiție indispensabilă pentru asigurarea unor condiții de trai ridicate și a unei dezvoltări durabile în toate regiunile din Uniunea Europeană. În acest context, reiterează faptul că există diferențe structurale majore atât între statele membre, cât și în interiorul acestora și chiar și al regiunilor;
14. consideră că acțiunile Uniunii Europene din ultimii ani ar trebui să asigure echilibrul între sprijinul acordat zonelor urbane dens populate și cel acordat zonelor rurale, care, adesea, au fost privite în principal din perspectiva politicii agricole. În acest sens, regretă faptul că intervenția FSE și a FEDR în zonele rurale este relativ redusă ⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾;
15. își exprimă îngrijorarea că asigurarea și menținerea infrastructurii publice și furnizarea de servicii publice vor fi subminate de criza provocată de pandemia de COVID-19, îndeosebi în regiunile și comunitățile mai mici, îndepărtate și izolate și cu resurse financiare modeste, întrucât autoritățile locale și regionale vor fi probabil afectate de o reducere a veniturilor fiscale. Acest lucru este de natură să accentueze evoluțiile divergente din ultimii ani; subliniază că reducerea infrastructurii publice, în general, are un impact mult mai grav asupra grupurilor deosebit de vulnerabile;

⁽³⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Archive:Statistics_on_rural_areas_in_the_EU#Further_Eurostat_information

⁽⁴⁾ COR-2019-04647-00-00-PAC.

⁽⁵⁾ COR-2019-01896-00-00-AC (JO C 79, 10.3.2020, p. 8).

⁽⁶⁾ https://ec.europa.eu/regional_policy/ro/information/publications/communications/2011/territorial-agenda-of-the-european-union-2020

⁽⁷⁾ *Evolution of the Budget Dedicated for Rural Development Policy* („Evoluția bugetului dedicat politicii de dezvoltare rurală”), studiu realizat pentru Comisia pentru resurse naturale, Progress Consulting, 2016 (actualizat în 2020).

⁽⁸⁾ *EU Cohesion Policy in non-urban areas* („Politica de coeziune a UE în zonele neurbane”), studiu pentru Comisia REGI a Parlamentului European, EPRC, 2020

Strategii naționale pentru o dezvoltare teritorială echilibrată

16. consideră că politicile Uniunii Europene și cele ale statelor membre ar trebui să se completeze în permanență. Nu este admisibil să existe contradicții între acestea sau să se urmărească obiective contrare; subliniază că statele membre ar trebui să evite suprareglementarea atunci când transpun directivele UE în legislația națională;
17. prin urmare, invită statele membre să colaboreze strâns cu autoritățile locale și regionale pentru a dezvolta în continuare politicile naționale de coeziune și pentru a le integra în eforturile de la nivel european, în spiritul principiului parteneriatului și al guvernanței pe mai multe niveluri;
18. în acest context, subliniază că există deja abordări naționale în diferite state membre care vizează o politică structurală echilibrată, de care ar trebui să beneficieze toate zonele. În timp ce unele state propun principii generale pentru dezvoltarea tuturor zonelor⁽⁹⁾, în alte zone se elaborează planuri specifice pentru anumite tipuri de zone⁽¹⁰⁾ ⁽¹¹⁾;
19. subliniază că strategiile naționale menționate nu vizează în primul rând asigurarea coeziunii economice din perspectiva performanțelor economice, ci mai degrabă stabilirea unui anumit standard în ceea ce privește administrația publică, infrastructura și serviciile, care constituie piatra de temelie pentru dezvoltarea socioeconomică ulterioară;
20. remarcă faptul că toate strategiile naționale menționează descentralizarea administrației ca fiind o condiție esențială pentru zone atractive. Structurile locale și regionale sunt indispensabile pentru asigurarea unei administrații aproape de cetățeni și pentru garantarea participării democratice;
21. recunoaște că, spre deosebire de politica europeană, toate politicile naționale pun un accent mai puternic pe comunitățile mai mici (comune și grupări de comune, orașe mici și mijlocii etc.) din zonele rurale, fiind vizată dezvoltarea acestora pentru a le spori astfel atractivitatea. Toate strategiile consideră zonele rurale ca zone economice și de locuit și prevăd măsuri de politică structurală pentru dezvoltarea acestora;
22. salută îndeosebi abordările sectoriale adoptate de statele membre în cadrul strategiilor naționale. În ciuda caracterului eterogen al teritoriilor, este evident că provocările sunt similare în diferitele state membre;
23. subliniază că toate abordările naționale consideră digitalizarea ca fiind esențială. Asigurând disponibilitatea infrastructurii digitale de mare acoperire și a serviciilor publice digitale se pot crea și menține locuri de muncă în afara centrelor urbane, ceea ce ar putea limita migrația lucrătorilor spre marile orașe. Subliniază că recurgerea tot mai frecventă la telemuncă, așa cum s-a întâmplat pe durata pandemiei provocate de COVID-19, ar putea oferi lucrătorilor o mai mare flexibilitate în alegerea locului de reședință; în acest sens, subliniază că, în opinia sa, cel mai probabil, datorită digitalizării constante a multor domenii de activitate, pe termen lung, avantajele unei proximități geografice față de locul de muncă își vor pierde din importanță în multe sectoare; subliniază că această tendință nu trebuie să compromită politicile de mobilitate, în special cele menite să limiteze impactul asupra mediului al deplasărilor navetiștilor și al călătoriilor de afaceri;
24. consideră necesar ca teritoriile mai îndepărtate de capitale și cu o densitate mai scăzută a populației să dispună de aceleași niveluri de conectivitate digitală, pentru a facilita implementarea unor servicii publice online și a telemuncii, ca instrumente de atragere în aceste zone a populației și a talentelor;
25. își exprimă satisfacția că toate strategiile se concentrează asupra serviciilor de interes general, în special în ceea ce privește asigurarea de servicii medicale și sociale, școli și alte instituții de învățământ, precum și programe de protecție a persoanelor vârstnice și de integrare. Echitatea ar trebui să fie norma de urmat în furnizarea serviciilor publice către cetățeni, indiferent de reședința lor;
26. solicită, prin urmare, Președinției germane și viitoarelor Președinții ale UE, portugheză și slovenă, să sprijine punerea în aplicare a Agendei teritoriale 2030, prin inițierea unei dezbateri și a unui schimb de experiență privind modul în care politica structurală a UE și politicile naționale de dezvoltare regională pot fi cel mai bine combinate, pentru a reduce inegalitățile regionale și a îmbunătăți condițiile de viață în întreaga Europă;

⁽⁹⁾ Raportul final al Comisiei „Condiții de trai echivalente” (*Gleichwertige Lebensverhältnisse*), Germania.

⁽¹⁰⁾ *Ruralités: une ambition à partager – 200 propositions pour un agenda rural* („Mediul rural: o ambiție de împărtășit: 200 de propuneri pentru o agendă rurală”), Franța.

⁽¹¹⁾ *Masterplan für den ländlichen Raum* („Planul general de dezvoltare rurală”), Austria.

Recomandări generale de politică europeană

27. invită Comisia Europeană să ia în considerare abordările naționale și să consacre obiectivul privitor la „condițiile de trai echivalente” la nivel european, pentru a da o formă concretă prevederilor de la articolele 174 și 349 din TFUE;
28. subliniază libertatea de acțiune a statelor membre în domeniul de interes general. În conformitate cu principiul subsidiarității, cadrul european ar trebui să vină doar în completarea măsurilor adoptate la nivel național, regional sau local;
29. solicită o strategie europeană pe termen lung asupra dezvoltării teritoriale, care să vizeze interacțiunile dintre zonele de aglomerare, zonele urbane și rurale;
30. invită Comisia Europeană să nu se concentreze exclusiv pe dezvoltarea economică a statelor membre, ci să aibă în vedere și să recunoască inclusiv eforturile din domeniul serviciilor de interes general, îndeosebi în zonele slab populate sau ultraperiferice sau în care populația este puțin numeroasă și dispersată geografic;
31. consideră că crearea de condiții structurale adecvate în toate statele membre și la nivelul tuturor unităților teritoriale este indispensabilă pentru o dezvoltare socioeconomică durabilă a Uniunii Europene. Fondurile structurale pot avea o contribuție substanțială în acest sens, însă nu trebuie să rămână unicul mijloc de promovare a unei dezvoltări echilibrate. Toate domeniile de politică, inclusiv viziunea pentru zonele rurale, anunțată de Comisia Europeană, ar trebui să contribuie la atingerea acestui obiectiv orizontal;
32. subliniază faptul că un astfel de obiectiv ar presupune o evaluare detaliată a impactului teritorial al măsurilor europene. Acest lucru este valabil atât în faza pre-legislativă, cât și cea post-legislativă;
33. prin urmare, recomandă ca evaluarea urbană (*urban proofing*), propusă în cadrul Agendei urbane cu privire la măsurile de politică europeană, să fie extinsă la o evaluare teritorială (*territorial proofing*), așadar cu o evaluare integrată a viabilității acestor măsuri în zonele cu o densitate mai mare (de exemplu, zonele urbane) sau mică (de exemplu, zonele rurale) a populației, având în vedere particularitățile acestora, și să fie completată de o analiză a impactului teritorial. În acest fel, se poate garanta că dispozițiile de reglementare au un efect țintit și nu promovează în continuare urbanizarea necontrolată sau de-urbanizarea;
34. consideră că orașele mici și mijlocii ar trebui să se bucure de o atenție sporită ca puncte de ancorare în zonele cu o densitate mai mică a populației. Autoritățile locale oferă servicii esențiale de interes general și pun la dispoziția cetățenilor infrastructuri indispensabile, care sporesc în mod fundamental atractivitatea zonelor rurale;
35. reiterează că orașele se confruntă în continuare cu provocări majore și, prin urmare, necesită sprijin financiar și organizațional din partea Uniunii Europene. Diferitele tipuri de zone nu ar trebui să concureze unele cu altele. Agenda urbană și parteneriatele rezultate pot servi drept modele de cooperare între nivelul european și cel local de guvernare;
36. invită Comisia Europeană să îmbunătățească colectarea sistematică de date statistice comparabile pentru a evalua dezvoltarea zonelor rurale aflate sub nivelul NUTS 2, fără a crește sarcina administrativă care revine nivelului local;
37. recomandă președinților intergrupurilor din Parlamentul European să-i implice pe deplin pe reprezentanții CoR în activitatea intergrupurilor de dezvoltare urbană și rurală, promovând astfel schimburile cu privire la provocările specifice;
38. subliniază că viitoarele grupuri de lucru și experți din Uniunea Europeană trebuie să asigure o participare echilibrată a reprezentanților autorităților de la diferite niveluri administrative și din comunități de diferite dimensiuni din zonele urbane și rurale. În general, abordările elaborate pentru și de către orașele mai mari nu pot fi aplicate colectivităților mai mici din cauza situației organizaționale și financiare diferite;
39. solicită ca toate direcțiile generale ale Comisiei Europene și comisiile Parlamentului European să țină cont pe deplin de interacțiunile dintre zonele urbane și rurale și să elaboreze politici europene coerente, care să poată fi puse în aplicare în mod echilibrat în toate tipurile de zone;

40. solicită ca toate direcțiile generale ale Comisiei Europene și comisiile Parlamentului European să acorde o mai mare recunoaștere beneficiilor cooperării la nivel instituțional și funcțional în domenii precum planificarea, mobilitatea, mediul, furnizarea de servicii de interes general și investițiile publice. Această cooperare permite realizarea unor economii de scară și consolidarea legăturilor și a coeziunii teritoriale, economice și sociale între zonele urbane, periurbane și rurale care fac parte dintr-o zonă sau regiune funcțională;

41. solicită o abordare globală la nivelul UE, care să abordeze provocările legate de cooperarea transfrontalieră între orașe, regiuni și municipalități și să sporească potențialul acestei cooperări în materie de reducere a disparităților dintre diferitele tipuri de așezări;

Recomandări pentru politica regională europeană

42. consideră că politica regională europeană, în eforturile sale care urmăresc convergența și dezvoltarea regiunilor UE, ar trebui să se concentreze în primul rând pe crearea unei baze structurale pentru o creștere echilibrată în toate zonele din UE. Dezvoltarea socioeconomică durabilă și pe termen lung poate avea loc doar în acele zone care întrunesc condițiile necesare pentru cetățeni și întreprinderi; În acest sens, accentuează nevoia de stimulente mai puternice pentru întreprinderile din zonele rurale;

43. consideră că obiectivul asigurării de condiții de trai echivalente ar trebui să fie inclus, de asemenea, în concentrarea tematică a fondurilor ESI și a FEADR. Fondurile ESI ar trebui să permită acordarea de sprijin pentru lucrări de infrastructură și servicii publice locale și regionale necesare în toate regiunile. Eliminarea FEADR din dispozițiile comune privind fondurile structurale este contraproductivă. Această separare îngreunează în mod inutil acordarea de sprijin coerent zonelor urbane și rurale;

44. în acest context, ia act de alocarea specifică pentru zonele urbane în cadrul FEDR, dar subliniază în același timp că o astfel de alocare de mărime comparabilă este necesară și pentru zonele rurale. Consideră necesar ca, pe termen lung, să se prevadă o alocare distinctă pentru furnizarea la scară largă a serviciilor care contribuie la o dezvoltare teritorială echilibrată și la promovarea rezilienței tuturor comunităților (infrastructură de bandă largă, spitale și asistență medicală, infrastructură de transport etc.). În acest fel, s-ar crea premisele pentru stabilirea cetățenilor și a întreprinderilor și în afara centrelor urbane, ceea ce ar avea ca rezultat crearea de locuri de muncă și reducerea presiunii de a migra spre orașe;

45. consideră că, având în vedere rentabilitatea redusă a serviciilor publice din zonele cu o densitate mai mică a populației, fondurile structurale ar trebui să servească în primul rând acordării de subvenții;

46. consideră că sprijinul acordat din fondurile structurale trebuie să vizeze în primul rând implementarea și întreținerea infrastructurii tehnologice, atât în materie de telecomunicații, cât și de servicii digitale, infrastructură necesară pentru a garanta o dezvoltare teritorială egală. În acest sens, vor fi promovate parteneriatele public-privat, sectorul public având un rol de stimulare în punerea în aplicare a activităților de investiții în acest scop;

47. solicită Comisiei Europene să abordeze acest subiect în cadrul celui de-al 8-lea raport privind coeziunea, prevăzut pentru septembrie 2021;

48. solicită stabilirea unor legături mai strânse între noua agendă teritorială 2030 a UE și noua politică de coeziune pentru perioada 2021-2027, pentru a crea un cadru de orientare strategic teritorial pentru politica de coeziune, în vederea realizării unei Europe ecologice și echitabile, în care niciun teritoriu să nu rămână în urmă;

Recomandări pentru alte domenii de politică

49. subliniază că reglementările europene în materie de politică în domeniul transporturilor ar trebui să asigure stabilirea echilibrată a oamenilor în teritoriu. Acest lucru se referă la planificarea transportului public, a transportului feroviar, dar și la utilizarea serviciilor de co-voiajare. Serviciile de co-voiajare s-au concentrat până în prezent în principal în zonele urbane, întrucât densitatea redusă a populației din zonele rurale implică venituri mai reduse. Pe termen lung, ar trebui să se evalueze posibilitățile de furnizare de servicii de transport corespunzătoare la scară largă, după caz, prin obligații de serviciu public;

50. constată că reglementările europene din domeniul transporturilor (în special în ceea ce privește emisiile și atenuarea schimbărilor climatice) ridică provocări mai mari pentru operatorii de transport public din zonele rurale comparativ cu operatorii din zonele urbane. În prezent, din cauza condițiilor tehnologice și a disponibilității pe piață, trecerea la tehnologii cu emisii reduse nu este posibilă pretutindeni, în special în zonele mai puțin populate și muntoase, această trecere fiind dificilă îndeosebi în cazul autobuzelor, din cauza costurilor mai ridicate, a autonomiei limitate și a timpilor de încărcare uneori mai lungi. În același timp, fondurile europene sunt acordate în primul rând proiectelor de mobilitate urbană, întrucât în orașe se înregistrează de regulă niveluri mai ridicate de poluare. În vederea creării și menținerii unui sistem de transport public funcțional pretutindeni, reglementările ar trebui să prevadă măsuri diferențiate pentru fiecare tip de zonă în parte sau, ca alternativă, ar trebui să se acorde fonduri suplimentare în zonele care întâmpină dificultăți deosebite în materie de finanțare (zone rurale, zone izolate, regiuni ultraperiferice, precum și insule și regiuni montane);

51. subliniază că munca de tip nomad a jucat un rol semnificativ și înainte de pandemia de COVID-19. Furnizarea de servicii guvernamentale digitale este posibilă doar în cazul în care atât furnizorii, cât și utilizatorii serviciilor respective dispun de conexiune performantă în bandă largă;

52. consideră că extinderea rețelei de internet în bandă largă și de telefonie mobilă, respectiv a tehnologiei 5G și 6G ar trebui să se realizeze având mereu în vedere obiectivul disponibilității la scară largă, respectând, în același timp, normele europene de emisii. Această extindere ar trebui să se realizeze în principal prin investiții private. În zonele în care, din considerente economice, extinderea la scară largă a fibrei optice este posibilă doar cu sprijin financiar din fonduri publice, autoritățile locale și regionale ar trebui să fie în măsură să acorde astfel de fonduri în mod legal și orientat.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

Avizul Comitetului European al Regiunilor pe tema „Asistența medicală transfrontalieră – punere în aplicare și perspectivele viitoare”

(2020/C 440/03)

Raportor:	Karsten UNO PETERSEN (DK-PSE), membru al Consiliului Regional Danemarca de Sud
Document de referință:	Aviz prospectiv

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

Observații preliminare

- reamintește că mobilitatea transfrontalieră a pacienților reprezintă o chestiune politică importantă. Pentru 34 % din cetățenii UE, sănătatea este cel mai important domeniu de politică din regiunea lor. Acest procent este cu 8 % mai mare decât în 2015 și cu 10 % mai mare decât în 2012;
- subliniază că dimensiunea regională și locală se află în centrul asistenței medicale transfrontaliere. Multe persoane care locuiesc în apropierea frontierei călătoresc din diferite motive pentru a fi tratate în țara vecină. Regiunile frontaliere reprezintă 40 % din teritoriul UE, peste o treime din populația europeană trăind într-o regiune de graniță. Autoritățile locale și regionale constituie punctul de întâlnire al tuturor actorilor implicați (de la nivel național, regional, local, spitale, medici generaliști, farmacii, cetățeni etc.);
- consideră că, în contextul mobilității transfrontaliere a pacienților, trebuie clarificate o serie de aspecte, inclusiv accesul la informații privind tratamentul în străinătate, continuitatea asistenței medicale, schimbul de informații între personalul medical de ambele părți ale frontierei, diferențele în ce privește oferta de asistență medicală și tipurile de îngrijire sau de tratament prevăzute pentru o anumită indicație medicală, capacitatea de prioritizare a sistemului de sănătate și de a oferi asistență în aceleași condiții, precum și provocările logistice și administrative care îi afectează pe mulți cetățeni care doresc să beneficieze de posibilitățile oferite de directivă pentru tratamentul într-un alt stat membru;
- salută bugetul noului program EU4Health, care va permite consolidarea securității sanitare și îmbunătățirea capacității de reacție în cazul unor viitoare crize în domeniul sănătății. Acest program va fi un program robust, de sine stătător, cu o finanțare sporită în următorul cadru financiar multianual (CFM) (2021-2027), pentru a aborda în mod corespunzător provocările identificate în programul Comisiei aferent mandatului actual, în special în ceea ce privește lupta împotriva cancerului, prevenirea, depistarea timpurie și gestionarea bolilor cronice și rare, rezistența la antimicrobiene, accesul la medicamente la prețuri abordabile și amenințările grave la adresa sănătății (cum ar fi epidemiile de coronavirus), oferind o politică ambițioasă în domeniul sănătății, care să se concentreze în mod specific asupra cooperării transfrontaliere;
- salută faptul că toate statele membre au finalizat transpunerea directivei; rămâne, totuși, preocupat de verificarea conformității și de numeroasele probleme identificate până în prezent de către Comisie; înțelege că directiva are o influență asupra unui număr mare de norme care se referă la structura de organizare și de guvernare a sistemelor de sănătate, mecanismele de rambursare, canalele de informare, drepturile pacienților, precum și la răspunderea profesională;
- salută, în acest context, faptul că prim-vicepreședintele Comisiei Europene, Frans Timmermans, a trimis o scrisoare președintelui CoR prin care solicită un aviz prospectiv pe tema punerii în aplicare a Directivei privind aplicarea drepturilor pacienților în cadrul asistenței medicale transfrontaliere, care ar putea contribui la o mai bună aplicare a acesteia și la consolidarea drepturilor pacienților;
- precizează că ar trebui să se țină seama de faptul că organizarea, gestionarea, finanțarea și furnizarea serviciilor medicale trebuie să rămână în sfera de competență a statelor membre ale UE. În plus, punerea în aplicare a directivei trebuie să aibă loc în contextul misiunii generale a autorităților sanitare competente de a acționa în beneficiul cetățenilor;

8. mulțumește tuturor centrelor regionale ⁽¹⁾ (RegHub) și părților interesate cu care s-a consultat pentru atenția acordată sondajului și pentru răspunsurile lor pertinente, care au constituit informații pe care se fundamentează prezentul aviz;

COVID-19

9. consideră că criza provocată de COVID-19 a arătat în mod clar că Europa are nevoie de o mai strânsă cooperare în domeniul sănătății;

10. sprijină apelul președintelui CoR de a institui un mecanism de urgență al Uniunii Europene în domeniul sănătății, strâns legat sau integrat în structurile existente ale UE pentru gestionarea crizelor (și anume Fondul de solidaritate al UE și Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor), pentru a pregăti mai bine Uniunea pentru orice viitoare criză în caz de pandemie și pentru a „ii ajuta pe liderii locali și regionali să furnizeze servicii și materiale sanitare spitalelor și școlilor, să angajeze personal medical, să achiziționeze dispozitive medicale și să sprijine serviciile de terapie intensivă”;

11. atrage atenția, de asemenea, asupra articolului 10 din directivă, care face referire la asistența reciprocă și la cooperare, permițând statelor membre „să acorde asistență reciprocă” și „să faciliteze cooperarea în materie de asistență medicală transfrontalieră la nivel regional și local în regiunile de frontieră” și este convins că statele membre ar trebui să exploreze această posibilitate în mod mai creativ, pentru a aborda și situațiile de pandemie;

12. reamintește că Uniunea și statele sale membre acționează în comun, în spiritul solidarității, în temeiul articolului 222 alineatul (1) din TFUE;

13. consideră încurajatoare solidaritatea dovedită în timpul crizei, când statele membre au preluat pacienți de la statele vecine, mult prea împovărate, pentru a diminua presiunea asupra capacităților acestora de terapie intensivă; este ferm convins că această solidaritate poate deveni oficială în viitor, luând forma unei solicitări de asistență în temeiul directivei;

14. recomandă crearea unor „coridoare sanitare” ⁽²⁾ între regiunile frontaliere, care să permită pacienților și profesioniștilor din domeniul sănătății să se deplaseze în continuare peste graniță și în timpul măsurilor de izolare, pentru a garanta accesul la îngrijire și a furniza îngrijiri;

15. atrage atenția asupra soluțiilor digitale transfrontaliere care fac posibil, de exemplu, imagistica și analizele la distanță ale probelor recoltate (radiografii pulmonare transmise în străinătate pentru evaluare), acestea reprezentând un mod rentabil și practic de a coopera în situația în care numărul pacienților crește vertiginos;

Sporirea mobilității pacienților nu ar trebui să constituie un obiectiv în sine

16. este de acord cu Parlamentul European că doar o parte a cetățenilor UE se folosesc de posibilitățile oferite de directivă și că există o tendință clară ca mobilitatea transfrontalieră a pacienților să fie cea mai intensă în regiunile frontaliere învecinate;

17. face trimitere în acest sens la raportul Comisiei, care concluzionează că fluxurile transfrontaliere de pacienți sunt caracterizate de un model stabil, conform căruia cetățenii UE sunt, în principal, influențați de proximitatea geografică sau culturală atunci când decid cu privire la utilizarea asistenței medicale transfrontaliere;

18. ia act de concluzia Comisiei că, în general, mobilitatea pacienților și dimensiunea sa financiară în cadrul Uniunii rămân relativ limitate – Directiva privind aplicarea drepturilor pacienților în cadrul asistenței medicale transfrontaliere nu a avut implicații bugetare semnificative pentru sustenabilitatea sistemelor de sănătate;

19. constată că asistența medicală transfrontalieră poate reprezenta o soluție adecvată pentru anumite grupuri de pacienți în special în regiunile de frontieră, datorită posibilităților de tratament a unor boli rare sau datorită proximității geografice față de unitățile medicale;

⁽¹⁾ În noiembrie 2019, Comitetul European al Regiunilor a lansat o consultare prin intermediul rețelei sale de centre regionale, pentru a evalua punerea în aplicare a directivei la nivel teritorial. La sondaj au participat 27 de centre regionale, reprezentând 18 țări europene.

⁽²⁾ Franța a creat un astfel de „coridor sanitar” la frontiera franco-spaniolă, pentru a permite continuitatea asistenței medicale în spitalul din Cerdanya, în timp ce Luxemburgul a analizat o derogare specifică pentru forța de muncă din sectorul sănătății din Franța, în vederea atribuirii unui statut „permanent” special, care să le permită deplasarea în Marele Ducat în scopuri profesionale.

20. salută impactul pozitiv al directivei asupra mobilității transfrontaliere a pacienților în UE, care a înregistrat o ușoară creștere din 2015. S-a înregistrat, de asemenea, o creștere constantă a numărului de cereri de autorizare prealabilă; în 2017, în statele membre, au fost depuse și aprobate de peste două ori mai multe cereri de autorizare prealabilă față de cele din 2015;

21. subliniază că regulamentele și directiva nu sunt singurele căi prin care se poate acorda asistență medicală într-un alt stat membru; mai multe state au adoptat proceduri paralele bilaterale și multilaterale, pentru a răspunde nevoilor specifice în materie de îngrijire în regiunile lor de frontieră (BE, DK, SE, DE, CZ, EE, LU, HU, NL, PT, RO, FI și LT). Astfel de acorduri, care preced intrarea în vigoare a directivei, generează fluxuri semnificative de pacienți care nu sunt incluși în statisticile europene;

22. atrage atenția asupra faptului că scopul directivei privind aplicarea drepturilor pacienților în cadrul asistenței medicale transfrontaliere de a obține cel mai mare număr posibil de pacienți care utilizează asistența medicală în străinătate; dispozițiile directivei au fost concepute pentru a completa pachetul de servicii și produse de îngrijire la nivel regional sau național și pentru a clarifica drepturile pacienților europeni care doresc să călătorească într-un alt stat membru al UE sau al SEE pentru asistență medicală sau tratament; numărul utilizatorilor nu reflectă succesul sau insuccesul legislației;

23. subliniază în acest context că mobilitatea transfrontalieră sporită a pacienților trebuie să se bazeze pe situația pacientului, sporirea mobilității neconstituind un obiectiv în sine;

Informații ușor accesibile privind tratamentele reglementate de directivă

24. atrage atenția, ca și Parlamentul European, asupra faptului că punerea în aplicare cu succes a directivei presupune ca profesioniștii din domeniul sănătății și celelalte părți interesate să fie bine informate cu privire la toate aspectele directivei;

25. subliniază, prin urmare, că informațiile privind condițiile stabilite în directivă privind tratamentul într-un alt stat membru trebuie să fie ușor accesibile pentru cetățeni, care numai în acest fel pot lua o decizie în cunoștință de cauză cu privire la un eventual tratament în străinătate;

26. consideră că este necesar ca autoritățile din domeniul sănătății să le furnizeze cetățenilor informațiile relevante în mod adecvat, având în vedere că există diferențe semnificative de organizare între sistemele de sănătate din diferite țări (în unele țări există, de asemenea, diferențe regionale și locale);

27. atrage atenția asupra faptului că punctele de contact naționale (PCN) pot avea birouri regionale sau pot fi incluse pe site-urile internet ale sistemelor de sănătate regionale, respectiv găzduite pe paginile web ale caselor regionale de asigurări de sănătate; este posibil ca aceste soluții să nu sporească neapărat vizibilitatea generală a punctelor de contact naționale, însă pot avea mai mult succes în ce privește furnizarea de informații către cetățeni;

28. recomandă Comisiei să prezinte exemple de bune practici pentru diseminarea informațiilor din diferite țări și din partea autorităților regionale și locale, pentru a permite autorităților sanitare din statele membre să învețe din sistemele de sănătate cu structuri similare;

29. subliniază că și în situația în care statele membre își vor intensifica eforturile în scopul furnizării de informații, vor continua să existe diferențe majore în ce privește mobilitatea pacienților, în funcție de organizarea sistemelor de sănătate și a serviciilor oferite de acestea. Acest lucru este reflectat clar în raportul Comisiei. Motivele pentru care pacienții aleg tratamentul în străinătate variază – de la perioade de așteptare mai scurte pentru un tratament de calitate și factori culturali până la dorința de a economisi bani pentru tratamente care, într-o măsură semnificativă, trebuie plătite din buzunarul propriu al pacientului, de exemplu tratamentele stomatologice;

Costuri administrative suplimentare pentru tratamente în străinătate

30. constată că, de departe, cea mai mare parte din bugetul pentru sănătate este cheltuită pe plan intern. Comisia cuantifică cheltuielile transfrontaliere de asistență medicală în temeiul directivei la doar 0,004 % din bugetul anual pentru sănătate la nivelul UE;

31. atrage atenția asupra faptului că doar o fracțiune din totalul pacienților utilizează posibilitățile de tratament prevăzute în directivă într-un alt stat membru. Conform celui mai recent raport al Curții de Conturi Europene, există aproximativ 214 000 de cereri de rambursare pe an, reprezentând aproximativ 0,04 % din populația UE. Marea majoritate a acestor solicitări (peste 210 000) se referă la rambursări pentru tratamente care nu necesită o autorizare prealabilă;

32. atrage atenția asupra faptului că rambursarea cheltuielilor pentru tratamente ambulatorii care nu necesită o autorizare prealabilă (de exemplu, tratamente stomatologice) este limitată din punct de vedere financiar în comparație cu costurile suplimentare administrative și de informare suportate de autoritățile din domeniul sănătății pentru punerea în aplicare a directivei;

33. subliniază că autoritățile sanitare competente din statele membre, în eforturile lor de a asigura deplina aplicare a directivei și de a găsi cele mai simple modalități prin care cetățenii lor pot beneficia de tratament într-un alt stat membru, trebuie, de asemenea, să țină seama de faptul că marea majoritate a cetățenilor UE preferă să fie tratați în apropierea domiciliului, respectiv a familiei. În consecință, organizarea, calitatea și capacitatea asistenței medicale în statele membre trebuie să vizeze tratarea pacienților cât mai aproape de locul lor de reședință sau aproape de familie;

34. atrage atenția asupra faptului că cheltuielile efectuate de statele membre pentru tratamente în alte țări din UE nu reprezintă numai rambursări. Tratamentele presupun, de asemenea, costuri administrative și de informare – sume de bani care, în alte situații, ar putea fi investite în îmbunătățirea tratamentelor în cadrul sistemului de sănătate din statul membru în cauză. Prin urmare, la punerea în aplicare a directivei, autoritățile din domeniul sănătății ar trebui să se asigure că resursele sistemelor de sănătate din statele membre nu sunt împovărate în mod disproporționat de numărul foarte mic de pacienți care doresc să beneficieze de tratament într-un alt stat membru;

Utilizarea rezonabilă a autorizării prealabile

35. observă că obligația autorizării prealabile de către statele membre înaintea spitalizării sau a tratamentului medical specializat într-un alt stat membru constituie un obstacol în calea mobilității transfrontaliere a pacienților;

36. ia act, în acest sens, de constatarea din raportul Comisiei: este evident faptul că impactul provocat asupra bugetelor naționale de sănătate de către pacienții care solicită acces la asistență medicală transfrontalieră rămâne unul limitat. Constatarea este valabilă pentru toate țările, indiferent dacă au introdus sau nu o autorizare prealabilă;

37. ia act de faptul că majoritatea centrelor regionale (63 %) consideră că este necesar să se utilizeze autorizarea prealabilă, pentru a asigura accesul la asistență medicală de calitate, autorizarea fiind o procedură esențială pentru a evita risipa de resurse (48 %) și pentru a controla costurile la nivel regional (44 %);

38. atrage atenția asupra faptului că aplicarea dispozițiilor din directivă privind autorizarea prealabilă oferă, de asemenea, pacienților garanții financiare, deoarece statul membru unde își au asigurarea de sănătate le garantează acoperirea costurilor tratamentului în temeiul directivei înainte de efectuarea tratamentului propriu-zis într-un alt stat membru;

39. invită statele membre să faciliteze pe cât posibil autorizarea prealabilă, pentru a nu întârzia în mod inutil tratamentul și să ofere, în același timp, o evaluare realistă a costului estimat al intervenției planificate;

40. atrage atenția asupra mecanismului de notificare prealabilă [articolul 9 alineatul (5)] din directivă, mult mai puțin utilizat, pe care centrele regionale îl consideră un instrument util pentru a oferi pacienților informații clare și pentru a sprijini autoritățile în îndeplinirea obligațiilor care le revin, și invită statele membre să utilizeze în mai mare măsură acest mecanism voluntar;

41. atrage atenția asupra mecanismului de compensare financiară, pe care statele membre îl pot pune în aplicare în legătură cu autorizarea prealabilă, pentru a introduce facturarea directă între instituțiile competente, înlocuind astfel plata în avans și rambursarea către pacienți [articolul 9 alineatul (5)], ca mijloc de a reduce povara impusă pacienților și de a da categoriilor mai puțin înstărite ale societății posibilitatea de a beneficia de tratament în străinătate;

42. recomandă, în acest context, să se asigure, la continuarea punerii în aplicare a directivei, că autorizațiile prealabile pot continua să existe, în cazul în care sunt considerate necesare de către autoritățile competente din statele membre;

Continuarea cooperării în scopul aplicării directivei

43. invită DG SANTE să monitorizeze această evaluare a modului în care este pusă în aplicare Directiva privind aplicarea drepturilor pacienților în cadrul asistenței medicale transfrontaliere, în colaborare cu alte direcții generale relevante, și să continue să colecteze, să analizeze și să publice exemple de activități medicale transfrontaliere și de probleme cu care se confruntă autoritățile participante;

44. solicită o finanțare adecvată și pe termen lung din partea UE în următoarea perioadă de programare, în special, dar nu exclusiv, prin intermediul Interreg, inclusiv pentru punerea în aplicare a unor studii/proiecte transfrontaliere care vizează înlăturarea barierelor specifice și o bună cooperare;

45. observă că, deși acordul de cooperare dintre CoR și OMS nu se referă în mod specific la directivă, rezultă clar din acord că CoR trebuie să își aducă contribuția referitoare la accesul la asistență medicală, promovarea sănătății și schimbul de cunoștințe, acestea fiind elemente esențiale ale directivei;

46. oferă Comisiei un cadru de dialog sistematic cu CoR; Comisia NAT și Grupul interregional privind sănătatea și-ar putea aduce contribuția la acest dialog, în care să se dezbată provocările și soluțiile pentru o mai bună aplicare a Directivei privind asistența medicală transfrontalieră;

47. își exprimă sprijinul permanent pentru acest tip de colaborare europeană, foarte necesară, și este pregătit să ofere consiliere și exemple de bune practici din regiuni;

48. reamintește că bolile nu cunosc frontiere și că solidaritatea europeană în situații de urgență sanitară nu ar trebui să se oprească niciodată la frontierele administrative sau juridice;

49. se așteaptă ca cel de al treilea raport al Comisiei Europene privind punerea în aplicare să reflecte pe deplin considerațiile Comitetului European al Regiunilor, astfel cum sunt exprimate în prezentul aviz.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

Avizul Comitetului European al Regiunilor pe tema „Un mecanism european pentru situațiile de urgență din domeniul sănătății”

(2020/C 440/04)

Raportoare:	Birgitta SACRÉDEUS (SE-PPE), membră a Adunării Consiliului comitatului Dalarna
--------------------	--

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

Observații generale

1. ia act de faptul că pandemia de COVID-19 care a lovit Europa și restul lumii în 2020 nu numai că a condus la un număr foarte mare de persoane infectate și de decese, ci aduce cu sine și consecințe economice și sociale majore, a căror amploare nu poate fi, încă, pe deplin cuantificată. Răspândirea rapidă a virusului a făcut ca asistența medicală, instituțiile de asistență medicală și asistența socială, să fie supuse unei presiuni sporite și să genereze un volum de muncă extrem de mare pentru lucrătorii din domeniul sănătății și al îngrijirii. În același timp, este necesară pregătirea pentru alte „valuri” ale pandemiei;
2. reamintește că pandemia de COVID-19 a lovit diversele părți ale Europei într-un mod diferit, cu variații semnificative nu numai între țări, ci și între regiuni, municipalități, cartiere și grupe de vârstă. Persoanele cu o stare a sănătății mai precară și cele cu comorbidități și care trăiesc în condiții socioeconomice precare au fost mai grav afectate decât altele;
3. constată că, în lupta împotriva pandemiei de COVID-19 și pentru a prezerva și garanta sănătatea populației, statele membre au restricționat libertatea de circulație a persoanelor într-o măsură care, în mod normal, nu ar fi posibilă;
4. este de părere că pandemia de COVID-19 demonstrează în mod clar importanța personalului calificat și bine instruit și a unor sisteme de sănătate bine echipate și solide, capabile să se adapteze rapid la o nouă situație de sănătate publică și de îngrijire medicală și, dacă este necesar, atât să consolideze asistența medicală primară și ambulatorie, cât și să sporească capacitatea secțiilor obișnuite și de terapie intensivă în spitale;
5. atrage atenția asupra faptului că, în multe țări, tratamentul pacienților cu alte diagnostice și necesități medicale a fost amânat, fiind nevoie de mult timp pentru a recupera întârzierile. Multe dintre cazurile grave de COVID-19 au nevoie în prezent de măsuri de reabilitare. În plus, există dovezi conform cărora nevoia de îngrijire și tratament în domeniul sănătății mintale a crescut ca urmare a pandemiei de COVID-19, atât la nivelul populației în general, cât și în rândul angajaților din domeniul sănătății și îngrijirii. Prin urmare, sectorul sănătății, serviciile sanitare în general și sectorul asistenței medicale primare și ambulatorii vor avea nevoie încă mult timp de mai multe resurse;
6. ia act de faptul că instituțiile UE au sprijinit în mod activ statele membre în lupta lor împotriva COVID-19, dar că cooperarea dintre statele membre a fost sistată într-un stadiu incipient, de exemplu prin închiderea frontierelor naționale pentru transportul de materiale medicale, chiar dacă situația ar fi impus o nevoie de cooperare, de asumare a rolului de lider și un angajament european mai mare decât oricând;
7. reamintește că, în conformitate cu articolul 222 din TFUE, Uniunea și statele sale membre acționează în comun, în spiritul solidarității;
8. subliniază că, deși UE are un rol important de jucat în eforturile de îmbunătățire a sănătății publice, de prevenire a bolilor și de eliminare a riscurilor pentru sănătate, este, în esență, responsabilitatea statelor membre să decidă cum să organizeze, să își finanțeze și să își conceapă sectorul sănătății publice, serviciile sociale și de asistență medicală;

9. este convins că sistemele de sănătate europene, universale și finanțate în mod solidar, au un mare avantaj în lupta împotriva COVID-19;

Constatări generale

10. consideră că lupta împotriva COVID-19 prezintă numeroase învățăminte importante, care pot fi utile pentru soluționarea acestei crize mondiale, dar și în alte situații de criză;

11. subliniază că în multe state membre, principala responsabilitate în ceea ce privește asistența medicală, îngrijirea medicală și sănătatea publică a fost transferată autorităților locale și regionale. Chiar și în țările cu sisteme de sănătate naționale, responsabilitatea serviciilor sociale și a asistenței sociale revine adesea nivelului local. Prin urmare, autoritățile locale și regionale joacă un rol important în combaterea efectelor pandemiei de COVID-19;

12. subliniază importanța instituțiilor și organismelor UE, precum și a statelor membre în sarcina lor de a asigura continuitatea pieței interne și funcționarea acestora în situații de criză. Achiziționarea și transportul de medicamente, de dispozitive medicale, de echipamente individuale de protecție și de alte bunuri și servicii nu trebuie împiedicate, iar personalul medical și de îngrijire și alte grupuri-cheie nu trebuie să fie împiedicate să treacă frontiera pentru a-și desfășura activitatea;

13. subliniază importanța colectării de date fiabile, a unor cercetări solide și a unor surse sigure de informare, astfel încât autoritățile publice să poată lua decizii în cunoștință de cauză, pe baza cărora să poată acționa în mod responsabil pentru prevenirea îmbolnăvirilor;

14. subliniază importanța asistenței reciproce și a cooperării în domeniul asistenței medicale transfrontaliere, inclusiv transportul pacienților vulnerabili către spitale din țările învecinate cu capacitate disponibilă, detașarea de personal din spitale și alte forme de cooperare transfrontalieră pentru a reduce presiunea asupra sistemelor de sănătate în cele mai afectate părți ale UE;

15. insistă, din acest motiv, asupra necesității ca statele membre să convină asupra unui protocol statistic comun care să permită comparabilitatea datelor privind impactul crizei provocate de pandemia de COVID-19, dar și în cazul pandemiilor viitoare. Acest protocol, care urmează să fie elaborat sub autoritatea comună a ECDC și a Eurostat, s-ar putea baza pe datele furnizate la nivelul NUTS 2 pentru a facilita un răspuns politic care să integreze utilizarea fondurilor structurale și de investiții europene;

16. atrage atenția asupra soluțiilor digitale existente sau care vor fi dezvoltate ca urmare a pandemiei, de exemplu pentru colectarea informațiilor referitoare la sănătate, consiliere medicală și urmărirea lanțurilor de contaminare. Cu toate acestea, detectarea purtătorilor virusului ridică, de asemenea, probleme legitime de protecție și de securitate a datelor, nu în ultimul rând în context transfrontalier. Pandemia a mai evidențiat și necesitatea schimbului de date ale pacienților la nivel transfrontalier, atunci când aceștia solicită asistență medicală într-un alt stat membru;

17. subliniază importanța cooperării internaționale în cadrul Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) pentru a aborda problema pandemiei de COVID-19 și alte urgențe în materie de sănătate. În același timp, recunoaște importanța cooperării cu întreprinderile, organizațiile non-profit, familiile, precum și cu vecini și prieteni pentru gestionarea crizelor la nivel local și regional;

18. consideră că este necesar să se găsească o modalitate prin care persoanele în vârstă și cele vulnerabile să fie protejate de îmbolnăvirea cu COVID-19 și alte boli contagioase, indiferent dacă locuiesc în facilități de cazare sau în propria lor locuință. În acest sens, subliniază că este important ca politicile din domeniul social și al sănătății să consolideze sistemele de asistență medicală primară la nivel teritorial, în special măsurile de prevenire;

Un mecanism european pentru situațiile de urgență din domeniul sănătății

19. salută măsurile pe care Comisia le-a luat deja pentru a reduce sarcina autorităților naționale, regionale și locale în eforturile lor de abordare a crizei cauzate de COVID-19; ia notă de planul de redresare cuprinzător pentru Europa, prezentat la 27 mai 2020, și își exprimă aprecierea pentru acordul la care s-a ajuns pentru a utiliza toate fondurile disponibile ale bugetului UE din acest an pentru a contribui la satisfacerea nevoilor sistemelor de sănătate europene;

20. constată că Decizia nr. 1082/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate⁽¹⁾ a creat o bază importantă pentru gestionarea situațiilor de urgență și a crizelor în UE, însă dată fiind criza actuală în domeniul sănătății, este necesar să se consolideze în continuare capacitățile de urgență și de protecție civilă ale UE;

21. propune, prin urmare, ca, respectând principiul subsidiarității și responsabilitatea principală a statelor membre în materie de asistență medicală, sănătate publică și pregătire în caz de dezastre, să se instituie un mecanism european pentru situațiile de urgență din domeniul sănătății, care să prevadă:

- coordonarea acțiunilor și asistenței UE pentru sprijinul acordat structurilor de sănătate publică și protecție civilă naționale, regionale și locale, pentru a răspunde în mod eficient amenințărilor la adresa sănătății și a situațiilor de criză;
- garantarea unei cooperări și coordonări eficiente cu organizațiile internaționale relevante, cum ar fi Organizația Mondială a Sănătății (OMS) privind pregătirea și capacitatea de reacție;
- coordonarea distribuției paneuropene a bunurilor medicale esențiale;
- consolidarea rolului agențiilor europene din domeniul sănătății;
- îmbunătățirea furnizării de materiale medicale prin inițiative comune de achiziții publice și prin monitorizarea lanțurilor de aprovizionare cu produse esențiale;
- sprijinirea statelor membre, împreună cu Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor (ECDC), la revizuirea și actualizarea planurilor în caz de pandemie, cu implicarea corespunzătoare a autorităților locale și regionale. În mod analog „testelor de rezistență” la care au fost supuse instituțiile financiare în urma crizei financiare, sistemele de sănătate ale statelor membre ar trebui să fie evaluate cu privire la capacitatea lor de a răspunde diferitelor amenințări la adresa sănătății;

22. consideră că viitorul mecanism european pentru situațiile de urgență din domeniul sănătății ar trebui să se bazeze pe asistența de urgență, conform dispozițiilor Regulamentului (UE) 2016/369 al Consiliului⁽²⁾;

23. este convins de necesitatea de a consolida în continuare mecanismul de protecție civilă al UE, în special rescEU și Corpul Medical European, astfel încât Uniunea să fie pregătită și capabilă să răspundă rapid, eficient și într-un mod coordonat la orice criză viitoare, biologică sau de altă natură. Cu toate acestea, mecanismul de protecție civilă al UE ar trebui evaluat în lumina experienței pandemiei de COVID-19, pentru ca organizarea și structura sa să fie cât mai eficiente;

24. încurajează consolidarea capacităților de alertă timpurie ale Centrului european de coordonare a răspunsului la situații de urgență (ERCC) și corelarea acestuia cu Comitetul pentru securitate sanitară și Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor (ECDC), pentru a-i permite, în viitor, să-și îndeplinească și mai eficient rolul de coordonare și să ofere un sprijin adecvat organismelor operaționale de la fața locului;

25. constată că criza cauzată de pandemia de COVID-19 a evidențiat în mod clar necesitatea Centrului European de Prevenire și Control al Bolilor (ECDC); invită statele membre și Comisia să colaboreze pentru a consolida și a extinde rolul ECDC în lupta împotriva principalelor boli grave existente. Salută, așadar, faptul că miniștrii sănătății din UE discută în prezent despre o consolidare în acest sens;

26. este în favoarea multora dintre acțiunile propuse de Comisia Europeană la 15 iulie 2020 în comunicarea sa intitulată „Pregătirea pe termen scurt a UE în materie de sănătate în cazul apariției de noi focare de COVID-19”;

⁽¹⁾ JO L 293, 5.11.2013, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) 2016/369 al Consiliului din 15 martie 2016 privind furnizarea sprijinului de urgență pe teritoriul Uniunii (JO L 70, 16.3.2016, p. 1).

27. având în vedere protejarea libertății de circulație și a sănătății publice, salută propunerile Comisiei Europene din 4 septembrie 2020 referitoare la recomandările Consiliului privind o abordare coordonată a limitărilor libertății de circulație ca răspuns la pandemia de COVID-19;

Achiziționarea și depozitarea de echipamente medicale

28. salută faptul că, din aprilie 2020, acordul privind achizițiile publice comune acoperă aproape 540 de milioane de persoane, inclusiv toți rezidenții țărilor UE și SEE, cei din Regatul Unit al Marii Britanii și Irlanda de Nord, și aproape toate țările candidate și potențial candidate;

29. salută, prin urmare, propunerea făcută de cancelara Angela Merkel și de președintele Emmanuel Macron la 18 mai 2020, de a institui, ca parte a unei strategii de răspuns la crize în materie de sănătate, un „grup operativ în domeniul sănătății” în cadrul ECDC, însărcinat cu elaborarea, împreună cu instituțiile naționale de sănătate, a unor planuri de prevenire a epidemiilor și de reacție la acestea;

30. salută caracterul voluntar al acordului, dar consideră că participarea voluntară ar trebui înlocuită cu o clauză de neparticipare („Opt-out”). Aceasta ar facilita o procedură accelerată, acordând, în același timp, părților interesate libertatea de a alege;

31. salută propunerea Comisiei, pe de o parte, de a crea în cadrul Planului european de redresare un nou program autonom în domeniul sănătății „UE pentru sănătate”, cu un buget total de 9,4 miliarde EUR, care să vizeze, printre altele, consolidarea protecției sănătății și pregătirea Uniunii pentru viitoarele crize în domeniul sănătății, pe de altă parte, de creștere a bugetului pentru mecanismul de protecție civilă al Uniunii („rescEU”) cu o sumă suplimentară de 2 miliarde EUR; regretă însă că Consiliul European a redus apoi nivelul de ambiție la 1,7 miliarde EUR, ceea ce limitează considerabil capacitățile pentru abordarea efectelor negative ale pandemiei. De altfel, intenționează ca într-un aviz separat să-și expună punctul de vedere cu privire la noul program în domeniul sănătății;

32. salută achizițiile și distribuția de materiale medicale esențiale la nivel european către spitale și alți furnizori de servicii medicale (respiratoare, ventilatoare, echipamente individuale de protecție, măști reutilizabile, produse farmaceutice, terapeutice și de laborator, dezinfectanți). Trebuie, însă, subliniat că spitalele, centrele medicale și centrele de îngrijire din multe state membre sunt conduse de autoritățile locale și regionale, care trebuie implicate în acest proces, și subliniază că achizițiile comune realizate în primăvară au durat prea mult și, prin urmare, nu și-au putut atinge pe deplin obiectivul propus;

33. salută crearea cu celeritate, în cadrul rescEU, a unor stocuri de echipamente medicale și livrarea rapidă a acestora către statele membre cele mai afectate;

34. invită statele membre și Comisia să instituie un stoc strategic european permanent de antibiotice, vaccinuri, antidoturi chimice, antitoxine și alte materiale medicale esențiale care și-au dovedit eficacitatea. Astfel s-ar garanta disponibilitatea unei rezerve de urgență și coordonarea distribuției și livrării rapide a bunurilor necesare în întreaga Europă;

35. salută decizia Comisiei din 3 aprilie 2020 de a scuti temporar echipamentul medical și echipamentul individual de protecție de taxe la import și de TVA. Comisia ar trebui să aibă în vedere revizuirea domeniului de aplicare a deciziei sale, astfel încât să includă întreprinderile private care sunt obligate să utilizeze EIP, și ar trebui să aplice decizia astfel încât producătorii locali din UE să nu fie dezavantajați din punct de vedere economic;

36. atrage atenția asupra faptului că penuria de produse și medicamente esențiale, cum ar fi antibioticele și anestezicele, care a apărut deja în trecut în multe regiuni, s-a accentuat în timpul pandemiei actuale. Solicită să se depună eforturi pentru a se achiziționa rapid materii prime esențiale, pentru a crește producția de materiale de testare și alte bunuri medicale a căror disponibilitate este insuficientă și pentru a stimula dezvoltarea și producția de medicamente esențiale în Europa, prin promovarea cercetării și inovării și crearea de stimulente pentru producători;

37. este de acord cu faptul că Uniunea trebuie să fie în măsură să dezvolte, să achiziționeze, să transporte și să distribuie echipamente de testare și de securitate, fie importate din afara UE, fie produse în UE. UE și statele sale membre trebuie să își reducă dependența de medicamentele și alte produse medicale fabricate în țări terțe. În plus, trebuie să depună eforturi pentru ca medicamentele să devină mai accesibile din punct de vedere financiar;
38. este convins că trebuie să fie posibil în orice moment ca piața să dispună în mod rapid și facil de echipamente de protecție, cum ar fi măști, echipamente de protecție etc. În acest scop, ar trebui create condiții la nivel european pentru a construi capacitatea de producție de materiale de protecție în statele membre, iar normele antitrust la nivel european ar trebui revizuite în lumina pandemiei;
39. subliniază că este necesar să se analizeze ce tip de echipament individual de protecție este cel mai adecvat pentru fiecare situație, inclusiv dincolo de contextul pandemiei de COVID-19;
40. salută faptul că Comitetul European de Standardizare (CEN) și Comitetul european pentru standardizare electrotehnică (Cenelec) au convenit să acorde acces la o serie de standarde europene pentru anumite dispozitive medicale și echipamente individuale de protecție, în scopul de a crește și a converti capacitatea de producție a întreprinderilor europene pentru a face față lipsei de stocuri;
41. subliniază necesitatea ca echipamentele individuale de protecție, în special cele destinate cetățenilor, să fie cât mai reciclabile cu putință;

Vaccinuri, diagnostic și tratament

42. subliniază nevoia urgentă de a găsi vaccinuri împotriva coronavirusului și invită colegiitorii UE să ia în considerare solicitarea Comitetului de a intensifica cooperarea la nivelul UE în ceea ce privește dezvoltarea, producția și distribuția de vaccinuri, în sprijinul cercetării medicale publice și private pentru combaterea COVID-19;
43. salută, în acest sens, propunerea Comisiei Europene de majorare a bugetului la 94,4 miliarde EUR pentru Programul-cadru „Orizont Europa”, dedicat cercetării și inovării și regretă că, ulterior, Consiliul European a propus o reducere la 80,9 miliarde EUR;
44. salută acordurile dintre Comisia Europeană și mai multe companii farmaceutice privind aprovizionarea cu medicamente și doze de vaccin pentru cazul în care și imediat ce una dintre acestea va fi dezvoltat un vaccin sigur și eficient;
45. constată cu îngrijorare că eforturile depuse la nivel mondial pentru elaborarea de vaccinuri și găsirea unor metode de diagnosticare și tratamente împotriva COVID-19 ar putea duce la o concurență acerbă care ar lăsa țările sărace neprotejate în fața bolii; își exprimă sprijinul ferm pentru cooperarea multilaterală în ceea ce privește dezvoltarea unor vaccinuri, metode de diagnosticare și terapii sigure și eficiente, precum și finanțarea echitabilă și solidaritatea în ceea ce privește distribuirea viitoarelor vaccinuri și medicamente;
46. sprijină dezvoltarea unui carnet de vaccinare comun la nivelul UE și a unui registru virtual european al stocurilor și al necesarului de vaccinuri, pentru a facilita schimbul voluntar de informații privind stocurile de vaccinuri disponibile și deficiturile de vaccinuri esențiale;
47. solicită mai multe măsuri de prevenire a difuzării online și prin alte canale a unor informații false cu privire la COVID-19, tratamentul acestei boli și posibilele vaccinuri împotriva bolii; OMS, UE și statele sale membre, precum și autoritățile locale și regionale, au un rol important în combaterea dezinformării în acest sens;
48. sprijină eforturile Comisiei de sporire a finanțării pentru cercetarea în domeniul vaccinurilor împotriva coronavirusului și așteaptă o finanțare semnificativă din partea programului Orizont Europa pentru a sprijini inovarea și cercetarea în acest domeniu.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

Avizul Comitetului European al Regiunilor – Biodiversitatea în orașe și regiuni după 2020, în cadrul celei de a 15-a Conferințe a părților la Convenția privind diversitatea biologică a ONU și al Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030

(2020/C 440/05)

Raportor:	Roby BIWER (LU-PSE), membru al Consiliului Local Bettembourg (Luxemburg)
Document de referință:	Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030 – Readucerea naturii în viețile noastre COM(2020) 380 final

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

1. invită comunitatea internațională să transforme cea de a 15-a Conferință a părților (COP) la Convenția ONU privind diversitatea biologică (CBD) din 2021 în „Momentul Kunming pentru biodiversitate” și într-un semnal de alarmă pentru a opri în mod definitiv tendința de pierdere a biodiversității și a ecosistemelor;
2. atrage atenția asupra faptului că, începând din 2018, starea biodiversității s-a înrăutățit, iar majoritatea obiectivelor societale și de mediu internaționale, în special obiectivele de la Aichi privind biodiversitatea (ABT), nu au fost îndeplinite. Eforturile globale de stopare a declinului biodiversității au eșuat, după cum reiese din evaluarea globală IPBES 2019 – care a precedat Forumul Economic Mondial din 2020 –, în care s-a constatat că pierderea biodiversității și prăbușirea ecosistemelor reprezintă una dintre primele cinci amenințări cu care se confruntă lumea;
3. subliniază că principalii factori ai pierderii biodiversității, cum ar fi schimbarea destinației terenurilor, exploatarea directă a resurselor naturale și schimbările climatice, trebuie abordate prin măsuri concrete și în timp util;
4. subliniază că amprenta ecologică totală a statelor membre ale UE-27 este de peste două ori mai mare decât capacitatea ecosistemelor de a produce material biologic util și de a acționa ca absorbanți de carbon în regiune;
5. face referire la dovezile din ce în ce mai numeroase cu privire la legătura directă dintre climă, biodiversitate, crizele în materie de sănătate umană și riscurile zoonotice de pandemii din cauza distrugerii continue a ecosistemelor naturale la nivel mondial;
6. subliniază că situația actuală de criză a biodiversității necesită o serie de ținte ambițioase și ușor de prezentat, precum și o politică și acțiuni imediate, fundamentate științific, privind factorii determinanți ai pierderii biodiversității și ai degradării ecosistemelor, care să fie pe măsura obiectivului de stopare a tendinței de pierdere a biodiversității;
7. solicită o coerență a politicilor pentru a alinia eforturile, obiectivele și rezultatele diverselor politici ale UE, printre care noua politică agricolă comună (PAC), Pactul verde european, relațiile comerciale și angajamentele internaționale ale UE, și anume Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a ONU, Acordul ONU de la Paris privind schimbările climatice, CBD și Cadrul de la Sendai pentru gestionarea riscurilor de dezastre, în cadrul unei strategii globale a UE privind durabilitatea, cu obiective și măsuri de punere în aplicare clare;
8. subliniază necesitatea urgentă de a acționa în conformitate cu recomandările celei de a 5-a ediții a Perspectivelor mondiale privind diversitatea biologică din cadrul Convenției privind diversitatea biologică, care preconizează promovarea guvernantei urbane și a planificării interdisciplinare la nivel local, sprijinirea soluțiilor bazate pe natură și adoptarea unor abordări integrate în ceea ce privește utilizarea terenurilor și schimbarea destinației terenurilor la nivel local și peisagistic ca elemente esențiale ale stopării tendinței de pierdere a biodiversității;

9. subliniază că, în ciuda unei conștientizări din ce în ce mai mari, o recunoaștere oficială a rolului-cheie al autorităților subnaționale, orașelor și altor autorități locale pentru biodiversitate ⁽¹⁾ în stoparea tendinței de pierdere a biodiversității și în aplicarea unei „abordări la nivelul întregii administrații” în fiecare etapă și la fiecare nivel al procesului de guvernare a biodiversității încă lipsește, atât din Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030, cât și din cadrul global post-2020 pentru biodiversitate. Această recunoaștere ar putea fi realizată în special prin includerea strategiilor și a planurilor de acțiune locale și subnaționale în domeniul biodiversității (LBSAP/SBSAP) în strategiile și planurile de acțiune naționale în domeniul biodiversității (NBSAP);

10. sprijină stabilirea obiectivului de neutralitate climatică pe termen lung al UE, pentru a orienta proiectul european către o neutralitate climatică ireversibilă până în 2050, pe baza unui CFM 2021-2027 care îndeplinește cel puțin ținta de 30 % din cheltuielile legate de climă, și subliniază că actul legislativ european privind clima ar trebui să asigure convergența măsurilor ce vizează atingerea unui nivel zero al emisiilor nete de gaze cu efect de seră cu obiectivele UE și cele globale în materie de biodiversitate ⁽²⁾;

Rolul orașelor și al regiunilor în stoparea tendinței de pierdere a biodiversității

11. este de acord cu concluzia raportului IPBES 2019, conform căreia autoritățile locale și regionale, prin producția și consumul responsabile, precum și prin amenajarea integrată a teritoriului și punerea în aplicare a unor planuri în domeniu și soluțiile bazate pe natură, pe ocrotirea și utilizarea durabilă a resurselor naturale și primare care acordă atenție și sunt adaptate la contextele sociale, economice și ecologice, pot aduce contribuții semnificative la convențiile relevante ale ONU, inclusiv la Agenda 2030 a ONU și la Acordul de la Paris;

12. subliniază că autoritățile locale și regionale fac parte din autoritățile naționale care au ratificat CBD, au contribuții voluntare considerabile și creează parteneriate importante care mobilizează grupurile principale (populații indigene și comunități locale – IPLC, tinerii și femeile) și sectoarele relevante (întreprinderi, organizații culturale și ale societății civile);

13. subliniază că ALR, ca motoare ale inovării și ale punerii în aplicare a unor planuri și strategii de amenajare a teritoriului integrate, sunt o resursă insuficient utilizată, inclusiv din punct de vedere financiar, pentru realizarea obiectivelor UE și mondiale în materie de biodiversitate și că capacitățile lor pot fi pe deplin valorificate prin recunoașterea, activarea și consolidarea rolurilor-cheie ale acestor autorități;

14. subliniază că soluțiile inovatoare bazate pe natură, care sunt soluții inspirate și sprijinite de natură, eficiente din punctul de vedere al costurilor, oferă în același timp beneficii ecologice, sociale și economice și contribuie la consolidarea rezilienței, se numără printre cele mai eficiente instrumente de refacere a ecosistemelor și de mobilizare a capacității oamenilor de a prospera în armonie cu natura, după cum se subliniază în raportul din 2020 al proiectului Naturvation ⁽³⁾;

15. solicită schimbul de bune practici pentru a încuraja adoptarea și extinderea soluțiilor inovatoare bazate pe natură și elaborarea de orientări pentru toate părțile interesate relevante;

16. atrage atenția asupra interconectării obiectivelor de dezvoltare durabilă și sugerează integrarea obiectivelor privind biodiversitatea și clima în viitoarele evoluții ale politicilor, de exemplu, ținând cont în permanență de biodiversitate în mediul infrastructurilor din domeniul energiei din surse regenerabile, pentru a atinge atât obiectivele legate de biodiversitate, cât și cele privind clima;

17. reamintește că încurajează ALR să instituie LBSAP, respectiv SBSAP, și să se implice într-un proces de standardizare la nivel internațional, european și național, pentru a integra biodiversitatea și gestionarea ecosistemelor, precum și soluțiile bazate pe natură, pentru o aplicabilitate și un impact sporite;

⁽¹⁾ toate nivelurile de guvernare aflate sub nivelul național sunt acoperite de formularea „guvernele subnaționale, orașele și alte autoritățile locale pentru biodiversitate”, în contextul cadrului global, și de formularea „autoritățile locale și regionale” (ALR), în contextul UE.

⁽²⁾ COM(2020) 80 final, COR (2020) 01361 (JO C 324, 1.10.2020, p. 58).

⁽³⁾ Xie, L.; Bulkeley, H. (2020) *City for Biodiversity: The Roles of Nature-Based Solutions in European Cities* (Orașul în favoarea biodiversității: rolurile soluțiilor bazate pe natură în orașele europene), NATURVATION.

Orașele și regiunile ca motoare ale punerii în aplicare a ambițiilor UE în materie de biodiversitate

18. salută Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030 ca interfață pentru o colaborare verticală în ceea ce privește abordarea principalelor cauze ale pierderii biodiversității și a legăturilor sale cu provocările societale, cum ar fi atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, precum și protecția împotriva pandemiilor viitoare;

19. solicită o cooperare strânsă cu autoritățile locale și regionale în vederea creării de coridoare ecologice, în cadrul rețelelor transeuropene pentru natură, având în vedere că acestea sunt esențiale pentru garantarea angajamentului la nivel local;

20. subliniază importanța coordonării măsurilor de conservare a naturii și a stabilirii de obiective la nivel local. UE ar trebui să ofere orașelor și regiunilor finanțare și sprijin pentru obținerea de informații, pentru a promova biodiversitatea, inclusiv pentru proiectele de conservare, soluțiile bazate pe natură, dezvoltarea resurselor de date privind natura, amenajarea teritoriului care să protejeze biodiversitatea și consolidarea expertizei și a resurselor în orașe și regiuni;

21. salută faptul că, în concluziile sale, Consiliul formulează angajamente privind pregătirea cadrului global post-2020 pentru biodiversitate, pentru a consolida preluarea și punerea în aplicare a soluțiilor bazate pe natură în folosul conservării biodiversității, al refacerii ecosistemelor și al utilizării durabile a terenurilor;

22. salută și sprijină angajamentele, țintele și obiectivele ambițioase la nivelul UE ale Pactului verde european și ale Strategiei UE în domeniul biodiversității; subliniază rolul esențial al autorităților locale și regionale în realizarea acestora, în special prin elaborarea planurilor de înverzire urbană până la sfârșitul anului 2021, și subliniază potențialul acestora în materie de inovare și de integrare, pentru sprijinirea biodiversității regionale și urbane, a redresării reziliente și a coeziunii sociale;

23. subliniază necesitatea unei strategii paneuropene integrate pentru obiectivul de a planta cel puțin 3 miliarde de copaci în UE, cu respectarea deplină a principiilor ecologice, asigurând luarea în considerare a funcțiilor-cheie; își reiterează opinia (*) cu privire la rolul esențial al pădurilor atât în zonele rurale, cât și în cele urbane, pentru protecția biodiversității, atenuarea schimbărilor climatice, preîntâmpinarea pagubelor provocate de apă, stocarea carbonului, ocrotirea sănătății umane și alte beneficii conexe, și solicită intensificarea eforturilor de protejare și refacere a pădurilor, cu respectarea deplină a principiilor ecologice, a vârstei semnificative, a caracteristicilor ecologice unice și a celui mai înalt nivel de biodiversitate;

24. salută platforma UE privind înverzirea urbană, ca instrument de dezvoltare a capacităților orașelor, și recomandă ca aceasta să fie integrată în inițiative și platforme-cheie, cum ar fi noul Acord UE privind orașele verzi, NetworkNature, CitiesWithNature și RegionsWithNature. sprijină, în special, CitiesWithNature și RegionsWithNature, ca platforme oficiale ale Planului de acțiune pentru natură și oameni – de la Sharm El-Sheikh la Kunming, pentru a angaja și mobiliza administrațiile de la nivel subnațional să își asume eforturile și să recunoască valoarea naturii în orașe și regiuni;

25. subliniază rolul deosebit al ALR în gestionarea siturilor Natura 2000 și solicită sprijin logistic, științific și financiar suficient pentru o acoperire și gestionare integrală până în 2025;

26. invită UE să furnizeze resurse suficiente, să dezvolte capacități și să ofere orientări ALR, pentru ca ele să pună în aplicare măsuri de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea, de conservare, gestionarea siturilor și planuri de înverzire urbană, în vederea desfășurării unor acțiuni ambițioase în materie de biodiversitate;

(*) NAT (2019) 4601 (JO C 324, 1.10.2020, p. 48).

27. salută obiectivul instituirii unui nou cadru european de guvernare în materie de biodiversitate, astfel cum este prezentat în Strategia UE în domeniul biodiversității, care permite ALR și tuturor nivelurilor de guvernare să își îndeplinească responsabilitățile de monitorizare și de evaluare, ținând seama de condițiile locale, și să măsoare progresele acțiunilor din domeniul biodiversității, și solicită un set clar de indicatori și ținte măsurabile, standardizate la nivel european; este pregătit să colaboreze și să contribuie la dezvoltarea și punerea în aplicare a noului cadru de guvernare pentru a asigura o structură mai eficientă în exploatarea întregului potențial al autorităților locale și regionale în stoparea tendinței de pierdere a biodiversității;

28. invită UE, pe baza dovezilor existente privind punerea în aplicare efectivă, să ia măsuri concrete, inclusiv de dezvoltare a capacităților, care să integreze și să alinieze și mai bine prioritățile în materie de biodiversitate în toate jurisdicțiile și domeniile de politică – și anume agricultura, amenajarea teritoriului și dezvoltarea urbană, comerțul, mediul, cercetarea și inovarea, atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, precum și Pactul verde european – și să integreze în mod adecvat toate nivelurile de guvernare pentru a asigura un impact la nivelul întregii UE;

29. subliniază recomandările din raportul său privind finanțarea acțiunii în domeniul biodiversității⁽⁵⁾, pentru a mări ambițiile în materie de integrare a mediului la nivelul finanțării UE, precum și creșterea și raționalizarea finanțării dedicate biodiversității, luând în considerare ALR la scara corespunzătoare, inclusiv în cadrul programului LIFE;

30. solicită politici de mediu transfrontaliere coerente și o cooperare transfrontalieră pe măsură, deoarece speciile trăiesc de ambele părți ale frontierelor;

31. invită UE să acorde prioritate stopării tendinței de pierdere a biodiversității ca principiu-cheie în toate planurile financiare majore, inclusiv în cadrul financiar multianual pentru perioada 2021-2027 și în planurile de redresare după pandemia de COVID-19, să mobilizeze resurse suficiente pentru a stimula, direct sau indirect, acțiunea în domeniul biodiversității la toate nivelurile de guvernare și în mod adaptat contextului regional, simplificând procedurile de creștere a absorbției fondurilor; în acest scop, propune să se ia în considerare introducerea unui sistem de semnalizare pentru cheltuielile publice sau activitățile de investiții, care să reflecte posibilul impact asupra biodiversității și a factorilor care determină pierderea acesteia;

32. solicită ca schemele de ajutoare de stat ale UE să integreze pe deplin obiectivul de eliminare a subvențiilor care sunt dăunătoare pentru biodiversitate, asigurându-se, până în 2030, că stimulentele economice și de reglementare publice și private sunt pozitive sau cel puțin neutre din punct de vedere al biodiversității; subliniază, de asemenea, importanța includerii biodiversității în politica de coeziune;

33. atrage atenția asupra numărului mare de locuri de muncă amenințate de dispariție din cauza pierderii biodiversității și a degradării ecosistemelor și asupra posibilităților de ocupare a forței de muncă oferite de aplicarea modelelor bioeconomice și durabile de producție și invită Comisia să acorde prioritate, în cadrul viitoarelor strategii de mediu, menținerii locurilor de muncă legate direct de stoparea pierderii biodiversității și a degradării ecosistemelor;

34. solicită intensificarea investițiilor în cercetările referitoare la legăturile dintre natură și economie, pentru a asigura contribuții suplimentare la elaborarea de politici pe baza unor date concrete și pentru investiții mai eficiente;

35. încurajează un proces facilitat de integrare a biodiversității în planurile PAC; încurajează introducerea unei alocări minime comune obligatorii și eficiente în programele ecologice din cadrul planurilor strategice naționale;

36. subliniază că există adesea incoerențe în terminologia utilizată în diferite directive și regulamente, că procedurile (de exemplu, programul LIFE) sunt adesea prea complicate pentru ALR mai mici și orientate în principal către proiecte la scară largă, nefiind potrivite pentru proiecte ecologice în zonele periurbane și rurale;

(5) CoR (2020) – Finanțarea acțiunii privind biodiversitatea: oportunități și provocări pentru autoritățile subnaționale ale UE

37. ia notă de rolul important al grădinilor zoologice și acvarilor, dar subliniază că conservarea și menținerea biodiversității ar trebui să se concentreze asupra eforturilor *in situ* și asupra prevenirii traficului cu specii sălbatice, promovând ocrotirea speciilor autohtone și cunoașterea acestora. se oferă să acorde sprijin ALR pentru a îmbunătăți punerea în aplicare a directivei UE privind grădinile zoologice, în conformitate cu obiectivele CBD;

38. reamintește că, deși cadrul UE pentru protecția mediului marin este unul dintre cele mai cuprinzătoare și mai ambițioase la nivel mondial, se impune impulsivitatea activităților pentru a se putea aborda în mod corespunzător principalele probleme, cum ar fi pescuitul excesiv și acumularea nesustenabilă a deșeurilor de plastic, excesul de nutrienți, practicile de pescuit, zgomotul subacvatic și toate tipurile de poluare; practicile durabile de pescuit și sănătatea ecosistemelor marine sunt esențiale pentru economiile, oamenii și comunitățile din zonele de coastă;

39. solicită consolidarea rolului important al autorităților subnaționale în menținerea și refacerea biodiversității și prin valorificarea potențialului conceptului de diversitate culturală. Conceptul de diversitate culturală cuprinde biodiversitatea, diversitatea culturală și identitatea locală, regională și europeană, astfel încât conservarea biodiversității poate să dobândească valoare adăugată din perspectiva comunităților locale;

40. invită UE să susțină consolidarea cadrului global post-2020 pentru biodiversitate, care să concretizeze importanța egală a nivelurilor internațional, regional și local într-o decizie specifică vizând implicarea deplină a ALR, plecând de la planul de acțiune al Deciziei X/22 și de la rezultatele sale remarcabile la toate nivelurile de guvernare, în ultimul deceniu;

Definirea rolului orașelor și regiunilor în cadrul global post-2020 pentru biodiversitate

41. sprijină obiectivul Deceniului Națiunilor Unite pentru refacerea ecosistemelor, de accelerare și intensificare masivă a refacerii globale a ecosistemelor degradate și distruse, pentru combaterea crizei climatice și consolidarea securității alimentare, a aprovizionării cu apă și a biodiversității, de exemplu prin intermediul „Bonn Challenge”, care urmărește refacerea a 350 de milioane de hectare de ecosisteme degradate până în 2030;

42. reiterează necesitatea recunoașterii formale a rolului-cheie al administrațiilor de la nivel subnațional în realizarea obiectivelor globale de restaurare și biodiversitate, stabilite prin mai multe decizii ale COP la CBD anterioare, și solicită părților la ONU să colaboreze cu acestea și să le consolideze capacitățile de a încorpora biodiversitatea în planurile urbane, de amenajare a teritoriului și locale, pentru a atinge obiectivele CBD și ale cadrului global post-2020 pentru biodiversitate, în conformitate cu Decizia X/22;

43. salută recunoașterea oficială a legăturii dintre biodiversitate și sănătatea umană în cadrul global post-2020 pentru biodiversitate și subliniază că SLG sunt esențiale pentru punerea în aplicare și gestionarea soluțiilor bazate pe natură, printre care spațiile verzi accesibile și favorabile incluziunii, în zonele urbane, periurbane și rurale, ce îmbunătățesc efectiv condițiile de sănătate;

44. recomandă să se facă referire în mod explicit la rolul administrațiilor de la nivel subnațional în cadrul global post-2020 pentru biodiversitate, în special prin dezvoltarea obiectivelor și ținutelor (modificarea punctului B din secțiunea I – „Introducere”), crearea de parteneriate, impulsivitatea schimbării (modificarea punctului C din secțiunea I – „Introducere”) și integrarea biodiversității, inclusiv în politicile sectoriale relevante la toate nivelurile de guvernare (reformularea punctului 13 din secțiunea D – „Obiective pentru 2030”) ⁽⁶⁾;

45. reamintește necesitatea unei acțiuni colective a tuturor părților interesate și a publicului larg, acordând o atenție deosebită contribuțiilor IPLC, ale femeilor, ale tinerilor și ale celor care se bazează în mod direct pe biodiversitate și se ocupă de ea;

⁽⁶⁾ Conform proiectului preliminar al cadrului global post-2020 pentru biodiversitate, <https://www.cbd.int/article/2020-01-10-19-02-38>

46. solicită să se acorde prioritate unei abordări pe termen lung a integrării biodiversității (LTAM), pe orizontală și pe verticală, în domeniile și sectoarele de politică de la nivel subnațional și local, și ia act de faptul că administrațiile de la nivel subnațional, ca interfață a guvernării publice locale cu societatea civilă și sectorul privat, sunt cel mai bine poziționate pentru a aborda refacerea și protecția ecosistemelor în contexte locale și regionale specifice, punerea în comun a resurselor și utilizarea economiilor de scară;

47. susține obiectivul nr. 15 al cadrului global post-2020 pentru biodiversitate, deoarece abordează explicit nevoia de resurse suplimentare pentru a sprijini LTAM printr-o dezvoltare țintită a capacităților la toate nivelurile de guvernare, inclusiv prin metode inovatoare și stimulante, cum ar fi învățarea *inter pares*, pentru a inversa tendința de pierdere a biodiversității, a reface ecosistemele, a preveni apariția de specii alogene invazive și distrugerea speciilor de faună și floră sălbatică și comerțul ilegal cu acestea, precum și pentru a implica principalele părți interesate și experții, în special IPLC, în gestionarea biodiversității și asigurarea de asistență tehnică și de resurse financiare și umane adecvate;

48. solicită părților la CBD să mărească semnificativ finanțarea publică, care reprezintă coloana vertebrală a mobilizării resurselor, colectate de către administrațiile de la nivel subnațional și distribuite acestora pentru investiții în acțiuni în domeniul biodiversității la nivelul respectiv, acordând o atenție deosebită „zonelor fierbinți” din punctul de vedere al diversității, pentru a crea condiții favorabile pentru investiții ale sectorului privat;

49. recomandă dezvoltarea inițiativelor din domeniile comunicării, educației și sensibilizării publicului (CEPA), în colaborare cu tehnicienii specializați, artiștii, scriitorii și sectoarele educației și mass-mediei, adaptate la nivel local și subnațional pentru a evidenția valoarea culturală, turistică, recreativă, sanitară, economică și intrinsecă a biodiversității prin comunicare în sectoarele public, privat și de afaceri, și evidențiază poziția unică, cunoștințele și legitimitatea administrațiilor de la nivel subnațional ca nivel de guvernare cel mai apropiat de cetățeni pentru punerea în aplicare a unor astfel de inițiative;

50. solicită furnizarea unor definiții coerente ale indicatorilor, inclusiv în ceea ce privește spațiile verzi urbane, pe baza indicelui revizuit de la Singapore privind biodiversitatea orașelor, ca instrument de măsurare a contribuției acțiunilor locale în materie de biodiversitate care susțin un rol clar pentru administrațiile de la nivel subnațional în cadrul mecanismului de monitorizare, raportare și verificare (MRV) a cadrului global post-2020 pentru biodiversitate;

51. îndeamnă la intensificarea semnificativă a eforturilor de monitorizare, prin exploatarea noilor tehnologii, a tuturor surselor de date adecvate și a modelării predictive în sistemele integrate de monitorizare a biodiversității, pentru a evalua în mod informat eficiența acordurilor internaționale și a urmări cu acuratețe și în mod transparent impactul acțiunii în domeniul biodiversității la toate nivelurile;

52. solicită ca Perspectivile mondiale privind biodiversitatea (GBO) să facă referire explicită la importanța SLG în elaborarea și punerea în aplicare a politicilor naționale;

53. încurajează organizarea de convenții anuale ale platformelor, astfel încât administrațiile de la nivel subnațional să creeze legături, să facă schimburi și să își prezinte în mod colectiv contribuțiile la cadrul global post-2020 pentru biodiversitate, dar și să pună la punct interfețe cum ar fi Platforma globală pentru orașe durabile, programul pentru orașe durabile al Fondului Global de Mediu, BIODIV 2030, programul Băncii Interamericane de Dezvoltare pentru orașe emergente și durabile, *Great Green Wall of Cities* al FAO și Platforma CBD privind angajamentele asumate la nivel local;

54. susține Decizia COP15 privind participarea deplină a SLG la cadrul global post-2020 pentru biodiversitate, inclusiv Decizia reînnoită X/22, care configurează un plan de acțiune privind SLG pentru biodiversitate, și introducerea cât mai rapidă a unei abordări la nivelul întregii administrații privind colaborarea verticală între toate nivelurile de guvernare, pentru a asigura coerența politicilor și a exploata întregul potențial al acestora în vederea îndeplinirii obiectivelor pentru 2050 și a misiunii pentru 2030;

55. sprijină recomandarea Organismului auxiliar de aplicare (SBI) privind cooperarea cu guvernele subnaționale și locale în vederea consolidării punerii în aplicare a cadrului global pentru biodiversitate și solicită ca SBI să efectueze o evaluare la jumătatea perioadei a rolului administrațiilor de la nivel subnațional în implementarea cadrului global post-2020 pentru biodiversitate și a LTAM în 2024;
56. subliniază colaborarea importantă cu parteneri-cheie internaționali ⁽⁷⁾ în cadrul „Procesului de la Edinburgh pentru administrațiile de la nivel subnațional cu privire la dezvoltarea cadrului global post-2020 pentru biodiversitate” și al celui de al 7-lea Summit mondial al guvernelor subnaționale și locale, în ceea ce privește poziționarea la nivel mondial a acestor administrații ca parte a unui cadru global post-2020 eficient pentru biodiversitate;
57. se angajează să se implice în mod proactiv în punerea în aplicare a cadrului global post-2020 pentru biodiversitate și a Strategiei UE în domeniul biodiversității pentru 2030, precum și în pregătirea unui plan de acțiune corespunzător și ambițios al UE în materie de biodiversitate.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽⁷⁾ Cum ar fi Grupul de guverne subnaționale, ICLEI, Regions4 și guvernele Scoției și Quebec-ului.

Avizul Comitetului European al Regiunilor pe tema „Raportul privind barierele existente pe piața unică și Planul de acțiune pentru asigurarea respectării normelor privind piața unică”

(2020/C 440/06)

Raportor:	Tadeusz TRUSKOLASKI (PL-AE), primarul orașului Białystok
Referințe:	Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Identificarea și înlăturarea barierelor din cadrul pieței unice COM(2020) 93 final Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Plan de acțiune pe termen lung pentru o mai bună implementare și asigurare a respectării normelor privind piața unică COM(2020) 94 final

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

Context

1. Consideră că piața unică europeană este una dintre cele mai mari realizări ale Uniunii Europene (UE) și reprezintă un model unic de integrare în lume, garantând libera circulație a persoanelor, a mărfurilor, a serviciilor și a capitalurilor în întreaga UE, precum și în țările și regiunile asociate;
2. subliniază că politica privind piața unică europeană joacă un rol esențial în punerea în aplicare a strategiei de creare a unei creșteri durabile și de consolidare a coeziunii economice, sociale și teritoriale a Uniunii Europene. Crearea unei piețe unice europene stimulează comerțul și face ca Europa să devină mai atractivă pentru investițiile străine;
3. subliniază insistent că piața unică europeană constituie chintesența integrării economice și politice a UE, deoarece cuprinde 450 milioane de consumatori și 22,5 milioane de întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri), ceea ce reprezintă aproximativ 99 % din ansamblul întreprinderilor europene;
4. subliniază că piața unică europeană contribuie cu 14 mii de miliarde EUR la produsul intern brut (PIB) anual, ceea ce garantează funcționarea economiei europene și le asigură europenilor posibilități de dezvoltare;
5. evidențiază importanța comerțului cu mărfuri de pe piața unică europeană, care reprezintă un sfert din PIB-ul total al UE și aproape o șesime din comerțul mondial cu mărfuri;
6. subscrie la afirmația Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor (IMCO) a Parlamentului European, potrivit căreia finalizarea pieței unice europene și, prin urmare, eliminarea barierelor, poate genera beneficii suplimentare pentru statele membre în valoare de cel puțin 183 miliarde EUR pe an, ceea ce reprezintă 1,2 % din PIB-ul UE;
7. apreciază eforturile Comisiei Europene de a identifica barierele din cadrul pieței unice europene; atrage atenția asupra faptului că, în comunicarea din 10 martie 2020, se prezintă principalele probleme cu care se confruntă întreprinderile și care necesită soluții imediate. Regretă, cu toate acestea, că cele două comunicări ale Comisiei se concentrează în principal asupra obstacolelor percepute de întreprinderi și nu abordează preocupările altor parteneri sociali, iar aspectele legate de consumatori le tratează doar marginal;

8. ia act de faptul că ediția din 2020 a Tabloului de bord al pieței unice, publicat la 3 iulie 2020, conchide că, în pofida unei îmbunătățiri a transpunerii legislației UE, în special în domeniul protecției consumatorilor (o scădere cu 15 % a deficitului de transpunere), numărul procedurilor de constatare a neîndeplinirii obligațiilor nu scade, din cauza transpunerii „incomplete” sau „incorecte”. De asemenea, CoR este preocupat de faptul că majoritatea cazurilor de încălcare a legislației privind piața internă sunt legate de domeniul mediului (28 %) [urmat de transporturi (17 %) și impozitare (10 %)];

9. recunoaște că, în forma lor actuală, normele și instrumentele de pe piața unică sunt mai adecvate comerțului cu bunuri decât celui cu servicii. Subliniază necesitatea conceperii unor instrumente flexibile, care să poată fi adaptate rapid la produsele și serviciile nou apărute sau care se transformă;

10. consideră că prioritatea unei noi strategii pentru piața unică europeană trebuie să fie înlăturarea efectivă a barierelor și creșterea accesului la informații;

Barierile din cadrul pieței unice – cauze și consecințe

11. observă că divergențele juridice dintre statele membre sunt cauza directă a faptului că eliminarea barierelor din cadrul pieței unice este un proces de durată;

12. este de acord cu Comisia că diferențele în materie de reglementare creează o sarcină de reglementare deosebit de grea pentru întreprinderi, în special pentru IMM-uri, inclusiv pentru întreprinderile nou-înființate și întreprinderile în curs de extindere, pentru inovatori și pentru promotorii noilor modele de afaceri; de aceea, solicită Comisiei Europene și statelor membre să-și intensifice eforturile în ceea ce privește eliminarea reglementărilor inutile;

13. subliniază că mai ales întreprinderile mici și mijlocii au capacități administrative și umane limitate pentru a face față sarcinilor birocratice complexe. Un obstacol major în calea cooperării transfrontaliere pe piața internă este așa-numitul certificat A1, utilizat în cazul detașării lucrătorilor și care necesită formalități de lungă durată, inclusiv pentru misiuni regulate pe termen scurt într-o țară vecină. În consecință, aceste formalități ar putea conduce la reducerea considerabilă a activităților transfrontaliere și, prin urmare, pot afecta în mod semnificativ funcționarea pieței interne. În acest sens, Comisia este invitată să ia măsuri și să acționeze împreună cu legiuitorii UE, pentru a simplifica procedura de certificare A1 existentă în regiunile de frontieră;

14. atrage atenția asupra necesității de a asigura o aplicare mai eficace a dispozițiilor tratatului care interzic restricțiile cantitative la import și la export (articolele 34-36 din TFUE) și a necesității de a gestiona procedurile de notificare în ceea ce privește reglementările tehnice [Directiva (UE) 2015/1535 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾] și barierele tehnice din calea comerțului;

15. se așteaptă ca Comisia să creeze un nou instrument de observare a disfuncționalităților pieței, care să urmeze, de exemplu, traseul unui anumit produs și să permită evaluarea barierelor de-a lungul întregului lanț de producție, distribuție și vânzare, precum și în ce privește consumul și tratamentul la sfârșitul ciclului de viață;

Economia europeană a viitorului

16. subscrie la prioritățile Strategiei industriale pentru Europa, așa cum au fost identificate până în prezent, cum ar fi alinierea la obiectivele Pactului verde european și la digitalizare, cu punerea în aplicare, în același timp, a obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU (ODD), ceea ce va garanta o redresare durabilă a economiei, în special în perioada care urmează pandemiei de COVID-19;

17. consideră că persistă în continuare importante provocări: domeniul volumelor mari de date, rețelele 5G, dezvoltarea inovării (în special TIC, crearea de realități virtuale și autonomia mașinilor); subliniază, în același timp, necesitatea de a crea și proteja suveranitatea datelor industriale;

⁽¹⁾ Directiva (UE) 2015/1535 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 septembrie 2015 referitoare la procedura de furnizare de informații în domeniul reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale (JO L 241, 17.9.2015, p. 1).

18. încurajează extinderea competențelor și structurii geografice a Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO). Unul dintre factorii care garantează dezvoltarea întreprinderilor europene este existența unei instituții eficiente pentru protecția drepturilor de proprietate intelectuală, cu un buget și resurse umane suficiente, care să-i permită să opereze în întreaga lume;

19. consideră că politica de protecție a mediului natural trebuie să dea tonul dezvoltării industriale. Subliniază, prin urmare, că acest obiectiv necesită orientarea activităților, inclusiv a științei, către punerea bazelor pentru o societate și o activitate economică care respectă mediul;

20. constată necesitatea de a sprijini în mod cuprinzător modernizarea și decarbonizarea industriilor mari consumatoare de energie. Acest lucru nu trebuie însă realizat prin delocalizarea producției în alte țări, sau recurgând la subcontractanți din țări terțe, care nu respectă reglementările europene;

21. subliniază necesitatea de a acorda sprijin (atât financiar, cât și sub formă de informații) sectoarelor sustenabile și inteligente din domeniul eficienței energetice și al mobilității, precum și modelelor de limitare a emisiilor de poluanți;

22. înțelege necesitatea de a diversifica producția și de a micșora costurile, dar atrage atenția asupra necesității de a reduce dependența întreprinderilor europene de factorii de producție din alte părți ale lumii. Actuala pandemie de COVID-19 arată că ar trebui promovată consolidarea economiei locale în anumite sectoare industriale. În special în domeniul echipamentelor medicale, ar trebui sporită producția în Europa și, în consecință, independența față de piețele asiatice, de exemplu;

Serviciile pe piața unică

23. subliniază importanța comerțului cu servicii pe piața unică europeană, întrucât ele reprezintă aproximativ 70 % din totalul activităților economice din UE și o pondere comparabilă a ocupării forței de muncă;

24. consideră că Comisia Europeană ar trebui să mobilizeze mai multe resurse pentru a crește volumul comerțului cu servicii, în vederea unei implementări mai eficiente a Directivei privind serviciile;

25. solicită ca viitoarele lucrări asupra strategiei să valorifice capacitățile și cunoștințele autorităților locale și regionale, care se întâlnesc zi de zi cu reprezentanți ai întreprinderilor din categoria microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici;

26. solicită Comisiei Europene măsuri mai ferme în ceea ce privește monopolurile, în special pe piața serviciilor digitale, unde entități din țări terțe au o poziție dominantă;

27. salută anunțarea unui nou act legislativ privind serviciile digitale, care ar înlocui, printre altele, Directiva privind comerțul electronic, în vigoare de 20 de ani ⁽²⁾. Insistă, totuși, asupra faptului că domeniul de aplicare al legislației prevăzute nu trebuie să se limiteze la conformitatea produselor vândute pe platformele online, ci să abordeze și riscul de eludare a reglementărilor privind ocuparea forței de muncă, protecția socială, protecția consumatorilor, impozitarea și taxele și, prin urmare, concurența neloială cu întreprinderile din sectorul offline. Condițiile de muncă precare pentru lucrătorii de pe platformele digitale reprezintă o preocupare deosebită;

28. atrage atenția asupra necesității de a concentra atenția asupra inovării, investițiilor și competențelor, astfel încât noul „pachet privind competențele” să reflecte nevoile reale ale pieței muncii, iar perfecționarea și recalificarea să se facă în conformitate cu orientările sale, inclusiv în cadrul proiectelor cofinanțate din bugetul UE;

Evaluarea activității desfășurate până în prezent de Comisia Europeană

29. salută înființarea Grupului operativ comun pentru asigurarea respectării normelor privind piața unică (SMET), dar regretă că componența sa este limitată în prezent la reprezentanți ai statelor membre;

⁽²⁾ Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă (JO L 178, 17.7.2000, p. 1).

30. recunoaște valoarea considerabilă a experienței câștigate de pe urma funcționării platformei REFIT;
31. apreciază eforturile Comisiei de a face din SOLVIT instrumentul de bază pentru soluționarea alternativă a litigiilor;
32. consideră că sunt necesare decizii îndrăznețe în ceea ce privește statele membre care încalcă legislația în vigoare, astfel încât procedurile să fie lansate, desfășurate și puse în aplicare fără întârziere;
33. solicită aplicarea mai adecvată a principiului recunoașterii reciproce a liberei circulații a mărfurilor, care n-a fost utilizat, în practică, la întregul său potențial; de asemenea, solicită aplicarea, în măsura posibilului, a acestui principiu în sectorul serviciilor; în acest sens, solicită aplicarea riguroasă a Regulamentului (UE) 2019/515 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾;
34. așteaptă o poziție clară și fermă a Comisiei cu privire la practicile comerciale neloiale, inclusiv promovarea de către țările terțe a industriilor orientate spre export;
35. așteaptă cu nerăbdare publicarea Cărții albe privind normele antitrust și consultările suplimentare, care ar trebui să arate amploarea problemei;
36. solicită ferm accelerarea măsurilor de coordonare a cadrelor juridice ale UE pentru piața unică, astfel încât circulația bunurilor esențiale – precum alimentele sau medicamentele – să nu fie obstrucționată în niciun fel;
37. se așteaptă la efectuarea de controale la frontiere pe baza principiilor necesității și proporționalității;
38. îndeamnă la intensificarea eforturilor de informare cu privire la posibila utilizare a instrumentelor TIC moderne. Industria modernă și dezvoltarea comerțului transfrontalier necesită soluții capabile să reducă distanța geografică, în special în regiunile transfrontaliere;
39. așteaptă elaborarea unei strategii pentru piața unică, însoțită de o foaie de parcurs ambițioasă, dar realistă, privind propunerile de înlăturare a barierelor rămase, și nu numai a unei secțiuni analitice care să indice barierele și orientările;
40. contestă scopul și utilitatea principiului numărului constant, potrivit căruia un act legislativ al UE trebuie eliminat pentru fiecare act legislativ nou. În loc să se urmeze o astfel de abordare cantitativă a legislației, care ar risca să aibă un impact negativ asupra unor sectoare largi ale societății, inclusiv asupra ocupării forței de muncă, a protecției consumatorilor și a mediului și ar putea să contravină articolului 3 alineatul (3) din TUE, calitatea legislației, prin adaptarea la evoluțiile tehnologice și nevoile societale, ar trebui să rămână principiul director pentru orice legislație nouă;
41. atrage atenția asupra necesității de a institui un sistem integrat în domeniul siguranței farmaceutice, care să permită, în situații de criză, canalizarea resurselor în funcție de necesitățile critice;

Activitățile administrației publice și ale autorităților locale și regionale

42. subliniază sprijinul deplin al autorităților locale și regionale pentru eforturile Comisiei Europene de înlăturare a barierelor din cadrul pieței unice europene;
43. atrage atenția asupra necesității de a oferi în mod direct informații cu privire la oportunitățile care apar în domeniul pieței unice europene, în special prin informarea entităților autorităților locale și regionale care intră în contact direct cu antreprenorii și consumatorii europeni;

⁽³⁾ Regulamentul (UE) 2019/515 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 martie 2019 privind recunoașterea reciprocă a mărfurilor comercializate în mod legal în alt stat membru și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 764/2008 (JO L 91, 29.3.2019, p. 1).

44. sprijină ideea de a crea, pentru funcționarii din statele membre, un punct central de informare cu privire la dispozițiile legislative în vigoare pe piața unică, având ca scop maximizarea fluxului de informații între nivelul european și cel local;
45. sprijină acțiunile care vizează îmbunătățirea cunoașterii și a sensibilizării, inclusiv un portal digital unic, care să permită accesul la informații complete privind normele și procedurile administrative ale pieței unice și să-i îndrepte pe utilizatori către cele mai adecvate servicii de sprijin și puncte de contact;
46. are în vedere o mai bună valorificare a instrumentelor informatice existente pentru piața unică europeană, cum ar fi Sistemul de informare al pieței interne (IMI), și este de acord cu necesitatea de a se crea o platformă online, unificată, privind asigurarea respectării legislației;
47. invită Comisia să ia în considerare posibilitățile de a utiliza potențialul autorităților locale și regionale în evaluarea ex-ante a asigurării respectării legislației propuse, întrucât, după adoptarea legislației, aceste autorități locale și regionale sunt, în multe situații, responsabile de punerea ei în aplicare. În plus, autoritățile locale și regionale dispun de condițiile corespunzătoare pentru a testa soluțiile adecvate și primesc informații directe cu privire la modalitățile de respectare a normelor;
48. sugerează că trebuie accelerate lucrările privind armonizarea standardelor tehnice și libertatea de a presta servicii pe piața unică europeană și că acest proces ar trebui finalizat până la sfârșitul anului 2023;

Provocările legate de comerțul mondial

49. critică dezechilibrul apărut pe piața mondială în ceea ce privește nivelul și domeniul de aplicare al asistenței (juridice și financiare) oferite de diferitele state operatorilor economici privați și publici care furnizează servicii și distribuie produse către Uniunea Europeană;
50. atrage atenția asupra necesității de a consolida promovarea valorilor europene în lume, inclusiv a celor legate de comerțul cu bunuri și servicii. UE și instituțiile sale trebuie să pledeze pentru un sistem comercial mondial deschis, bazat pe norme internaționale;
51. încurajează utilizarea oportunităților oferite de digitalizare și de accesul aproape instantaneu la informații pentru a combate prețurile de dumping;
52. subliniază importanța unui sistem comercial internațional bazat pe reguli, cu o OMC puternică, și respinge protecționismul și izolarea. Obiectivul UE trebuie să fie revitalizarea și consolidarea OMC, inclusiv prin modernizarea funcționării sale în domenii-cheie, și eliminarea neajunsurilor din cadrul său de reglementare, astfel încât organizația să poată reacționa în mod adecvat la provocările comerciale actuale;
53. sugerează elaborarea și introducerea unei politici de reorganizare la nivel european a lanțurilor de aprovizionare, astfel încât, pe viitor, întreprinderile europene să nu sufere de pe urma reducerii comerțului mondial și a indisponibilității unor componente, iar accesul cetățenilor UE la anumite produse să nu fie limitat;
54. atrage atenția asupra necesității de a dezvolta relații comerciale între UE și restul lumii, pe baza intereselor strategice europene (inclusiv a unor standarde la fel de ambițioase în domeniul mediului, pentru toate țările), cu scopul de a consolida competitivitatea UE pe plan mondial și rolul ei ca actor global;

Observații finale – concluzii și recomandări

55. subliniază necesitatea cooperării între statele membre și a unor acțiuni uniforme, în special în domeniul afacerilor internaționale care afectează funcționarea sigură și stabilă a tuturor țărilor UE (de exemplu, în domeniul eliminării dependenței Europei de materiile prime din țări terțe);
56. exclude apariția pe termen lung a unor dezechilibre între statele membre ale UE în ceea ce privește regulile de funcționare, așa cum a fost cazul până în prezent (de exemplu, în ceea ce privește plățile către bugetul UE, utilizarea monedei europene etc.);

57. subliniază importanța integrării instituțiilor publice și private care apără interesele întreprinderilor și consumatorilor, în special la nivel supranațional, întrucât ele observă mult mai repede problemele care decurg din normele divergente sau din derogările de la normele adoptate la nivelul UE;
58. subliniază că digitalizarea întreprinderilor europene și a administrației publice, inclusiv soluțiile tehnice pentru piața unică, reprezintă o prioritate pentru UE; este nevoie de noi soluții și de îmbunătățiri, printre altele, în următoarele domenii: securitatea cibernetică, protecția datelor cu caracter personal, colectarea și prelucrarea informațiilor în cloud;
59. recomandă:
- armonizarea strictă a normelor și coordonarea autorităților de reglementare în ceea ce privește sectoarele cu un impact ridicat asupra funcționării economiei, precum telecomunicațiile, energia;
 - evaluarea costurilor și beneficiilor unei armonizări depline a normelor într-o perioadă scurtă (câțiva ani) în cazul celorlalte sectoare, precum și evaluarea capacității tehnice și juridice de punere în aplicare a soluțiilor în cadrul economiilor aflate la diferite niveluri de dezvoltare socioeconomică;
 - intensificarea eforturilor Comisiei de eliminare a barierelor netarifare în cadrul Uniunii, inclusiv a restricțiilor bazate pe utilizarea la nivel național a unor norme tehnice și cerințe de reglementare și de altă natură nejustificate, care se aplică furnizorilor de produse și de servicii și condițiilor de prestare a serviciilor;
 - intensificarea cooperării cu reprezentanții întreprinderilor locale, astfel încât noile reglementări să fie inițiate în mod ascendent;
 - menționarea în viitoarele documente ale autorităților locale și regionale a responsabilității lor clare și a domeniului lor de activitate în ce privește crearea și optimizarea pieței unice europene;
 - promovarea unei culturi consumului de produse fabricate în UE ca sinonime pentru calitate și modernitate;
60. încurajează crearea unor orientări comune referitoare la înființarea unor portaluri publice (cel puțin pentru regiunile de nivelul NUTS 2), astfel încât antreprenorii din diferite state membre să poată găsi cu ușurință informațiile necesare;
61. atrage atenția asupra necesității de a consolida integrarea europeană, pe baza valorilor democrației și a statului de drept, precum și a garantării unor standarde înalte de protecție a mediului, a climei și a sănătății, astfel încât sinergiile între coeziunea țărilor UE și efectele economice să producă efecte. Imperfecțiunile pieței unice sunt resimțite la nivel local și regional;
62. subliniază importanța autonomiei industriale a pieței unice europene, inclusiv necesitatea unei strategii pentru a asigura aprovizionarea cu materii prime esențiale;
63. solicită o atitudine curajoasă în ce privește implementarea de noi soluții, în special cele legate de neutralitatea climatică a economiei europene sau de consolidarea directă a pieței unice.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

Avizul Comitetului European al Regiunilor – Schimbările demografice: propuneri privind măsurarea și combaterea efectelor negative în regiunile UE

(2020/C 440/07)

Raportor: domnul János Ádám KARÁCSONY (HU-PPE), membru al Consiliului Local Tahitótfalu

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

Observații generale

1. consideră că schimbările demografice reprezintă una dintre cele mai mari provocări cu care se confruntă regiunile, orașele și așezările rurale europene și subliniază că unii dintre factorii determinanți în această privință sunt îmbătrânirea populației, ratele scăzute ale fertilității și natalității și distribuția tot mai inegală a populației;
2. reamintește orientările prezentate în Agenda strategică 2019-2024, aprobată de Consiliul European, cu privire la modelul european pentru viitor, care impune și abordarea provocărilor demografice;
3. salută inițiativa Comisiei Europene de a solicita vicepreședintei Comisiei, Dubravka Šuica, să analizeze impactul schimbărilor demografice asupra diverselor grupuri sociale și asupra zonelor și regiunilor europene afectate în mod disproporționat și să prezinte măsuri pentru a răspunde acestor provocări, care sunt, printre altele, exodul creierelor, o mai bună reconciliere a vieții profesionale cu viața de familie, viitoarea Garanție europeană pentru copii, Cartea verde privind îmbătrânirea și o viziune pe termen lung pentru zonele rurale, reamintind necesitatea integrării perspectivei de gen în toate aceste aspecte;
4. intenționează să consolideze rolul adulților sau al persoanelor în vârstă nu numai ca beneficiari ai serviciilor de îngrijire, ci și ca resursă a comunității, prin încurajarea participării acestora la viața socială, civilă, economică și culturală, promovând acțiuni care să le asigure pas cu pas autonomia și starea de bine în viața de zi cu zi;
5. salută cu entuziasm raportul Comisiei Europene privind impactul schimbărilor demografice, care ia în considerare o abordare comună pentru tranziția digitală, economia verde și provocarea demografică – o viziune globală care este esențială pentru a oferi soluții echitabile și durabile pentru toate generațiile, fără a lăsa pe nimeni în urmă, în conformitate cu obiectivele de dezvoltare durabilă pentru 2030;
6. salută inițiativa Președinției croate a Consiliului de a plasa schimbările demografice printre prioritățile esențiale și salută sesizarea adresată Comitetului Regiunilor cu privire la această chestiune;
7. salută inițiativa Parlamentului European de a prezenta un raport privind provocările demografice, ca răspuns la Comunicarea Comisiei;
8. reamintește cooperarea Comitetului Regiunilor în cadrul „Convenției privind schimbările demografice”, bazată pe rezultatele rețelei tematice privind inovarea în mediile adaptate persoanelor în vârstă, în cadrul căreia autoritățile locale, regionale și naționale, cu sprijinul OMS, depun eforturi pentru a sprijini îmbătrânirea activă și în condiții bune de sănătate, ca răspuns la provocarea demografică;
9. reamintește importanța de a acționa, la nivel internațional, în sinergie cu ONU pentru revizuirea Planului internațional de acțiune privind îmbătrânirea de la Madrid, din 2002 și pentru schimbul de opinii cu Grupul de lucru privind îmbătrânirea, cu scopul de a consolida protecția drepturilor omului ale persoanelor în vârstă. La nivel mondial, este utilă colaborarea cu Organizația Mondială a Sănătății în cadrul Deceniului îmbătrânirii în condiții de sănătate;

Principalele tendințe și provocări demografice

10. atrage atenția asupra faptului că tendințele de creștere a populației din statele și regiunile UE diferă în mod semnificativ, aspect care trebuie abordat urgent, prin măsuri diferite la nivelul celor 27 de țări ale UE;

11. subliniază că, la nivel regional, în ultimii ani, s-a constatat tendința unui declin demografic masiv într-o mare parte a Europei. În majoritatea acestor zone, se observă „insule” de creștere demografică în jurul capitalelor și metropolelor ⁽¹⁾;
12. face trimitere la constatarea că regiunile a căror populație este în scădere sunt, de regulă, regiuni rurale, deja slab populate și îndepărtate. Zonele industriale în declin și diverse orașe periferice sunt, de asemenea, afectate de tendințele de depopulare ⁽²⁾;
13. subliniază că scăderea numărului persoanelor de vârstă activă și creșterea numărului de persoane în vârstă au un impact asupra raportului de dependență între populația activă și cea vârstnică. Se preconizează că acest raport va crește de la 29,3 % în 2016 la 52,3 % până în 2080 în cadrul UE (o creștere de 23 de puncte procentuale) ⁽³⁾;
14. recunoaște că, spre deosebire de populația mondială, aflată în creștere, ritmul de creștere a populației UE a încetinit în mod semnificativ. Anul 2015 a cunoscut prima scădere naturală a populației din UE-28, numărul de decese depășindu-l pe cel al nașterilor;
15. evidențiază o creștere constantă a raportului de dependență, dat fiind că, în conformitate cu datele Eurostat referitoare la populație, în 1960, raportul dintre persoanele tinere (cu vârsta între 0 și 14 ani) și cele în vârstă (cu vârsta de peste 65 de ani) era, în medie, de 3 la 1; 100 de ani mai târziu, în 2060, se preconizează că raportul dintre persoanele tinere și cele în vârstă va fi de 1 la 2;
16. subliniază că, din cauza întârzierii vârstei maternității, a amânării sarcinilor dorite până la o vârstă mai înaintată, nu se ajunge la numărul planificat ⁽⁴⁾ de copii – de obicei, 2-3 copii ⁽⁵⁾ –, ceea ce duce la o diferență între numărul real și numărul dorit de copii (diferență între rata nașterilor și rata fertilității). Atâta timp cât există o diferență între rata nașterilor și rata fertilității în statele membre ale UE, principala preocupare trebuie să fie reducerea acestei diferențe și doar apoi trebuie avute în vedere măsuri privind migrația. Trebuie depuse toate eforturile pentru a încuraja și stimula maternitatea;
17. subliniază că, pe fondul scăderii natalității, în regiunile în care fenomenul caracteristic este emigrația, scăderea numărului tinerilor reprezintă un dezavantaj imens pentru localitățile mai mici în ce privește menținerea serviciilor publice esențiale și stimularea activității economice și productive în aceste zone – factori esențiali pentru menținerea și atragerea populației în teritoriu și reducerea fenomenului de depopulare rurală care afectează statele membre ale UE;
18. face trimitere la studiile recente ⁽⁶⁾ ale CoR care evidențiază în special dimensiunea teritorială a provocărilor demografice;
19. în conformitate cu propriul său aviz privind exodul creierelor, subliniază că libera circulație a cetățenilor și a lucrătorilor constituie fundamentul pieței interne și una dintre libertățile fundamentale recunoscute în tratatele Uniunii Europene;

Necesitatea unui răspuns politic coerent la toate nivelurile de guvernare

20. atrage atenția asupra Avizului CoR pe tema „Răspunsul UE la provocarea demografică” (2016), care menționează că multe politici europene pot contribui la abordarea provocărilor demografice, fără să prevadă însă măsuri specifice de sprijinire a zonelor afectate de aceste provocări. Sunt vizate transporturile, societatea informațională, ocuparea forței de muncă și politica socială, cultura, mediul și clima, precum și întreprinderile; își reiterează solicitarea de a se elabora o strategie europeană cuprinzătoare privind schimbările demografice și subliniază că abordarea acestor provocări va necesita o abordare globală, din perspectiva unei game largi de domenii politice, care să contribuie la inversarea (abordare proactivă) sau atenuarea (abordare reactivă) efectelor schimbărilor demografice, de exemplu:

⁽¹⁾ Studiul CoR pe tema „Impactul schimbărilor demografice asupra regiunilor europene”, Bruxelles, 2016.

⁽²⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2019/637955/EPRS_IDA\(2019\)637955_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2019/637955/EPRS_IDA(2019)637955_EN.pdf)

⁽³⁾ Sursa: People in the EU – population projections (Eurostat, 2017)

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Population_projections_in_the_EU#Age_dependency_ratios

⁽⁴⁾ OCDE, Baza de date privind familia, indicatori de fertilitate: SF2.2 Numărul ideal și real de copii. http://www.oecd.org/els/family/SF_2_2-Ideal-actual-number-children.pdf

⁽⁵⁾ O rată totală a fertilității de aproximativ 2,1 nou-născuți vii la o femeie este considerată a fi nivelul de înlocuire în țările dezvoltate: cu alte cuvinte, numărul mediu de nou-născuți vii la o femeie necesar pentru a păstra dimensiunea populației (Sursa: Eurostat, Statistics Explained https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Fertility_statistics#Total_fertility_rate_and_age_of_women_at_birth_of_first_child)

⁽⁶⁾ Studiul CoR pe tema „Impactul schimbărilor demografice asupra regiunilor europene” și Tabloul de bord social regional european.

Opțiuni de politică proactivă:

- în condițiile în care unul dintre factorii determinanți ai creșterii populației este rata natalității, prin crearea condițiilor adecvate pentru ca persoanele care își doresc copii să poată avea mai mulți și mai devreme și având în vedere faptul că, potrivit documentului „Perspective demografice pentru Uniunea Europeană” (2017) ⁽⁷⁾, politicile de modificare a evoluției demografice sunt limitate și necesită timp pentru a avea un impact, accentul ar trebui pus pe adaptare și pe facilitarea tranziției către o Uniune cu o populație mai în vârstă, acordându-se totodată sprijin tinerilor pe durata tranziției către viața adultă și familiilor, în vederea creșterii ratei fertilității în regiunile afectate;
- creșterea atractivității regiunilor, astfel încât acestea să ofere tinerilor oportunități de studiu, inovare și ocupare stabilă și de calitate a forței de muncă, prin investiții specifice, printre altele, în infrastructuri, cultură și conectivitate;
- conceperea unor sisteme de stimulente specifice pentru a-i atrage pe tineri să se stabilească în aceste regiuni;
- măsuri care să le asigure tinerilor viabilitatea economică necesară pentru a întemeia familii numeroase;
- dezvoltarea conceptului de „economie a stării de bine” în UE, conform căruia creșterea stării de bine a cetățenilor și, prin urmare, a familiilor (în ceea ce privește educația, sănătatea, îngrijirea copiilor, echilibrul dintre viața profesională și cea privată, locuințele, mobilitatea transporturilor, conectivitatea și cultura) se înscrie într-un ciclu economic virtuos, contribuind la susținerea pe termen lung a investițiilor în starea de bine. Această abordare poate îmbunătăți atractivitatea regiunilor și orașelor ca locuri de viață și de întemeiere a unei familii, pe baza elementelor enunțate mai sus, și nu numai a creșterii economice;
- promovarea și aplicarea unei politici globale și integrate, care să studieze și să sprijine familia în exercitarea liberă a funcțiilor sale sociale;
- semnalarea necesității specifice, într-o societate favorabilă incluziunii, de a oferi soluții satisfăcătoare pentru nevoile persoanelor cu handicap, pe măsură ce acestea îmbătrânesc;

Opțiuni reactive:

- îmbunătățirea participării pe piața forței de muncă, în special a femeilor, prin creșterea investițiilor în îmbunătățirea echilibrului dintre viața profesională și cea privată și în infrastructura socială și favorabilă familiilor, precum și prin asigurarea unei egalități de gen sporite;
- reducerea costurilor de asistență medicală și de îngrijire aferente unei societăți în curs de îmbătrânire prin promovarea îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, investiții în noi forme de viață autonomă (noi concepte de locuire) și promovarea economiei sociale;
- creșterea planificării investițiilor publice prin verificarea impactului investițiilor publice din perspectivă demografică, prin dezvoltarea de metodologii și instrumente tehnice care să faciliteze analiza impactului demografic al diferitelor politici;
- reducerea ratei abandonului școlar în rândul tinerilor și creșterea bazei de competențe prin investiții în educație, în formarea orientată către cererea și potențialitățile din fiecare zonă și în flexibilitatea forței de muncă din punctul de vedere al recalificării profesionale;
- acordarea unei atenții deosebite furnizării de servicii publice, precum asistența medicală, educația și cultura, în orașele mici și mijlocii din regiuni și utilizarea soluțiilor digitale pentru ca toate localitățile să poată beneficia de ele;
- crearea unui cadru juridic funcțional și consensual la nivel european care să faciliteze integrarea cetățenilor din afara UE pe piața europeană a muncii și în societate, ca parte a unei strategii cuprinzătoare de abordare a schimbărilor demografice;

⁽⁷⁾ *Demographic outlook for the European Union* (Perspective demografice pentru Uniunea Europeană) (2017) (EPRS | Serviciul de Cercetare al Parlamentului European & IUE | European University) [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2017/614646/EPRS_IDA\(2017\)_1_614646_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2017/614646/EPRS_IDA(2017)_1_614646_EN.pdf)

- asigurarea unor locuințe cu o menire socială bazată pe mixitate, adecvate unor modele de coabitare, creării de sinergii și schimburi între generații și unor forme de solidaritate incluzivă;
- promovarea unor acțiuni favorabile calității vieții și combaterii singurătății și izolării persoanelor în vârstă, în special, dar nu numai, într-o situație de pandemie;
- încurajarea creării de condiții favorabile dezvoltării unor relații sociale intergeneraționale care să asigure starea de bine a întregii societăți;

Demografia și discuțiile în curs pe tema cadrului financiar multianual

21. este necesar să se aloce mai multe fonduri europene în viitor, pentru a combate fenomenul de exod al creierelor;
22. subliniază, în contextul negocierilor în curs cu privire la regulamentele privind fondurile structurale, că referirea la schimbările demografice ar trebui consolidată, așa cum a sugerat Parlamentul European, și că aceste regulamente ar trebui aplicate mai flexibil în zonele și regiunile care au fost afectate în mod disproporționat de acest fenomen, astfel încât să poată fi utilizate împreună pentru același proiect, prevăzându-se posibilitatea unor plăți anticipate și asigurându-se complementaritatea cu instrumentele financiare;
23. reamintește că propriul său aviz pe tema „Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune” (2018) afirmă că FEDR (Fondul european de dezvoltare regională) și Fondul de coeziune au ca obiectiv, printre altele, sprijinirea zonelor urbane și rurale afectate de handicapuri geografice sau demografice. Această intervenție include, de asemenea, furnizarea unui sprijin financiar european suplimentar pentru proiecte care promovează dezvoltarea economică durabilă și incluzivă din punct de vedere social în regiunile respective;
24. reamintește, în acest sens, propunerea Comitetului Regiunilor și a Parlamentului European privind acordarea unui sprijin special pentru regiunile de nivel NUTS 3 sau grupurilor de unități administrative locale cu o densitate a populației mai mică de 12,5 locuitori/km², în cazul regiunilor cu o densitate redusă a populației, sau cu o densitate a populației mai mică de 8 locuitori/km², în cazul regiunilor cu o densitate foarte redusă a populației sau care au înregistrat o scădere medie a populației mai mare de 1 % în perioada 2007-2017, care ar trebui incluse în planuri regionale și naționale specifice pentru a deveni mai atractive, pentru a crește investițiile întreprinderilor, precum și accesibilitatea serviciilor digitale și publice, prevăzându-se o finanțare specifică în cadrul acordului de cooperare privind fondurile structurale;
25. reiterează poziția CoR și a PE privind susținerea planurilor naționale de sprijinire a regiunilor și localităților care se confruntă cu un declin demografic continuu și au nevoie de sprijin – inclusiv sprijin financiar din partea fondurilor ESI – pentru a-și spori atractivitatea, a stimula investițiile întreprinderilor și pentru a îmbunătăți accesul la serviciile digitale și publice. Aceste planuri naționale și regionale trebuie să se reflecte în noua strategie a UE privind schimbările demografice;

Aspecte demografice în principalele politici ale UE

26. subliniază dimensiunea demografică a urbanizării, dat fiind că Uniunea Europeană se confruntă și cu o urbanizare tot mai importantă și subliniază relevanța abordării cu fermitate a provocărilor demografice în punerea în aplicare a Agendei urbane a Uniunii Europene și în contextul reînnoirii Cartei de la Leipzig;
27. sprijină poziția Parlamentului European, care a luat în considerare propunerile Comitetului Regiunilor de a se acorda sprijin regiunilor slab populate, alocând cel puțin 5 % din resursele FEDR disponibile la nivel național, în cadrul obiectivului „Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică”, pentru dezvoltarea teritorială integrată în zonele neurbane afectate de handicapuri naturale, geografice sau demografice sau care prezintă dificultăți de acces la servicii de bază. Din această sumă, cel puțin 17,5 % se alocă zonelor și comunităților rurale, „luând în considerare dispozițiile unui pact pentru «sate inteligente», pentru a dezvolta proiecte precum satele inteligente”⁽⁸⁾, prin sporirea atractivității acestor zone și stimularea repopulării lor;
28. subliniază rolul Garanției pentru tineret și al inițiativei „Primul tău loc de muncă EURES”, care îi ajută pe tineri să își găsească un loc de muncă. Influența pe care Garanția pentru tineret o exercită în mod direct asupra democrației și, indirect, asupra demografiei, reiese în mod evident din rezultatele anterioare pentru perioada 2014-2020: ea a contribuit la îmbunătățirea vieții a milioane de tineri europeni;

⁽⁸⁾ A8-0094/2019, Cozzolino.

29. așteaptă cu interes propunerile Comisiei Europene privind o viitoare Garanție europeană pentru copii, menită să ajute copiii expuși riscului de sărăcie și de excluziune socială, promovând investiții care să le garanteze copiilor atât dreptul fundamental de a crește și a se dezvolta într-un mediu adaptat nevoilor copiilor și familiilor, care acordă prioritate îmbunătățirii veniturilor familiilor și sprijinirii părinților, cât și accesul gratuit la asistență medicală gratuită și de înaltă calitate, la educație, la servicii de calitate de îngrijire a copiilor, la locuințe decente și la o alimentație adecvată; crede că politicile familiale nu ar trebui considerate un cost pentru bugetul public, ci mai degrabă o investiție într-un avantaj strategic pentru societate;

30. consideră că politica agricolă comună (PAC 2014-2020), care se ocupă de dezvoltarea rurală, contribuie la abordarea provocărilor demografice. Prin urmare, în perioada 2021-27, PAC ar trebui să rămână o politică puternică a UE. Zonele rurale dinamice, tinerii fermieri și exploatarea familială care adoptă bune practici ar trebui să joace un rol esențial în combaterea schimbărilor climatice, protecția mediului și conservarea peisajelor și a biodiversității și prevenirea depopulării zonelor rurale;

31. deși sfera de acțiune a Comisiei Europene este foarte limitată, ea ar trebui să intervină în legislația privind piața funciară, pentru: a stimula utilizarea posibilităților prevăzute în cadrul dezvoltării rurale de a sprijini noile acțiuni de promovare a mobilității terenurilor (bănci funciare, inițiative de corelare a terenurilor agricole și alte inițiative promovate la nivel local pentru încurajarea accesului la terenuri pentru noii fermieri); a extinde domeniul de aplicare al acțiunilor de sprijin la noile modele de afaceri agricole (în special, tipuri inovatoare de parteneriate între fermieri) și la organizațiile locale, care îi pot sprijini pe tinerii fermieri și pe noii fermieri să obțină terenuri; a stimula politici naționale mai active, prin recomandări formulate de UE privind accesul la terenuri (ținând seama de cele mai bune practici existente);

32. consideră că statele membre ar trebui să acorde un sprijin ferm politicilor care promovează implicarea femeilor și încurajează participarea lor în sectorul tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC), la activitatea din disciplinele STEAM (știință, tehnologie, inginerie, arte și matematică) și în economia rurală, ca o condiție prealabilă pentru echilibrarea piramidei populației în teritoriile afectate sau amenințate de depopulare;

33. solicită Comisiei Europene și statelor membre să asigure coordonarea necesară între politica de coeziune a UE și politica agricolă comună, pentru a garanta că și zonele rurale pot să pună în aplicare proiecte de tipul „Sate inteligente” printr-o abordare integrată (ITI, DLRC sau LEADER);

34. reiterează concepția exprimată în Avizul său pe tema „Îmbătrânirea activă și în condiții bune de sănătate” (2019), și anume „consideră că provocările reprezentate de schimbările demografice necesită activități de cercetare și o industrie europeană activă, menite să inventeze, dezvolte și producă soluții noi, inovatoare, de exemplu pentru produse de uz cotidian, infrastructură, tehnologie și software, adresate unei populații în curs de îmbătrânire” (mai ales dezvoltarea telemedicinii, pentru a asigura standarde înalte de tratament specializat, în special în zonele rurale sau slab populate); „consideră că acest lucru reprezintă o oportunitate pentru UE de a se impune ca lider de piață în domeniul «economiei vârstei a treia», de a crea locuri de muncă, de a genera bunăstare și de a exporta inovații revoluționare în afara UE”. Asigurarea unui mediu favorabil familiilor și solidaritatea intergenerațională vin în sprijinul afirmației de mai sus, iar autoritățile locale și regionale joacă un rol esențial în acest scop, creând condiții care să promoveze și să asigure o îmbătrânire în condiții bune de sănătate. Pentru a realiza acest lucru, este necesar atât să se solicite propuneri mai specifice cu privire la această chestiune, cât și să se îmbunătățească coordonarea diverselor resurse financiare disponibile;

35. subliniază rolul esențial pe care îl pot juca tehnologiile informației și comunicațiilor (TIC) și mediul inteligent în îmbunătățirea condițiilor de viață în zonele cele mai afectate de provocările demografice. Prin urmare, Comitetul solicită UE să recurgă la soluții inteligente pentru a aborda problema decalajului digital care afectează numeroase zone geografice, folosind în acest scop instrumente și programe europene, cum ar fi fondurile structurale și de investiții și programul Next Generation EU, pentru a asigura conectivitatea digitală și de calitate pentru întreaga populație;

36. evidențiază, în ceea ce privește decalajul digital, soluțiile inteligente în domeniul îngrijirii persoanelor în vârstă și al transportului la cerere, precum și elaborarea unor planuri de acoperire cu servicii de telefonie mobilă pe drumurile secundare și locale. În același mod, consideră că este esențial să se includă furnizarea de servicii de telefonie mobilă în cadrul de aplicare al serviciului universal de telecomunicații, mai ales în așezările rurale slab populate și pe drumurile și căile de comunicare aferente, ceea ce ușurează, în special, viața persoanelor în vârstă și a părinților cu copii mici. Toate aceste aspecte au un impact distinct asupra menținerii populației în teritoriu;

37. propune să se asigure acțiuni de formare și asistență pentru utilizarea tehnologiilor digitale menite să reducă decalajul digital în rândul persoanelor în vârstă, precum și cursuri de gestionare a schimbărilor destinate administratorilor de servicii sociale din administrațiile locale, astfel încât aceștia să poată oferi asistență în procesul de transformare digitală a serviciilor de îngrijire;

38. este de acord că diversele acțiuni ale Comisiei propuse în Comunicarea Comisiei pentru perioada 2014-2020, adoptată în septembrie 2017 („Stimularea creșterii și coeziunii în regiunile frontaliere ale UE”), pot contribui la reducerea complexității, a duratei și costurilor interacțiunii transfrontaliere și promovează punerea în comun a serviciilor de-a lungul frontierelor interne. Comisia subliniază că „investițiile pentru ameliorarea condițiilor de viață vor fi semnificative: acțiuni comune de protecție a mediului și măsuri comune de combatere a efectelor schimbărilor climatice vor duce la o mai bună protecție a populației frontaliere”⁽⁹⁾;

39. își reiterează observația formulată în avizul său anterior pe tema „Echilibrul dintre viața profesională și cea privată a părinților și îngrijitorilor” (2017), și anume că „tendențele demografice actuale impun regândirea rolurilor de gen și promovarea unor modalități de lucru mai flexibile și echitabile”. Din acest punct de vedere, cadrul juridic al UE ce vizează politicile menite să sprijine reconcilierea vieții de familie cu viața profesională și egalitatea de gen este legat în mod indisolubil de economie, de demografie, de ocuparea forței de muncă și de aspectele regionale. În acest context, Comitetul salută strategia Comisiei Europene privind egalitatea de gen;

40. atrage atenția asupra avizelor sale intitulate „Mobilitatea în regiunile defavorizate din punct de vedere geografic și demografic” (2014) și „Răspunsul UE la provocarea demografică” (2016). Acestea acoperă domeniul precum asigurarea mobilității prin politicile din domeniul transporturilor și prezintă și alte măsuri specifice: printre acestea se numără abordări inovatoare precum „transportul la cerere”, pentru a îmbunătăți conectivitatea în și între toate regiunile. CoR subliniază și că sunt necesare noi demersuri pentru a finanța transporturile în regiunile defavorizate;

41. subliniază că rata ridicată a șomajului nu corespunde cerințelor pieței muncii. Prin urmare, este necesar să se organizeze cursuri de formare profesională sau de perfecționare pentru șomerii care nu se pot integra sau reintegra pe piața muncii. Ar trebui implicate autoritățile publice, instituțiile locale și regionale și stabilită o cooperare între serviciile de ocupare a forței de muncă;

42. consideră că este necesar să se introducă în diferitele politici un mesaj pozitiv despre mediul rural, pentru a contracara depopularea care afectează zonele rurale, și să se facă referire la modele care să poată transmite o imagine favorabilă a mediului rural, evidențiind numeroase aspecte și valori pozitive care îl caracterizează;

43. este important să se sublinieze că atunci când tații se ocupă mai mult de îngrijirea copiilor și participă mai mult la viața de familie, copiii au rezultate mai bune pe plan cognitiv și emoțional și se bucură de o sănătate fizică mai bună. Cei care se implică mai mult în îngrijirea copiilor declară, în general, că au un nivel mai ridicat de satisfacție în viață și o sănătate fizică și mintală mai bună. În 2015, trei sferturi din țările OCDE au asigurat cel puțin câteva zile de concediu plătit, care pot fi utilizate doar de tată, sau un concediu pentru creșterea copilului, plătit, special pentru tată. Concediul pentru creșterea copilului poate contribui, de asemenea, la reducerea discriminării femeilor la locul de muncă;

44. reamintește obiectivele de dezvoltare durabilă și, în special, un obiectiv dedicat dezvoltării urbane, ODD 11, prin care se solicită „dezvoltarea unor orașe și așezări umane deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile”. Sprijină proiectele destinate autorităților locale, orașelor și regiunilor care contribuie în mod activ la realizarea ODD 11;

45. ia în considerare Pactul ecologic european, care reprezintă un răspuns important la provocările ecologice, demografice, economice și sociale. O strategie de creștere durabilă este esențială pentru transformarea UE într-o societate echitabilă, prosperă și favorabilă incluziunii; de asemenea, trebuie regândite politicile privind energia curată în economie, industrie și consum, transporturi, alimentație și agricultură și sectorul construcțiilor, precum și impozitarea și anumite aspecte privind sprijinul social și cel acordat familiilor, în general;

⁽⁹⁾ https://ec.europa.eu/regional_policy/ro/information/publications/communications/2017/boosting-growth-and-cohesion-in-eu-border-regions

46. subliniază că faptul de a avea copii nu ar trebui să constituie un obstacol în calea ambiției profesionale și nu ar trebui să conducă la sărăcire sau pierderea puterii de cumpărare, în special în cazul familiilor numeroase și al familiilor monoparentale. Planificarea familială este o planificare pe termen lung, de aceea este important să existe o politică stabilă și proactivă, care să includă reconcilierea vieții profesionale cu viața privată și implicarea taților în viața de familie. Ar trebui facilitată revenirea rapidă și flexibilă pe piața muncii a mamelor după concediul de maternitate;

47. subliniază că o parte dintre profesiile care vor fi necesare în viitor nu există în prezent; prin urmare, este necesar să se faciliteze formarea cetățenilor noștri (de toate vârstele și din toate sectoarele) pentru a dobândi competențe care să le înlesnească accesul la un loc de muncă. Planificarea politicilor de formare ar trebui să acorde o atenție specială persoanelor care trăiesc în zone mai puțin populate sau cu o mare dispersie a populației, pentru a le facilita accesul la această formare;

48. subliniază importanța muncii neremunerate, desfășurate în special de femei, prin sprijinirea familiilor și compensarea lipsei de infrastructură socială publică. Munca neremunerată constă în mare parte din îngrijire și muncă la domiciliu neremunerate, care se estimează că reprezintă 10 %, respectiv 39 % din produsul intern brut (PIB) în lume;

Demografia și democrația

49. consideră că o serie de probleme emergente, cum ar fi transformarea societății și distribuția populației, dau naștere unor reacții politice care ar putea duce la polarizarea sistemului democratic.

50. ar trebui să se acorde atenție deosebită tinerilor care sunt sau ar putea deveni părinți. Rata medie a șomajului în rândul tinerilor în statele membre ale UE este mai mare decât a populației active, în general. Tinerii sunt destul de afectați de condițiile de muncă precare. După cum arată cercetările, trebuie să se acorde prioritate accesului la venituri previzibile și locuințe pentru tineri, oferindu-le astfel siguranța de care au nevoie pentru a întemeia o familie;

51. consideră că rețelele transeuropene de transport care, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1316/2013 a Parlamentului European și a Consiliului⁽¹⁰⁾, vor continua să fie finanțate din Fondul de coeziune în perioada de programare 2021-2027, ar trebui să vizeze în mod prioritar, pe lângă atenuarea blocajelor din rețea, realizarea de investiții în rețelele de transport durabile și stimularea serviciilor publice în zonele rurale, în special în zonele slab populate sau cu o mare dispersie a populației și în cele în care populația îmbătrânește, pentru a sprijini interconectarea zonelor rurale cu orașele, a promova dezvoltarea rurală și a reduce decalajul digital;

52. prin urmare, lansează un avertisment legat de amplificarea unei „geografii a nemulțumirilor”, care prinde contur în multe regiuni și țări din UE unde oamenii se simt lăsați deoparte – sentiment adesea strâns legat de declinul demografic. În consecință, în zonele rurale și în cele slab populate ar trebui să se garanteze accesul la serviciile publice de bază;

53. consideră că este necesar să se abordeze această evoluție pentru a consolida sistemul nostru democratic prin facilitarea dialogului dintre generații și prin implicarea activă a politicienilor aleși la nivel local și regional, care sunt cei mai apropiați de cetățeni;

54. prin urmare, consideră necesar ca, în cadrul viitoarei Conferințe privind viitorul Europei, să se abordeze legătura dintre democrație și demografie și propune prezentarea clară a pozițiilor sale pe această temă în perspectiva conferinței, acordând o atenție deosebită reprezentării tinerilor. Conferința ar trebui să abordeze așa-numita „geografie a nemulțumirilor”, legată de nivelul de performanță al politicilor UE și de impactul lor direct și indirect asupra diverselor regiuni ale UE și a demografiei acestora; sugerează, de asemenea, în acest context, să se abordeze în cadrul conferinței și chestiunea unei posibile definiții a termenului „regiuni afectate de un handicap [...] demografic grav și permanent”, menționat la articolul 174 din TFUE. Această reflecție mai amplă este, de asemenea, relevantă în contextul realizării ODD;

⁽¹⁰⁾ Regulamentul (UE) nr. 1316/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Mecanismului pentru Interconectarea Europei, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 913/2010 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 680/2007 și (CE) nr. 67/2010 (JO L 348, 20.12.2013, 129).

O pledoarie pentru o subsidiaritate activă și o mai bună reglementare

55. subliniază că multe dintre răspunsurile politice necesare țin de responsabilitatea autorităților locale și regionale din UE și, prin urmare, subliniază necesitatea unui accent puternic pe parteneriat și pe guvernanta pe mai multe niveluri în găsirea unor soluții adecvate;

56. în același timp, subliniază că este important ca CoR să aducă o contribuție semnificativă pe întreaga durată a Conferinței privind viitorul Europei, ca reflectare a faptului că în UE există peste un milion de reprezentanți aleși de la nivel local și regional;

57. pledează pentru utilizarea conceptului de „subsidiaritate activă”, elaborat de Grupul operativ privind subsidiaritatea, pentru a găsi soluții viabile de abordare a schimbărilor demografice, respectându-se totodată repartizarea competențelor, într-un dialog direct cu orașele și regiunile;

58. este bine plasat pentru a sprijini acest proces, oferind o platformă de consultare și dialog cu Comisia Europeană, în vederea identificării soluțiilor adecvate;

59. subliniază importanța utilizării instrumentului de evaluare a impactului teritorial (EIT) pentru a perfecționa modul în care sunt concepute politicile UE cu impact asupra schimbărilor demografice și face trimitere la propriul său exercițiu de evaluare a impactului teritorial, efectuat în cooperare cu programul ESPON ⁽¹⁾;

60. sugerează o colaborare strânsă cu Comisia Europeană, în perspectiva viitoarelor documente de politică, cum ar fi Cartea verde privind îmbătrânirea sau strategia pe termen lung pentru zonele rurale, prin organizarea unei consultări comune pentru a contribui la aceste rapoarte;

Monitorizarea progreselor înregistrate în abordarea provocărilor demografice

61. consideră că este necesară o monitorizare periodică a provocărilor demografice, prin stabilirea unei legături între semestrul european și schimbările demografice și printr-o corelare strânsă a acestor aspecte cu punerea în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă;

62. subliniază necesitatea unor statistici periodice la nivelul UE, care să reflecte evoluțiile de la nivel atât național, cât și regional, pentru a le oferi factorilor de decizie o imagine clară asupra disparităților regionale. Sugerează, de asemenea, necesitatea unui raport anual privind situația demografică din orașele și regiunile UE, la care Comitetul ar putea contribui;

63. propune desfășurarea unui dialog politic regulat între Comisia Europeană și orașele și regiunile din UE înainte de publicarea Strategiei anuale privind creșterea durabilă, pe tema situației provocărilor demografice; sugerează o strânsă colaborare a Comisiei și a CoR în organizarea acestui proces;

Etapele următoare

64. sugerează Președinției croate a Consiliului ca rezultatele bilanțului efectuat de Comisie să facă obiectul unor concluzii ale Consiliului și sugerează o dezbateră amplă cu privire la provocările demografice în cadrul diferitelor formațiuni ale Consiliului;

65. invită viitoarele președinții – germană, portugheză și slovenă – să continue aceste eforturi, concentrându-se în special pe legătura dintre schimbările demografice și îmbunătățirea condițiilor de viață, pe întreg teritoriul;

66. subliniază importanța participării cetățenilor și încurajează principalele părți interesate de la nivel local să consolideze politicile orizontale regionale, sporind astfel gradul de sensibilizare al comunității locale cu privire la schimbările demografice, pentru a consolida recunoașterea unor măsuri centrate într-o mai mare măsură pe cetățeni; sugerează, de asemenea, organizarea unor dezbateri ample privind provocările demografice, sub forma unor dialoguri cu cetățenii;

67. consideră că promovarea cooperării public-privat trebuie să fie structurată în așa fel încât toți actorii din teritoriile amenințate de riscul depopulării sau deja depopulate să poată colabora în mod coordonat, aducând laolaltă și consolidând proiecte bazate pe propria experiență, generând inovare și promovând revitalizarea economică;

⁽¹⁾ <https://cor.europa.eu/ro/our-work/Pages/Territorial-Impact-Assessment.aspx>

68. consideră că valorificarea bogatului patrimoniu natural, istoric, artistic și cultural al regiunilor noastre este esențială pentru consolidarea legăturilor afective dintre cetățeni și satele și orașele lor, sprijinind, conservând, menținând și protejând comunitățile locale, indigene și mici, subregiunile lingvistice și culturale, în vederea consolidării capacității zonelor rurale de a-și păstra populația locală și de a revitaliza zonele rurale;
69. se declară disponibil să coopereze îndeaproape cu Comisia Europeană, celelalte instituții ale UE și alte instituții regionale sau mondiale, cum ar fi Uniunea pentru Mediterana sau cu Organizația Națiunilor Unite, în vederea elaborării unei strategii cuprinzătoare pentru a aborda provocările demografice;
70. reamintește că, începând cu 1994, Ziua internațională a familiilor s-a sărbătorit în fiecare an la 15 mai în cadrul Organizației Națiunilor Unite. Propune, prin urmare, ca a doua duminică a lunii mai să devină Ziua europeană a familiilor.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

Avizul Comitetului European al Regiunilor – O Europă socială puternică pentru tranziții juste

(2020/C 440/08)

Raportor:	doamna Anne KARJALAINEN (FI-PSE), membră a Consiliului Local Kerava
Document de referință:	Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – O Europă socială puternică pentru tranziții juste COM(2020) 14 final

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

Introducere

1. salută propunerea de foaie de parcurs privind punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, în vederea realizării obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU și ale Pactului verde european într-un mod care să fie echitabil din punct de vedere social;
2. salută decizia Comisiei Europene de a lansa o consultare publică privind punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, având în vedere diferențele mari în ceea ce privește politica socială în Europa. Situația orașelor și regiunilor s-a schimbat, de asemenea, în mod semnificativ, odată cu pandemia de COVID-19;
3. subliniază importanța unei agende sociale europene solide, în care competitivitatea și justiția socială să se completeze reciproc. Există o legătură strânsă între agenda socială, Pactul verde și agenda digitală, având în vedere că tranziția ecologică și cea digitală trebuie să se bazeze pe justiție socială, egalitate și durabilitate ecologică. CoR consideră că este important ca Fondul pentru o tranziție justă să fie în conformitate cu Pilonul european al drepturilor sociale, menit să reducă disparitățile regionale și să abordeze schimbările structurale din regiunile Uniunii Europene. Ar trebui să se acorde o atenție deosebită zonelor rurale, celor afectate de tranziția industrială, regiunilor afectate de handicapuri naturale sau demografice grave și permanente și regiunilor ultraperiferice, a căror situație dezavantajoasă a fost agravată de pandemia de COVID-19;
4. își reiterează solicitarea pentru o mai bună coordonare a politicilor economice și sociale între nivelul european și cel național în contextul semestrului european și solicită, totodată, să se asigure implicarea autorităților locale și regionale în acest proces de coordonare, prin gestiunea partajată bazată pe principiul subsidiarității. Conform acestui principiu, planificarea strategică și sarcinile de punere în aplicare trebuie delegate nu numai statelor membre, ci și autorităților locale și regionale, cele mai în măsură să răspundă în mod eficient la necesitățile și provocările locale;
5. subliniază importanța unei foi de parcurs clare, coordonate și ambițioase pentru punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale; Principiile subsidiarității și proporționalității vor determina nivelul la care UE și statele membre vor utiliza instrumentele de politică și măsurile legislative propuse pentru punerea în aplicare a pilonului;
6. invită Comisia Europeană să ia în considerare recomandările relevante formulate de parteneriatele urbane din cadrul Agendei urbane a UE, cum ar fi cele privind locuințele, sărăcia urbană, locurile de muncă și competențele în economia locală, și să utilizeze metodele de lucru participative și pentru realizarea Europei sociale;
7. subliniază că pandemia de COVID-19 nu trebuie folosită ca pretext pentru amânarea sau retragerea propunerilor de îmbunătățire a justiției sociale prevăzute în comunicarea Comisiei Europene. Dimpotrivă, criza ar trebui să accelereze și să intensifice eforturile noastre de realizare a schimbărilor structurale pentru o UE mai echitabilă și mai ecologică. Trebuie să construim sisteme economice și sociale mai durabile pentru viitor;

8. constată că, în viitorul apropiat, eforturile de recuperare trebuie să aibă o puternică dimensiune socială, pentru a păstra nivelul de putere a rețelelor de securitate socială, a proteja locurile de muncă ale lucrătorilor și a evita concedierile nejustificate. Persoanele cu contracte temporare și cele angajate cu forme atipice, femeile, imigranții, tinerii și persoanele cu handicap se numără printre cele mai vulnerabile grupuri de pe piața forței de muncă. Este posibil ca persoanele care și-au pierdut locul de muncă din cauza pandemiei de COVID-19 să nu se poată întoarce la vechile lor locuri de muncă. Programele UE trebuie să sprijine perfecționarea competențelor celor expuși riscului de șomaj, ale șomerilor și ale persoanelor inactive, în special ale celor care întâmpină dificultăți mai mari în a intra pe piața muncii (persoane expuse riscului de sărăcie și excluziune socială și cele care reprezintă unicul susținător al unei familii monoparentale, cu dificultăți de conciliere a vieții de familie cu cea profesională etc.). Toate acestea trebuie realizate cu respectarea egalității de șanse și a nediscriminării pe criterii de sex, gen, loc de naștere, etnie, convingeri politice și religioase, vârstă, handicap, orientare sau identitate sexuală, boală, limbă sau orice altă condiție sau circumstanță personală sau socială;

9. subliniază că, într-un context precum cel actual, tranziția digitală s-a accelerat, motiv pentru care multe locuri de muncă au trebuit adaptate la digitalizare și la munca la distanță. Recomandă să se valorifice impulsul primit în ultimele luni pentru a reglementa munca la distanță și a recunoaște contribuția acesteia la decarbonizare, datorită reducerii numărului de deplasări pe care le implică acest mod de muncă ce nu impune prezența fizică;

10. constată că, pe termen mediu și lung, măsurile de redresare trebuie să abordeze dimensiunea socială a tranzițiilor ecologice și digitale. Într-o economie a viitorului neutră din punctul de vedere al emisiilor de dioxid de carbon este nevoie de o piață echitabilă a forței de muncă, bazată pe locuri de muncă decente, pe o protecție socială solidă și pe oportunități de angajare acolo unde oamenii locuiesc;

11. subliniază că serviciile publice furnizate de autoritățile locale și regionale au jucat un rol esențial pe perioada pandemiei. Fără sistemul de servicii publice, impactul asupra oamenilor ar fi fost mai dramatic. O tranziție justă înseamnă recunoașterea rolului-cheie al nivelului local și regional în furnizarea de servicii publice de înaltă calitate. Furnizarea unor astfel de servicii de către autoritățile locale și regionale nu trebuie să fie restricționată de norme în temeiul legislației privind achizițiile publice sau ajutoarele de stat;

12. constată că UE se află într-un moment de răscruce în care devin posibile, ba chiar necesare, noi perspective. Este mai important ca oricând să se investească în bunăstarea oamenilor și să valorifice beneficiile unei economii a bunăstării, care să pună accentul pe echilibrul dintre cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – socială, economică și de mediu. Aceste dimensiuni se consolidează reciproc și pun bazele unei societăți juste din punct de vedere social, durabile și benefice pentru climă. Actorii locali și regionali sunt bine plasați pentru a pune în aplicare economia bunăstării în propriile lor activități, dar este nevoie și de orientări la nivelul UE;

13. consideră că achizițiile publice reprezintă un alt domeniu care contribuie la tranziții juste și prin care pot fi căutate noi soluții inovatoare, dat fiind că procedurile de achiziții publice pot contribui la prevenirea dumpingului social și ecologic, prin includerea în criteriile de atribuire a unor criterii calitative, de mediu și/sau sociale. Cu toate acestea, întrucât o astfel de includere rămâne facultativă, trebuie depuse mai multe eforturi pentru a-i încuraja pe operatorii economici implicați în achizițiile publice să ofere condiții generale de muncă mai bune și locuri de muncă care să integreze persoanele cu nevoi complexe de integrare pe piața muncii sau persoanele cu risc de excluziune socială și sărăcie și să promoveze capacitatea lor de inserție profesională;

14. subliniază necesitatea ca întreprinderile, inclusiv cele implicate în achiziții publice, să ia în considerare în mod explicit drepturile omului, atât în cadrul propriilor activități, cât și în cadrul lanțurilor lor de subcontractare; propune, în acest sens, adoptarea la nivelul UE a unor dispoziții privind răspunderea întreprinderilor, bazate pe principiul ONU al obligației de diligență în ceea ce privește drepturile omului.

Egalitate de șanse și locuri de muncă pentru toți

15. împărtășește obiectivul Comisiei de creștere a ratelor de ocupare a forței de muncă și de creare a mai multor locuri de muncă de calitate în UE. Este necesară o abordare multidisciplinară și proactivă pentru a elimina dezechilibrele în materie de competențe și de locuri de muncă. În viitor, cererea de competențe de pe piața forței de muncă va crește, în special pentru locurile de muncă care implică aplicarea și dezvoltarea inteligenței artificiale (IA), precum și pentru cele din domeniul atenuării schimbărilor climatice, al adaptării la acestea și al exploatarea lor. Noua strategie industrială a UE trebuie să sprijine crearea de locuri de muncă de calitate și competitivitatea industrială. Strategia trebuie, de asemenea, să consolideze reziliența Europei, de exemplu prin creșterea producției de aparate medicale esențiale și de echipamente de protecție în UE. Acum că Strategia Europa 2020 se apropie de final, este necesară o nouă strategie a UE pe termen lung pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă, în conformitate cu obiectivele de dezvoltare durabilă, pentru a corela diversele obiective de creștere inclusivă, ocupare a forței de muncă, reducere a sărăciei și competitivitate industrială;

16. observă că anumite sectoare de ocupare a forței de muncă au fost afectate în mod disproporționat de expunerea la riscurile pandemiei de COVID-19 – în primul rând sectorul asistenței medicale și serviciile. Subliniază că este important să se identifice în mod corespunzător riscurile profesionale legate de coronavirus în toate sectoarele de activitate și că toți lucrătorii expuși acestor riscuri merită nu numai o apreciere puternică din partea societății, ci și – mai presus de toate – condiții de muncă sigure;

17. subliniază că virulența pandemiei a scos la iveală deficiențele sistemelor de sănătate într-o mare parte a țărilor din Uniunea Europeană și că, prin urmare, este necesar să se consolideze asistența medicală europeană prin favorizarea și promovarea studiilor științifice în toate sectoarele, în special a celor referitoare la asistență, îngrijire și cercetare;

18. subliniază că schimbările demografice din Europa vor duce la o lipsă de forță de muncă în multe state membre și regiuni. Prin urmare, este important să se protejeze mobilitatea transfrontalieră a forței de muncă și drepturile lucrătorilor. Problema lipsei de competențe, în special în cazul micilor comunități rurale locale și regionale, ar trebui remediată prin educație și tehnologii noi, precum și prin intensificarea muncii la distanță. Măsuri pe termen lung din partea UE sunt, de asemenea, necesare pentru zonele rurale;

19. observă că schimbările de pe piața forței de muncă înseamnă că există un număr tot mai mare de persoane expuse riscului de a-și pierde locul de muncă din cauza competențelor învechite sau a roboticii. Competențele actualizate și accesul la învățarea pe tot parcursul vieții sunt mai importante ca oricând. Este nevoie de o viziune globală asupra actualizării competențelor pe parcursul unei cariere ale fiecărui cetățean, ținând seama că acesta trece prin situații diferite de viață și de relații de muncă, având nevoi educative diferite. Având în vedere importanța formării în continuare și a recalificării persoanelor de vârstă activă în ceea ce privește capacitatea de inserție profesională și date fiind competitivitatea globală a forței de muncă și implicațiile financiare ale unei astfel de formări, Comitetul Regiunilor ar saluta un acord relevant în acest sens între partenerii sociali europeni. Un astfel de acord ar putea examina modul în care poate fi facilitat accesul la formare, în cadrul punerii în aplicare a dreptului la formare de calitate și la învățare pe tot parcursul vieții, pentru a gestiona cu succes tranzițiile pe piața forței de muncă, astfel cum sunt consacrate în Pilonul european.

20. sprijină Garanția pentru tineret remodelată, pentru a combate mai eficient șomajul în rândul tinerilor, prin permanentizarea programului și extinderea limitei de vârstă la 30 de ani. Garanția ar trebui să acopere grupurile vulnerabile, cum ar fi tinerii care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare, tinerii migranți neînsoțiți și tinerii crescuți în condiții dificile și ar trebui să pună un accent deosebit pe măsurile de tranziție de la educație la locul de muncă. Finanțarea garanției ar trebui majorată în cadrul FSE+, iar statele membre cu o rată a șomajului în rândul tinerilor peste media UE ar trebui să aloce cel puțin 15 % din resursele FSE+ în regim de gestiune partajată pentru a-i sprijini pe tineri. Tinerilor ar trebui să li se predea competențe relevante, în special în sensul tranziției ecologice și digitale. Punerea în aplicare la nivel național a Garanției pentru tineret ar trebui monitorizată în cadrul semestrului european, pentru a garanta că ea este accesibilă tuturor tinerilor din toate statele membre;

21. consideră că educația și formarea de înaltă calitate, favorabilă incluziunii și reciproc recunoscută, precum și educația civică consolidează identitatea europeană și facilitează posibilitățile de deplasare, muncă și ședere în condiții de libertate în UE, ceea ce constituie o piatră de temelie a cetățeniei europene. Creșterea nivelului de educație și de competențe poate reduce inegalitățile. Sunt, deci, necesare măsuri de îmbunătățire a egalității în domeniul educației, astfel încât parcursurile educative să nu fie determinate de mediul familial, de etnie, de existența unui handicap sau de gen;

22. subliniază nevoia urgentă de a garanta dreptul la educație și formare al tuturor cursanților, prin consolidarea rezilienței la criză a sistemelor de educație și de formare, inclusiv prin digitalizarea educației și formarea corespunzătoare a cadrelor didactice. Echipamentele și conectivitatea pentru învățământul la distanță și pentru învățare online ar trebui să fie considerate parte a unei tranziții juste, iar accesul la ele ar trebui să fie asigurat în condiții de egalitate cu scopul de a eradică decalajul digital existent, dificultățile pe care le presupune și consecințele sale majore asupra drepturilor sociale, deoarece lipsa accesului la noile tehnologii și la societatea informațională accentuează dezavantajele, creând în același timp noi forme de excluziune socială;

23. constată că educația va trebui să fie de o calitate și o durată suficiente pentru a garanta ocuparea forței de muncă în viitor. Acest lucru va necesita suplimentarea resurselor și eforturi sistematice intensive pentru educația în învățământul preșcolar și primar, pentru școlile primare și școlile secundare de bază, pentru a garanta că toată lumea poate dobândi competențe de bază adecvate și poate continua învățământul secundar superior. Persoanele care nu au absolvit nicio formă de învățământ liceal sunt foarte greu de angajat și expuse unui risc ridicat de marginalizare. Persoanele care au nevoie de sprijin special și persoanele cu handicap ar trebui să aibă aceleași oportunități de a dobândi competențe de bază adecvate, absolvind cel puțin învățământul liceal; în vederea trecerii la o societate favorabilă incluziunii, persoanele cu handicapuri legate de învățare ar trebui să aibă posibilitatea de a dobândi competențe transversale, pentru a se implica cu succes în societate și a se bucura de o calitate mai bună a vieții;

24. salută actualizarea Noii agende pentru competențe în Europa și dezvoltarea educației și formării profesionale, pentru a răspunde cerințelor în materie de competențe ale noilor profesii, în special cele relevante pentru tranzițiile ecologice și digitale și pentru IA. Pe lângă aptitudinile ocupaționale specifice, angajatorii au nevoie din ce în ce mai mult de competențe transversale sau non-tehnice. Trebuie elaborat planuri de învățare individuale pentru toți elevii și trebuie să li se acorde acces la stagii de calitate și sprijin pentru planificarea carierei și gestionarea performanței. Solicită ca agenda pentru competențe să abordeze preocupările legate de posibilitatea pierderii locurilor de muncă, ca urmare a robotizării crescute pe piața forței de muncă, și oportunitățile de formare și angajare pentru grupurile vulnerabile și greu de integrat în câmpul muncii, respectând, în același timp, principiile egalității de șanse și nediscriminării;

25. recomandă să fie identificate și recunoscute la nivelul UE cunoștințele, aptitudinile și competențele dobândite în cadrul ocupării unui loc de muncă, precum și cele dobândite prin educație non-formală și voluntariat, inclusiv cunoștințele și competențele dobândite în străinătate. Competențele dobândite la locul de muncă și în alte locuri pot fi prezentate, de exemplu, într-un portofoliu Europass sau în certificate digitale deschise (Open Badge);

26. este în favoarea accelerării creării unui spațiu european al educației, pentru a garanta o educație de înaltă calitate pentru toți și acces la piața forței de muncă pe piața unică europeană. UE ar trebui să intensifice cooperarea dintre sistemele de învățământ și diferitele programe de învățământ și să consolideze în continuare cooperarea în cadrul procesului de la Bologna. Întrucât este esențial pentru punerea în aplicare cu succes a Pactului verde european, ecologizarea programului Erasmus+ va fi, de asemenea, necesară în perioada post-pandemie;

27. consideră că Planul de acțiune pentru educația digitală ar trebui să se axeze pe consolidarea gândirii critice și a educației în domeniul mass-mediilor în rândul adulților, al copiilor și tinerilor, astfel încât aceștia să se poată opune fluxului masiv de știri false și să poată înțelege importanța în viața de zi cu zi a algoritmilor și a proceselor de luare a deciziilor pe baza acestora. Ar trebui stabilite criterii uniforme de calitate pentru învățământul la distanță. Platformele educaționale comandate de autoritățile locale pentru propriile lor nevoi ar trebui să fie produse în mod obișnuit în baza unei licențe pentru programe informatice care să permită celui care a solicitat elaborarea produsului informatic să dezvolte și să distribuie produsul în conformitate cu propriile nevoi. Acest lucru va încuraja ecosistemele europene de educație digitală să se dezvolte în mod corespunzător, iar sumele plătite în cadrul proiectelor să fie direcționate în principal către actorii regionali și locali și nu către operatori din afara UE;

28. consideră că este important să se îmbunătățească competitivitatea Europei, prin promovarea unei diversități a modelelor de afaceri și, prin urmare, sprijină propunerea de plan de acțiune al Comisiei pentru economia socială, al cărei scop ar trebui să fie consolidarea încrederii în urma crizei prin implicarea publicului, creșterea investițiilor sociale și a inovării și crearea de locuri de muncă pentru persoanele care sunt mai greu de angajat. Comisia Europeană, statele membre și autoritățile locale și regionale ar trebui să integreze dimensiunea economiei sociale în principalele lor politici, programe și practici, astfel încât întreprinderile sociale să fie eligibile pentru toate programele importante de finanțare ale Uniunii și să aibă un acces mai bun la licitațiile publice. Un sentiment de asumare la nivel local va face ca întreprinderile sociale să fie mai puțin înclinate să-și relocalizeze operațiunile comerciale, deoarece ele vor urmări, la nivel local, și alte obiective de ordin ecologic sau civic;

29. consideră că este important să se integreze promovarea egalității dintre femei și bărbați în toate politicile, UE pentru a realiza tranziții juste, cu un accent deosebit pe incluziunea femeilor aflate în situații vulnerabile (victime ale violenței de gen, familii monoparentale etc.). Bărbații și femeile au fost afectați în mod diferit de criza provocată de coronavirus, iar acest lucru trebuie să fie luat în considerare în cadrul măsurilor post-criză.

Condiții de muncă echitabile

30. este de acord cu opinia Comisiei potrivit căreia condițiile de muncă echitabile necesită un dialog social solid, în cadrul căruia lucrătorii și angajatorii pot găsi împreună soluții care să răspundă cel mai bine nevoilor lor. Incluziunea lucrătorilor este importantă în menținerea condițiilor de muncă, iar partenerii sociali trebuie, prin urmare, să fie implicați în toate inițiativele majore ale UE, inclusiv în Pactul verde european. Este nevoie de un dialog la locul de muncă cu privire la modul de reducere a amprentei de carbon prin modificarea practicilor curente productive și operaționale;

31. urmărește cu atenție progresele înregistrate în cadrul inițiativei Comisiei privind salariul minim la nivel european, menit să promoveze salarii echitabile și îmbunătățirea salariilor minime în țările UE cu salarii mici. În același timp, subliniază că orice inițiativă europeană privind salariul minim nu trebuie să fie aplicabilă în mod universal; stabilirea salariilor prin contracte colective de muncă trebuie asigurată în acele țări în care există un astfel de sistem, iar autonomia partenerilor sociali trebuie respectată. Negocierile colective și acordurile colective cuprinzătoare care funcționează bine sunt metoda principală de obținere a unor salarii echitabile și de stabilire a altor condiții de lucru, întrucât lucrătorii și angajatorii își cunosc cel mai bine sectorul și regiunea;

32. așteaptă viitoarea propunere a Comisiei privind măsurile de asigurare a transparenței salariale, care va fi un mijloc important de eliminare a diferenței de remunerare între femei și bărbați. Egalitatea de remunerare ar trebui să fie promovată prin elaborarea legislației și a contractelor colective de muncă, precum și prin măsuri concrete la locul de muncă. În medie, femeile din UE câștigă cu 16 % mai puțin decât bărbații, ceea ce se reflectă într-o diferență și mai mare în ceea ce privește pensiile femeilor; strategia Comisiei Europene privind egalitatea de gen este, prin urmare, importantă;

33. se pronunță în favoarea unei actualizări a strategiei în domeniul sănătății și securității la locul de muncă, precum și a unor directive privind aspecte precum stresul psihosocial și riscurile ergonomice. Bunăstarea la locul de muncă și sentimentul de sens al propriei munci a angajaților reprezintă, la rândul lor, avantaje competitive în sectorul public, atât pentru fidelizarea personalului, cât și pentru reputația angajatorilor, reprezentând factori care fac posibilă prelungirea vieții active. Trebuie să se acorde o atenție deosebită atât prevenirii accidentelor de muncă mortale, bolilor profesionale – inclusiv cancerul de origine profesională –, afecțiunilor musculo-scheletice și stresului provocat de activitatea profesională și oricărui tip de hărțuire din motive de gen, rasă, convingeri, dizabilități sau orientare sexuală, cât și alocării unor resurse adecvate pentru monitorizarea lor. Alte aspecte care trebuie luate în considerare sunt prevenirea riscurilor de sănătate cauzate de pandemiile transfrontaliere, precum și disponibilitatea unor noi tehnologii și modele de lucru. CoR solicită măsuri de promovare a siguranței la locul de muncă, inclusiv în ceea ce privește munca transfrontalieră și noile forme de ocupare a forței de muncă și egalitatea dintre femei și bărbați. Impactul schimbărilor climatice asupra condițiilor de muncă și asupra măsurilor de protecție a lucrătorilor trebuie luat în considerare;

34. constată că noile modele de organizare a muncii, cum ar fi conectivitatea constantă, munca la distanță, munca mobilă și recrutarea și gestionarea bazată pe algoritmi pot crește productivitatea și flexibilitatea forței de muncă, dar că sunt necesare soluții și acorduri comune între lucrători și angajatori cu privire la securitatea la locul de muncă, pentru a îmbunătăți bunăstarea la locul de muncă și a preveni apariția unor noi factori de stres. Digitalizarea tot mai cuprinzătoare a formulelor de organizare a muncii necesită o actualizare a normelor europene care reglementează condițiile de lucru și timpul de lucru, inclusiv dispoziții de instituire a dreptului de a se deconecta. Pentru aceasta sunt necesare, de asemenea, măsuri de acțiune pozitivă în favoarea grupurilor deosebit de vulnerabile la decalajul digital (imigranți, persoane în situații de sărăcie și de excluziune socială, minorități etnice, ținându-se cont și de decalajul digital cauzat de factori de gen, generaționali și teritoriali). Pe lângă dezvoltarea produselor axată pe tehnologie, ar trebui să se pună accentul pe dezvoltarea unor metode, servicii și produse centrate pe oameni, care să fie concepute cu ajutorul utilizatorilor finali ai sistemelor, la

locul de muncă. Ar trebui convenite principiile pentru o utilizare etică a IA la locul de muncă; acolo unde activitățile de la locul de muncă sunt transformate sau preluate de IA, va fi nevoie de recalificare. În acest scop, Comitetul salută angajamentul comun al principalilor parteneri sociali transsectoriali europeni – BusinessEurope, SMEUnited, CEEP și CES – de a optimiza beneficiile și de a face față provocărilor digitalizării în domeniul muncii, prin intermediul unui acord-cadru autonom privind digitalizarea ⁽¹⁾;

35. reiterează că „este nevoie de un cadru cuprinzător pentru a asigura protecția socială și drepturile sociale ale tuturor lucrătorilor (de la protecția sănătății și a securității la accesul la învățarea pe tot parcursul vieții), pentru a crea condiții de concurență echitabile pentru economia platformelor și economia «tradițională» offline” ⁽²⁾. CoR solicită măsuri de promovare a dialogului social, inclusiv în ceea ce privește aspectele transfrontaliere ale activității platformelor;

36. consideră că responsabilitatea pentru concilierea vieții profesionale cu viața de familie ar trebui să revină partenerilor sociali. Măsurile privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată, cum ar fi concediul din motive familiale și programele de asistență pentru familiile monoparentale, pot contribui la creșterea ratei de ocupare a forței de muncă în rândul femeilor și a ratei natalității, dar și la sporirea nivelului de siguranță, sănătate și bunăstare și la asigurarea accesului femeilor pe piața muncii în condiții de egalitate de șanse;

Protecție și incluziune socială

37. constată importanța noului instrument SURE, care oferă sprijin temporar statelor membre pentru a reduce riscurile de șomaj în situații de urgență. La dezvoltarea de către Comisia Europeană a propunerii privind Sistemul european de reasigurare pentru indemnizațiile de șomaj trebuie să se utilizeze experiența dobândită de la nivelul național până la nivelul local în cadrul instrumentului SURE, contribuind astfel la reducerea impactului șomajului asupra finanțelor publice din statele membre. Autoritățile locale și regionale ar trebui să joace un rol esențial în punerea în aplicare a acestei inițiative;

38. salută în mod deosebit accentul pus pe promovarea bunăstării copiilor și pe sprijinirea copiilor până ce ajung la vârsta adultă. Garanția pentru copii ar trebui să asigure accesul copiilor la servicii de bază, la asistență medicală, la educația preșcolară și la școală, până la vârsta adultă, și să le asigure o locuință și o alimentație decente. Este deosebit de important ca Garanția pentru copii să protejeze drepturile celor mai vulnerabili copii. Propunerea de a utiliza cel puțin 5 % din cheltuielile totale ale FSE+ pentru a-i ajuta pe copii să iasă din sărăcie este deosebit de laudabilă. Protejarea drepturilor copilului și investițiile în copii nu reprezintă doar o obligație morală, ci și cea mai importantă investiție într-un viitor durabil;

39. este convins că Uniunea Europeană are capacitatea de a influența în mod pozitiv condițiile de muncă și de mediu în țările terțe, în primul rând prin încheierea unor acorduri comerciale ambițioase cu privire la aceste aspecte. În acest context, sprijină ideea ca noul responsabil cu aplicarea dispozițiilor în materie comercială (*Chief Trade Enforcement Officer – CTEO*) să aibă sarcina de a asigura respectarea standardelor de muncă și de mediu în acordurile comerciale. Prin urmare, CTEO ar trebui să consulte periodic sindicatele și angajatorii cu privire la încălcarea drepturilor lucrătorilor;

40. împărtășește opinia Comisiei cu privire la importanța continuării, într-un mod activ, a combaterii sărăciei. Principalele aspecte în acest sens sunt sprijinirea accesului la servicii de sănătate de calitate și la prețuri accesibile, accesul la educație și formare, locuințe și satisfacerea nevoilor de bază. Gradul de îndatorare poate conduce, de asemenea, la sărăcie persistentă și excluziune. Prin urmare, normele ar trebui să fie înăsprite în ceea ce privește comercializarea și clauzele abuzive asociate creditelor de consum riscante, acordate pe termen scurt. Ar trebui puse în aplicare, de asemenea, bunele practici din statele membre, cum ar fi cele cu privire la împrumuturile sociale. Prevenirea sărăciei persoanelor încadrate în muncă este o problemă deosebită care poate fi abordată prin salarii adecvate și alte standarde de muncă și prin controlul creșterii costului vieții, în special costul locuințelor, în acele orașe și în regiuni cu o creștere accentuată. Pentru persoanele

(1) https://www.business europe.eu/sites/buseur/files/media/reports_and_studies/2020-06-22_agreement_on_digitalisation_-_with_signatures.pdf

(2) Avizul CoR pe tema „Munca pe platformele digitale: provocări la nivel local și regional în materie de reglementare” (COR-2019-02655).

inactive, sistemele naționale de garantare a veniturilor și sprijinul aferent sunt singura modalitate de a duce o viață decentă. Este important ca Comisia să acorde în același timp și o atenție sporită noilor provocări în materie de partajare a veniturilor generate de tranziția către o economie neutră din punctul de vedere al emisiilor de dioxid de carbon. CoR sprijină procesul de reflecție privind cauzele profunde ale sărăciei și măsurile de politică în acest domeniu și susține măsuri eficiente și o strategie de reducere semnificativă a sărăciei;

41. este conștient că îmbătrânirea populației reprezintă o provocare atât pentru sustenabilitatea sistemelor, cât și pentru oportunitățile unor noi activități economice. Persoanele în vârstă, în dubla lor calitate de consumatori independenți și activi de servicii și de actori sociali, pot aduce o contribuție semnificativă la creșterea economică. Pentru a prelungi viața profesională, este important să se recurgă la competențele lucrătorilor în vârstă și, de asemenea, să se lărgescă spectrul calificărilor profesionale ale lucrătorilor mai în vârstă. Îmbătrânirea în condiții bune de sănătate ar trebui sprijinită prin măsuri de promovare a sănătății, de prevenire a bolilor și de combatere a singurătății; de asemenea, pentru ca o viață mai lungă să ducă la prelungirea vieții profesionale, este, de asemenea, necesar să se consolideze bunăstarea la locul de muncă, sănătatea și capacitatea de a lucra. Asigurarea accesului la servicii de îngrijire pe termen lung, accesibile și de înaltă calitate este esențială pentru o viață decentă la bătrânețe. Pentru a întârzia și a reduce dependența de îngrijire, este necesar să se consolideze capacitatea funcțională a persoanelor în vârstă și ar trebui să existe servicii de prevenire adecvate și măsuri de îmbătrânire activă. Sărăcia pensionarilor trebuie împiedicată, iar cea mai bună modalitate de a face acest lucru este existența unor pensii adecvate, cu garantarea dreptului fiecărei persoane de a avea la bătrânețe resursele care să-i asigure o viață demnă, ținând seama, în același timp, și de disparitatea de gen în materie de pensii. Comisia ar trebui să prezinte un raport privind impactul schimbărilor demografice și o carte verde pe tema îmbătrânirii populației;

42. subliniază importanța accesului la asistență medicală la prețuri accesibile. Investițiile în măsurile de prevenire și în îngrijirea medicală acordată în timp util pot contribui la limitarea creșterii cheltuielilor de sănătate. Dezvoltarea unor servicii digitale și a unor noi modele integrate de servicii medicale și sociale va permite, de asemenea, luarea unor măsuri eficiente din punctul de vedere al costurilor și orientate spre pacienți. Un domeniu în care serviciile sociale și de sănătate se reunesc este sănătatea mintală, unde furnizarea unui serviciu cât mai timpuriu împiedică, în general, agravarea problemelor și a costurilor. Propunerea Comisiei privind un plan european privind cancerul este binevenită. De asemenea, ar trebui remarcat că rezistența la medicamentele antimicrobiene (RAM) reprezintă o amenințare transfrontalieră majoră pentru sănătate și că, prin urmare, UE trebuie să continue să ia măsuri pentru a reduce rezistența la antibiotice în statele membre;

43. subliniază că biodiversitatea și mediul ar trebui să fie sprijinite și protejate, deoarece au un impact deosebit asupra dezvoltării locale în zonele ale căror economii depind mai mult de activitățile agricole, precum și de valoarea și resursele mediului biocultural și ale biodiversității. Acest lucru este foarte important din punct de vedere social, deoarece are un impact direct asupra nivelului de trai, a ocupării forței de muncă, a migrației și a nivelului de educație și de formare profesională și asupra oportunităților pentru tinerii din aceste domenii;

44. subliniază că promovarea bunăstării este strâns legată de consolidarea identității locale și regionale a comunităților, de emanciparea cetățenilor și a comunităților și de promovarea incluziunii active. Pentru ca tranzițiile să fie cu adevărat echitabile, cetățenii ar trebui să dispună de șanse egale de a participa și de a influența deciziile care îi afectează.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

Avizul Comitetului European al Regiunilor pe tema „Autoritățile locale și regionale în dialog permanent cu cetățenii”

(2020/C 440/09)

Raportor:	Declan McDONNELL (IE-AE), membru al Consiliului Local Galway
Document de referință:	Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Europa în mai 2019: pregătiri pentru o Uniune mai unită, mai puternică și mai democratică într-o lume tot mai incertă. Contribuția Comisiei Europene la reuniunea informală a liderilor UE-27 de la Sibiu (România) din 9 mai 2019 COM(2019) 218 final

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

Preambul

1. reiterează importanța înțelegerii și a raportării percepțiilor și așteptărilor cetățenilor și reprezentanților locali și regionali cu privire la UE, a ancorării politicilor UE la nivel local pentru a aduce o schimbare în viața oamenilor și a edificării uniunii noastre de la bază spre vârf, după cum s-a subliniat în avizul său pe tema „*Reflecții asupra Europei: vocea autorităților locale și regionale în serviciul restabilirii încrederii în Uniunea Europeană*”⁽¹⁾; consideră că calea de urmat pentru o revigorare democratică a UE trebuie să se bazeze pe implicarea la nivel local într-o măsură mult mai mare decât prevăd măsurile actuale;
2. consideră că canalele de comunicare ascendente și instrumentele de participare completează și consolidează democrația reprezentativă, promovând totodată subsidiaritatea activă, dat fiind că oferă cetățenilor un cuvânt mai greu de spus în perioada dintre alegeri și dincolo de procesul electoral. Este convins că participarea publică transparentă, serioasă și relevantă presupune implicarea cetățenilor în elaborarea deciziilor și, prin urmare, o participare concretă la procesul decizional, și consideră că o comunicare strict formală este insuficientă în acest caz. Participarea veritabilă sporește legitimitatea și eficacitatea democrației reprezentative prin 1) intensificarea comunicării pentru prevenirea conflictelor, 2) facilitarea creării consensului și, mai presus de toate, 3) consolidarea autorității deciziilor luate și explicarea motivelor care stau la baza acestora;
3. este de acord cu punctele de vedere exprimate în contribuția Comisiei Europene la reuniunea informală a liderilor UE-27 de la Sibiu⁽²⁾, și în special cu toate reflecțiile privind provocările în materie de comunicare, inclusiv fragmentarea și dezinformarea; este conștient de faptul că comunicarea este o condiție prealabilă pentru ca cetățenii să facă alegeri în cunoștință de cauză și să participe pe deplin la democrația UE;
4. subliniază că instituțiile europene trebuie să se angajeze să lucreze mai îndeaproape cu cetățenii și să colaboreze cu aceștia, pentru a crește gradul de înțelegere a procesului de elaborare a politicilor europene, pentru a îmbunătăți eficiența și eficacitatea acestui proces și pentru a evita formulele facile propuse de populism, care, în mod inevitabil, subminează buna funcționare a democrației;
5. își afirmă hotărârea de a deschide canale de comunicare în ambele sensuri între instituțiile europene și cetățenii europeni, care să fie axate pe problemele din viața lor de zi cu zi și să promoveze implicarea cetățenilor în elaborarea politicilor europene. Pandemia de COVID-19 a demonstrat, de asemenea, că este nevoie de un canal de comunicare care să poată rămâne operațional, în pofida crizelor și în special pe durata acestora;

⁽¹⁾ CoR 2018/C 461/02 (JO C 461, 21.12.2018, p. 5).⁽²⁾ COM(2019) 218 final.

6. recunoaște că pandemia de COVID-19 a promovat utilizarea mass-mediei digitale și a sistemelor de conferințe online și recunoaște oportunitățile oferite de digitalizare pentru participarea civică în perioade de criză; în ultimele luni, participarea civică s-a mutat pe forumuri și în cadrul conferințelor digitale; acestea i-au ajutat pe cetățeni să participe într-un mod mai rapid, mai cuprinzător și mai incluziv la luarea deciziilor;
7. salută viitoarea Conferință privind viitorul Europei și sprijină solicitarea Parlamentului European, prezentată în rezoluția sa din 18 iunie 2020, de a include în mandatul conferinței un angajament în favoarea unei acțiuni ulterioare relevante și unei implicări directe semnificative a cetățenilor, precum și poziția acestuia potrivit căreia „angajamentul direct al cetățenilor, al organizațiilor societății civile, al partenerilor sociali și al reprezentanților aleși trebuie să rămână o prioritate a conferinței”;
8. subliniază că Conferința privind viitorul Europei nu ar trebui să fie doar un proces unic cu durată fixă, ci și o oportunitate de a regândi și de a reforma modul în care UE funcționează și este percepută de cetățenii săi; prin urmare, dorește să propună un mecanism de dialog permanent cu cetățenii, care ar putea fi deja testat în timpul conferinței, dar prin care să se introducă un mecanism structural pe termen lung pentru participarea cetățenilor la procesul de elaborare a politicilor UE, condus de autoritățile locale și regionale, ca nivel de guvernare cel mai apropiat de cetățeni, și care să includă un dispozitiv clar de feedback;
9. își reiterează apelul adresat Comisiei, exprimat în *Rezoluția în perspectiva programului de lucru al Comisiei Europene pentru 2021* ⁽³⁾: „să coopereze cu CoR în elaborarea unui model pilot pentru un dialog permanent și structurat cu cetățenii prin intermediul autorităților locale și regionale, care să permită un proces de comunicare bidirecțional între cetățeni și instituțiile UE, care ar putea servi ulterior la îmbunătățirea procesului de luare a deciziilor al UE pe termen lung”;
10. solicită insistent ca în cadrul tuturor consultărilor publice pe marginea dialogurilor cetățenești să se asigure un grad cât mai mare de pluralism; subliniază că acest lucru înseamnă că toate programele, listele de vorbitori, grupurile de experți, literatura și documentele, printre altele, trebuie să fie echilibrate și să garanteze că se prezintă o mare varietate de puncte de vedere, care să reflecte diversitatea de opinii din Europa, pentru a stimula o dezbateră aprofundată. Subliniază că selecția participanților la toate aceste reuniuni trebuie să se facă pe deplin independent și fără ingerințe politice;

Autoritățile locale și regionale ca punte de legătură între cetățeni și instituțiile UE

11. împărtășește îngrijorarea cu privire la faptul că instituțiile europene ar putea să pară departe de viața de zi cu zi a cetățenilor europeni, atât din punct de vedere fizic, cât și, într-o măsură chiar mai mare, din punct de vedere cultural; invită instituțiile reprezentative, precum nivelurile de guvernare local și regional, în special cele care nu iau parte în prezent la mecanismele de implicare a cetățenilor, să joace un rol activ în crearea unor canale de comunicare eficiente și semnificative cu cetățenii pentru elaborarea și punerea în aplicare a unor politici ale UE bazate pe necesități. Acest lucru trebuie făcut în așa fel încât să respecte timpul cetățenilor și să ducă la rezultate concrete;
12. invită autoritățile locale și regionale din întreaga UE să joace un rol central în educarea cetățenilor cu privire la UE, pentru a încuraja cetățenii să contribuie activ la democrația participativă. Este recunoscut faptul că cetățenii se pot implica doar atunci când se aplică metode inovatoare și când sunt pe deplin informați cu privire la implicațiile evoluțiilor la nivel de politici și/sau ale deciziilor de finanțare pentru zona lor locală. Sunt încurajate utilizarea tehnologiilor digitale și a platformelor de comunicare socială, precum și colaborarea cu organizațiile de voluntariat. Atrage atenția asupra unor abordări reușite de recrutare, cum ar fi cele în care cetățenii sunt selecționați aleatoriu, fie prin telefon, fie prin intermediul unui registru al populației, fie prin intermediul adresării directe „din ușă în ușă”, pentru a ajunge la o parte cât mai cuprinzătoare și reprezentativă a populației;

Rețeaua participativă cetățenească („CitizEN Network – Citizen ENGagement in the EU Network”) – un ecosistem pentru participarea cetățenească

13. propune crearea unei rețele paneuropene bazate pe participare voluntară – *CitizEN*, care să acționeze ca o resursă centrală pentru strategii, metodologii și instrumente și să comunice atât direct, cât și indirect, prin intermediul inițiativelor existente, cu cetățenii din întreaga UE cu privire la chestiunile europene și la impactul acestora asupra oamenilor;

⁽³⁾ RESOL-VII/007 (JO C 324, 1.10.2020, p. 16).

14. recunoaște, însă, că există numeroase mecanisme deliberative și participative active în majoritatea statelor membre și a regiunilor și, prin urmare, sugerează ca rețeaua CitizEN să ia la cunoștință și să pornească de la bunele practici deja existente. Rețeaua CitizEN ar facilita astfel dialogul interregional și coerența dintre instituții, asigurând o abordare coerentă, respectând totodată diversitatea modurilor de abordare a diferitelor realități politice și sociale;
15. invită rețeaua să includă organizațiile membre de la nivel regional (în special NUTS2, dar și NUTS1 sau NUTS3, în funcție de organizațiile naționale) și de la nivelul local care asigură deja implicarea cetățenilor, precum și organizațiile de voluntari active la nivel local și regional, care implică un spectru larg de interese;
16. se așteaptă ca rețeaua să aibă următoarele trei obiective: 1) să consolideze interacțiunea dintre instituțiile europene și cetățeni, prin intermediul unor metode directe de implicare la nivel local și regional, 2) să furnizeze exemple de metode de participare care pot fi utilizate atât în mod formal, cât și informal, și 3) să acționeze în calitate de depozitar al informațiilor și al schimbului de bune practici privind inițiativele naționale, regionale și locale de participare din întreaga Uniune Europeană;
17. este dispus să elaboreze și să pună la dispoziția rețelei un set de principii comune fără caracter obligatoriu, care să servească drept orientări pentru bunele practici, pentru elaborarea unei abordări comune (recunoscând în același timp metode diferite) și pentru stabilirea unui set de standarde minime pentru organizațiile participante;
18. sugerează ca rețeaua să fie organizată în grupuri de lucru tematice, care vor fi alcătuite din organizațiile membre, pe baza unei serii de teme generale (cum ar fi: bugetul participativ, cetățenia digitală, incluziunea în cadrul angajamentului cetățenesc) și a unor chestiuni tematice, cum ar fi schimbările climatice, coeziunea socială, mediul, sportul, cultura, tineretul, educația, organizațiile urbane și rurale și artele;
19. sugerează ca rețeaua să identifice, să coordoneze și să desfășoare o strategie de formare comună cu privire la participarea cetățenilor. Autoritățile locale și regionale, precum și organismele publice și private, ar putea fi încurajate să ia parte la inițiative de formare, pentru a permite funcționarilor publici și liderilor locali să se implice pe deplin alături de cetățeni și să contribuie la valorificarea potențialului enorm al participării cetățenilor. Importanță va fi și colaborarea cu școlile și instituțiile de învățământ, pentru a se garanta că cetățenia europeană activă devine parte a programei școlare pe întreg teritoriul UE;
20. este dispus ca, în colaborare cu toate celelalte instituții europene, să coordoneze conceperea, punerea în aplicare și guvernarea rețelei, depunând eforturi pentru promovarea unei metodologii de lucru comune și implementarea unui set de instrumente participative (procese de deliberare, inițiative cetățenești, buget participativ, procese publice de externalizare spre public, mini-consultări publice etc.), inclusiv o platformă digitală comună care să poată fi utilizată pentru a gestiona exemplele de bune practici care vor fi colectate din diferitele state membre;
21. solicită să fie puse la dispoziție resurse pentru funcționarea rețelei pe o perioadă limitată de timp, urmând ca rețeaua să solicite finanțare permanentă sau asistență tehnică prin programele de finanțare ale UE;
22. se așteaptă ca rețeaua să promoveze și să sporească vizibilitatea practicilor de implicare a cetățenilor din regiunile participante, ceea ce ar trebui să asigure un nivel mai ridicat de participare activă;
23. sugerează că rețeaua ar putea ajuta organizațiile în eforturile de a câștiga încrederea cetățenilor, astfel încât aceștia să primească feedback cu privire la impactul activității lor în elaborarea politicilor UE; propune, prin urmare, ca CoR să acționeze ca un intermediar între rețea, membrii săi și instituțiile UE, servind drept canal bidirecțional;
24. sugerează ca rețeaua să fie lansată în cadrul Conferinței privind viitorul Europei, cu scopul de a deveni o infrastructură stabilă și permanentă prin care să se continue monitorizarea rezultatelor conferinței și de a garanta că cetățenii sunt bine informați și pot fi implicați în etapele de monitorizare și evaluare ale conferinței;

Un ecosistem pentru participarea cetățenilor

25. consideră că toate organizațiile din rețea și autoritățile locale și regionale ar trebui să depună eforturi pentru a interacționa cu cetățenii pe căi non-formale și informale, prin utilizarea unor spații de participare neconvenționale (cum ar fi cluburile sportive), pentru a concepe sisteme de participare care să ofere acces la locurile unde se reunesc cetățenii, în loc de a-i invita într-un anumit loc, și să creeze modalități de convertire a participării informale într-un proces oficial de elaborare a politicilor și strategii menite să implice instituțiile într-un cadru informal, fără a le fragiliza sau a le denatura. Astfel de sisteme și strategii pot contribui la constituirea unui set de instrumente de participare de ultimă generație, care să cuprindă abordări precum ascultarea activă prin intermediul platformelor de comunicare socială, metodologii de inovare socială și laboratoare vii pentru experimentarea unor practici democratice. Acest lucru este deosebit de important pentru cetățenii subreprezențați în instituțiile democratice (minoritățile etnice, persoanele cu handicap, tinerii, persoanele în vârstă);

26. se așteaptă, așadar, ca acest ecosistem de metode participative să contribuie în mod constant la completarea canalelor instituționale și oficiale de comunicare și de reprezentare a instituțiilor democratice europene. Menirea sa nu ar fi aceea de a se substitui democrației reprezentative, ci, mai degrabă, de a o îmbogăți cu instrumentele și mijloacele democrației deliberative – și, uneori, ale democrației directe;

27. subliniază că cetățenii se îndreaptă către noi formate de angajament politic – unul bazat pe tehnologie, așa numita „tehnopolitică” – care a devenit posibil grație tehnologiilor digitale și datelor deschise. Aceasta permite ca participarea să aibă loc în spații informale și în afara cadrelor normale oficiale. Acest nou mod de implicare politică ar trebui să fie adoptat de instituțiile politice pentru a încuraja crearea unui ecosistem al implicării;

28. consideră că utilizarea platformelor online este esențială pentru gestionarea tipurilor de metode de participare, pentru a permite participanților din întreaga UE, indiferent de originea socială, să participe la dezbateri și pentru a asigura trasabilitatea și responsabilitatea propunerilor într-un mod simplu și accesibil. Tehnologiile digitale ar trebui să completeze metodele de participare față în față și să fie utilizate pentru a încuraja participarea cetățenilor care nu se simt reprezentați de organizațiile societății civile sau a cetățenilor care nu participă în mod normal prin instrumentele participative tradiționale;

29. pornește de la ideea că acest ecosistem de participare ar trebui să beneficieze de un sprijin clar din partea administrațiilor publice de la toate nivelurile și, de asemenea, să fie suficient de flexibil pentru a promova modalități noi și inovatoare de implicare a cetățenilor, făcând posibilă apariția unor instrumente de tehnologie digitală în slujba multilingvismului în dialogul cu cetățenii;

30. se așteaptă la o solidaritate transnațională între regiunile mai avansate sub aspectul participării cetățenilor, care să ajute regiunile mai puțin avansate din acest punct de vedere să se implice într-un ecosistem la nivel european, contribuind cu cunoștințe și inițiative; de asemenea, se așteaptă ca un astfel de ecosistem al Uniunii să respecte autonomia statelor membre, a regiunilor și a orașelor, fiind totodată suficient de flexibil pentru a fi adaptat la nevoile și prioritățile culturale, sociale și politice;

Dialogurile cetățenești prilejuite de Conferința privind viitorul Europei

31. solicită elaborarea unor strategii de informare, de comunicare și de implicare între instituțiile europene și cetățeni în marja Conferinței privind viitorul Europei, care să fie puse în aplicare prin intermediul organismelor reprezentative locale și regionale, împreună cu organizațiile societății civile;

32. încurajează organizațiile regionale și locale să desfășoare procese participative pe durata conferinței, la nivelurile lor respective, utilizând o combinație de procese deliberative deschise. Propunerile și rezultatele proceselor deliberative pot fi apoi rezumate, alcătuiind contribuția CoR la conferință și contribuind, astfel, la consolidarea bazei de date a rețelei de cunoștințe și experiență în domeniul comunicării cu cetățenii;

33. promovează angajamentul civic transnațional în cadrul conferinței privind viitorul Europei, întrucât dezbaterile privind viitorul trebuie să aibă o dimensiune transfrontalieră și paneuropeană; este nevoie de un forum al cetățenilor din întreaga Europă, implicați la nivel transnațional, pentru a aborda problemele comune;

Către o nouă abordare a elaborării politicilor și a luării deciziilor

34. este ferm convins că, prin creșterea participării cetățenilor și mobilizarea potențialului lor în procesul activ de elaborare a politicilor, guvernarea deschisă este unul dintre răspunsurile la criza instituțiilor democratice;

35. consideră că transparența și datele deschise sunt obligatorii pentru a beneficia de încredere. Administrațiile ar trebui să strângă legăturile dintre politicile de participare, strategiile în materie de transparență și datele deschise, străduindu-se să asigure accesibilitatea tuturor resurselor și bunurilor publice care servesc la adoptarea politicilor și deciziilor: date, informații, metodologii, resurse de formare și platforme tehnologice;

36. speră că la nivelul UE vor fi stabilite criteriile pentru guvernarea deschisă care să fie adecvate pentru toate celelalte niveluri de guvernare;

37. autoritățile locale și regionale sunt singurele autorități care cunosc cel mai bine, la nivel local, necesitățile cetățenilor și provocările cu care aceștia se confruntă, fiind totodată responsabile de punerea în aplicare a politicilor UE la nivel local și regional. Prin urmare, este necesar ca regulamentele UE să includă dispoziții care să impună statelor membre nu numai să consulte și să implice autoritățile locale și regionale în procesul decizional legat de legislația europeană și națională, ci și să le delege gestionarea fondurilor și a instrumentelor financiare, pe baza principiului subsidiarității. Astfel, luarea deciziilor mai aproape de cetățeni le va permite acestora să înțeleagă mai bine Uniunea Europeană. În concluzie, acest lucru ar face posibilă o nouă abordare a elaborării politicilor și a procesului decizional, mai deschisă, mai participativă, condusă de autoritățile locale și regionale într-un dialog permanent cu cetățenii: pe scurt, o nouă cultură politică și democratică europeană comună.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

Avizul Comitetului European al Regiunilor pe tema „Rolul politicii de coeziune a UE în ceea ce privește schimbările economice inteligente și inovatoare în regiuni în contextul crizei cauzate de coronavirus”

(2020/C 440/10)

Raportor: Michiel RIJSBERMAN (NL-RE), membru al Consiliului executiv al provinciei Flevoland

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

Introducere

1. Apreciază invitația adresată CoR de către Președinția germană de a emite un aviz privind rolul politicii de coeziune în ceea ce privește schimbările economice inteligente și inovatoare în regiuni în contextul crizei cauzate de coronavirus;
2. ia act de prioritatea Președinției germane privind o Europă mai puternică și mai inovatoare, precum și de faptul că aceasta a precizat că fondurile structurale ale UE sunt elemente importante pentru amortizarea repercusiunilor economice și sociale ale pandemiei de COVID-19 și pentru stimularea redresării economice a regiunilor;

Rolul fundamental al regiunilor în combaterea crizei economice post-pandemie

3. constată că, în urma epidemiei de coronavirus, toate regiunile europene au adoptat măsuri ample de prevenire și de răspuns economic. Aceste acțiuni au vizat în special sănătatea, serviciile sociale, transportul public, sistemele educaționale și capitalul circulant pentru IMM-uri. Însă, odată cu adoptarea de politici pe termen mai lung, crește importanța inovării pe scară largă și a aplicării inovațiilor. Este nevoie de concepte inovatoare pentru o tranziție către o Europă mai durabilă, mai digitală și mai rezilientă, iar politica de coeziune își poate face resimțite efectele în toate aceste domenii;
4. subliniază că regiunile au competențe importante în materie de politică economică și de sprijinire a întreprinderilor, inclusiv în susținerea inovării și a cercetării aplicate. Regiunile pot contribui la schimbările economice, prin rolul lor de promovare a cercetării și dezvoltării și a tehnologiilor-cheie, prin valorificarea rețelelor și a clusterelor, sprijinirea schimbării modelului de afaceri și chiar și prin extinderea noilor tehnologii. De asemenea, în calitate de „client inițial”, orașele și regiunile pot accelera o tranziție durabilă, prin schimbul de experiență între ele;
5. recomandă ca măsurile de atenuare a impactului economic și asupra ocupării forței de muncă al pandemiei de COVID-19 să se bazeze pe scară largă pe structuri și organizații existente. Regiunile joacă un rol esențial în schimbul de informații cu privire la diferențele regionale și subregionale și la impactul acestor diferențe asupra situației privind necesitățile. Aceste informații pot contribui la determinarea măsurii în care inițiativele naționale de sprijin și cele ale UE ajung la destinatarii economici din diferitele regiuni;
6. reiterează faptul că autoritățile locale și regionale sunt cele mai în măsură să evalueze nevoile de investiții la nivel teritorial și ar trebui să fie asociate pe deplin cu deciziile privind (re)programarea investițiilor în cadrul REACT-EU, punerea în aplicare a Mecanismului de redresare și reziliență și punerea în aplicare a strategiilor europene în domeniul industrial și privind IMM-urile;
7. solicită să se acorde o atenție sporită rolului central al regiunilor în acest proces. În ceea ce privește consecințele crizei, scopul este, printre altele, să se consolideze capacitatea regiunilor de a coordona, de a iniția și de a pune în aplicare măsuri excepționale pe termen scurt și mediu care să permită o relansare durabilă în statele membre, în funcție de nevoile și circumstanțele fiecărei regiuni. Prin analiză, monitorizare și evaluare, regiunile pot lua decizii în cunoștință de cauză cu privire la proiectele de dezvoltare care pot contribui la o revitalizare durabilă. Un rol esențial pentru regiuni ar trebui să fie acela de a colecta informații regionale importante și de a le transmite la nivel național;

8. prevede că cooperarea în cadrul parteneriatelor regionale sub egida platformei de specializare inteligentă va juca un rol important în redresarea economică. Cooperarea interregională în domeniul cercetării și al inovării va fi un element-cheie pentru redresare, precum și pentru o tranziție verde și digitală, care nu lasă în urmă nicio localitate și pe niciun cetățean;

9. este preocupat de pierderea capacității de realizare a unor schimbări economice inteligente și inovatoare la nivel regional după pandemia de COVID-19, nu numai ca urmare a pierderii resurselor din cauza crizei provocate de pandemia de COVID-19, ci și ca o consecință a perioadei de austeritate de 10 ani. Pentru a inversa această tendință, trebuie transferate mai multe resurse către nivelul local și regional. Totodată, va trebui sporită eficiența regională, impunându-li-se regiunilor să inoveze la toate nivelurile și să își arate deschiderea față de învățare și față de partajarea de cunoștințe;

10. salută sprijinul financiar european (din REACT-EU) pentru orașe și regiuni, în vederea ajutorării sectoarelor care au fost cele mai afectate de pandemia de COVID-19, astfel încât acestea să poată trece la modele de afaceri durabile atât pe termen scurt, cât și pe termen mediu;

11. recunoaște faptul că declinul unor sectoare și schimbarea tiparelor de lucru pot impune revizuirea și adaptarea planurilor spațiale urbane, pentru a reflecta nevoia mai scăzută de spații de birouri și magazine în centrele orașelor, concomitent cu reorganizarea transportului în comun (mod de transport, frecvență și finanțare). În orașe, acest lucru va însemna acordarea unei atenții deosebite mersului pe jos și pe bicicletă. Salută, în acest sens, ambiția tot mai mare din multe orașe de a reduce considerabil traficul rutier prin adaptarea regulilor de circulație și a proiectării drumurilor în favoarea pietonilor și bicicliștilor;

12. subliniază necesitatea de a acorda o mai mare importanță Fondului social european ca instrument esențial pentru investiții sociale. Oamenii se află în centrul oricărei politici de investiții și reprezintă un element-cheie în redresarea economică;

Politica de coeziune ca instrument esențial pentru schimbări economice inteligente și inovatoare la nivelul regiunilor

13. subliniază faptul că politica de coeziune este cel mai mare mecanism de finanțare al UE pentru investiții în toate regiunile, cu un accent sporit pe inovare ca factor de creștere. Punerea sa în aplicare încurajează cheltuirea mai eficientă a fondurilor publice prin îmbunătățirea capacității administrative și instituționale;

14. apreciază că instituțiile europene au reacționat cu promptitudine la situația de urgență și au pus la dispoziție un volum de resurse fără precedent pentru combaterea pandemiei de COVID-19, combinând măsurile finanțate prin politica de coeziune în clasicul cadru financiar multianual (CFM), pentru a oferi o perspectivă pe termen lung, cu efortul specific de redresare din cadrul instrumentului „Next Generation EU”, pentru a aborda efectele pe termen scurt ale crizei;

15. susține cu convingere că natura temporară a unora dintre consolidările propuse ale politicii de coeziune, în special în ceea ce privește lipsa concentrării tematice, nu ar trebui să submineze obiectivele politicii de coeziune și nici sistemul său de gestiune partajată bazat pe principii stabilite. Este nevoie de flexibilitate în perioada de criză, însă prea multă flexibilitate poate amenința existența politicii de coeziune pe termen mai lung;

16. apreciază că s-a evitat, în general, reducerea fondurilor alocate politicii de coeziune, fiindcă aceasta este principalul instrument financiar pe care îl are la dispoziție Europa pentru a-și reveni după criza economică. Cu toate acestea, consideră inacceptabil faptul că bugetul pe termen lung al UE este redus la niveluri mai mici decât oricând, propunându-se o sumă totală pentru angajamente de 1 074,3 miliarde EUR;

17. subliniază că fondurile structurale vor deveni și mai importante pentru investițiile viitoare pentru o Uniune mai echitabilă din punct de vedere social, mai verde, mai competitivă, mai digitală și mai favorabilă incluziunii, având în vedere reducerile pentru alte programe ale UE, precum Orizont, InvestEU, LIFE și Erasmus+;

18. constată cu satisfacție că REACT-EU combină două scopuri într-un nou obiectiv tematic: pe de o parte, redresarea după criză și, pe de altă parte, pregătirea pentru o economie verde, digitală și rezilientă. Astfel, programul REACT-EU prezintă valoare adăugată, putând îndeplini funcția de măsură tranzitorie între perioadele de programare. De asemenea, el poate intensifica investițiile publice extrem de necesare pentru tranziția verde și digitală;

19. recomandă, prin urmare, o concentrare tematică minimă pentru obiectivele REACT-EU privind o economie verde, digitală și rezilientă, pentru a garanta că nu se cheltuiesc toate fondurile doar pentru redresarea în urma crizei și că cheltuielile sunt încă în concordanță cu obiectivul general al UE de a asigura neutralitatea climatică până în 2050. Acest lucru va contribui, de asemenea, la accelerarea tranziției de la răspunsul de urgență la investiții în noua perioadă de programare. Este important să ne asigurăm că investițiile ocupă o poziție bine stabilită în cadrul acestei strategii europene, pentru a evita „aruncarea de bani în economie” fără un scop clar;

20. subliniază rolul fondurilor ESI în transformarea economică a regiunilor care vor să treacă la emisii mai scăzute și la digitalizare sau către așa-numita a patra revoluție industrială. Fondul european de dezvoltare regională este un catalizator pentru stimularea unei schimbări economice inteligente și inovatoare, ca urmare a concentrării sale tematice asupra obiectivelor de politică ce vizează o „Europă mai inteligentă și mai verde” și a tipurilor de investiții pe care le sprijină;

21. constată că politica de coeziune joacă un rol esențial în abordarea decalajului digital din ce în ce mai accentuat. Sunt șanse mari ca utilizarea accelerată a digitalizării, astfel cum s-a manifestat pe perioada izolării, să se permanentizeze și să contribuie și mai mult la inovarea socială. Trebuie pus mai mult accentul pe dezvoltarea competențelor digitale, care ar trebui să fie o parte integrantă a unei strategii de reziliență și a adaptării sistemelor de educație și a echipării școlilor cu tehnologie digitală;

22. reamintește obiectivul fundamental al politicii de coeziune, și anume acela de a consolida coeziunea economică, socială și teritorială între regiunile Uniunii Europene și de a acorda o atenție deosebită regiunilor care necesită o atenție specială din cauza unor handicapuri structurale, naturale și demografice grave. Aceste teritorii se confruntă cu dificultăți mai mari în a furniza populației accesul la servicii care s-au dovedit vitale în timpul pandemiei, cum ar fi serviciile de sănătate sau infrastructura digitală, și vor fi esențiale pentru realizarea obiectivelor climatice, digitale și de creștere ale Europei;

23. recunoaște că politica de coeziune va juca un rol din ce în ce mai important în sprijinirea procesului de reformă economică în curs al statelor membre prin consolidarea legăturii cu semestrul european. Subliniază, în acest context, urgența unei reforme profunde a semestrului european și a guvernantei economice a UE în vederea unui proces transparent, incluziv și democratic. Dacă semestrul european va rămâne nereformat, politica de coeziune riscă să ducă la o centralizare și mai mare, o abordare descendentă a planurilor de redresare și o revenire la politici care nu țin seama de coeziunea economică, socială și teritorială între statele membre și în interiorul acestora și împiedică investițiile publice necesare în mod urgent pentru redresarea durabilă a UE; Comisia ar trebui așadar să se asigure că regiunile sunt implicate de statele membre pe parcursul întregului proces național de punere în aplicare a semestrului european și că finanțarea recomandărilor specifice fiecărei țări prin fonduri ale politicii de coeziune are o dimensiune teritorială clară;

24. solicită tuturor liderilor europeni să lanseze la timp programele politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, pentru a evita decalajul de finanțare dintre cele două perioade de programare;

Rolul fundamental al IMM-urilor și al industriilor în redresarea economică inovatoare a Europei

25. este de acord cu președinția, că un sector industrial european competitiv și existența unor întreprinderi mici și mijlocii dinamice sunt esențiale pentru stăpânirea transformării digitale și de mediu. Prin urmare, strategiile europene industriale și în domeniul IMM-urilor ar trebui să pornească de la o abordare bazată pe situația din teritoriu și să promoveze cooperarea în domeniul unor tehnologii inovatoare-cheie, la nivelul tuturor regiunilor europene, pentru a spori avantajul competitiv al Europei;

26. în acest sens, sprijină elaborarea unor recomandări pentru condiții-cadru corespunzătoare și punerea în aplicare la scară largă a unor inovări vizionare, precum și a unor măsuri privind finanțarea și reducerea substanțială a birocrăției, reglementări favorabile IMM-urilor și abordări transfrontaliere inovatoare pentru consolidarea antreprenoriatului, a transformării digitale și a inovării;

27. arată că, pentru a le permite întreprinderilor să elimine deficitele de lichiditate provocate de criză, este necesar un acces la finanțare și sprijin sub formă de lichidități pentru IMM-uri, prin intermediul granturilor și schemelor UE și al măsurilor naționale. Măsurile de urgență ar trebui să fie completate cu instrumente care să permită finanțarea investițiilor și a inovării, mai ales în domeniul tehnologiilor digitale;

28. își exprimă convingerea că trebuie extinse ajutoarele pentru consiliere (în special pentru lucrătorii independenți și pentru șomeri) și că trebuie redus timpul de reacție la necesitățile în (permanentă) schimbare ale IMM-urilor. Autoritățile publice ar trebui să adopte o abordare în sens ascendent, bazată pe nevoi. Ar trebui să se acorde prioritate programelor de perfecționare profesională în domeniul tehnologiilor digitale și al alfabetizării digitale;

Fondul pentru o tranziție justă

29. respinge utilizarea obligatorie a FEDR drept cofinanțare pentru Fondul pentru o tranziție justă (FTJ), deoarece aceasta poate amenința obiectivele politicii de coeziune, inclusiv cheltuielile asociate concentrării tematice pentru inovare (în cadrul OP 1). Întrucât FTJ este orientat geografic, cofinanțarea cu FEDR ar trebui să fie opțională;

30. reiterează faptul că orice transfer de fonduri regionale, inclusiv cofinanțarea din FTJ, realizat de către un stat membru ar trebui să fie decis cu aprobarea partenerilor locali și regionali implicați, în conformitate cu principiile parteneriatului și guvernării pe mai multe niveluri;

Strategiile pe termen scurt trebuie să aibă o dimensiune regională mai puternică, o simplificare autentică și sinergii accesibile cu politicile pe termen lung

31. salută acțiunile rapide întreprinse de Comisie pentru a realiza investiții esențiale în cadrul pachetelor de instrumente CRII. Reducerea sarcinii administrative și flexibilitatea oferită de aceste pachete contribuie la absorbția fondurilor regionale pentru perioada 2014-2020, acolo unde este necesar;

32. solicită Comisiei să se asigure că măsurile recente de creștere a flexibilității și de simplificare în continuare a politicii de coeziune la nivelul UE nu conduc la centralizare și la suprareglementare sau la creșterea sarcinii administrative la nivel național, ca urmare a tendinței statelor membre de a evita riscurile și a reflexului acestora de a reglementa riscurile;

33. solicită o mai mare claritate în ceea ce privește interacțiunea dintre diferitele mecanisme noi, cum ar fi REACT-EU, Fondul pentru o tranziție justă și Mecanismul de redresare și reziliență, cu scopul de a evita o și mai mare complexitate și impunerea unor reglementări naționale mai dure de către statele membre;

34. solicită Comisiei să garanteze că regiunile nu vor ajunge să piardă unele dintre competențele pe care le dețin. Mecanismul de redresare și reziliență care a fost propus ar trebui să fie pus în aplicare printr-o abordare de tip ascendent, cu aplicarea, în cadrul REACT-EU și al Mecanismului de redresare și reziliență, a unor criterii regionale de alocare și printr-o implicare mai puternică a autorităților locale și regionale în guvernarea instrumentelor, în special în pregătirea planurilor naționale de investiții în vederea redresării. Punerea în aplicare a Mecanismului de redresare și de reziliență prin intermediul unor programe centralizate riscă să fie lipsită de legitimitate și eficiență, deoarece acestea sunt adoptate fără nicio cerință de parteneriat și, prin urmare, ar putea să nu țină seama de nevoile reale de redresare din perspectivă teritorială;

Accelerarea redresării și tranziția lină

35. salută invitația adresată Comisiei de către Consiliu, de a prezenta propuneri, înaintea Consiliului European din luna octombrie, privind modalitățile de accelerare și facilitare a procedurilor de implementare rapidă a sprijinului pentru redresare în statele membre. Este important să se creeze condițiile adecvate pentru punerea rapidă în aplicare a proiectelor de investiții, în special în infrastructură;

36. este de acord cu dispozițiile care permit rambursarea rapidă și accesul simplificat la resurse suplimentare, în special cu data-limită a eligibilității și cu perioada de doi ani, 2021 și 2022, propusă pentru cheltuirea a 70 % din granturi; cu toate acestea, subliniază importanța păstrării posibilității de a permite statelor membre să utilizeze resursele suplimentare și în 2023 și 2024, dincolo de termenul stabilit de Comisia Europeană, în 2022;

37. îndeamnă statele membre să respecte propunerea Comisiei de a folosi structurile de gestiune existente pentru a accelera punerea în aplicare și a garanta participarea autorităților locale și regionale în conformitate cu principiul parteneriatului;

38. îndeamnă Consiliul să ia cât mai curând posibil o decizie cu privire la alocarea finală a REACT-EU, pentru a încuraja punerea rapidă în aplicare a investițiilor esențiale pentru orașe și regiuni. Chiar dacă decizia s-ar lua pe 19 octombrie, ar fi deja prea târziu pentru ca regiunile să poată pregăti programele;

Recomandări generale pentru politica de coeziune în perioada de programare 2021-2027

39. recomandă autorităților locale și regionale să definească în mod clar strategiile de dezvoltare pe termen mediu și lung, atât pe baza tendințelor și a provocărilor previzionate, cât și pe baza caracteristicilor specifice ale teritoriilor acestora;

40. subliniază faptul că strategiile de dezvoltare regională și strategiile de specializare inteligentă sunt instrumente importante, care asigură sinergia și complementaritatea instrumentelor sectoriale, implicând în mod adecvat părțile interesate, în conformitate cu o abordare specifică, bazată pe situația din teritoriu, a dezvoltării economice, sociale și teritoriale;

41. subliniază că este important ca toate nivelurile de guvernare (european, național, regional și local) să coopereze, oferind nivelului subnațional suficiente posibilități de a-și asuma responsabilitatea pentru propriul potențial de dezvoltare și resursele financiare pe care le implică acest lucru;

42. solicită Comisiei să se asigure că, atunci când se revine la „normalitate”, sunt respectate cadrul juridic și principiile esențiale ale politicii de coeziune, cu elemente precum concentrarea tematică, condiționalitățile *ex ante*, guvernarea pe mai multe niveluri, parteneriatul, solidaritatea, statul de drept și o dimensiune bazată pe teritoriu. S-a dovedit că aceste principii sunt adecvate pentru abordarea într-o manieră flexibilă și rapidă a provocărilor, astfel încât niciun oraș și nicio regiune să nu fie lăsate în urmă;

43. susține cu fermitate insistențele Parlamentului European referitoare la un mecanism al UE de protejare a democrației, a statului de drept și a drepturilor fundamentale; solicită ca acest mecanism să respecte toate valorile fundamentale ale UE, inclusiv respectarea demnității umane și a drepturilor omului, libertatea și egalitatea în fiecare stat membru, regiune și localitate, și să garanteze că orice sancțiune se aplică nivelului relevant de guvernare;

44. recomandă extinderea strategiilor de specializare inteligentă dincolo de cercetare și inovare, punând mai mult accentul pe obiective economice, sociale și de mediu și acordând o atenție sporită viitoarei reziliențe. OP1 (o Europă mai inteligentă) oferă o bază pentru investiții în domeniul inovării care depășește transformarea economică și deservește obiective economice, sociale și de mediu mai ample (de exemplu, Pactul verde);

45. prin urmare, consideră că este regretabilă reducerea cheltuielilor minime pentru o transformare industrială inovatoare și inteligentă în cadrul obiectivului de politică 1 al FEDR. Absența unei concentrări tematice pentru OP1 în regiunile cele mai dezvoltate este îngrijorătoare din acest punct de vedere, întrucât inovarea în aceste regiuni poate stimula economia europeană;

46. sprijină valorificarea în continuare a programelor operaționale din cadrul FEDR pentru perioada 2021-2027 sub egida OP1. Este nevoie în continuare de investiții în fazele dintre cercetarea aplicată și introducerea pe piață a inovațiilor, atât prin finanțare sub formă de capital, cât și prin granturi. Ar trebui să se pună accentul pe crearea de noi lanțuri valorice;

47. regretă decizia Consiliului de a renunța atât la o evaluare tehnică la jumătatea perioadei a alocărilor prin politica de coeziune în 2024, cât și la eventuala adăugare a încă 10 miliarde EUR la pachetul financiar al politicii de coeziune, fără a afecta alocarea vreunui stat membru. Acest lucru este regretabil fiindcă se preconizează că evaluarea va ține cont de impactul crizei; cel mai probabil, un număr semnificativ de regiuni vor înregistra o scădere semnificativă a PIB-ului pe cap de locuitor și, astfel, ar putea avea dreptul la alocări mai mari în cadrul unei evaluări la jumătatea perioadei;

48. solicită UE să se abțină de la măsuri suplimentare, astfel cum sunt propuse de Consiliu, pentru a asigura colectarea și comparabilitatea informațiilor privind beneficiarii finali ai finanțării din partea UE în scopul controlului și al auditului. Beneficiarii finali nu ar trebui împovărați cu audituri suplimentare;

Valoarea adăugată a cooperării teritoriale, a ecosistemelor regionale, a specializării inteligente și a investițiilor interregionale inovatoare în promovarea redresării economice

49. evidențiază importanța cooperării teritoriale europene pentru a ajuta la depășirea efectelor negative ale crizei și a accelera redresarea economică și solicită alocarea de fonduri pentru proiectele de cooperare transfrontalieră;

50. prin urmare, regretă că finanțarea alocată obiectivului de cooperare teritorială europeană este redusă comparativ cu propunerea Comisiei din mai 2018, cu atât mai mult față de nivelurile din perioada 2014-2020. Astfel, bugetul propus pentru CTE este în mod evident inadecvat având în vedere provocările multiple și tot mai mari cu care se confruntă zonele transfrontaliere în contextul crizei provocate de pandemia de COVID-19. În mod similar, este regretabil faptul că acordul Consiliului prevede înjumătățirea bugetului pentru investiții interregionale inovatoare (cunoscute și sub numele de „componenta 5”);

51. solicită Comisiei să promoveze în continuare ecosistemele și clusterelor regionale în cadrul investițiilor interregionale pentru inovare. Combinarea infrastructurilor tehnologice, industriale și sociale din diferite regiuni în funcție de punctele forte și capacitățile lor contribuie la crearea unei mase critice și a unor economii de scară, având, așadar, posibilitatea de a spori eficiența sistemelor de cercetare și inovare;

52. solicită Comisiei să ia în considerare integrarea strategiilor regionale de specializare inteligentă care contribuie la o Europă verde, digitală și rezilientă, ca o condiție de facilitare a unor planuri (naționale) eficace de investiții în vederea redresării;

53. propune inițierea unui dialog politic permanent între toate nivelurile de guvernare în ceea ce privește sinergiile diferitelor măsuri legate de pandemia de COVID-19 cu instrumentele politicii de coeziune, în cadrul programului pe 18 luni al Germaniei, Portugaliei și Sloveniei.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

Avizul Comitetului European al Regiunilor pe tema „Strategia pentru IMM-uri”

(2020/C 440/11)

Raportor:	Eddy van Hijum (NL-PPE), membru al Consiliului executiv al provinciei Overijssel
Documente de referință:	Raportul anual privind IMM-urile din Europa. Cercetarea, dezvoltarea și inovarea la nivelul IMM-urilor Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor Strategia pentru IMM-uri pentru o Europă sustenabilă și digitală [COM(2020) 103 final]

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

1. recunoaște importanța întreprinderilor mici și mijlocii pentru economia europeană, acestea reprezentând 99,8 % din totalul societăților din sectorul nefinanciar, două treimi din totalul locurilor de muncă și 56,4 % din valoarea adăugată totală generată de sectorul nefinanciar ⁽¹⁾;
2. înțelege că tranziția către o economie durabilă și digitală nu se poate realiza fără angajamentul antreprenorilor și al întreprinderilor familiale, care dețin și gestionează cele 25 de milioane de IMM-uri din Europa, și subliniază necesitatea de a ajuta IMM-urile să valorifice noi oportunități, să răspundă într-o manieră fermă la schimbările mediului de afaceri și, prin aceasta, să creeze creștere economică și locuri de muncă durabile și să consolideze competitivitatea pe termen lung a Europei în aceste tranziții;
3. sprijină UE în promovarea unor condiții echitabile pentru IMM-uri prin reducerea sarcinii de reglementare, prin îmbunătățirea accesului pe piața unică și printr-o mai bună disponibilitate a serviciilor financiare;
4. subliniază faptul că regiunile și orașele constituie habitatul natural al IMM-urilor, funcționând ca un ecosistem în care IMM-urile sunt integrate în rețele ce asigură legătura dintre acestea și infrastructura de sprijin, din care fac parte piețele muncii, instituțiile de învățământ și institutele de cercetare, cumpărătorii și furnizorii, serviciile financiare și serviciile pentru întreprinderi, camerele de comerț și industrie și autoritățile locale și regionale;
5. prin urmare, salută cu căldură Comunicarea Comisiei din 10 martie 2020, intitulată *O strategie pentru IMM-uri pentru o Europă sustenabilă și digitală*, și împărtășește obiectivele anunțate în aceasta privind reducerea sarcinii administrative și de reglementare pentru IMM-uri, îmbunătățirea accesului la finanțare și angajamentul de a încuraja IMM-urile să se implice în tranziția către durabilitate și digitalizare;
6. înțelege că, de la prezentarea Strategiei pentru IMM-uri, lumea s-a schimbat semnificativ. Se preconizează că efectele crizei economice provocate de pandemia de COVID-19 vor avea un impact puternic asupra tuturor regiunilor și IMM-urilor din Europa. Cu toate acestea, criza ar trebui privită ca o oportunitate istorică de a orienta măsurile de redresare a economiei după standardele Pactului verde european, în sensul durabilității și digitalizării, care trebuie să facă parte integrantă dintr-o strategie pentru IMM-uri. Pentru a putea răspunde în mod adecvat nevoilor variate ale IMM-urilor și diferitelor condiții economice și instituționale din Europa, trebuie pus în aplicare un plan de redresare pentru IMM-uri, în care autoritățile locale și regionale să joace un rol fundamental. Măsurile UE pentru redresare vor avea eficiență maximă dacă vor fi sincronizate cu inițiativele regionale și naționale și coerente cu ecosistemele locale. Prin urmare, coordonarea și schimbul de bune practici sunt esențiale;

⁽¹⁾ A se vedea Raportul anual privind IMM-urile din Europa (2019).

Includerea tuturor IMM-urilor

7. consideră, prin urmare, că, deși include priorități și măsuri relevante, Strategiei pentru IMM-uri îi lipsește o viziune pentru abordarea pe deplin a diverselor nevoi ale IMM-urilor. O astfel de viziune ar trebui să pună accentul pe asigurarea unor condiții echitabile pentru IMM-uri pe o piață unică finalizată și aprofundată și ar trebui să încurajeze integrarea și complementaritatea între măsurile adoptate la toate nivelurile de guvernare, inclusiv o puternică dimensiune regională pentru a asigura o abordare localizată, adaptată nevoilor IMM-urilor locale;

8. împărtășește viziunea Comisiei în ceea ce privește diversitatea IMM-urilor, însă consideră că această diversitate nu este operaționalizată suficient în măsurile propuse. Strategia Comisiei se axează în principal pe IMM-urile nou-înființate, pe cele care aflate într-un proces de extindere și pe cele de înaltă tehnologie. Deși aceste grupuri sunt esențiale pentru creștere și inovare, aceasta nu înseamnă că întreprinderile tradiționale și familiale sunt simpli actori pasivi;

9. își exprimă dezacordul față de caracterizarea Comisiei drept „întreprinderi tradiționale” aplicată IMM-urilor integrate, cu experiență, veritabili „adulți” ai comunității IMM-urilor. Aceste întreprinderi integrate vor constitui o forță stabilizatoare pentru economiile și comunitățile locale în perioada actuală de criză și vor crea creștere economică durabilă pe termen lung;

10. recunoaște legăturile strânse dintre IMM-uri și regiunile în care își desfășoară activitatea, mai ales în cazul întreprinderilor adulte care sunt integrate la nivel local și care se străduiesc să supraviețuiască pe termen lung. Deseori, dar nu întotdeauna, aceste întreprinderi sunt deținute de familii și sunt mai înclinate să își asume responsabilitatea socială, deoarece capitalul lor social este legat de reputația la nivel local. Proprietarii, directorii și angajații acestora pot deveni ambasadori pentru tranziția către durabilitate și pot participa la colaborări structurale cu autoritățile regionale și locale;

11. îndeamnă Comisia să dezvolte politici care să abordeze nevoile întreprinderilor familiale din Europa, inclusiv în ceea ce privește succesiunea și antreprenoriatul transgenerațional. Chiar dacă întreprinderile familiale joacă un rol important în economia noastră, decidenții politici nu le acordă prea multă atenție. Această lacună nu a fost remediată nici în urma observațiilor recente ale președintei Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, și a inițiativelor anterioare;

12. subliniază faptul că întreprinderile deținute de familii reprezintă forma cea mai uzuală de organizare, reprezentând aproximativ 70 % din totalul întreprinderilor din Europa ⁽²⁾. Structura de proprietate definește în mare măsură cum și de către cine este gestionat un IMM, precum și strategia de afaceri și de investiții a întreprinderii. Totuși, această perspectivă bazată pe proprietate lipsește în mare parte din politicile actuale privind IMM-urile;

13. solicită Comisiei să își continue și să extindă sprijinul acordat anchetelor statistice efectuate în cadrul Programului pentru competitivitatea întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (COSME), pentru a le permite cercetătorilor și agențiilor statistice să evidențieze pe deplin diversitatea structurilor de proprietate ale IMM-urilor europene și să analizeze diferențele internaționale și interregionale importante. În acest sens, consideră că este necesar să se asigure colectarea datelor, ținând seama de aspectele legate de gen;

14. subliniază că întreprinderile familiale sunt concentrate în mod disproporționat în regiuni cu un produs intern brut apropiat de media europeană și că aceste regiuni se confruntă cu așa-numita „capcană a venitului mediu” ⁽³⁾. Potrivit celui de-al șaptelea raport privind coeziunea, creșterea economică a fost mai lentă în aceste regiuni cu venit mediu, comparativ cu regiunile fruntașe și cu cele defavorizate;

15. subliniază că politicile privind IMM-urile ar trebui să acorde prioritate implicării IMM-urilor cu experiență și abordării nevoilor acestora, inclusiv în ceea ce privește adaptarea la noile tehnologii, transferurile de activități economice, internaționalizarea, accesul la finanțare și profesionalizarea activităților de gestiune și de raportare. Ghișeele unice existente, puternic integrate în ecosistemele regionale, ar trebui folosite ca puncte de acces pentru furnizarea de servicii accesibile la nivel local pentru IMM-uri, inclusiv pentru furnizarea de consiliere cu privire la o gamă largă de programe, măsuri și instrumente de finanțare de la nivelul UE, de la nivel național și de la nivel regional;

⁽²⁾ Cercetările statistice sprijinite de programul COSME au determinat procentul de întreprinderi familiale din sectorul nefinanciar din Danemarca (60 %), Finlanda (70 %), Țările de Jos (71 %) și Polonia (92 %).

⁽³⁾ Conform statisticilor din Țările de Jos, regiunile cu o concentrare mai ridicată a întreprinderilor familiale au un PIB apropiat de media europeană (Eurostat, 2017; CBS, 2017).

16. susține ideea conectării solide, și prin intermediul investițiilor interregionale în inovare, la nivel european a unor ecosisteme regionale puternice, prin schimbul internațional de cunoștințe între IMM-uri și între guvernele regionale. Salută strategiile și inițiativele de specializare inteligentă, precum Platforma S3, Inițiativa Vanguard și diversele proiecte de colaborare între Regiunile europene întreprinzătoare, care și-au demonstrat valoarea și merită sprijinite în continuare, inclusiv posibilitatea stabilirii unui cadru de finanțare specific, pentru a da un impuls în acest sens;

Consolidarea capacităților pentru digitalizare și durabilitate

17. ia act de planul Comisiei de a consolida Centrul european de cunoștințe pentru utilizarea eficientă a resurselor și de planul de a desemna consilieri specializați în domeniul durabilității în cadrul Rețelei întreprinderilor europene;

18. își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că aceste inițiative europene nu sunt ancorate în infrastructura regională pentru IMM-uri. O excepție pozitivă este reprezentată de sprijinul oferit de Comisie pentru o rețea densă, formată din până la 240 de centre de inovare digitală;

19. evidențiază faptul că IMM-urile care își desfășoară activitatea în sectorul TIC pot îndeplini rolul de catalizatori digitali la nivel regional, facilitând creșterea numărului de IMM-uri dependente de tehnologia digitală. Centrul digital de la Aachen este un exemplu elocvent în acest sens (*); solicită promovarea creării mai multor alianțe de IMM-uri în domeniul inteligenței artificiale la nivelul lanțurilor valorice strategice;

20. îndeamnă IMM-urile să lucreze mai eficient din punct de vedere energetic, să își reducă consumul de energie, să intensifice producția și utilizarea de energie din surse regenerabile și să adopte un proces circular de producție, pentru a reduce costurile și a contribui la o economie competitivă și durabilă. Cu toate acestea, IMM-urile și microîntreprinderile nu ar trebui să suporte un procent disproporționat din costurile asociate tranziției către durabilitate și nu ar trebui să fie expuse unei concurențe neloiale din partea țărilor terțe cu standarde de mediu inferioare. În acest sens, consideră că ar trebui prevăzut un mecanism de ajustare la frontieră a emisiilor de dioxid de carbon, pentru evitarea concurenței neloiale din partea țărilor terțe;

21. evidențiază faptul că agenda privind capitalul uman pentru IMM-uri, care include programe pentru competențele ecologice și digitale, nu ar trebui să vizeze numai lucrătorii, ci și antreprenorii, proprietarii și directorii; solicită ca Agenda revizuită a Comisiei pentru competențe în Europa să țină cont în mod corespunzător de aceste preocupări. Acești antreprenori, proprietari și directori nu iau doar decizii privind prioritățile strategice, ci și modelează mediul de învățare din cadrul întreprinderilor lor;

22. propune ca învățarea să se desfășoare într-un context *inter pares*, în care infrastructura regională tripartită să joace rolul de mediator. Este extrem de important ca antreprenorii, proprietarii, directorii și angajații IMM-urilor să aibă acces la programe de învățare pe tot parcursul vieții în cadrul universităților, al școlilor profesionale, al altor instituții de formare profesională și al laboratoarelor de teren. O agendă cuprinzătoare privind capitalul uman pentru IMM-uri, care să țină seama de aspectele de gen, poate consolida atât regiunile extrem de inovatoare, cât și pe cele care se confruntă cu un exod al creierelor;

Reducerea sarcinii administrative și de reglementare și îmbunătățirea accesului pe piață

23. solicită Comisiei să își îmbunătățească testul aplicat IMM-urilor în timpul evaluării impactului reglementărilor propuse, în conformitate cu principiul „a gândi mai întâi la scară mică”. Un test corect aplicat IMM-urilor include o analiză cost-beneficiu diferențiată pentru IMM-uri și pentru întreprinderile mari, precum și între IMM-uri din categorii și de dimensiuni diferite, ample oportunități de consultare a părților interesate, cuantificarea impactului și o supraveghere fermă din partea Comitetului de control normativ;

24. salută inițiativa Comisiei de a elabora un standard „Start-up Nations” la nivelul UE, care are ambiția de a face din Europa continentul cel mai atractiv pentru întreprinderile nou-înființate și pentru cele în curs de extindere. Subliniază, în același timp, necesitatea de a implica toate nivelurile de guvernare în această inițiativă;

(*) <https://aachen.digital/>

25. îndeamnă Comisia să adopte o abordare mai favorabilă IMM-urilor, pentru a se asigura că măsurile de reglementare stimulează inovarea și nu reprezintă un obstacol în calea activității acestora, – un efect frecvent în cazul activităților transfrontaliere –, ceea ce conduce la creșterea rezilienței și a competitivității, în loc să genereze sarcini suplimentare și costuri de conformitate asociate comerțului internațional. Pentru a încuraja IMM-urile să valorifice avantajele acordurilor echitabile de liber schimb, însă fără a ignora riscul concurenței neloiale din partea exporturilor din țări terțe cu cerințe ecologice mai puțin stricte, barierele trebuie reduse în moduri inovatoare și eficiente din punctul de vedere al costurilor, de exemplu prin instrumente online interactive, precum un calculator privind regulile de origine pentru IMM-uri, sau mecanisme prin care să poată fi identificate emisiile corespunzătoare produselor (cum ar fi cel de ajustare la frontieră a carbonului sau instituirea de „pașapoarte”);

26. își exprimă mulțumirea în ceea ce privește continuarea analizei privind adecvarea reglementărilor în cadrul platformei „Pregătiți pentru viitor”. Cu toate acestea, trebuie îmbunătățit rolul Comitetului Regiunilor și al IMM-urilor comparativ cu platforma anterioară, REFIT. Numeroase reglementări care afectează IMM-urile sunt puse în aplicare la nivel subnațional, iar densitatea reglementării, suprareglementarea și aspectele legate de proporționalitate și de subsidiaritate sunt mai vizibile la baza piramidei; în acest sens, subliniază faptul că Comisia se va concentra, de asemenea, pe eliminarea birocrăției în ceea ce privește cooperarea transfrontalieră, pentru a se asigura că schimbul de personal între regiunile de frontieră este posibil cu ușurință, inclusiv pentru perioade scurte de timp;

27. invită Comisia să consulte în mod activ IMM-urile și grupurile de interese care reprezintă o mare varietate de modele de afaceri, inclusiv întreprinderile din sectorul economiei sociale, în cursul evaluărilor de impact și al controlului reglementar al legislației UE. Un mediu de reglementare pozitiv pentru antreprenoriatul social va îmbunătăți rata de supraviețuire a întreprinderilor nou-înființate cu impact social, va încuraja inovarea socială și va promova responsabilitatea socială a întreprinderilor, aducându-ne mai aproape de realizarea Pactului verde european și a obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD);

28. consideră că reducerea barierelor pentru IMM-uri în ceea ce privește cadrul de certificare prevăzut în Legea privind securitatea cibernetică, inclusiv în ceea ce privește standardele și specificațiile tehnice, reprezintă o condiție necesară pentru participarea IMM-urilor pe piața unică digitală și pentru o Europă digitală inovatoare, durabilă și favorabilă incluziunii, care să sprijine partajarea datelor și încrederea în mediul virtual;

29. îndeamnă Comisia să asigure punerea în aplicare a unor măsuri de achiziții publice accesibile IMM-urilor, propuse în directivele din 2014 privind achizițiile publice, inclusiv principiul „împărțire sau explicații”, cerințele reduse privind cifra de afaceri și punerea în aplicare a soluțiilor electronice, cum ar fi documentul european de achiziție unic și e-Certis. Invită Comisia să elaboreze o foaie de parcurs pentru realizarea principiului său „doar o singură dată” în cadrul procesului de achiziții publice, reducând astfel sarcinile administrative și crescând transparența;

30. subliniază că autoritățile locale și regionale lucrează în mod activ la îmbunătățirea accesului IMM-urilor la achizițiile publice, promovând totodată inovarea și abordând provocările societale în calitate de clienți de lansare. Orașul Valladolid, câștigătorul unui Premiu pentru promovarea întreprinderilor europene în anul 2019, a elaborat un ghid pentru achizițiile publice favorabile IMM-urilor, care poate servi drept exemplu ⁽⁵⁾;

31. susține investițiile în colaborarea transfrontalieră în beneficiul IMM-urilor, inclusiv în ceea ce privește integrarea piețelor muncii, relațiile business-to-business la nivel transfrontalier și cooperarea dintre guverne, instituțiile de specialitate și centrele de sprijinire a IMM-urilor aflate de ambele părți ale frontierei; în acest context, ALR joacă un rol important în ce privește cooperarea transfrontalieră, ele fiind cele mai în măsură să evalueze care sunt acțiunile concrete adecvate pentru consolidarea economiei locale și să identifice rapid obstacolele din calea cooperării transfrontaliere. Ele ar trebui să beneficieze de sprijinul politic oferit de strategie pentru a acționa cu celeritate și ușurință;

32. susține investițiile în colaborarea transfrontalieră în beneficiul IMM-urilor și în cooperarea dintre guverne, instituțiile din domeniul cunoașterii și centrele de sprijinire a IMM-urilor din regiunile insulare și periferice;

⁽⁵⁾ https://blogs.ec.europa.eu/promotingenterprise/files/2020/02/2020_PublicPROCUREMENTfosSME-GUIDANCEforCAuthorities.pdf

33. este de părere că transferurile de afaceri vor constitui o provocare urgentă în anii următori, din cauza îmbătrânirii populației Europei. Mai exact, în Europa Centrală și de Est, un număr mare de fondatori și-au lansat întreprinderea după 1989 și acum sunt pregătiți să predea controlul celei de-a doua generații;

34. este conștient de riscurile pe care le implică succesiunea într-o afacere și, prin urmare, salută măsurile propuse de Comisie privind facilitarea transferului de afaceri, prin dezvoltarea unui cadru de sprijinire și de promovare a transferurilor de afaceri la nivelul UE;

Accesul la finanțare

35. atrage atenția asupra faptului că peste 60 % dintre IMM-uri nu primesc plățile la timp, ceea ce reprezintă una dintre cauzele principale de faliment în rândul acestora. Prin urmare, solicită punerea în aplicare corespunzătoare a Directivei privind întârzierea în efectuarea plăților și salută instrumentul de monitorizare și de punere în aplicare propus. Subliniază că IMM-urile nu ar trebui să suporte sarcina întârzierilor la plată ale marilor corporații și ale guvernelor;

36. dorește să sublinieze că agențiile de dezvoltare regională pot contribui la sistemul financiar regional, nu numai participând la proiecte cu risc ridicat, ci și asigurând continuitatea întreprinderilor integrate, inclusiv contribuția acestora la capitalul uman al unei regiuni. Grupul Băncii Europene de Investiții ar trebui să recunoască impactul societal benefic al acestor întreprinderi integrate și să acorde prioritate continuității lor prin instrumente speciale de finanțare prin capitaluri proprii;

37. salută integrarea fondurilor și simplificarea procedurilor în cadrul programului InvestEU. Cu toate acestea, solicită ca accesibilitatea finanțării pentru IMM-uri să nu se limiteze la fereastra specială pentru IMM-uri, ci să constituie, de asemenea, o prioritate majoră în cadrul celorlalte trei ferestre;

38. își exprimă îngrijorarea cu privire la nivelurile de îndatorare ale IMM-urilor din Europa, în special ale IMM-urilor situate pe piețe izolate și de mici dimensiuni, așa cum e cazul regiunilor insulare și ultraperiferice. Politicile care vizează îmbunătățirea accesului IMM-urilor la finanțarea prin capitaluri proprii ar trebui consolidate la toate nivelurile de guvernare, reducând astfel nivelurile nesustenabile ale finanțării prin datorii; Motivele de îngrijorare sunt cu atât mai mari dacă se ține seama de microîntreprinderile care nu pot avea acces la finanțare prin intermediul sistemului financiar;

Guvernanța

39. subliniază că strategiile regionale privind IMM-urile sunt responsabilitatea guvernelor locale și regionale, în conformitate cu principiul subsidiarității;

40. ia act de sporirea competențelor acordate rețelei reprezentanților pentru IMM-uri în ceea ce privește guvernarea politicilor UE privind IMM-urile; solicită reprezentanților naționali să își intensifice interacțiunea cu autoritățile regionale și cu alți actori teritoriali; sugerează organizarea unor schimburi anuale între reprezentantul UE pentru IMM-uri și membrii CoR, pentru a monitoriza punerea în aplicare a Strategiei pentru IMM-uri la nivel regional și local;

41. subliniază că colaborarea paneuropeană, transfrontalieră și interregională, schimbul de cunoștințe și învățarea sunt elemente importante ale unei abordări europene coordonate în ceea ce privește punerea în aplicare a politicilor UE, care ar trebui încurajată, facilitată și sprijinită prin programe ale UE;

42. solicită Comisiei să îmbunătățească coordonarea orizontală a strategiei pentru IMM-uri, mărinând astfel impactul strategiei asupra alocării fondurilor structurale și de investiții europene în perioada 2021-2027;

43. solicită Comisiei să se asigure că tot mai multe IMM-uri vor beneficia de finanțare din partea UE, întrucât finanțarea pentru programe specifice dedicate IMM-urilor, precum COSME (2,3 miliarde EUR în perioada 2014-2020), este modestă comparativ cu fondurile structurale și de investiții europene (460 de miliarde EUR). În cadrul programelor cu gestiune directă și partajată, precum FEDR, regiunile asigură cu succes alocarea bugetului corespunzător pentru IMM-uri. Îndeamnă Comisia să dezvolte linii de program și inițiative specifice pentru IMM-uri în programele-cadru, precum Orizont Europa, și să faciliteze accesul IMM-urilor la acest tip de programe în derulare;

44. evidențiază importanța vitală a fondurilor ESI în finanțarea tranziției către durabilitate și reamintește că CoR a solicitat să fie delimitate 30 % din totalul finanțării din fondurile structurale, în loc de 25 % prevăzute, pentru prioritățile din cadrul Pactului verde;

Calea către redresarea IMM-urilor după pandemia de COVID-19

45. evidențiază faptul că, în urma măsurilor de distanțare socială adoptate ca răspuns la pandemia de COVID-19, tranziția IMM-urilor către digitalizare în condiții echitabile este și mai urgentă și mai importantă pentru supraviețuirea acestora și pentru competitivitatea strategică generală a Europei;

46. subliniază capacitatea de reacție a Comisiei Europene în timpul pandemiei, care a conceput programe de sprijinire a IMM-urilor și de menținere a ocupării forței de muncă, cum ar fi sistemul SURE. IMM-urile din sectorul agroalimentar, al serviciilor sau al turismului, care se numără printre cele mai afectate în timpul pandemiei, au nevoie de mecanisme flexibile care să le permită supraviețuirea după criză, dat fiind că nivelul de ocupare a forței de muncă în Europa este strâns legat de supraviețuirea lor.

47. recunoaște oportunitățile de a realiza progrese semnificative în ceea ce privește tranziția către durabilitate ca urmare a restructurării, ținând cont de dimensiunea întreprinderilor și a sectoarelor afectate de criză. Aceste progrese trebuie să fie sprijinite prin stimulente sub formă de investiții, cu ajutorul cărora IMM-urile să poată valorifica oportunitățile oferite de tehnologiile ecologice și modelele de afaceri circulare;

48. îndeamnă Comisia să monitorizeze în ce măsură impactul măsurilor de sprijin de urgență nu subminează ambiția acesteia de a crea condiții echitabile pentru IMM-uri. În plus, solicită Comisiei să evalueze impactul crizei provocate de pandemia de COVID-19 asupra nivelurilor deja crescute de instabilitate geopolitică; perturbarea fluxurilor comerciale și a lanțurilor de aprovizionare ar putea conduce la relocalizarea activității economice, în special în cazul infrastructurilor de importanță sistemică, cum este sectorul dispozitivelor medicale, și poate oferi oportunități și provocări pentru IMM-uri și pentru regiuni. IMM-urile care se confruntă cu probleme de lichiditate ar putea fi tentate să accepte oferte de la cumpărători strategici, ceea ce generează riscul unor interferențe externe nedorite în economie;

49. speră că Comisia va acționa cu prudență atunci când sunt afectate interesele IMM-urilor și ale economiei europene în aceste domenii, de exemplu așa cum a procedat atunci când a modificat temporar normele privind ajutoarele de stat. Autoritățile locale și regionale vor rămâne vigilențe și vor face în continuare schimb de informații între ele și cu autoritățile de la nivel superior, astfel încât să poată învăța împreună cum să răspundă în mod proporțional la această situație fără precedent;

50. subliniază că Comisia trebuie să fie sensibilă la interesele IMM-urilor care nu au în prezent legături puternice cu sistemul financiar, fiindcă acestea se autofinanțează în mare măsură. Unele dintre aceste întreprinderi se confruntă cu probleme grave de lichiditate și au nevoie urgent de credite rambursabile și/sau nerambursabile pentru prima oară în existența lor. Această situație afectează în special microîntreprinderile, dar ea poate avea impact și asupra întreprinderilor familiale mai mari;

51. solicită Comisiei să ofere autorităților regionale acces la finanțare europeană în cadrul pachetului de redresare, pentru a stimula redresarea economică. Autoritățile locale și regionale sunt cele mai în măsură să evalueze nevoile IMM-urilor care se adaptează la o economie post-pandemie;

52. subliniază că obiectivul de a crește stabilitatea financiară și reziliența întreprinderilor ar trebui să rămână o prioritate principală a decidenților politici de la toate nivelurile; avertizează că măsurile propuse de sprijinire a IMM-urilor nu ar trebui să se bazeze excesiv pe instrumente de datorie.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

Avizul Comitetului European al Regiunilor pe tema „Provocări pentru democrația locală în Balcanii de Vest”

(2020/C 440/12)

Raportor:	Nikola DOBROSLAVIĆ (HR-PPE), prefectul județului Dubrovnik-Neretva
Document de referință:	scrisoare din partea Președinției croate a Consiliului UE (a ministrului afacerilor externe și europene al Republicii Croația, dr. Grlić Radman către președintele CoR, dl Lambertz), A/00028

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

Observații generale

1. felicită Președinția croată a Consiliului UE, care a inițiat acest aviz, deoarece este pentru prima dată când CoR elaborează un aviz cu privire la provocările cu care se confruntă democrația în Balcanii de Vest, concentrându-se asupra problemei acaparării structurilor locale ale statului (*local state capture*), fenomen recunoscut și mult dincolo de Balcanii de Vest;
2. reamintește că pachetul Comisiei Europene privind extinderea a făcut obiectul unor avize ale CoR în 2018, 2019 și 2020, în care se acordă o atenție deosebită provocărilor și modului în care funcționează democrația locală în Balcanii de Vest;
3. urmărește cu atenție rapoartele privind progresele înregistrate de țările candidate, salută angajamentul continuu al Comisiei Europene, al Parlamentului European și al Consiliului UE în cadrul politicii de extindere către țările din Balcanii de Vest și își reafirmă poziția conform căreia extinderea este în interesul politic și economic, precum și în interesul securității, atât al țărilor din Balcanii de Vest, cât și al Uniunii Europene, și reprezintă o investiție geostrategică în sensul păcii, stabilității, securității și creșterii economice în întreaga Europă; subliniază că toate țările candidate trebuie să îndeplinească fiecare dintre criteriile de aderare;
4. observă cu regret că, de-a lungul anilor, Comisia Europeană nu a acordat suficientă atenție democrației locale, statului de drept și bunei guvernante la nivel local în relațiile sale cu țările partenere din Balcanii de Vest, în special în ceea ce privește procesul de integrare a acestora în UE;
5. salută progresele înregistrate în ceea ce privește reformele în mai multe țări din Balcanii de Vest, dar ia act cu îngrijorare de progresele lente din unele țări și, în anumite cazuri, de tendințe descendente în domeniul combaterii corupției, al protecției drepturilor omului, al libertății mass-mediei și a sistemului judiciar și observă slăbirea generală a statului de drept;
6. reamintește că democrația locală în Balcanii de Vest se confruntă cu numeroase provocări, dintre care multe sunt similare sau chiar identice cu cele din statele membre ale UE, ele fiind însă mult mai pronunțate în Balcanii de Vest. În această regiune, problemele sunt agravate de numeroși factori care nu există sau care pun mai puține probleme în UE, cum ar fi: urmările conflictelor armate anterioare, dispute nerezolvate legate de suveranitate și teritoriu, lipsa libertății presei, necunoașterea genocidului și a crimelor de război, aspirațiile expansioniste, discursuri de incitare la ură, reforme constituționale nefinalizate, inegalitatea de tratament între etnii și legi electorale neconstituționale; deficite de guvernare și tendințe autoritare ale persoanelor care dețin funcții de conducere și ale partidelor de guvernământ la toate nivelurile de guvernare, tendințe demografice în general negative, o societate civilă nedezvoltată, cu o cultură politică democratică slabă;

7. își exprimă convingerea fermă că starea democrației la nivel local este indisolubil legată de starea acesteia la nivel național și că există adesea evoluții negative la nivel local care sunt consecințe ale unor fenomene la nivel național;

8. subliniază că Comitetul European al Regiunilor a fost implicat în permanență în procesul Balcanilor de Vest prin intermediul Grupului de lucru pentru Balcanii de Vest (care acoperă Albania, Bosnia și Herțegovina și Kosovo (*)) și prin intermediul a trei comitete consultative mixte (CCM), organe instituite și care colaborează pe bază paritară cu autoritățile locale și regionale din anumite țări din Balcani (Muntenegru, Macedonia de Nord și Serbia). Subliniază, în același timp, că aceste organisme și-au dovedit utilitatea în ceea ce privește schimbul de bune practici și de opinii între membrii autorităților locale și regionale din UE și omologii lor din Balcani; au fost discutate o serie de chestiuni de interes reciproc, inclusiv în domeniul statului de drept și al bune guvernante, care sunt deosebit de importante în contextul negocierilor de aderare la UE; regretă însă că, în respectivele țări din Balcani, nu este întotdeauna garantat pluralismul politic în cadrul acestor CCM;

9. salută eforturile Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei de a promova democrația locală în Balcanii de Vest. Activitatea Congresului este complementară activității CoR; prin urmare, CoR ar dori să intensifice cooperarea cu Congresul în acest domeniu;

10. subliniază că Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării (EUSDR), una dintre cele patru strategii macroregionale ale Uniunii Europene, include, de asemenea, trei țări din Balcanii de Vest. Obiectivul principal al strategiei este de a extinde cooperarea dintre țări și regiuni pentru a-i include pe actorii locali și regionali, inclusiv sprijinirea și îndrumarea părților interesate și a societății civile prin intermediul unor procese adecvate, democratice. Prin urmare, se propune consolidarea cooperării în contextul Strategiei UE pentru regiunea Dunării;

11. subliniază provocările majore la adresa democrației locale, cum ar fi apariția „acaparării structurilor locale ale statului”, un fenomen evidențiat și de Comisia Europeană în strategia de extindere din 2018; este vorba de uzurparea totală sau parțială a guvernantei locale de către persoane sau grupuri cu influența necesară în interes propriu;

12. descrie principalele caracteristici ale acaparării structurilor locale ale statului: achiziții publice manipulate și uneori ilegale; numiri, angajări și promovări nemeritate ale funcționarilor publici, dar și ale directorilor și angajaților întreprinderilor publice; presiuni exercitate asupra autorităților judiciare; lipsă de transparență în ceea ce privește sprijinul din partea autorităților locale pentru organizațiile societății civile; lipsă de transparență în ceea ce privește activitatea autorităților locale și a administrației publice, adesea legată de controlul mass-mediei locale fie prin controlul proprietății, fie prin acordarea contractelor de publicitate, precum și utilizarea abuzivă a partidelor politice pentru îmbogățirea personală și luarea unor comunități și autorități locale ca „ostate”, construind și întreținând rețele de sponsorizare; subliniază faptul că, adesea, aceste aspecte contribuie la deziluzia cetățenilor și au ca rezultat rate de participare la vot mai scăzute la alegerile locale, prin urmare agravează deficitul democratic la nivelul democrațiilor locale;

13. atrage atenția și asupra următoarelor aspecte: un nivel insuficient al statului de drept; o justiție lentă, ineficientă, adesea părtinitoare și uneori coruptă; corupția larg răspândită și adânc înrădăcinată, considerată de mulți cetățeni ca fiind normală sau chiar inevitabilă, în special în domeniul ocupării forței de muncă la nivel local, precum și în ceea ce privește personalul medical și poliția rutieră; extremismul violent încă existent pe fundal etnic și religios, precum și soluțiile legislative și instituționale inadecvate ale autorităților locale și regionale, inclusiv lacune în materie de descentralizare funcțională și fiscală;

14. ia act de faptul că lipsa pluralismului politic sau reprimarea și intimidarea funcționarilor aleși care aparțin partidelor de opoziție de la nivel local reprezintă, în unele dintre țările din Balcanii de Vest, provocări majore pentru democrațiile locale din aceste țări;

(*) „Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu RCONU 1244 (1999), precum și cu Avizul CIJ privind Declarația de independență a Kosovo”.

15. în acest context, susține că funcționarea achizițiilor publice în locurile în care puterea locală este captivă este menită în principal să consolideze puterea unui șef sau a unui grup neoficial de putere, în special prin: evitarea licitațiilor publice și atribuirea directă a contractelor de achiziții publice, publicarea concursului în publicații de circulație restrânsă, într-un moment anume ales și cu termene foarte scurte, caietul de sarcini fiind redactat pentru a viza un anumit ofertant. După atribuirea contractului public, ofertantul privilegiat își exprimă recunoștința față de patron sau față de reprezentantul acestuia, plătind un comision de bază – un procent din prețul bunurilor sau serviciilor furnizate – care de obicei este deja avut în vedere în prețul licitat, astfel încât să nu fie afectat profitul societăților cărora li se atribuie astfel de contracte;

16. observă că politica în materie de resurse umane este un instrument de influență pentru persoanele care controlează autoritățile locale, în special în cazul în care locurile de muncă bune sunt rare, așa cum este cazul adesea în zonele unde statul este captiv. Membrii noi ai administrației locale, precum și angajații întreprinderilor publice locale sunt adesea rude mai apropiate sau mai îndepărtate ale politicienilor sau „amici” de afaceri. Uneori aceștia, soțiile, soții sau rudele lor apropiate, sunt chiar membrii ai opoziției în cadrul unor organisme reprezentative, folosindu-se reorganizarea ilegală a unor structuri administrative cu scopul de a recompensa anumite persoane pentru „treaba bună” pe care o fac;

17. ia act cu mare îngrijorare de faptul că, pentru a-și păstra puterea și a controla resursele locale, liderii politici locali și membrii altor grupuri neoficiale de putere recurg adesea la legături cu judecătorii și alți funcționari din sistemul judiciar de la nivel național și local, utilizând resursele administrației locale în favoarea persoanelor cu influență din sistemul judiciar. La rândul lor, cei din sistemul judiciar obstrucționează anchetele și procedurile judiciare în cauzele în care sunt implicate elitele locale;

18. constată că situația comunităților locale este agravată și mai mult de pierderea de resurse umane, mulți locuitori emigrează, în special din rândul tinerilor cu studii superioare, ceea ce constituie o problemă gravă pentru dezvoltarea acestor comunități;

19. subliniază că, având în vedere egalitatea de gen ca principiu de bază al UE, acțiunile de consolidare a drepturilor femeilor și de sporire a participării lor politice trebuie luate serios în considerare și realizate;

20. este pe deplin conștient de faptul că migrația neregulamentară este, de asemenea, o povară semnificativă pentru comunitățile locale care se află pe așa-numita „rută balcanică”, deoarece aceasta întărește, atât în rândul cetățenilor, cât și al autorităților, sentimentul că instituțiile sunt neputincioase și ineficiente;

21. subliniază că criminalitatea organizată reprezintă o amenințare la adresa siguranței și bunăstării comunităților locale;

22. își exprimă, de asemenea, îngrijorarea cu privire la controlul exercitat de baronii locali asupra mass-mediei și sucursalelor locale ale instituțiilor naționale;

23. observă că organizațiile societății civile, precum și mass-media din Balcanii de Vest, deși, în principiu, critică autoritățile de la toate nivelurile, adesea depind de acestea în ceea ce privește subvențiile, avantajele fiscale și spațiile de lucru. Acordarea sau refuzarea în mod arbitrar a unui sprijin financiar sau a unui spațiu pentru birouri reprezintă un instrument eficient prin care uzurpatorii puterii locale reduc la tăcere vocile critice și încurajează clientelismul în rândul societății civile;

24. subliniază că eliberarea statului captiv în țările din Balcanii de Vest, atât la nivel național, cât și local, ar aduce beneficii majore locuitorilor, ar contribui la consolidarea economiei, la democratizarea societății și la diminuarea tendințelor demografice negative, în special a emigrației, și ar aduce aceste state mai aproape de apartenența la Uniunea Europeană;

25. salută faptul că, la 6 februarie 2020, Comisia Europeană a adoptat o nouă metodologie pentru procesul de aderare la UE a țărilor din Balcanii de Vest și se așteaptă ca relația dintre delegațiile UE și reprezentanții autorităților din Balcanii de Vest să fie consolidată în continuare în privința statului de drept, reformei administrației publice, transparenței, protecției mediului, competitivității pieței și politicilor sectoriale;

26. consideră, în acest sens, că astfel se creează o nouă oportunitate pentru țările potențial candidate de a se apropia mai mult de UE, iar aceste țări ar trebui, la rândul lor, să dea dovadă de mai multă voință de a combate corupția, de a consolida statul de drept și de a asigura transparența administrativă a resurselor publice;

27. în lumina noii metodologii de aderare la UE, CoR subliniază în special consolidarea statului de drept ca măsură de combatere eficientă a cauzelor și consecințelor acaparării structurilor locale ale statului;

28. observă că fenomenul acaparării structurilor locale ale statului, prin care aceleași grupuri restrânse de persoane dețin puterea politică și economică de-a lungul anilor sau timp de mai multe decenii, are, de asemenea, un impact asupra desfășurării alegerilor, întrucât descurajează participarea politică a cetățenilor, iar participarea la vot este adesea mai redusă decât la alegerile naționale. Un exemplu îl constituie organizarea de alegeri care au fost boicotate de partidul de opoziție, iar în alt caz (Mostar) nu s-au organizat alegeri locale timp de 11 ani, ceea ce este inacceptabil pentru procesele democratice și în legătură cu care a fost pronunțată o hotărâre a Curții Europene a Drepturilor Omului [cauza „Baralija v. Bosnia și Herțegovina”, (30100/18)]; în acest context, îndeamnă UE să acorde o atenție deosebită respectării proceselor electorale;

29. constată cu regret că excluziunea și apatia politică sunt predominante în rândul cetățenilor, în special al persoanelor mai educate și independente din punct de vedere financiar, în vreme ce o altă categorie de cetățeni sunt legați de putere prin clientelism (obținerea unui loc de muncă, pensii suplimentare, locuri la grădiniță pentru copiii lor, asfaltarea străzii până la casă etc.). O astfel de situație le convine „acaparatorilor” și le asigură continuitatea la putere, înrăutățind și mai mult starea democrației locale;

Contextul general

30. reamintește că UE a lansat Procesul de stabilizare și asociere (PSA) în 1999, drept cadru pentru relațiile dintre UE și țările din regiune. În același timp, a fost lansat Pactul de Stabilitate ca inițiativă mai amplă. Consiliul de Cooperare Regională (CCR) a fost înființat în 2008 pentru a înlocui Pactul de Stabilitate. În 2003, Consiliul European de la Salonic a confirmat faptul că toate țările care fac parte din PSA sunt țări potențial candidate la aderarea la UE;

31. subliniază că, în acest context, perspectiva europeană a fost reafirmată în strategia Comisiei Europene pentru Balcanii de Vest din februarie 2018 și în Declarația de la Sofia, ca urmare a summitului UE-Balcanii de Vest, care a avut loc la 17 mai 2018, în capitala Bulgariei, și va reprezenta tema următorului summit UE-Balcanii de Vest, care va avea loc la Zagreb (Croatia), la 7 mai 2020;

32. reamintește că rețeaua de delegații ale UE, ca parte a Serviciului European de Acțiune Externă, este esențială pentru monitorizarea și raportarea cu privire la fenomenul acaparării structurilor locale ale statului, în special în ce privește corupția și obstacolele în calea unor alegeri libere și corecte atât la nivel local, cât și la nivel național;

33. subliniază că, în cooperare cu țările partenere din Balcanii de Vest și din alte părți, Comitetul European al Regiunilor și-a adus o contribuție importantă la eforturile de consolidare a democrației locale, a statului de drept și a bunei guvernante, în special prin promovarea reformelor administrației publice locale și a dezvoltării economice locale;

Recomandări de acțiuni

34. este convins că comitetele consultative mixte ale Comitetului European al Regiunilor cu trei țări (Muntelegru, Macedonia de Nord și Serbia) și grupul de lucru pentru Balcanii de Vest reprezintă principalele instrumente în acest scop, și, că activitatea lor, trebuie să continue să contribuie la sprijinirea proceselor democratice locale în Balcanii de Vest;
35. recomandă Comisiei Europene ca, în strânsă cooperare cu Comitetul European al Regiunilor și cu Parlamentul European, să încurajeze activ eforturile de soluționare a problemei acaparării structurilor locale ale statului în Balcanii de Vest;
36. sugerează ca instituțiile UE să ofere sprijin suplimentar părților interesate care se luptă pentru a consolida democrația locală și statul de drept, cum ar fi organizațiile independente, fără scop lucrativ, care monitorizează respectarea drepturilor omului, transparența și/sau nivelul de corupție în activitatea autorităților publice (așa-numitele „*watchdog organisations*” – organizații de monitorizare). Asociațiile autorităților locale din țările din Balcanii de Vest sunt, de asemenea, actori importanți în combaterea corupției și consolidarea democrației la nivel local și pot reprezenta parteneri strategici;
37. propune să se colaboreze și cu alte organizații internaționale active în comunitățile locale (OIM, PNUD, Unicef etc.), pentru a consolida statul de drept, a proteja drepturile omului și a-i responsabiliza pe cetățeni;
38. îndeamnă toate instituțiile UE să își intensifice comunicarea și contactele cu cetățenii din țările din Balcanii de Vest, în vederea creării de parteneriate și de sinergii pentru atingerea obiectivelor comune de a pune efectiv în aplicare reformele necesare, de a consolida statul de drept și de a construi o societate democratică. Furnizarea serviciilor locale reprezintă unul dintre domeniile în care oamenii sunt conștienți de beneficiile democrației locale și de apropierea de UE. Aceasta este, de asemenea, un domeniu care face, adesea, obiectul corupției și acaparării structurilor locale. Este nevoie de o mai mare deschidere și transparență în acest domeniu, precum și de mai multe consultări publice cu privire la prestarea serviciilor municipale care pun pe primul loc nevoile și cerințele oamenilor;
39. invită Comisia Europeană ca, în acest context, să acorde mai multă atenție, în cadrul negocierilor de aderare la UE și în relațiile UE cu Balcanii de Vest, devierilor menționate mai sus, atât în cadrul autorităților naționale, cât și locale și regionale, inclusiv supravegherii atente a fenomenului acaparării structurilor locale ale statului, controlului punerii în aplicare a unor soluții legislative și instituționale menite să limiteze puterile discreționare ale baronilor asupra resurselor financiare și umane și să promoveze libertatea mass-mediei prin stimulente financiare și educaționale;
40. subliniază că criteriile de condiționalitate aplicate de UE în relațiile cu Balcanii de Vest ar trebui să țină seama de situația efectivă la nivel național și local și să nu se limiteze la monitorizarea conformității formale cu criteriile, mai ales în ceea ce privește alinierea legislației naționale la *acquis-ul* comunitar. Această abordare este mai laborioasă, dar ar putea da rezultate mult mai eficiente;
41. consideră că delegațiile UE din Balcanii de Vest, Comitetul European al Regiunilor și, eventual, Comitetul Economic și Social European ar trebui să joace un rol mai important în verificarea situației reale a democrației locale, a statului de drept și a bunei guvernante în Balcanii de Vest, inclusiv stabilind contacte directe cu autoritățile locale și regionale și membrii opoziției politice, cu mediul de afaceri și cel universitar, cu societatea civilă, precum și organizând și promovând dialoguri cu cetățenii.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

Avizul Comitetului European al Regiunilor – O strategie pentru viitorul digital al Europei și o strategie europeană privind datele

(2020/C 440/13)

Raportor:	domnul Mark WEINMEISTER (DE-PPE), secretar de stat pentru afaceri europene al landului Hessen
Documente de referință:	Conturarea viitorului digital al Europei [COM(2020) 67 final] O strategie europeană privind datele [COM(2020) 66 final] Implementarea rețelelor 5G în condiții de siguranță în UE – Punerea în aplicare a setului de instrumente al UE [COM(2020) 50 final]

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

Rezumat

1. subliniază că digitalizarea trebuie să aducă cu sine beneficii tangibile și avantaje concrete pentru populație și că, prin urmare, la dezvoltarea tehnologiilor digitale, trebuie să se țină seama și de aspecte juridice, sociale, culturale, de mediu și, îndeosebi, de aspectele etice;
2. reamintește că digitalizarea reprezintă un subiect transversal, care are implicații în toate domeniile vieții economice și private, aducând cu sine schimbări durabile, astfel încât doar digitalizarea transectorială poate oferi un potențial fundamental nou pentru modele de afaceri disruptive, pentru servicii și produse digitale inovatoare; reamintește totodată că îndeosebi întreprinderile nou-înființate joacă un rol important în domeniul inovării digitale în Europa;
3. subliniază contribuția majoră a autorităților locale și regionale la punerea concretă în aplicare a Agendei digitale pentru Europa, îndeosebi în orașele și regiunile inteligente și, în același timp, rolul important al administrațiilor locale în garantarea accesului la date și a disponibilității acestora;
4. atrage atenția în mod special asupra nevoii de asistență pentru dezvoltarea competențelor cetățenilor și ale întreprinderilor, îndeosebi ale IMM-urilor, dar și în sectorul public. Există numeroase oportunități de a profita de digitalizarea pieței muncii pentru a reduce volumul de muncă și a promova locuri de muncă de calitate și, în același timp, de a face mai reziliente sistemele economice și sociale;
5. subliniază importanța deosebită a oportunităților oferite de digitalizare în contextul gestionării provocărilor sociale și a celor în materie de politică climatică și de mediu, precum și a anumitor situații de criză – astfel cum a demonstrat actuala criză provocată de pandemia de COVID-19, îndeosebi în domeniul educației, al vieții profesionale, al economiei și al asigurării unei administrații funcționale;
6. consideră deosebit de importantă aplicarea în spațiul digital a valorilor și a normelor etice europene, precum și a standardelor sociale și ecologice; UE va promova în mod activ aceste valori europene și norme etice la nivel mondial;

7. subliniază importanța suveranității individuale și europene a datelor. Ea este importantă mai ales în contextul hotărârii Curții de Justiție a Uniunii Europene din 16 iulie 2020 (cauza C-311/18), care a declarat nul Scutul de confidențialitate între Uniunea Europeană și Statele Unite. Invită, prin urmare, Comisia să clarifice impactul acestei hotărâri cât mai curând posibil, având în vedere că întreprinderile au nevoie de securitate juridică în fluxurile de date din afara Uniunii Europene;

8. consideră că coeziunea digitală este o importantă dimensiune suplimentară a conceptului tradițional de coeziune economică, socială și teritorială, consacrat în Tratatul UE;

Digitalizarea și oportunitățile pe care le oferă

9. împărtășește opinia Comisiei, care stă la baza celor trei comunicări din pachetul digital al UE, potrivit căreia tehnologiile digitale schimbă în mod profund viața de zi cu zi a cetățenilor, afectând totodată statele membre, autoritățile regionale și locale, precum și întreprinderile;

10. recunoaște importanța sporită a datelor și a oportunităților oferite de acestea și subliniază necesitatea ca cetățenii și întreprinderile să fie protejate de riscurile pe care le presupun prelucrarea și stocarea de date, considerând că lipsesc instrumentele tehnice care ar putea fi utilizate fără eforturi disproporționate și normele pentru exercitarea facilă a dreptului de protecție a vieții private a individului;

11. salută măsurile menite să permită Europei să își consolideze rolul de lider în cursul tranziției spre o planetă mai sănătoasă și spre o lume digitală, și să genereze astfel creștere durabilă și prosperitate, prin promovarea valorilor europene comune și a unui cadru juridic solid, ancorat în aceste valori, în domeniul protecției datelor, al drepturilor fundamentale, al siguranței și al securității cibernetice;

12. observă că serviciile care se bazează pe IA precum și alte tehnologii inovatoare de procesare a datelor, de digitalizare și automatizare a proceselor, au un potențial enorm de a genera beneficii pentru consumatori și furnizorii de servicii, însă presupun și unele provocări în ce privește garantarea în mod responsabil a nediscriminării, transparența, înțelegerea algoritmilor, răspunderea și protecția vieții private și subliniază, prin urmare, că este necesară o abordare responsabilă în procesele de digitalizare și de utilizare a IA și a celorlalte tehnologii digitale care își fac apariția; în plus, se constată că regimul preferențial în ce privește răspunderea aplicat până acum platformelor importante de pe piață ar trebui analizat în lumina valorilor europene, acest lucru fiind valabil mai ales în cazul acelor platforme a căror politică comercială este orientată de state terțe, și că sistemele de algoritmi care respectă drepturile fundamentale trebuie să funcționeze conform principiului european al locului de comercializare;

13. atrage atenția, în contextul crizei COVID-19, asupra oportunităților oferite de digitalizare, de exemplu telemunca și educația digitală, și subliniază că, în contextul crizei provocate de coronavirus și al restricțiilor aferente, aplicațiile și infrastructurile digitale au avut un rol esențial în menținerea administrației publice, inclusiv în situații de criză imprevizibile;

14. consideră, astfel, că există premise bune pentru utilizarea tehnologiilor digitale pentru avansarea punerii în aplicare a Pactului verde european;

15. subliniază că, potrivit prognozelor, emisiile de CO₂ generate de aplicațiile digitale ar putea depăși deja până în 2025 emisiile generate de traficul de vehicule la nivel mondial. Se estimează că numai sectorul informatic și al comunicațiilor este responsabil de 5-9 % din consumul de energie electrică și pentru mai mult de 2 % din emisiile globale. Pe de altă parte, soluțiile digitale pot sprijini transformarea ecologică. Datele privind mediul permit, de exemplu, elaborarea unor soluții de dezvoltare a energiilor din surse regenerabile, reîmpădurire sau prevenirea generării de deșeuri. În ceea ce privește economia circulară, ar putea fi luat în considerare un angajament al operatorilor de comerț electronic de a include criteriile de mediu în algoritmii lor de căutare sau un „pașaport digital al produsului”, care să cuprindă informații cu privire la amprenta materiilor prime și la amprenta climatică a lanțului de aprovizionare al unui produs, astfel încât clienții să poată face alegeri durabile în materie de consum;

16. subliniază că accelerarea tranziției digitale și investițiile conexe nu trebuie neglijate în contextul provocărilor economice generate de criză; dimpotrivă, investițiile publice și private semnificative în digitalizare reprezintă modalitatea cea mai eficientă de a restabili creșterea economică în UE;

Viziunea unei societăți digitale

17. este preocupat de faptul că cadrul financiar multianual propus include reduceri ale fondurilor programului „Europa digitală”. Reducerea finanțării poate avea impact asupra modului în care funcționează programul;

18. salută angajamentul Comisiei de a utiliza tehnologiile digitale pentru a le oferi cetățenilor oportunități de dezvoltare, de luare a deciziilor în mod liber și sigur și de cetățenie activă, precum și pentru a crea un cadru pentru întreprinderi, care să permită dezvoltarea inovării, concurenței și cooperării în condiții echitabile;

19. subliniază potențialul informaticii cuantice și atrage atenția asupra inițiativelor europene existente în domeniu, cum ar fi inițiativa emblematică privind tehnologiile cuantice. În plus, solicită sprijinirea în permanență a proiectelor de cercetare cuantică din UE, pentru a se ajunge la o poziție de lider la nivel mondial în ceea ce privește valorificarea potențialului tehnologiilor cuantice;

20. constată că economia bazată pe date joacă un rol economic din ce în ce mai important în cursul procesului continuu de digitalizare, reprezentând, prin urmare, un mijloc esențial de creare de valoare în viitor;

21. sprijină dezvoltarea și extinderea orientată a unei economii europene bazate pe date, precum și asigurarea suveranității tehnologice, inclusiv prin angajamente adecvate în materie de politică industrială care să promoveze întreprinderile europene care sunt lideri în sectorul lor;

22. subliniază importanța distincției preconizate între datele cu caracter personal și cele fără caracter personal, între diferitele utilizări și destinații ale acestora și, astfel, între diferitele cadre legale, modalități de procesare și practici aferente;

23. subliniază importanța atribuită ofertelor din surse deschise, pentru a diversifica oferta și a consolida independența tehnologică a administrațiilor, întreprinderilor și cetățenilor, și că este importantă și sprijinirea în Europa a unor comunități cu sursă deschisă, în cadrul cărora să colaboreze întreprinderi și administrații;

Infrastructuri fiabile și bazele digitalizării

24. subliniază importanța socială și economică a celei de a cincea generații de comunicații mobile (5G) și solicită măsuri de sensibilizare bazate pe o evaluare transparentă a tehnologiilor, pentru ca cetățenii să înțeleagă pe deplin beneficiile și dezavantajele infrastructurii digitale, inclusiv informațiile furnizate de studiile legate de impactul asupra mediului sau asupra sănătății, și a nu-i lăsa să devină victime ale dezinformării;

25. subliniază necesitatea unei abordări cuprinzătoare vizând îmbunătățirea securității și a rezilienței rețelelor 5G, precum și a unei acțiuni comune eficiente în UE, care să genereze efecte generale pozitive, prin crearea unui standard minim comun la nivel european;

26. apreciază abordarea cu privire la punerea în aplicare a unui set de instrumente care să urmărească obiectivul de asigurare a unui lanț de aprovizionare 5G divers și sustenabil și de evitare a efectelor de blocare;

27. invită statele membre să urmeze setul de instrumente puse în aplicare de UE pentru a garanta rețele 5G sigure, pentru a asigura securitatea cibernetică a Europei și pentru a proteja interesele geo-politice ale Europei de amenințarea reprezentată de supravegherea și spionajul legate de implementarea rețelelor 5G care utilizează tehnologie din țări terțe;

28. se angajează să utilizeze tehnologia fibrei optice ca infrastructură digitală indispensabilă și ca serviciu de bază care ar trebui să se afle la dispoziția tuturor în Uniunea Europeană, în special în zonele rurale în care alte tehnologii ajung cu greu;

29. nu este întru totul de acord că strategia europeană privind datele se poate baza pe un ecosistem înfloritor; în acest sens, și nu doar în contextul actual, sprijinul acordat îndeosebi întreprinderilor nou-înființate capătă o importanță deosebită pentru punerea în aplicare a strategiei;
30. salută anunțul cu privire la realizarea de investiții într-un proiect cu impact ridicat pentru spațiile europene ale datelor și infrastructurile de cloud agregate;
31. remarcă, în acest context, importanța regiunilor și orașelor inteligente și a întreprinderilor nou-înființate ca promotori ai inovării, precum și importanța susținerii lor;
32. salută planurile care vizează acorduri cu statele membre cu privire la agregarea serviciilor în cloud și la crearea unui cadru de reglementare al UE pentru cloud;
33. consideră că o abordare neunitară în ceea ce privește accesul la date și utilizarea lor prezintă riscul unei fragmentări a pieței interne – fenomen care trebuie evitat neapărat;
34. subliniază importanța măsurilor transsectoriale în domeniul accesului la date și al utilizării lor și salută renunțarea la o reglementare *ex ante* detaliată în favoarea unei abordări dinamice și invită statele membre să asigure în continuare protecția interesului public și a serviciilor de interes general, să evite denaturarea concurenței și să garanteze eficiența administrației publice, în conformitate cu dispozițiile relevante ale actualului regulament privind comerțul electronic;
35. subliniază însă, în acest context, că cerințele respective ar trebui să fie adecvate, în special din perspectiva autorităților locale și regionale, și ar trebui să fie concepute ținând cont de efortul de punere în aplicare;

Omul în societatea digitală

36. constată că este necesar să se acorde fonduri publice substanțiale pentru promovarea digitalizării, a universităților și instituțiilor de cercetare, a întreprinderilor nou-înființate, a IMM-urilor, dar și a regiunilor, mai ales în sensul unor regiuni inteligente, și în special pentru dezvoltarea de capacități digitale comune de vârf și, astfel, pentru asigurarea suveranității tehnologice a Europei;
37. reiterează că reglementările europene trebuie să țină întotdeauna seama de principiul garantării autonomiei locale și regionale, instituit în dreptul primar prin articolul 4 alineatul (2) din TUE. Impunerea în legislația secundară a unei obligații a autorităților locale și/sau regionale de a partaja date ar interfera cu acest principiu și, prin urmare, ar trebui exclusă;
38. își exprimă convingerea că, în cadrul financiar multianual al UE, trebuie prevăzute fonduri adecvate și solicită ca acestea să fie puse la dispoziție în ciuda eventualelor provocări legate de combaterea efectelor crizei provocate de COVID-19, în special în cadrul programului „Europa digitală”;
39. susține digitalizarea cât mai rapidă a ofertei de servicii de radiodifuziune pentru cetățeni, pentru a asigura un pluralism maxim;
40. subliniază că securitatea produselor și serviciilor digitale reprezintă un factor esențial pentru crearea unui climat de încredere, reamintește implicarea Agenției Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică (ENISA) și sprijină cooperarea consolidată cu și între instituțiile de cercetare în domeniul securității cibernetice din statele membre și, când este cazul, cu regiunile;
41. subliniază importanța competențelor digitale, atât în ceea ce privește capacitatea de valorificare pe piața forței de muncă, în special în domeniul volumelor mari de date și al analizei de date, în vederea atingerii potențialului oferit de serviciile bazate pe IA, cât și în vederea sporirii rezilienței sistemelor economice, sociale și de învățământ europene și în ceea ce privește utilizarea cu succes a instrumentelor digitale în viața privată, respectiv garantarea participării la o societate digitalizată, indiferent de vârsta sau locul de reședință al persoanelor;

42. subliniază importanța formării în lumea digitală, în special a alfabetizării digitale și a educației mass-media, nu numai în instituțiile de învățământ, ca o condiție prealabilă pentru a asigura participarea tuturor la digitalizare în deplină autonomie;

43. este de acord cu crearea de „spații personale ale datelor”, cu mai multe posibilități de control acordate persoanelor în ceea ce privește accesul la date și utilizarea lor, precum și cu examinarea unui drept extins al persoanelor de portabilitate a datelor, în conformitate cu articolul 20 din RGPD;

44. solicită Comisiei să nu slăbească eforturile sale de a proteja în mod adecvat viața privată și să pledeze în special pentru adoptarea rapidă a proiectului de regulament privind viața privată și comunicațiile electronice (*ePrivacy*), pentru a evita incoerențele la nivelul cadrului de reglementare relevant și pentru a spori securitatea juridică;

45. consideră, în acest sens, că și Consiliului Uniunii Europene îi revine sarcina de a asigura transparența și, prin urmare, securitatea juridică;

46. consideră că este imperativ necesar ca viitoarea strategie europeană privind IMM-urile să includă măsuri de consolidare a capacităților pentru IMM-uri și întreprinderile nou-înființate, astfel încât acestea să poată profita din plin de numeroasele oportunități pe care le oferă modelele de afaceri bazate pe date;

47. sprijină crearea și promovarea planificată a centrelor europene de inovare digitală (*European Digital Innovation Hubs*), care se află în faza de consultare, și încurajează schimburile constante și timpurii în acest sens între Comisie și statele membre, și mai ales cu regiunile, subliniind că este indispensabilă garantarea unui proces de selecție transparent și responsabil, care să garanteze egalitatea de șanse între regiunile europene;

O comunitate digitală europeană cu valori comune

48. constată că datele stau la baza produselor, serviciilor și modelelor de afaceri digitale, jucând, astfel, un rol fundamental pentru dezvoltarea economică în Europa, și că ele pot îmbunătăți baza pe care să ia decizii cetățenii, întreprinderile, organizațiile, autoritățile și factorii politici;

49. avertizează că deciziile bazate exclusiv pe date, în special în contextul unei prelucrări automate a acestora, nu sunt mereu eficiente și adecvate și, prin urmare, trebuie să fie mereu evaluate în raport cu contextul general;

50. subliniază că societatea digitală ar trebui să fie favorabilă incluziunii, echitabilă și accesibilă tuturor și că omul ar trebui să rămână în centrul tuturor preocupărilor;

51. solicită luarea de măsuri ferme în vederea protejării libertăților cetățenești și a democrației în această tot mai digitalizată, printre altele, prin diminuarea riscului unei supravegheri digitale totale și combaterea propagării știrilor false, a campaniilor de dezinformare, a discursurilor de incitare la ură și a discriminării, în special a rasismului, în spațiul digital, indiferent dacă aceste evoluții negative provin din interiorul sau din afara UE;

52. constată că tehnologiile digitale și soluțiile bazate pe date pot servi drept mijloace importante pentru a răspunde provocărilor sociale, de dezvoltare, climatice și de mediu, fiind, prin urmare, relevante și în contextul îndeplinirii obiectivelor Pactului verde și ale obiectivelor ONU de dezvoltare ale mileniului;

53. salută inițiativa cu privire la dispozitivele destinate economiei circulare, precum și inițiativele vizând crearea unor centre de date durabile, neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei și cu un grad ridicat de eficiență energetică până în 2030 cel târziu;

54. subliniază că aceste provocări sunt strâns interdependente și reprezintă oportunități din perspectiva rolului de lider al Europei;

Datele ca instrument de bază pentru luarea deciziilor și catalizator digital al economiei

55. împărtășește punctul de vedere potrivit căruia omul ar trebui să se situeze și să rămână în centrul tuturor preocupărilor, inclusiv în strategia europeană privind datele. Prin urmare, politica digitală trebuie să aibă rol de monitorizare constantă a efectelor, ținând în echilibru beneficiile și dezavantajele și intervenind eventual pentru orientarea evoluțiilor;

56. este de acord că utilizarea datelor este foarte importantă pentru binele public, gestionarea situațiilor de urgență (epidemii, catastrofe naturale), o mai bună înțelegere a degradării mediului și a schimbărilor climatice și adoptarea de măsuri specifice de contracarare a acestora, precum și o mai bună combatere a infracționalității și protecție împotriva terorismului;

57. sprijină crearea de spații europene ale datelor pentru sectoarele economice strategice și domeniile de interes public și subliniază că ar trebui să fie posibilă crearea de spații suplimentare ale datelor în scopul unei abordări dinamice;

58. reafirmă ideea unui spațiu european al datelor bazat pe norme și valori europene, menit să reducă dependența excesivă de soluții digitale create în alte părți ale globului;

59. solicită Comisiei să continue să consolideze suveranitatea tehnologică a Europei în ceea ce privește tehnologiile și infrastructurile esențiale;

60. subliniază importanța utilizării datelor pentru a permite elaborarea de politici bazate pe dovezi și pentru a îmbunătăți serviciile publice, luând în considerare toate standardele de protecție a datelor, de siguranță și etice;

61. consideră, de asemenea, că interoperabilitatea datelor (de exemplu, prin standarde) și calitatea lor sunt vitale și, prin urmare, salută elaborarea de concepte și structuri organizatorice corespunzătoare;

62. subliniază raportul intermediar al Grupului de experți al Observatorului UE privind economia platformelor online ⁽¹⁾ referitor la indicatorii economici și la măsurarea economiei bazate pe platforme, potrivit căruia lipsa de date cu privire la multe aspecte legate de rolul economic și comportamentul întreprinderilor care dețin platforme reprezintă o provocare pentru factorii de decizie politici și pentru cercetători. Experții insistă în mod întemeiat asupra monitorizării economiei platformelor, în special în ceea ce privește următoarele aspecte: importanța economică a platformelor, puterea pe care o exercită platformele asupra utilizatorilor lor și dispozițiile privind transparența;

63. subliniază că, în contextul elaborării standardelor, autoritățile locale și regionale ar trebui să țină cont de compatibilitatea cu sistemele informatice existente;

64. împărtășește opinia potrivit căreia numărul furnizorilor europeni de servicii de cloud este redus, existând o dependență tehnologică semnificativă de furnizori externi;

65. observă că adoptarea tehnologiei cloud este limitată, îndeosebi în sectorul public european, nefiind utilizat, de exemplu, potențialul de reducere a costurilor informatice;

66. subliniază importanța investițiilor în tehnologiile viitorului, cum ar fi inteligența artificială, tehnologia registrelor distribuite (*blockchain*) și informatica cuantică, unde este nevoie în special de investiții în domeniul cercetării și dezvoltării;

67. remarcă, în acest context, deficiențele existente în ceea ce privește interoperabilitatea diferitelor servicii de cloud și elaborarea de proceduri specializate pentru autoritățile publice în cloud;

68. salută intenția de a concepe rolul sistemic al anumitor platforme online și puterea pe care au dobândit-o pe piață în așa fel, încât să nu se pericliteze echitatea și deschiderea piețelor;

⁽¹⁾ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/commission-expert-group-publishes-progress-reports-online-platform-economy>

69. consideră că este necesară o reglementare care să fixeze în mod adecvat condițiile de muncă ale angajaților platformelor online, pentru a organiza această formă de muncă, astfel încât ea să reprezinte o formă de venit adecvată, însoțită de asigurările sociale aferente. Prin urmare, salută intenția Comisiei de a publica o inițiativă care vizează ameliorarea condițiilor de muncă ale lucrătorilor pe platformele online, dar solicită ca aceasta să fie devansată din 2021 în 2020. În special în timpul pandemiei provocate de COVID-19, s-a constatat că, din punct de vedere economic, mai multe platforme online au avut de câștigat de pe urma măsurilor de izolare, în timp ce lucrătorii de pe aceste platforme continuă să lucreze în condiții precare;

70. salută acordul la care au ajuns partenerii sociali europeni de îndruma transformarea digitală ⁽²⁾ pentru a modela în comun dezvoltarea digitalizării și impactul său asupra muncii, lucrătorilor și funcționării întreprinderilor;

71. reiterează că ceea ce constituie o faptă interzisă în afara mediului online, trebuie considerată ca atare și în mediul online și consideră, în acest context, că trebuie precizate rolul și obligațiile operatorilor platformelor online;

72. constată cu regret că, într-o lume digitală fără frontiere, doar câteva întreprinderi, cele care dețin cea mai mare cotă de piață, obțin cea mai mare parte a profiturilor din valoarea creată într-o economie a datelor, și că, de multe ori, aceste profituri nu sunt impozitate în locul unde sunt generate din cauza unor norme învechite de impozitare a întreprinderilor, ceea ce denaturează concurența;

73. în contextul actualelor efecte de rețea ale economiei platformelor digitale, solicită să se analizeze dacă și în ce mod legislația europeană în domeniul concurenței ar trebui dezvoltată în continuare;

74. atrage atenția că digitalizarea dă naștere în egală măsură unor provocări în toate regiunile Europei, care au nevoie de strategii eterogene și solicită, prin urmare, să se țină seama de acest aspect la elaborarea strategiilor orizontale;

75. insistă asupra simplificării procedurilor de acces la fondurile europene, pentru a permite accesul cât mai multor întreprinderi, universități și instituții de cercetare și pentru a le încuraja să contribuie activ la conturarea digitalizării;

76. precizează că acest lucru este valabil și pentru orașele și regiunile inteligente;

77. consideră, de asemenea, că lipsesc instrumentele și standardele tehnice care să poată fi utilizate fără prea mare efort pentru exercitarea facilă a drepturilor în materie de protecție a vieții private;

78. subliniază importanța contracarării efectelor de blocaj tehnologic, de exemplu în cazul dispozitivelor ce țin de internetul obiectelor, și a consolidării poziției consumatorilor; în acest context, este important ca utilizatorii să dispună de instrumentele și mijloacele necesare pentru a decide cum să fie utilizate datele lor;

Europa în lume

79. salută implicarea Comisiei în interesul cetățenilor europeni și în scopul garantării șanselor egale pentru întreprinderile europene pe piețele internaționale și al promovării valorilor europene în contextul comerțului și al traficului internațional de date;

80. salută ideea de a atrage stocarea și prelucrarea datelor din alte țări și regiuni în Europa și consideră că regiunile europene prezintă avantaje diferite, care ar putea servi ca argumente în acest sens;

81. salută inițiativele adoptate de Comisia Europeană și de statele membre pentru a clarifica și a armoniza impozitarea activităților digitale ale tuturor actorilor, inclusiv ale celor ale căror politici comerciale sunt stabilite în afara UE;

(2) <https://bit.ly/2YptFYV>

Evaluarea comunicărilor Comisiei

82. subliniază că punctele forte ale Uniunii Europene trebuie să se afle în centrul tuturor acțiunilor; un exemplu în acest sens este sectorul producției, în care există numeroase domenii de aplicare a tehnologiilor digitale, printre care industria 4.0, inteligența artificială, robotica, imprimarea 3D, optica și tehnologia senzorilor sau internetul obiectelor;
83. solicită examinarea în detaliu a măsurilor-cheie propuse pentru o economie echitabilă și competitivă, având în vedere implicațiile lor pentru strategia europeană privind datele, evaluarea și revizuirea continuă a adecvării normelor UE în materie de concurență, a măsurilor de reglementare și a strategiei industriale, mai ales în vederea creării unui cadru prin care să se instituie sisteme fiscale adecvate, competitive și sigure pentru impozitarea sectorului financiar și corporațiilor secolului XXI;
84. confirmă necesitatea unei abordări strategice coordonate și concertate pentru digitalizarea regiunilor, care să nu se limiteze doar la furnizarea de infrastructură digitală și conectivitate;
85. solicită un cadru de calificare cuprinzător pentru a compensa deficitul de experți și de competențe în domeniul datelor în UE;
86. solicită programe de sprijin pentru întreprinderile nou-înființate și întreprinderi în general, nu doar în situația actuală, altfel strategia privind datele nu poate fi pusă altfel în aplicare;
87. solicită o inițiativă pentru consolidarea suveranității tehnologice (de exemplu, dezvoltarea de procesoare și componente de rețea proprii) care să permită dezvoltarea și operarea în siguranță a infrastructurilor necesare, și solicită garantarea unei finanțări adecvate pentru proiectele europene de cercetare și dezvoltare;
88. având în vedere provocările descrise și măsurile propuse, recunoaște că este necesară sporirea rezilienței și a suveranității în spațiul digital, astfel încât potențialul celor mai noi standarde de comunicare să fie valorificat în mod durabil. În acest sens, o atenție deosebită ar trebui acordată protecției infrastructurii critice (PIC), astfel încât capacitatea statului de acțiune și furnizarea de servicii către populație să poată fi menținute chiar și în cazul unei defecțiuni pe termen lung a infrastructurii critice;
89. recomandă examinarea unor măsuri suplimentare, capabile să determine îmbunătățirea rapidă a eficienței energetice, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, o utilizare optimă a digitalizării în beneficiul protecției mediului și al politicilor climatice, precum și o abordare fără impact climatic a inovării și a conectivității la nivel de gigabiți.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

Avizul Comitetului European al Regiunilor: Cartea albă privind inteligența artificială – O abordare europeană axată pe excelență și încredere

(2020/C 440/14)

Raportor:	domnul Guido RINK (NL-PSE), membru al autorității executive a Consiliului Local Emmen
Document de referință:	Cartea albă privind inteligența artificială – O abordare europeană axată pe excelență și încredere COM(2020) 65 final

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

Observații generale

1. menționează că, la 19 februarie 2020, Comisia Europeană (denumită în continuare „Comisia”) și-a publicat strategia digitală pentru perioada 2020-2025. Prin publicarea Cărții sale albe pe tema „Inteligența artificială” (denumită, în cele ce urmează, IA) Comisia își prezintă viziunea asupra principalelor măsuri politice și investiții în domeniul IA. Potrivit Comisiei, Europa poate deveni lider mondial în domeniul IA;
2. reamintește că Cartea albă privind IA este legată de alte două comunicări, intitulate „Conturarea viitorului digital al Europei” ⁽¹⁾ și „O strategie europeană privind datele” ⁽²⁾;
3. subliniază că Comisia își propune să adopte o abordare privind dezvoltarea și utilizarea IA într-un mod care să fie axat pe factorul uman, să respecte principiile eticii și siguranței, să fie incluzivă și să respecte valorile cu care UE dorește să fie asociată;
4. reamintește că Cartea albă privind IA are două componente principale: promovarea dezvoltării și a punerii în aplicare a IA și reglementarea aspectelor etice și a fiabilității;
5. salută apariția Cărții albe intitulate „Inteligența artificială – O abordare europeană axată pe excelență și încredere”. Comitetul recunoaște importanța discuțiilor pe tema IA în perspectiva elaborării politicilor Comisiei în acest domeniu. CoR subliniază că și rolul autorităților locale și regionale ca important partener, producător, utilizator și promotor al inovării în dezvoltarea IA ar fi trebuit subliniat explicit în Cartea albă;
6. reamintește, în acest context, avizul său privind inteligența artificială, din 6-7 februarie 2019 ⁽³⁾;
7. subliniază că IA face deja parte din viața noastră și va juca un rol din ce în ce mai important în transformarea societății. Ea oferă un potențial uriaș societății europene, întreprinderilor și cetățenilor. Inovarea în domeniul IA nu reprezintă doar o contribuție la economie, ea contribuie și la soluționarea provocărilor din societate și a celor legate de mediu;
8. consideră că aplicațiile IA sunt importante nu numai la nivel național, ci și, mai presus de toate, la nivel local și regional. Autoritățile locale și regionale au un rol de jucat, printre altele, în promovarea ecosistemelor IA în regiunile lor și în stimularea și realizarea investițiilor în IA;
9. subliniază că IA este un domeniu de politică complex care nu se circumscrie izolat. Tema este legată de o serie de alte politici implementate de Comisie;

⁽¹⁾ COM(2020)67.

⁽²⁾ COM(2020)66.

⁽³⁾ SEDEC VI/046 (JO C 168, 16.5.2019, p. 11).

10. subliniază că Cartea albă privind IA și politicile aferente ar trebui să fie legate de comunicarea „Conturarea viitorului digital al Europei” și de comunicarea „O strategie europeană privind datele”, documente prezentate în același timp cu Cartea albă. În plus, Cartea albă ar trebui asociată cu o serie de alte domenii de politică ale Comisiei, cum ar fi noua *Agendă pentru competențe în Europa* ⁽⁴⁾ și *Recomandarea privind un set comun de instrumente la nivelul Uniunii pentru utilizarea tehnologiei și a datelor în scopul de a combate criza provocată de pandemia de COVID-19 și de a ieși din această criză, în special în ceea ce privește aplicațiile mobile și utilizarea datelor anonimizate privind mobilitatea* ⁽⁵⁾;

11. subliniază că, în măsura în care sunt relevante, și recomandările CoR ar trebui luate în considerare împreună cu aceste documente de întocmire a politicilor europene;

12. salută abordarea Comisiei, care – în substanță – rezidă în dezvoltarea unei IA centrate pe factorul uman, și ambiția sa în acest context de a fi un lider în definirea standardelor etice. Procedând astfel, Comisia subliniază – pe bună dreptate – că beneficiile depind de încrederea publicului în IA;

13. subliniază cu toate acestea că dezbateră privind viitoarele politici de consolidare a încrederii în IA ar trebui să abordeze și aspecte privind proprietatea asupra datelor, algoritmi, platforme, asigurarea respectării valorilor publice pe platforme și răspunsul la întrebarea cine profită, în ultimă instanță, de pe urma aplicațiilor IA și cine plătește prețul aferent (și dacă este acceptabil din punct de vedere social);

14. subliniază că, dat fiind că IA afectează un număr mare de alte domenii de politică, coerența dintre acestea riscă să se dilueze, iar aceste domenii de politică să se dezvolte compartimentat;

15. propune Comisiei să definească o foaie de parcurs și o abordare care să permită promovarea coerenței între diversele domenii de politică;

Fructificarea oportunităților

16. subliniază că politica europeană ar trebui să mizeze puternic pe consolidarea rețelelor multidisciplinare locale și regionale ale cetățenilor, administrațiilor, instituțiilor din domeniul cunoașterii și întreprinderilor și să investească în aceste rețele (organizarea și stimularea lor). CoR consideră că centrele de inovare propuse de Comisie joacă un rol esențial în acest sens;

17. subliniază că IA poate contribui la soluționarea provocărilor societale, printre altele în domeniul sănătății (combaterea crizei globale provocate de COVID-19 ca principal exemplu recent) și în alte domenii precum securitatea, clima, mobilitatea și transporturile, asistența socială, industria ce integrează înaltă tehnologie, comerțul cu amănuntul, agricultura și serviciile publice;

18. atrage atenția că IA are potențialul de a crea noi locuri de muncă și un nou spirit antreprenorial. Comisia recunoaște, pe bună dreptate, că o condiție prealabilă importantă este ca tehnologia să poată inspira încredere cetățenilor. Un cadru strategic al UE bazat pe valori fundamentale ar trebui să contribuie la făurirea acestei încrederi și să încurajeze întreprinderile să dezvolte soluții de IA;

19. este de acord cu importanța condițiilor echitabile de concurență pe piața europeană. În acest context, ar trebui să se acorde o atenție deosebită accesului la IA al întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) și al întreprinderilor nou-înființate. Acestea reprezintă un motor important pentru economiile locale și regionale. Centrele europene de inovare digitală și viitoarele cadre de reglementare și politici au un rol decisiv în promovarea egalității de șanse pentru accesul la IA, sprijinind mai ales IMM-urile și microîntreprinderile în acest sens;

20. înțelege că Comisia dorește să fructifice atuurile pe care Europa le deține pe piețele industriale și profesionale (existente) ⁽⁶⁾. Comitetul dorește să sublinieze că această strategie nu ar trebui realizată în detrimentul productivității, al capacității de inovare și al ADN-ului ecosistemelor locale și regionale.

⁽⁴⁾ COM(2016) 381.

⁽⁵⁾ Recomandarea (UE) 2020/518.

⁽⁶⁾ Capitolul 2 din Cartea albă privind IA.

21. subliniază că, în interiorul acestor ecosisteme, autoritățile locale și regionale depun eforturi ce vizează o gamă largă de provocări sociale. Ele pot juca un rol important dacă este vorba de accelerarea inovațiilor cu impact efectiv asupra acestor provocări din societate;
22. subliniază că autoritățile locale și regionale sunt cele mai în măsură să contribuie la crearea unui mediu favorabil creșterii investițiilor în IA în următorii ani și la stimularea încrederii în IA, la toate nivelurile lanțurilor valorice, dat fiind că sunt cele mai apropiate de situația din teren și pot stimula rețelele multidisciplinare locale;
23. consideră că va fi nevoie de un sprijin semnificativ din partea UE pentru a stimula investițiile private și publice și ar trebui prevăzute resurse din programul Europa digitală, Orizont Europa și din fondurile structurale și de investiții europene pentru a răspunde nevoilor din ecosistemele locale;
24. consideră că instrumentele de finanțare ar trebui să se concentreze asupra aplicațiilor de IA specifice și aplicabile pe scară largă. Pentru a fructifica în mod optim oportunitățile oferite de IA, ar trebui să fie promovate proiectele la scară mică, limitând sarcina lor financiară, astfel încât participarea autorităților locale și regionale la proiectele finanțate de UE să devină mai atractivă;
25. sprijină abordarea privind dezvoltarea IA în cadrul centrelor de inovare digitală. În acest context, instrumentele de finanțare pentru centrele de inovare digitală ar trebui să se axeze pe promovarea ecosistemelor locale și regionale;
26. salută angajamentul Comisiei de a dezvolta produse bazate pe IA în sectorul public ⁽⁷⁾;
27. consideră, cu toate acestea, că angajamentul Comisiei în favoarea dezvoltării IA în sectorul public nu ar trebui să se limiteze la tehnologia bazată pe IA care și-a dovedit deja utilitatea în sectoare predefinite. Într-adevăr, autoritățile locale și regionale pot juca un rol important în accelerarea tehnologiilor (noi) de IA, acționând ca un client de lansare (*launching customer*);
28. cere Comisiei să invite toate autoritățile publice, inclusiv cele locale și regionale, să supună sistemele de IA utilizate în sectorul public unor evaluări riguroase ale impactului asupra drepturilor fundamentale. Autoritățile ar trebui să nu recurgă la nicio tehnologie de supraveghere bazată pe IA, în special în situații de urgență, înainte ca rezultatele evaluării impactului să fie cunoscute și să se adopte soluțiile necesare;
29. pledează pentru elaborarea unui cadru de achiziții și a unui set de instrumente juridice, cum ar fi condițiile standard de achiziții, care să ofere autorităților locale și regionale marje de manevră și oportunități de a utiliza în mod optim posibilitățile oferite;
30. subliniază că valoarea datelor rezidă în reutilizare, printre altele în aplicațiile IA. Schimburile intersectoriale de date sigure stimulează inovarea în domeniul IA. CoR îndeamnă Comisia să utilizeze Regulamentul (UE) 2016/679 (Regulamentul general privind protecția datelor) și să analizeze relevanța unui viitor cadru specific de reglementare pentru IA, pentru a promova schimbul și reutilizarea fiabilă și cu acces nerestricționat a datelor între întreprinderi și autorități publice (B2G), mai ales atunci când datele servesc interesul public, cum ar fi în cazul pandemiei de COVID-19. Acest lucru a arătat, de asemenea, cât de important este ca autoritățile publice să utilizeze date comerciale. Potențialul ar trebui exploatat, deoarece astfel se poate reduce sarcina administrativă pentru întreprinderi, iar în multe cazuri, de exemplu, în contextul economiei platformelor, este singura modalitate prin care autoritățile publice își pot îndeplini obligațiile legale;
31. consideră că este necesar să se investească la nivel european într-o infrastructură de bază comună și sigură, într-o arhitectură de date și în standarde de calitate în materie de siguranță, seturi de date și statistici. Această abordare reduce pragul de acces în utilizarea aplicațiilor de IA și sporește încrederea în mediul digital, stimulând dezvoltarea și utilizarea IA;

⁽⁷⁾ Capitolul 4F.

32. crede cu determinare că aplicațiile de IA dezvoltate cu contribuții din finanțări publice ar trebui să și fie, în măsura posibilului, în beneficiul societății. În principiu, astfel de aplicații ale IA ar trebui să fie dezvoltate, de exemplu, în condiții de sursă deschisă, recunoscând, în același timp, că dezvoltarea are nevoie de finanțare;

Legislație și politică: o abordare bazată pe învățare

33. CoR observă cu interes progresele înregistrate în definirea IA, acest lucru fiind reflectat în definiția actualizată⁽⁸⁾ oferită de Grupul de experți la nivel înalt privind IA, înființat de Comisia Europeană. Comitetul consideră că această definiție reflectă mai bine capacitățile tehnice ale IA. Cu toate acestea, definirea IA ar trebui să fie un proces continuu. Definiția ar trebui să țină seama de contextul în care funcționează IA și să țină pasul cu evoluțiile din societate în acest domeniu, fără să piardă din vedere legătura dintre ecosistemul de excelență prezentat de Comisie și ecosistemul încrederii;

34. consideră că un sistem de IA constă dintr-o combinație de elemente tehnice ce corelează date, algoritmi și putere de calcul cu practici sociale, elemente specifice societății, identității și culturii. Ca atare, definiția acestui mecanism sociotehnic dinamic ar trebui actualizată regulat, pentru a reflecta cu acuratețe impactul societal tot mai mare al IA, identificând totodată provocările și oportunitățile în schimbare rapidă din domeniul IA;

35. subliniază că protecția drepturilor fundamentale și a drepturilor consumatorilor și transparența în utilizarea acestor componente tehnice și a normelor privind răspunderea și siguranța sunt, potrivit Comisiei, elementele-cheie ale ecosistemului de încredere. Aceste elemente esențiale formează baza unui viitor cadru de reglementare al UE pentru IA;

36. subliniază că învățarea automată în sectorul IA se bazează pe programare umană, ceea ce poate duce la manifestarea unor prejudecăți pe scară largă. Prin urmare, solicită UE să pună în aplicare mecanisme care să garanteze egalitatea și incluziunea – independent de gen, rasă și viziune asupra lumii –, în dezvoltarea și aplicarea tehnologiei IA;

37. atrage atenția că dreptul penal oferă o formă importantă de standardizare împotriva cazurilor grave de încălcare a drepturilor fundamentale ale cetățenilor și a supravegherii ilegale și clandestine a cetățenilor prin intermediul aplicațiilor de IA;

38. este de acord cu Comisia că aplicațiile IA sunt deja reglementate de un cadru larg și de înaltă calitate de legislație europeană și de principii etice. Exemple importante sunt legislația privind siguranța produselor și răspunderea, drepturile consumatorilor, drepturile fundamentale, legislația împotriva discriminării și dreptul la protecția datelor cu caracter personal;

39. subliniază că, în același timp, trebuie să se recunoască că actualul cadru legislativ nu este adaptat în mod specific la aplicațiile de IA, ceea ce înseamnă că există în prezent un vid juridic. Ar trebui să se analizeze cu atenție în ce domenii sunt necesare reglementări suplimentare, pentru a consolida încrederea cetățenilor în IA. Este esențial ca orice viitor cadru de reglementare privind IA să prevadă garanții care să garanteze că IA este imparțială și nu aplică discriminări pe criterii de gen, etnie, handicap sau orientare sexuală;

40. subliniază de asemenea necesitatea ca niciuna dintre limbile oficiale ale UE să nu fie discriminată și să devină vulnerabilă prin utilizarea IA și să existe date și seturi lingvistice disponibile în toate limbile UE;

41. insistă, de asemenea, asupra importanței unei codificări care să țină seama de dimensiunea de gen și solicită participarea egală a tuturor genurilor la elaborarea, punerea în aplicare, evaluarea și dezbaterile în materie de etică și norme din domeniul tehnologiilor care utilizează IA. Stimularea prezenței fetelor și femeilor în știință, tehnologie, inginerie, arte și matematică (STIAM) este esențială pentru includerea lor deplină în procesele legate de IA, în special, și în economia digitală în general;

⁽⁸⁾ https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=56341

42. subliniază că acest cadru de reglementare ar trebui să asigure suficiente elemente-cheie, oferind totodată spațiul și flexibilitatea de care este nevoie pentru inovare. În acest sens, ar trebui să fim conștienți de provocările pe care le reprezintă explicarea și funcționarea sistemelor de IA și rezultatele și efectele sociale generate de astfel de sisteme;

43. observă că IA nu este o tehnologie izolată, ci este legată de alte tehnologii și științe, cum ar fi științele comportamentale, informatica cuantică, internetul obiectelor, dezvoltarea rețelelor 5G și 6G, modelele economice și platformele digitale;

44. consideră necesar să se ia în considerare că IA este o tehnologie în curs de dezvoltare care nu a ajuns încă la maturitate și pe deplin integrată în societate;

45. subliniază că politicienii, factorii de decizie politică și societatea se confruntă cu o provocare fundamentală: cum trebuie procedat astfel încât balanța dintre rezultatele și efectele dorite și cele nedorite să încline în direcția cea bună? Și cum ne asigurăm că rămâne spațiu suficient pentru a valorifica oportunitățile oferite de IA și a consolida încrederea cetățenilor în IA? Odată cu progresele aplicațiilor de IA, în special a algoritmilor predictivi, în multe instituții publice și guvernamentale (organisme judiciare sau de aplicare a legii, în armată etc.), este urgent nevoie de un cadru de reglementare care să prevadă o examinare riguroasă sub aspectul necesității și proporționalității, să ofere garanții și soluții adecvate și să definească în mod clar sarcinile și responsabilitățile, stabilind un control public corespunzător;

46. subliniază că autoritățile locale și regionale ar trebui să joace un rol important în elaborarea legislației și a politicilor în domeniul IA. Ele sunt mai aproape de cetățeni și, ca atare, dispun de informații mai utile decât guvernele naționale. Prin urmare, autoritățile locale și regionale ar trebui să participe mai mult la elaborarea legislației și a politicilor care decurg din Cartea albă;

47. susține poziția Comisiei conform căreia, având în vedere rapiditatea cu care se dezvoltă IA, cadrul de reglementare ar trebui să permită o marjă de manevră pentru eventuale adaptări. În opinia COR, acest lucru necesită o legislație și un proces legislativ de adaptare. De asemenea, se impune și o abordare critică a Comisiei în ceea ce privește funcționarea propriului sistem și inovarea socială a acestuia;

48. subliniază că, în acest context, autoritățile regionale și locale ar trebui să aibă suficient spațiu de manevră pentru a experimenta (inclusiv prin testarea politicilor în stadiul de prototip) și să învețe cum pot fi concepute cât mai eficient și eficace politicile care trebuie să răspundă acestor provocări fundamentale;

49. îndeamnă Comisia să elaboreze un cadru politic în materie de proceduri care să vizeze utilizarea maximă a regulilor deja existente, dar și dezvoltarea viitoarei politici în domeniul IA și a cadrului de reglementare al UE. De asemenea, acest cadru politic ar trebui să coordoneze eforturile de la nivel european, național și regional și să asigure cooperarea între sectorul privat și cel public. În acest scop, crearea unei agenții a UE privind inteligența artificială ar contribui la supravegherea și coordonarea eficace a aspectelor legate de IA între toate nivelurile de guvernare, de la cel european la cel local.

50. sprijină abordarea Comisiei de a adopta reglementări suplimentare pentru IA cu risc ridicat;

51. consideră cu toate acestea că principalele criterii pentru a stabili dacă IA este cu risc ridicat sunt: măsura în care omul poate influența procesul decizional și efectele acestor decizii asupra drepturilor și comportamentului efectiv al cetățenilor.

52. cere ca orice legislație și politică viitoare să abordeze în special transparența și inteligibilitatea algoritmilor și responsabilitatea⁽⁹⁾, echitatea și responsabilitatea celui care recurge la IA, în special în cazul în care cetățenilor li se aduce atingere în drepturi sau sunt afectați în realitate sau sunt influențați;

⁽⁹⁾ Maranke Wieringa, *What to account for when accounting for algorithms*, Universitatea din Utrecht, 20 ianuarie 2020

53. subliniază că cetățenii au dreptul să afle, într-un limbaj accesibil, pe baza căror date și algoritmi li se aduce atingere drepturilor sau acțiunii lor, astfel încât să se poată apăra în mod echitabil și, dacă este necesar, să beneficieze de o protecție juridică eficace. În plus, ar trebui ca dispozitivul de luare a deciziilor să includă posibilitatea ca o problemă să fie tratată de factorul uman. După caz, ar trebui subliniat rolul autorităților;

54. consideră că utilizarea tehnologiilor de IA este foarte importantă și din perspectiva condițiilor de muncă și a bunăstării lucrătorilor. În acest sens, se alătură apelului adresat de partenerii sociali europeni pentru „minimizarea și transparența datelor și introducerea de norme clare de prelucrare a datelor cu caracter personal, pentru a limita riscul monitorizării intruzive și al utilizării abuzive a datelor cu caracter personal”⁽¹⁰⁾, pentru a garanta respectarea demnității umane. În acest context, Comitetul este de acord că este important ca reprezentanții lucrătorilor să poată aborda aspecte legate de date, consimțământ, protecția vieții private și supraveghere, corelând colectarea datelor cu un scop concret și transparent și asigurând transparența atunci când sistemele de IA sunt utilizate în proceduri legate de resursele umane;

55. este de acord cu cerințele pe care Comisia le are în vedere în ceea ce privește datele de antrenament. Ținerea unui registru este un mijloc de verificare a respectării normelor. Cu toate acestea, CoR consideră că sarcinile administrative implicate ar trebui să fie cât mai limitate cu putință;

56. sprijină poziția Comisiei conform căreia obiectivul reprezentat de o IA de încredere, etică și centrată pe factorul uman poate fi realizat numai prin asigurarea unei prezențe umane corespunzătoare în cazul aplicațiilor de IA cu risc ridicat;

57. subliniază că legislația și monitorizarea viitoare ar trebui să se aplice întregului ciclu de viață al aplicației de IA;

58. susține punctul de vedere al Comisiei conform căruia supravegherea umană contribuie la menținerea autonomiei omului, însă solicită Comisiei Europene să evalueze riscurile de natură etică ale utilizării IA, în special pe cele legate de prejudecăți, și să propună soluții clare;

59. solicită ca Regulamentul privind IA să ia în considerare impactul pe termen scurt și pe termen lung asupra mediului al utilizării acestor tehnologii, pe parcursul întregului lor ciclu de viață și de-a lungul întregului lanț de aprovizionare;

60. a luat cunoștință de proiectul de raport al Comisiei pentru afaceri juridice a Parlamentului European⁽¹¹⁾. CoR a reținut mai ales ideea că fiecare stat membru ar trebui să desemneze o autoritate națională de supraveghere responsabilă cu asigurarea, evaluarea și monitorizarea respectării legislației și promovarea discuțiilor și a schimburilor de opinii, în strânsă cooperare cu părțile interesate relevante și cu societatea civilă;

61. susține punctul de vedere al Comisiei conform căruia o evaluare prealabilă obiectivă a conformității este necesară pentru a verifica și a asigura respectarea unora dintre cerințele obligatorii menționate pentru aplicațiile cu risc ridicat;

62. împărtășește punctul de vedere al Comisiei conform căruia implicațiile pentru drepturile fundamentale ale utilizării sistemelor de IA de identificare biometrică la distanță pot varia considerabil, în funcție de scopul, contextul și amploarea utilizării;

63. solicită să se elaboreze un cadru de calitate cu caracter obligatoriu și neechivoc, pentru a canaliza acest tip de aplicații de IA intruzive. Acest cadru ar trebui să se refere la standarde și practici care împiedică discriminarea și stigmatizarea ilegală a persoanelor și a grupurilor de populație. CoR sprijină intenția Comisiei de a lansa o dezbatere amplă pe această temă;

64. consideră că, alături de legislație, etica joacă un rol important în conceperea IA (*ethics-by-design*). Trebuie să fim conștienți că etica nu este legată de un anumit instrument tehnic (de exemplu, de IA), ci că ea ține de contextul social și normativ în care se aplică instrumentul tehnic;

⁽¹⁰⁾ Acordul-cadru al partenerilor sociali europeni referitor la digitalizare (https://www.etuc.org/system/files/document/file2020-06/Final%2022%2006%2020_Agreement%20on%20Digitalisation%202020.pdf)

⁽¹¹⁾ Proiect de raport elaborat de raportor, Ibán García del Blanco, la 21 aprilie 2020, cuprinzând recomandări adresate Comisiei privind un cadru pentru aspectele etice ale inteligenței artificiale, ale roboticii și ale tehnologiilor conexe [2020/2012 (INL)].

65. consideră că viitoarea politică pentru un ecosistem de încredere va avea de câștigat de pe urma unei abordări mai cuprinzătoare decât simpla elaborare a legislației pentru IA cu risc ridicat. Viitoarea politică necesită o abordare socio-tehnică continuă și sistematică, care constă în evaluarea tehnologiei din toate punctele de vedere și aplicând diverse criterii. În ceea ce privește elaborarea de politici și reglementarea, acestea necesită o abordare multidisciplinară, în care factorii de decizie, mediul universitar din diverse domenii, partenerii sociali, întreprinderile și autoritățile locale și regionale cooperează și monitorizează evoluțiile în mod constant, făcând cunoscute rezultatele acestora cu aceeași transparență;

Dezvoltarea cunoștințelor

66. subliniază că, pentru a promova tranziția către o societate în care IA joacă un rol important, este necesar ca viitoarele propuneri pentru o agendă actualizată pentru competențe și un plan de acțiune pentru educația digitală să se extindă la întregul lanț educativ, începând cu învățământul primar, învățământul secundar general și profesional, învățământul profesional superior, până la învățământul superior și la învățarea pe tot parcursul vieții. Programele de educație digitală ar trebui să promoveze cetățenia activă, să îmbunătățească gândirea critică și să-i pregătească pe cetățeni de la cea mai fragedă vârstă pentru a face față interacțiunii tot mai intense cu IA;

67. solicită ca măsurile educative și de formare să se concentreze și pe consolidarea competențelor digitale ale cetățenilor și specialiștilor, atât în sistemul de învățământ, cât și în cadrul formării profesionale continue. Odată cu revoluția digitală, se așteaptă creșterea numărului de persoane angajate în profesii cu conținut digital. În același timp, învățarea tehnologică de-a lungul vieții în domeniul IA este esențială nu numai pentru profesiile tehnice bazate pe studii în domeniile STI(A)M, ci pentru toți lucrătorii (inclusiv angajații administrațiilor publice) care vor avea nevoie de cunoștințe de IA în multe alte domenii de activitate. Ca atare, formarea ar trebui să vizeze nu numai nevoile actuale de pe piața forței de muncă din sectorul IA, ci și alfabetizarea tehnologică a tuturor lucrătorilor, care să permită adaptarea la o prognoză pe termen lung a nevoilor de formare în domeniul IA;

68. subliniază că instruirea politicianilor și a factorilor de decizie, nu numai în ceea ce privește utilizarea IA, ci și dispozițiile și standardele etice, este esențială și va contribui la un proces democratic și de calitate în ceea ce privește luarea deciziilor. CoR recomandă acțiuni de formare care să asigure o actualizare a cunoștințelor la un nivel relativ ridicat și are două obiective: (1) ca beneficiarul să poată comunica cu piața pe picior de egalitate și (2) ca el să poată gestiona impactul IA asupra societății și asupra procesului democratic;

69. subliniază că, pentru ca IA să reflecte valorile și drepturile noastre fundamentale și pentru a evita programarea bazată pe prejudecățile de gen, este esențial să se diversifice sectorul tehnologic, iar studenții, în special fetele, să fie încurajați să studieze în domeniile STI(A)M;

Guvernanța pe mai multe niveluri și parteneriatul public-privat

70. este de acord cu necesitatea unei abordări europene comune a IA, pentru a ajunge la o scară suficientă și a evita fragmentarea pieței unice;

71. subliniază, cu toate acestea, că abordarea europeană a guvernanței trebuie să se bazeze pe o societate deschisă, incluzivă și descentralizată, în cadrul căreia oricine să aibă posibilitatea de a participa, a fi creativ și a dovedi spirit întreprinzător;

72. susține că principala întrebare în acest sens se referă la modul în care factorii politici, cetățenii și IMM-urile pot participa eficient la dezvoltarea aplicațiilor de IA, la elaborarea regulilor etice și a reglementărilor din domeniu. Trebuie analizat și modul în care înțelegerea veniturilor preconizate din ecosisteme poate influența (re)calibrarea politicilor și reglementărilor;

73. subliniază rolul important al rețelelor descentralizate ale persoanelor și economiilor locale în implicarea factorului politic, al opiniei publice și al întreprinderilor în dezvoltarea aplicațiilor, eticii și reglementărilor din domeniul IA. Într-adevăr, forța comunităților și rețelelor locale constă în cooperarea deschisă, interconectată și adaptată la nivel local și regional, care favorizează inovarea și dezvoltarea noilor economii;

74. consideră că viitorul cadru de politică european trebuie să coordoneze eforturile de la nivel european, național și regional, să promoveze schimbul de cunoștințe și să asigure cooperarea dintre sectorul public și cel privat. Aceste aspecte necesită realizarea unei guvernante pe mai multe niveluri care să lege între ele rețelele de la nivel local, regional, național și european.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

Avizul Comitetului European al Regiunilor pe tema „Tablou de bord privind inovarea la nivel regional și impactul acesteia asupra politicilor regionale bazate pe realitățile din teritoriu”

(2020/C 440/15)

Raportor:	Mikel IRUJO AMEZAGA (ES-AE), director general pentru acțiunea externă în Guvernul Regiunii Navarra
------------------	--

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

Importanța disponibilității unor indicatori fiabili în cadrul politicii în domeniul inovării

1. consideră că regiunile ar trebui să își adapteze politicile specifice la fiecare zonă în parte, având în vedere faptul că nu există un cadru „universal” pentru politicile regionale în materie de inovare. Fiecare regiune se caracterizează prin capacități instituționale diferite în contexte politice, economice și sociale diverse, ceea ce permite sau limitează, conceperea și punerea în aplicare a acestor politici;
2. subliniază că, în conformitate cu articolul 181 din TFUE, Comisia poate „[promova coordonarea unor] inițiative menite să stabilească orientările și indicatorii, să organizeze schimbul celor mai bune practici și să pregătească elementele necesare pentru supravegherea și evaluarea periodice”;
3. reamintește că tabloul de bord privind inovarea regională (denumit în continuare RIS – *Regional Innovation Scoreboard*) oferă o defalcare mai detaliată a grupurilor de performanță cu date contextuale care pot fi utilizate pentru a analiza și a compara diferențele structurale de ordin economic, comercial, dar și sociodemografic care există între regiuni;
4. subliniază că RIS oferă o evaluare a domeniilor care funcționează bine în regiuni, precum și a celor care trebuie să își intensifice eforturile pentru creșterea performanțelor în materie de inovare. Datele ar trebui să ajute regiunile să evalueze punctele tari și punctele slabe ale sistemelor regionale de cercetare și inovare;
5. subliniază faptul că RIS pentru 2019 evidențiază o convergență puternică a rezultatelor la nivel regional, dat fiind că diferențele dintre regiuni se reduc treptat, și reamintește importanța acesteia în elaborarea strategiilor, având în vedere faptul că dezvoltarea unor măsuri specifice pentru fiecare zonă se bazează, printre alte decizii, pe seturile de date;
6. subliniază că următorul cadru financiar multianual 2021-2027 și, în principal, propunerea de regulament-cadru privind FEDR al Comisiei Europene, stabilește că unul dintre obiectivele sale politice este promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente prin dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat ⁽¹⁾;
7. subliniază că abordarea strategică a UE s-a orientat spre elaborarea unor politici specifice care să fie puse în aplicare la nivelul fiecărei zone și a unor strategii de specializare inteligentă (S3) pentru a sprijini inovarea la nivel regional;
8. reamintește că strategiile de specializare inteligentă (S3) au favorizat dezvoltarea unor autentice ecosisteme regionale de inovare. Ecosistemele regionale de inovare au efecte considerabile asupra economiei și competitivității regionale și generează excelente soluții inovatoare pentru cetățeni, adaptate nevoilor locale ⁽²⁾;

⁽¹⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018PC0372&from=RO> (articolul 2).

⁽²⁾ Avizul Comitetului European al Regiunilor pe tema „Consolidarea capacităților de inovare în regiunile Europei: strategii pentru o creștere stabilă, durabilă și favorabilă incluziunii” (JO C 361, 5.10.2018, p. 15).

9. reamintește că politica regională stabilește obligația de a efectua evaluări ale eficacității, ale eficienței și ale impactului asistenței din fondurile cadrului strategic comun, pentru a îmbunătăți calitatea punerii în aplicare și a elaborării programelor și pentru a determina impactul programelor în ceea ce privește țintele strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii;

10. reamintește că Grupul de lucru al CSEC a subliniat că trebuie să se instituie mecanisme de monitorizare încă de la început pentru a evalua progresele și pentru a identifica lacunele, impactul și succesele, pentru a oferi orientări Spațiului European de Cercetare (SEC) și pentru a-i permite să se adapteze la cerințele și nevoile în schimbare, care ar trebui să includă mecanisme adecvate de monitorizare și indicatori-cheie de performanță cuantificabili (KPI) ⁽³⁾; Se propune ca mecanismul de monitorizare să fie extins și la nivel local și regional, pentru a colecta informații realiste cu privire la nivelul de inovare al anumitor regiuni și la posibilitățile și provocările din acest domeniu;

11. reamintește că atât recomandările grupului independent la nivel înalt al inovatorilor [raportul FAST 2018 ⁽⁴⁾], cât și raportul „LAB – FAB – APP – Investing in the European future we want” ⁽⁵⁾ (Investiții în viitorul pe care ni-l dorim) atrag atenția asupra faptului că, în etapa de proiectare a programului UE pentru cercetare și dezvoltare de după 2020, va fi nevoie de un sistem de monitorizare și de evaluare a programului, cuprinzător și centralizat, precum și de stimularea colaborării strânse și a schimbului de informații cu agențiile naționale și regionale pentru inovare;

12. reamintește că raportul „Mission-oriented research & innovation in the European Union” (Cercetare și inovare bazate pe misiuni în Uniunea Europeană) ⁽⁶⁾ precizează că, pentru procesul de măsurare și pentru determinarea impactului în funcție de obiective și repere, va fi necesar să se stabilească indicatori și cadre de monitorizare adecvate pentru a măsura progresele, care trebuie să aibă un caracter dinamic, recunoscând că efectuarea unei analize cost-beneficiu statice și calcularea valorii curente nete ar stopa încă de la început orice misiune îndrăznească;

13. sugerează că sunt necesare lucrări pregătitoare ale experților pentru o nouă inițiativă politică privind un concept mai amplu de specializare inteligentă, care să vizeze un acord la nivelul UE privind principiile directoare, de exemplu, sub forma unei Carte pentru specializarea inteligentă 2.0, care să fie complementară instrumentelor existente utilizate pentru planificarea și implementarea dezvoltării economice locale și regionale;

14. reamintește Avizul Comitetului European al Regiunilor – *Orizont Europa: Al nouălea program-cadru pentru cercetare și inovare* ⁽⁷⁾, în care se „solicită insistent participarea deplină și completă a autorităților locale și regionale la activitățile de planificare strategică, prin care se va orienta punerea în aplicare a programului Orizont Europa, precum și includerea strategiilor de specializare inteligentă în acest cadru”;

Aspecte metodologice referitoare la tabloul de bord privind inovarea regională (RIS)

15. subliniază că Raportul SRIP din 2018 scoate în evidență importanța combinării diferitelor tipuri de active favorabile inovării pentru a stimula crearea și adoptarea de inovații, de la cercetare și dezvoltare și până la investiții în TIC, dezvoltarea de competențe sau modificările competențelor de gestionare și organizaționale. De asemenea, ar trebui să se țină seama în mai mare măsură de condițiile, investițiile și activitățile de inovare și de impactul inovării care nu se bazează pe cercetare și dezvoltare. O abordare compartimentată, axată exclusiv pe desfășurarea de activități în domeniul cercetării și dezvoltării sau, în mod izolat, al TIC, de exemplu, ar putea să nu ofere o bază solidă pentru înțelegerea complexității procesului de inovare ⁽⁸⁾;

16. propune să se efectueze o evaluare exhaustivă pentru a analiza dacă indicatorii actuali ai RIS sunt adecvați pentru a măsura inovarea sau, după caz, dacă este necesar să fie incluși noi indicatori, iar alții să fie eliminați. Integrarea unor noi indicatori adaptați specializării inteligente care să permită analizarea progreselor înregistrate de RIS3, este nu numai o acțiune necesară, ci ar putea fi și o resursă foarte utilă pentru stimularea cooperării interregionale. Alegerea indicatorilor ar trebui să fie, dacă este posibil, bine fundamentată din punct de vedere teoretic;

⁽³⁾ A se vedea avizul CSEC „Opinion on the future of the ERA” (Aviz privind viitorul Spațiului european de cercetare – SEC), Bruxelles, 23 ianuarie 2020, ERAC 1201/20.

⁽⁴⁾ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/0deba00f-15f0-11e8-9253-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-91324356>

⁽⁵⁾ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ffbe0115-6cfc-11e7-b2f2-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-search>

⁽⁶⁾ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/5b2811d1-16be-11e8-9253-01aa75ed71a1/language-en>

⁽⁷⁾ JO C 461, 21.12.2018, p. 79.

⁽⁸⁾ *Science, research and innovation performance of the EU* (Performanța UE în domeniul științei, al cercetării și al inovării), 2018, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/16907d0f-1d05-11e8-ac73-01aa75ed71a1/language-en>

17. subliniază că este nevoie să se introducă indicatori eficienți pentru măsurarea și evaluarea impactului de gen asupra inovării regionale, în conformitate cu solicitarea Comitetului Regiunilor de a utiliza indicatori defalcați în funcție de sex în toate politicile publice ale Uniunii. În acest scop, indicatorii propuși trebuie să facă parte din operațiile statistice periodice obișnuite cu caracter general, atât la nivel național, cât și la nivel european, și într-un mod coordonat, astfel încât să poată fi aplicate politici adecvate, ținând seama de valorile regionale care să facă posibilă comparația, pentru a promova convergența în cadrul Uniunii;

18. subliniază importanța crucială a digitalizării în inovare și, în special, în accelerarea redresării economice după pandemia de COVID-19, în perspectiva unei creșteri durabile. Acest aspect trebuie să joace un rol important în dezvoltarea în continuare a indicatorilor RIS;

19. subliniază că, în cazul în care nu există date disponibile în unele regiuni, ar trebui conceput, în cazul în care acest lucru este posibil, un instrument pentru colectarea informațiilor, fie prin anchete, fie prin evidențe administrative, sau prin colectarea de informații direct de la agențiile statistice sau administrative regionale acolo unde ele există. Această necesitate poate fi o oportunitate pentru integrarea noilor indicatori referitori la specializarea inteligentă și la prioritățile europene (Pactul verde, digitalizarea, tranziția industrială etc.), care au nevoie de o definiție și o evidență specifice;

20. recomandă să se evite alegerea unor indicatori strâns corelați care, implicit, măsoară același lucru. De asemenea, se recomandă asigurarea celui mai înalt grad de convergență între indicatori atât de către statul membru, cât și de către regiune;

21. recomandă să se furnizeze măsuri legate de variabilitatea indicatorilor și a indicelui final, atunci când acest lucru este posibil. De exemplu, coeficientul de variație pentru toți indicatorii ar constitui o măsură adecvată pentru a evalua nivelul de precizie al indicatorilor din diferite regiuni. O măsură precum intervalul de încredere pentru indicele final ar permite, de asemenea, să se evalueze dacă modificările produse sunt sau nu sunt reale;

22. recomandă să se analizeze dacă ponderea diversilor indicatori în elaborarea indicelui final trebuie să fie aceeași sau nu. Există diferite proceduri de selecție a acestei ponderi (proceduri statistice sau nu), care ar putea fi luate în considerare. Întrucât alegerea ponderilor are un impact foarte puternic asupra indicelui și asupra clasamentului final, este important ca aceasta să fie bine întemeiată și să se realizeze într-un mod foarte transparent. Ar trebui să se efectueze o analiză privind sensibilitatea și incertitudinea pentru a evalua diversele propuneri legate de ponderare;

23. recomandă să se analizeze cauzele lipsei de date la nivel regional, pentru a se evita erorile sistematice. În afară de situația în care pierderea de date este complet aleatorie, înseamnă că estimările sunt distorsionate. Se recomandă să se elaboreze proceduri de colectare a datelor care să evite aceste situații și, prin urmare, să echilibreze pe cât posibil procentul de date disponibile în regiunile analizate;

24. ținând seama de caracterul eterogen al realităților regionale din diferitele state membre, recomandă să se efectueze o analiză cuprinzătoare pentru RIS 2021 a „tehnicilor de regionalizare a anchetei comunitare privind inovarea” (CIS), conform căreia se presupune că intensitățile corespunzătoare industriei la nivelul fiecărei țări sunt menținute și la nivel regional. În mod concret, recomandă evitarea utilizării unui factor de corecție pentru calcularea indicatorului sintetic final RIS, care presupune o rentabilitate omogenă între diferitele regiuni ale aceleiași țări și, prin urmare, penalizează regiunile cele mai inovatoare din țările cu un nivel de inovare scăzut;

25. recomandă să se asigure un grad mai ridicat de accesibilitate la sursele utilizate și transparența acestora. Ar trebui să se asigure disponibilitatea fișierelor de date utilizate pentru calcularea tuturor indicatorilor (și, prin urmare, a indicelui final), precum și a codului sau a instrumentului utilizat pentru calcularea acestora, astfel încât cercetătorii să poată reproduce rezultatele obținute și să contribuie la rândul lor la îmbunătățirea RIS prin aportul lor. Ar fi important să se știe care sunt anchetele specifice care generează „datele din cadrul anchetelor statistice comunitare privind inovarea (CIS)” sau dacă sunt anchete special concepute pentru elaborarea RIS, pentru a obține o mai mare transparență. De asemenea, atunci când se utilizează „statistici regionale”, ar trebui să fie indicate sursele;

26. recomandă ca, pe lângă sursele de date consacrate ale RIS, să fie explorate și surse noi de date, netradiționale, pentru măsurarea inovațiilor la nivel regional și analizată utilizarea lor. De exemplu, OCDE a utilizat deja pentru unele dintre studiile sale seturi de date generate de inteligența artificială pe baza informațiilor de pe site-urile internet ale întreprinderilor;

27. se recomandă ca RIS să publice toate datele brute neprelucrate, adică fără nicio normalizare la UE = 100, fără transformări ale unităților și fără eliminarea erorilor, împreună cu indicii compuși;

Impactul asupra dezvoltării politicilor regionale în materie de inovare

28. propune acțiuni în colaborare cu DG JRC, DG RTD și DG EAC, pentru a spori gradul de utilizare a RIS în politicile regionale de inovare în materie de învățare și evaluare comparativă, cu evidențierea, în special, a aspectelor umane și creative ale inovării, alături de dimensiunea sa socială;

29. subliniază faptul că RIS este un instrument esențial pentru a compara modificările în performanța politicilor regionale în materie de inovare, chiar dacă nu indică cauzele acestor modificări;

30. subliniază rolul Centrului Comun de Cercetare în utilizarea taberelor de inovare și a altor metode avansate în utilizarea integrată a RIS și a strategiilor de specializare inteligentă, pentru a extinde parteneriatele europene în vederea obținerii unui impact mai mare la nivel local și regional în punerea în aplicare a activităților legate de Pactul verde și de obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU;

31. se pune un accent deosebit pe impactul politic al RIS, precum și pe influența sa asupra procesului de luare a deciziilor la nivel regional și pe potențialul său de optimizare a ecosistemelor de inovare regionale și a specializării inteligente;

32. recomandă crearea de sinergii clare și inteligibile între RIS și alte instrumente utilizate de UE, cum ar fi radarul de inovare, Platforma regională de monitorizare a inovării, Indicele european al competitivității regionale, Observatorul european pentru cercetare și inovare – mecanismul de sprijin al politicilor din cadrul programului „Orizont 2020”, Inobarometrul (Barometrul inovației), Tabloul de bord privind investițiile industriale în cercetare și dezvoltare în UE, Tabloul de bord privind transformarea digitală, Tabloul de bord european al inovării din sectorul public, *Business Innovation Observatory*, Indicele economiei și societății digitale (DESI), precum și complementaritatea cu Sondajul privind inovarea comunitară (CIS) sau cu indicatorul de inovare (IOI);

33. recomandă să se asigure o sinergie mai puternică între RIS și evaluările impactului efectuate de Centrul Comun de Cercetare;

34. este conștient de faptul că RIS nu vizează punerea în aplicare a strategiilor de specializare inteligentă, ci oferă o evaluare generală a progreselor în timp și un indicator al punctelor forte și al punctelor slabe ale sistemelor de inovare regionale. În pofida aspectelor menționate anterior, consideră că Comisia Europeană, cu sprijinul Comitetului European al Regiunilor, ar trebui să vină în sprijinul RIS cu recomandări privind instrumentele UE care pot contribui la îmbunătățirea indicatorilor. RIS poate oferi sprijin pentru stabilirea priorităților în materie de politici sau pentru direcționarea fondurilor structurale pentru cercetare și inovare alocate acestor regiuni datorită acoperirii sale geografice și sectoriale mai extinse, în cazul în care regiunile decid în mod voluntar să facă acest lucru;

35. recomandă să se stabilească legături între indicatorii RIS, pe de o parte, și politicile și strategiile UE aferente și realizările legate de punerea lor în aplicare, pe de altă parte, astfel încât RIS să devină un instrument care să sprijine îmbunătățirea ecosistemului de inovare, în locul unui instrument dedicat exclusiv monitorizării, în sinergie cu alte inițiative, precum *Horizon Policy Support Facility* (mecanismul de sprijin al politicilor din cadrul programului Orizont). Ar fi recomandabil ca indicatorii utilizați în cadrul diferitelor fonduri structurale, în special în cadrul FEDR, să fie similari și/sau să îi completeze pe cei din RIS. Separarea actuală a indicatorilor face uneori dificilă evaluarea impactului eforturilor publice în materie de inovare;

36. recomandă ca ediția din 2021 a RIS să fie mai bine aliniată la noile priorități ale perioadei de programare de după 2020. În mod concret, se recomandă ca, în cooperare cu Comitetul European al Regiunilor, să se elaboreze un tabel al sinergiilor dintre RIS și prioritățile Spațiului comun de cercetare⁽⁹⁾, prioritățile Comisiei Europene, precum Pactul verde european și digitalizarea, strategia pentru cercetare și științe deschise a Comisiei, viitorul plan strategic pentru programul Orizont Europa, precum și cu dezvoltarea obiectivelor politice ale politicii regionale și conectarea acestora cu strategiile de specializare inteligentă;

37. consideră că este important să se intensifice eforturile pentru a analiza relația dintre finanțarea din fondurile structurale și potențialul de inovare în regiunile europene, pentru a soluționa astfel decalajele din domeniul inovării;

38. face o serie de recomandări mai specifice:

- consideră că trebuie avute în vedere aspectele legate de eficiență și eficacitate. De exemplu, o regiune care investește volume mari de resurse pentru a-și îmbunătăți sistemul de inovare poate să se dovedească a fi ineficientă (în ceea ce privește utilizarea resurselor). Subliniază că ar putea exista situații în care regiunile cu mai puține resurse dedicate inovării să poată atinge niveluri excepționale de eficiență;
- subliniază că RIS evidențiază faptul că zonele dens populate pot fi mai inovatoare, dar nu indică ce măsuri sau instrumente oferă UE pentru ca zonele mai puțin populate să devină mai inovatoare;
- precizează că RIS nu măsoară și alte elemente care pot fi importante pentru regiuni, cum ar fi exodul creierelor și inovarea responsabilă;
- recomandă introducerea unui capitol în ediția din 2021 a RIS privind impactul Brexitului asupra indicatorilor UE în materie de inovare;
- propune abordarea chestiunii construirii rezilienței regionale prin inovare în cadrul RIS 2021, având în vedere pandemia de COVID-19. De asemenea, ar fi util să se evalueze vulnerabilitatea strategiilor regionale de specializare inteligentă în perioade de criză;
- recomandă ca RIS să țină seama de caracterul eterogen al regiunilor europene, de marja de manevră a datelor și să îndemne agențiile regionale (și naționale) de statistică să adopte un ansamblu uniform de criterii (și de indicatori) la nivel european;

39. recomandă ca sistemele de monitorizare și evaluare a strategiilor de specializare inteligentă să fie utilizate pentru a analiza în mod obiectiv utilitatea și impactul acțiunilor politicilor de inovare regională și pentru a orienta procesul decizional pe termen scurt;

40. reamintește că Comisia Europeană aplică deja „principiul inovării” atunci când pregătește inițiative legislative majore și că recomandă statelor membre să instituie sisteme similare care să permită testarea, învățarea și adaptarea, fiind necesar ca politicile publice să utilizeze mai bine toate datele și analizele existente⁽¹⁰⁾;

41. recomandă o mai mare implicare a Comitetului European al Regiunilor în lucrările pregătitoare pentru ediția din 2021 a RIS, precum și diseminarea acestora în rândul autorităților locale și regionale, prin inițiative aflate în curs de desfășurare, cum ar fi *Knowledge Exchange Platform* – KEP (Platforma comună pentru schimbul de cunoștințe) și *Science meets Regions* (Știința întâlnește regiunile), printre altele.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor

Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽⁹⁾ https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC114345/jrc114345_adjusted_research_excellence_2018.pdf

⁽¹⁰⁾ O agendă europeană reinnoită pentru cercetare și inovare – șansa Europei de a-și modela viitorul, COM(2018) 306 final

Avizul Comitetului European al Regiunilor pe tema „O Uniune a egalității: Strategia privind egalitatea de gen 2020-2025”

(2020/C 440/16)

Raportoare:	Concepción ANDREU RODRÍGUEZ (ES-PSE), președinta Comunității autonome La Rioja
Document de referință:	Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor O Uniune a egalității: Strategia privind egalitatea de gen 2020-2025 COM(2020) 152 final

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

1. subliniază că dreptul la egalitatea de tratament și de șanse între genuri, astfel cum este prevăzut la articolul 8 din TFUE și în Pilonul european al drepturilor sociale, trebuie garantat și promovat în toate domeniile;
2. salută Comunicarea „O Uniune a egalității: Strategia privind egalitatea de gen 2020-2025”, precum și viziunea, obiectivele politice și acțiunile pe care le prevede, considerând că aceasta constituie o bază foarte valoroasă pentru realizarea unor progrese concrete în materie de egalitate în Uniunea Europeană;
3. apreciază momentul oportun al publicării acesteia, care coincide cu aniversarea a 25 de ani de la adoptarea Declarației de la Beijing și a Platformei de acțiune, primul plan de acțiune universal pentru realizarea de progrese în materie de egalitate între femei și bărbați, ale cărui recomandări sunt valabile și în prezent, precum și contribuția sa la atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă, egalitatea de gen fiind un element esențial al tuturor dimensiunilor unei dezvoltări durabile și favorabile incluziunii;
4. subliniază importanța guvernancei comune la care participă, ca actori de bază, Uniunea Europeană și statele membre, dar insistă că este important să fie incluse autoritățile locale și regionale și sectorul terțiar și să se asigure totodată vizibilitatea acestora, având în vedere că sunt protagoniști în gestionarea politicilor care îi afectează în mod direct pe cetățeni. În același timp, strategia remarcă importanța valorii eforturilor comune depuse de actorii publici și privați din Uniunea Europeană în acest cadru de guvernare;
5. solicită ca, datorită competențelor lor și eforturilor pe care le depun pentru a-și dezvolta aceste competențe, autoritățile locale și regionale să fie recunoscute drept parteneri strategici în procesul de concepere, punere în aplicare și monitorizare a strategiei. Trebuie asigurate resursele necesare punerii în aplicare a strategiei;
6. subliniază importanța colaborării cu organizațiile societății civile, cu organizațiile de femei și cu tinerele generații, având în vedere rolul lor relevant în gestionarea politicilor în materie de egalitate;
7. prin urmare, pentru a asigura o abordare a politicilor, a programelor și a proiectelor care să includă perspectiva de gen, invită Comisia să creeze un grup de lucru interinstituțional care să garanteze această guvernare pe mai multe niveluri, cu scopul de a desfășura în mod eficace activitățile necesare pentru obținerea unei egalități de gen reale;
8. sprijină organizarea unor reuniuni oficiale ale miniștrilor pentru egalitate în cadrul Consiliului UE și includerea termenului „egalitate” în denumirea Consiliului EPSCO, astfel cum se reflectă în cea de a șaptea propunere a Declarației trioului de președinții privind egalitatea de gen, semnată de Germania, Portugalia și Slovenia;

9. insistă asupra importanței aplicării unei perspective intersecționale, necesară pentru a implica în punerea în aplicare a strategiei persoanele aflate în situații de vulnerabilitate și care se pot confrunta cu discriminări multiple din motive legate de handicap, vârstă, origine etnică, orientare sexuală, religie, credință sau identitate de gen, menționând în special grupurile vulnerabile, precum cel al femeilor migrante sau al persoanelor LGBTI, printre altele. În consecință, solicită Comisiei Europene să dezvolte, în cea mai mare măsură posibilă, această abordare intersecțională și să elaboreze orientări pentru a facilita punerea în aplicare a acestora în cadrul planificării, al gestionării și al evaluării politicilor publice;

10. remarcă necesitatea combinării acțiunilor intersecționale cu acțiuni pozitive în domenii sectoriale, întrucât numai astfel se pot înregistra progrese în ceea ce privește abordarea integrală și eficace a perspectivei de gen în cadrul gestionării politicilor publice. Prin urmare, insistă asupra importanței fundamentale de a dispune de personal calificat și specializat în materie de gen și de a promova o formare specifică și permanentă în ceea ce privește genul în toate domeniile în care se iau decizii sau se gestionează politici publice;

11. recunoaște importanța unor strategii favorabile incluziunii și variate atât în sectorul public, cât și în cel privat, pentru a aborda mai bine provocările complexe și situațiile de viață cu care se confruntă femeile, în toată diversitatea lor. Pe de altă parte, ar trebui asigurate asumarea de către femei a unui rol mai pregnant de lideri și o mai mare participare a acestora la toate procesele decizionale;

12. amintește că strategia a fost elaborată și publicată înainte de izbucnirea crizei din domeniul sănătății publice provocate de pandemia de COVID-19, iar redresarea în urma acesteia va marca viitorul politicilor Uniunii. De aceea se impune menținerea egalității ca prioritate și integrarea perspectivei de gen atât în procesul decizional și în măsurile de răspuns la pandemie, cât și în inițiativele care vor marca redresarea economică și socială. Subliniază reevaluarea motivată de criză în domeniul social și sanitar ca sectoare strategice și relevante din punct de vedere sistemic ale societăților noastre, precum și necesitatea de a evidenția distorsiunile însemnate legate de gen și de vârstă care există în acest sector. Precizează, totodată, că criza provocată de pandemia de COVID-19 a adâncit inegalitățile deja existente între genuri și solicită ca redresarea să se bazeze pe principiile egalității și incluziunii;

Fără violență, fără stereotipuri

13. salută recunoașterea de către Comisia Europeană a faptului că eliminarea violenței pe criterii de gen constituie una dintre cele mai mari provocări cu care se confruntă societățile noastre și îndeamnă toate statele membre ale UE să ratifice Convenția de la Istanbul, ca un angajament fundamental pentru combaterea, prevenirea și urmărirea în justiție a violenței împotriva femeilor;

14. îndeamnă, alături de Comisie, statele membre să ratifice Convenția nr. 190 privind eliminarea violenței și a hărțuirii în lumea muncii a Organizației Internaționale a Muncii;

15. îndeamnă Comisia Europeană să includă toate formele de violență împotriva femeilor și a fetelor pe lista euroinfracțiunilor prevăzută la articolul 83 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și să abordeze mai detaliat problema violenței pe criterii de gen în Strategia privind drepturile victimelor, pe care o va prezenta în 2020, luând în considerare femeile în situații vulnerabile. Prin urmare, se propune în acest scop aprobarea protocoalelor de cooperare polițienească și judiciară în cadrul Uniunii;

16. invită Comisia să adopte măsuri legislative menite să prevină și să combată violența împotriva femeilor, a tinerelor și a fetelor, care să fie coerente cu legislația UE și internațională, pe care să le completeze și care să abordeze toate formele de violență, inclusiv violența online – care tinde să devină normală în rândul celor mai tineri – și violența legată de chestiuni de onoare;

17. este de acord cu Comisia Europeană în privința necesității emiterii unei recomandări privind prevenirea practicilor nocive, printre care, de exemplu, mutilarea genitală a femeilor sau căsătoriile forțate, în care să se evidențieze necesitatea unor măsuri preventive și educative eficace pentru toate categoriile de vârstă și sectoarele societății și care să prevadă consolidarea serviciilor publice și a dezvoltării capacităților profesioniștilor, precum și a accesului la justiție, având în centru victimele;

18. solicită implicarea într-un mod structurat a autorităților regionale și locale în cadrul rețelei Uniunii Europene privind prevenirea violenței pe criterii de gen și a violenței domestice, care va fi instituită în contextul strategiei pentru schimbul de bune practici, și finanțarea măsurilor de formare și dezvoltare a capacităților și a serviciilor de sprijin. În acest context, prevenirea violenței îndreptate mai ales împotriva bărbaților, băieților și masculinității, va fi esențială;

19. precizează că situațiile de izolare determinate de criza provocată de pandemia de COVID-19 au sporit cazurile cunoscute de violență de gen. Insistă, în acest sens, asupra necesității urgente de a consolida măsurile relevante de asistență și răspuns eficace la cazurile de violență pe criterii de gen, asigurând resurse autorităților locale și regionale, care se află în prima linie a luptei împotriva pandemiei;

20. salută recunoașterea stereotipurilor de gen drept una dintre cauzele profunde ale inegalității de gen. Subliniază, totodată, că trebuie incluse mai multe informații referitoare la măsurile și cele mai bune practici menite să elimine aceste stereotipuri în domenii precum cel al educației – formale și informale –, al muncii sau al comunicării și publicității. De asemenea, insistă că este nevoie să se aprofundeze, în cea mai mare măsură posibilă, incidența diferențiată pe care o au diferitele motive de discriminare în cadrul acestor stereotipuri de gen. În special, subliniază rolul sistemului educațional și, prin urmare, al formării în domeniul genului a personalului didactic, ca principal vector al schimbării, pentru a transforma valorile care susțin patriarhatul în valori care să garanteze o societate cu o egalitate efectivă între femei și bărbați;

21. subliniază rolul fundamental pe care îl joacă toate persoanele, indiferent de vârstă, și în special tineretul, ca agenți ai schimbării responsabile și active în ceea ce privește egalitatea de gen în domeniile profesional, familial și personal. În acest sens, autoritățile locale și regionale dobândesc un rol fundamental în ceea ce privește sensibilizarea, formarea și educația;

22. solicită implicarea autorităților locale și regionale în conceperea și punerea în aplicare a campaniei de sensibilizare și comunicare la scară europeană, necesară în vederea combaterii stereotipurilor de gen, și subliniază necesitatea de a acorda o atenție deosebită tineretului, acesta fiind unul dintre sectoarele esențiale ale schimbării;

23. atrage atenția că, în domeniul sănătății sexuale și reproductive și al drepturilor aferente, nu este nevoie doar de realizarea unor studii care să includă perspectiva de gen, ci sunt importante, de asemenea, schimbul de bune practici, accesul universal la servicii de planificare familială, servicii în domeniul sănătății sexuale și reproductive sau elaborarea unor măsuri de informare și educație în domeniu, fără judecăți de valoare și cu o abordare pozitivă și favorabilă incluziunii;

Prosperitate într-o economie care integrează egalitatea de gen

24. subliniază necesitatea combaterii segregării verticale și orizontale existente între femei și bărbați, având în vedere faptul că locurile de muncă mai precare și mai prost plătite sunt într-o mare măsură feminizate, influențând în special existența clară a diferenței de remunerare și a disparității de gen în ceea ce privește pensiile. În plus, trebuie luate măsuri pentru a asigura evoluția favorabilă a vieții profesionale a minorităților de gen;

25. așteaptă cu interes următoarea propunere a Comisiei privind transparența salarială, care ar trebui să contribuie la detectarea și eliminarea ulterioară a diferenței de remunerare între femei și bărbați și, în ultimă instanță, a disparității de gen în ceea ce privește pensiile. Deși stabilirea salariilor reprezintă o competență națională, principiul egalității de remunerare pentru o muncă de valoare egală trebuie aplicat pe deplin, prin măsuri care să abordeze clauzele privind secretul salarial, auditurile salariale anuale, precum și dreptul lucrătorilor și al lucrătoarelor de a le solicita angajatorilor lor informații salariale legate de gen;

26. susține solicitarea adresată de Comisie statelor membre de a transpune cât mai curând Directiva privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată, astfel încât bărbații și femeile să poată prospera în egală măsură, atât la nivel personal, cât și la nivel profesional, și și pentru a se garanta o coresponsabilizare echitativă și paritară;

27. recunoaște necesitatea, exprimată în strategie, de a promova o repartizare echitabilă a îngrijirilor – atât remunerate, cât și neremunerate – cu scopul de a garanta independența economică a femeilor. Solicită ca Uniunea Europeană să revizuiască și să dezvolte obiectivele de la Barcelona, conferindu-le un caracter obligatoriu, și să introducă obiective în materie de asistență care să le depășească pe cele stabilite la Barcelona (Barcelona+), pentru a ține seama de nevoile de îngrijire în societățile care îmbătrânesc și pentru a recunoaște faptul că în sectorul îngrijirii predomină munca femeilor, ea nefiind însă remunerată corespunzător valorii pe care o generează pentru societate;

28. invită Comisia Europeană să analizeze posibilitatea instituirii unui acord privind îngrijirea în Europa, similar cu Garanția pentru tineret, pentru a răspunde nevoilor în materie de asistență, în cadrul unei abordări bazate pe drepturi, care să plaseze îngrijirea în centrul activității economice, sporind investițiile în domeniul sănătății și al îngrijirii, în conformitate cu Strategia privind economia bunăstării. Invită Comisia și îndeamnă statele membre să includă în Convenția OIM nr. 189 solicitările lucrătorilor casnici în ceea ce privește condițiile de muncă;

29. consideră relevant ca strategia să conțină o referire specială la dimensiunea teritorială, în special la zonele rurale și depopulate, având în vedere caracterul specific al teritoriilor acestora. Subliniază rolul esențial al femeilor în mediul rural, ca element determinant pentru structurarea teritorială, economică și socială a acestuia. Consideră indispensabilă consolidarea participării și a pozițiilor de conducere deținute de femei în cadrul grupurilor de acțiune locală și al rețelelor de dezvoltare rurală. Precizează, în plus, că în mediul rural trebuie, cu precădere, dezvoltate ofertele de servicii de îngrijire a copiilor și a membrilor dependenți ai familiei;

30. salută faptul că strategia evidențiază necesitatea eliminării disparităților de gen în contextul tranziției digitale și al inovării, promovând o participare sporită a femeilor la învățământul și la ocuparea forței de muncă din domeniul STIAM (știință, tehnologie, inginerie, artă și matematică) și TIC, și îndeamnă, de asemenea, la abordarea noilor forme de sexism pe internet și la locul de muncă, precum cele prezente în unele sisteme de inteligență artificială selective în funcție de sex. În acest scop, subliniază importanța unei programări informatice care să țină seama de dimensiunea de gen și solicită participarea egală a tuturor genurilor la elaborarea, punerea în aplicare, evaluarea și dezbaterile privind etica și normele din domeniul tehnologiilor legate de IA. Recunoaște importanța creșterii numărului de femei prezente în mediul digital și al inovării, având în vedere faptul că acestea sunt sectoare fundamentale pentru producerea schimbării în societățile noastre. În acest sens, insistă că este necesar să se garanteze egalitatea în ceea ce privește formarea și învățarea permanentă referitoare la utilizarea adecvată și în condiții de siguranță a noilor tehnologii și a rețelelor sociale;

31. solicită ca, în contextul aplicării Directivei privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată, să se analizeze dintr-o perspectivă de gen dificultățile cu care se confruntă numeroase familii din întreaga UE în ceea ce privește concilierea telemuncii cu sarcinile de îngrijire în timpul crizei provocate de pandemia de COVID-19. Este esențială menținerea vigilenței cu privire la posibilele reglementări ale telemuncii sau ale muncii la distanță, pentru ca aceasta să nu devină un mecanism care să plaseze din nou femeile în mediul familial și privat. Remarcă nevoia specială de a acorda atenție situațiilor familiale în care sunt întâmpinate cele mai mari dificultăți de conciliere, precum familiile monoparentale, formate în principal din femei;

32. atrage atenția asupra faptului că, în întreaga Uniune Europeană, femeile sunt cele care au desfășurat activități în prima linie în timpul pandemiei de COVID-19 (personal sanitar, în domeniul asistenței și al îngrijirii copiilor și bătrânilor, activități casnice și comerț etc.), acest lucru făcându-le mai vulnerabile la contaminare. În plus, unele dintre aceste profesii se numără printre cele mai puțin apreciate și cele mai slab plătite din UE. Prin urmare, se solicită ca, în cadrul măsurilor de combatere a șomajului și a precarității, să se țină seama de dezechilibrul dintre reprezentarea femeilor și a bărbaților în posturile care s-au dovedit esențiale în timpul situației de urgență generate de pandemie, în special în ceea ce privește îngrijirea. Nu trebuie uitat nici faptul că multe dintre profesiile legate de îngrijire și de activitățile domestice sunt realizate de femei migrante, afectate de o dublă prejudecată; este necesar să se doteze planurile de redresare cu o dimensiune de gen și să se sprijine femeile întreprinzătoare și proiectele lor de afaceri, precum și femeile în posturile de conducere, subliniind efortul suplimentar provocat de munca la distanță;

33. solicită Comisiei Europene să efectueze o analiză a consecințelor pe termen scurt și lung ale pandemiei de COVID-19 asupra egalității de gen, și să ia măsuri în consecință. Dat fiind că femeile și bărbații au trăit experiențe diferite legate de pandemie, sunt foarte importante datele defalcate în funcție de gen pentru a înțelege pe deplin modul în care virusul afectează femeile și bărbații. Acest lucru ar trebui să țină seama nu numai de impactul asupra persoanelor direct afectate de boală sau a celor active în prima linie a crizei în domeniul sănătății, ci și de impactul asupra economiei, educației, distribuirii sarcinilor de îngrijire și a dimensiunii violenței domestice;

Egalitate în procesul de decizie

34. subliniază că femeile dețin funcții de conducere în numai 15 % dintre primării, 21 % dintre autoritățile regionale, 35 % dintre parlamentele regionale și sunt reprezentate în proporție de 23 % ⁽¹⁾ în rândul membrilor Comitetului Regiunilor. Regretă că aceste date nu sunt menționate în cadrul strategiei, fiindcă ele permit evidențierea discrepanțelor în acest context regional și local;

35. invită Comisia Europeană să solicite statelor membre să pregătească și să sprijine inițiative pentru emanciparea femeilor în vederea organizării alegerilor locale și regionale, pentru a elimina discriminarea și obstacolele cu care se confruntă femeile în aceste procese, inclusiv stereotipurile și normele sociale care implică subestimarea femeilor în roluri de conducere în raport cu bărbații. Este, de asemenea, esențial ca femeile să fie sprijinite să candideze la alegerile locale și regionale;

36. amintește necesitatea de a aborda într-o manieră specifică problema violenței exercitate împotriva femeilor alese în funcții politice și a celor care sunt persoane publice, inclusiv a intimidărilor prin intermediul rețelelor sociale, un factor care afectează și influențează capacitatea femeilor de a participa în condiții de egalitate la politică și la viața publică;

37. solicită ca instituțiile europene, inclusiv Comitetul Regiunilor, să adopte coduri de conduită care să favorizeze participarea în condiții de egalitate a femeilor și a bărbaților la componența și la posturile de conducere din cadrul acestora, obiectivul final fiind obținerea parității de gen în rândul membrilor CoR;

38. recunoaște necesitatea de a include adoptarea și punerea în aplicare a Codului de conduită în prioritățile sale în următorii ani și insistă asupra necesității de a efectua revizuirile anuale ale aplicării principiului parității de gen prin intermediul rapoartelor anuale care analizează măsurile luate (asigurând o pondere egală în diverse acte și rapoarte). Rezultatele ar trebui să fie prezentate în cadrul sesiunii plenare a cărei dată este cea mai apropiată de Ziua Internațională a Femeii;

39. solicită participarea autorităților locale și regionale la programul de învățare reciprocă privind egalitatea de gen pentru promovarea schimbului de bune practici și invită la promovarea formării specifice în materie de gen la toate nivelurile și la instituirea profilului profesional de agent în domeniul egalității;

40. subliniază că Platforma UE a cartelor diversității pune un accent puternic pe sectorul privat și, prin urmare, ar putea fi deschisă participării autorităților locale și regionale, pentru ca acestea să dispună de exemple și bune practici reprezentative existente la diferite niveluri și în diferite regiuni ale Uniunii. Propune includerea, între cartele diversității, a Cartei europene a egalității dintre femei și bărbați în viața locală;

Perspectiva de gen în politici și în buget

41. recunoaște că marile provocări cu care se confruntă Uniunea Europeană în prezent au o dimensiune de gen. Consideră, totuși, că perspectiva de gen nu este reflectată în mod clar și suficient nici în politicile Uniunii Europene, nici în bugetul acesteia;

42. solicită crearea unei legături mai clare a strategiei cu principalele priorități politice și strategii ale Uniunii, în special în cadrul tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic, al transformării digitale și al provocării demografice. Amintește că aceste priorități strategice ale UE includ importante prejudecăți de gen, a căror eliminare este esențială pentru a asigura succesul societăților noastre pe calea către decarbonizare, digitalizare sau înglobarea dimensiunii teritoriale;

43. sprijină aplicarea metodologiilor de elaborare a bugetelor ținând cont de perspectiva de gen pentru următorul cadru financiar multianual 2021-2027. Pentru a realiza țintele și obiectivele strategiei, ar trebui revizuite dispozițiile privind finanțarea la nivelul Uniunii și ar trebui inclus, în toate programele financiare, un obiectiv concret privind egalitatea de gen, precum și un mecanism de condiționalitate care să garanteze egalitatea, prin stabilirea de obiective și strategii de gen în vederea asigurării accesului la finanțare. În acest sens, subliniază că semestrul european și Raportul privind statul de drept au potențialul de a monitoriza provocările în materie de egalitate de gen, prin intermediul recomandărilor specifice pentru fiecare țară și al integrării unor măsuri specifice în programele naționale de reformă și în programele naționale pentru reconstrucție și reziliență;

⁽¹⁾ La 5 iunie 2020.

44. susține necesitatea consolidării cadrului de monitorizare a punerii în aplicare a strategiei, cu indicatori eficienți în ceea ce privește măsurarea și evaluarea impactului asupra genului, pe lângă stabilirea unor calendare și măsuri de asumare a responsabilității; Amintește importanța elaborării unor rapoarte anuale care să includă progresele statelor membre în materie de egalitate, precum și bunele practici ale autorităților locale și regionale. Subliniază necesitatea introducerii unor indicatori separați pentru fiecare sex și a unor indicatori de gen în cadrul tuturor politicilor publice comunitare și a includerii dimensiunii internaționale pentru tratarea aspectelor precum vârsta, identitatea sexuală, tipul de handicap, statutul de migrant și dimensiunea urbană-rurală;

45. solicită implicarea Comitetului European al Regiunilor în Grupul operativ pentru egalitate, recent creat de Comisia Europeană, pentru a asigura integrarea efectivă a perspectivei de gen în toate politicile și programele;

46. solicită să se acorde Comitetului Regiunilor un rol oficial de sprijin în consolidarea capacității Institutului European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (EIGE), pentru a îmbunătăți și a standardiza compilarea și analizarea datelor defalcate în funcție de sex și a datelor privind indicatorii de gen, în special în ceea ce privește elemente precum reprezentarea femeilor și bărbaților în procesul decizional la nivel local și regional;

47. solicită statelor membre și autorităților regionale și locale ale acestora să consolideze perspectiva de gen în sistemele statistice naționale și regionale, astfel încât să poată dispune de date fiabile și periodice, în acord nu doar cu EIGE, dar și cu Eurostat;

48. amintește faptul că criza provocată de pandemia de COVID-19 are o dimensiune de gen evidentă. Prin urmare, este esențială includerea unei perspective de gen în cadrul fondului de redresare, prin intermediul unor evaluări ale impactului și al aplicării unor principii bugetare în funcție de gen pentru toate fondurile;

Abordarea egalității de gen și acțiunile de emancipare a femeilor la nivel mondial

49. amintește că, pentru eradicarea sărăciei, trebuie eliminată inegalitatea de gen. Cele două tipuri de inegalități, economică și de gen, sunt corelate și nu putem lăsa pe nimeni în urmă. Egalitatea de gen nu este prevăzută în cadrul obiectivelor de dezvoltare durabilă doar ca simplu obiectiv, ci ca element transversal în întreaga Agendă pentru dezvoltare;

50. subliniază că acțiunea externă a UE trebuie să-și respecte angajamentele legale privind promovarea egalității de gen și a emancipării femeilor în cadrul asociațiilor sale internaționale și al politicilor sale comerciale, de vecinătate și de extindere, în special în contextul negocierilor de aderare, al procesului de asociere și al politicilor în domeniul migrației și al azilului. Aceste dispoziții se regăsesc în articolul 208 din TFUE, care consacră principiul coerenței politicilor pentru dezvoltare și care prevede luarea în considerare a ODD, precum și în Planul de acțiune al UE privind egalitatea de gen și emanciparea femeilor în contextul dezvoltării;

51. solicită Comisiei Europene să evalueze modul în care poate fi utilizată politica comercială a UE dincolo de frontierele sale pentru a promova drepturile femeilor și participarea femeilor în economie;

52. invită instituțiile UE să intensifice cooperarea cu țările terțe pentru a le încuraja să adopte legi naționale care să interzică mutilarea genitală a femeilor^(?);

53. evidențiază potențialul cooperării descentralizate în vederea dezvoltării democratice și echitabile în întreaga lume, precum și necesitatea eliminării disparităților legate de egalitatea de gen în ceea ce privește finanțarea, în contextul asistenței oficiale pentru dezvoltare;

(?) Rezoluția Parlamentului European din 12 februarie 2020 referitoare la o strategie a UE pentru a eradică mutilarea genitală a femeilor în întreaga lume (2019/2988(RSP)).

54. atrage atenția asupra faptului că pandemia de COVID-19 a accentuat toate inegalitățile existente, având efecte directe asupra fetelor, tinerelor și femeilor din țările în curs de dezvoltare, care sunt afectate în mod imediat și direct de pierderea locurilor de muncă, de reducerea nivelului lor de implicare în spațiile publice și politice și de asumarea responsabilităților de îngrijire în familie și care sunt blocate în contexte caracterizate de violența pe criterii de gen. Strategia se dovedește a fi un instrument necesar pentru inversarea acestor procese.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

Avizul Comitetului European al Regiunilor — Pactul climatic european

(2020/C 440/17)

Raportor:	domnul Rafał Kazimierz TRZASKOWSKI (PL-PPE), primarul orașului Varșovia, Polonia
Documente de referință:	Scrisoarea vicepreședintelui Comisei Europene, domnul Maroš ŠEFČOVIČ, din 11 martie 2020

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

Atingerea obiectivelor Pactului verde european în era post-COVID-19

1. salută propunerea Comisei de a institui Pactul climatic european, care are ca obiectiv implicarea cetățenilor și a comunităților lor în conceperea de măsuri în domeniul climei și al mediului prin acțiuni concrete pe teren, încurajarea dialogului deschis cu toți actorii, crearea de sinergii, consolidarea capacităților și declanșarea de acțiuni climatice; consideră că Pactul ar trebui să constituie un instrument inovator de guvernare, care să permită comunicarea bidirecțională, cooperarea și schimbul de informații între toate nivelurile, sectoarele și teritoriile, pentru a îmbunătăți eficacitatea și legitimitatea politicii UE privind clima;
2. amintește că un „pact” presupune, în mod normal, un demers al unor parteneri egali, cu un beneficiu comun sau reciproc și realizarea unor obiective comune; prin urmare, reiterează faptul că autoritățile locale și regionale sunt gata să lucreze în parteneriat cu instituțiile UE, statele membre și toate părțile interesate relevante din cadrul Pactului climatic european, pentru a realiza împreună obiectivele neutralității climatice și punerea în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU; Cu toate acestea, abordarea comună a pactului nu ar trebui să ducă la neglijarea diversității provocărilor generate de schimbările climatice în diferite zone ale Uniunii; prin urmare, obiectivele comune ar trebui să reflecte nevoile geografice specifice, pe baza unei evaluări sistematice a acestor nevoi și caracteristici;
3. subliniază că pandemia de COVID-19 și criza economică pe care o cauzează ne vor obliga, probabil, să completăm proiectul inițial al Pactului climatic. Insistă, totuși, asupra necesității ca Comisia Europeană și statele membre să se asigure că actuala criză nu încetinește tranziția necesară a Uniunii Europene la neutralitate climatică, ci este utilizată mai curând ca o oportunitate de a o accelera; acest demers include stabilirea obiectivului de reducere cu cel puțin 55 % a emisiilor de CO₂ până în 2030;
4. își reiterează angajamentul de a trata cele 17 obiective de dezvoltare durabilă ale Națiunilor Unite (ODD) ca parte integrantă a Pactului verde și, ca atare, împărtășește poziția ONU de a considera dimensiunea socială ca parte integrantă a durabilității, alături de măsurile privind protecția climei și conservarea naturii. Perspectiva incluziunii sociale trebuie asigurată pentru întreaga populație europeană. Pe lângă securitatea socială, este vorba mai ales de egalitatea de gen, de accesul la o educație de calitate și de asigurarea unei vieți sănătoase pentru toți și pentru toate grupele de vârstă; în același timp, trebuie subliniat că un angajament față de cele 17 ODD include și cooperarea cu partenerii noștri din afara UE pe baza acelorași valori.
5. subliniază că Pactul climatic ar trebui să fie în primul rând un cadru favorabil de cooperare între autoritățile locale și regionale și instituțiile europene. El ar trebui să servească ca instrument inovator de guvernare pentru lansarea de idei, direcționarea informațiilor de pe teren către factorii decizionali de la nivelul UE, îmbunătățirea implementării politicilor UE și coordonarea acțiunilor de combatere a schimbărilor climatice și, simultan, ca modalitate de abordare a crizei economice cauzate de pandemia de COVID-19. Măsurile de stimulare a economiei ar trebui să consolideze reziliența societăților și decarbonizarea economiei, cu scopul de a se ajunge la neutralitatea climatică cel târziu până în 2050. Toate politicile care urmează să fie elaborate ar trebui analizate din perspectiva impactului lor asupra climei și a mediului;

6. subliniază că Pactul climatic ar trebui să stimuleze angajamentele deja asumate la nivel local de către actorii locali (IMM-uri, școli, autorități locale, universități etc.) și să genereze noi angajamente, pentru a face din Europa primul continent neutru din punct de vedere climatic până în 2050;

7. subliniază, prin urmare, că Pactul climatic ar trebui să acționeze, de asemenea, ca o inițiativă-umbrelă, cu propria strategie de marcă pentru pactele climatice locale actuale și viitoare ⁽¹⁾ sau pentru parteneriatele create la nivel local, vizând obiective clare în materie de climă împreună cu societatea civilă, întreprinderile și alte părți interesante relevante. El ar trebui să contribuie la asigurarea sprijinului cetățenilor pentru politicile în domeniul climei, să faciliteze schimbările de bune practici, preluarea și extinderea celor mai reușite inițiative europene și să stimuleze crearea unor pacte climatice locale în întreaga UE;

8. salută angajamentul expres al Comisiei de a acorda o atenție deosebită regiunilor ultraperiferice în cadrul Pactului verde european, ținând seama de vulnerabilitatea lor la schimbări climatice și dezastre naturale și de atuurile lor excepționale, cum ar fi biodiversitatea și sursele regenerabile de energie, și așteaptă cu interes adoptarea unor măsuri specifice în acest sens;

9. reiterează angajamentul său de a sprijini Comisia și autoritățile locale și regionale în punerea în aplicare a Pactului verde și, în special, în transformarea Pactului climatic într-un instrument puternic care să ajute autoritățile locale și regionale în acest proiect ambițios și să le atribuie un rol proactiv; evidențiază că abordarea transversală inovatoare a Pactului verde și redresarea economică necesită o abordare complet nouă pentru consolidarea capacităților în cadrul autorităților locale și regionale, cu includerea tuturor sectoarelor și încurajarea unui management mai integrat. Pactul climatic ar trebui să reprezinte oportunitatea de a crea o cultură a Pactului verde la nivelul tuturor autorităților locale și regionale și de a-i sensibiliza pe cetățeni cu privire la toate domeniile de politică vizate, asigurând totodată implicarea lor;

10. evidențiază modul în care urgența sanitară actuală legată de pandemia de COVID-19 demonstrează la nivelul întregii Europe, încă o dată, rolul autorităților locale și regionale ca factori de decizie esențiali și furnizori de servicii publice în asigurarea primei linii de răspuns la nevoile și provocările locale, nu în ultimul rând în perioade de urgență globală. Subliniază necesitatea reluării rolului comunităților locale și al cetățenilor lor – întrerupt de globalizarea în creștere și de o industrializare prea adesea construită pe utilizarea nesustenabilă a unor resurse limitate – astfel încât să devină parteneri-cheie în conceperea de acțiuni în domeniul climei și în protejarea și restaurarea mediului lor;

11. propune să fie utilizate la nivel local și regional exemple de bune practici în combaterea schimbărilor climatice, cum ar fi Coaliția Under2, un grup de entități de la nivel subnațional din toată lumea ce reprezintă peste 220 de guverne provinciale și autorități regionale și locale, pentru a fructifica cunoștințele deja dobândite în elaborarea unor strategii climatice pe termen lung și pentru ca schimburile de experiență privind metodele eficiente, soluțiile inovatoare și învățămintele prețioase trase din astfel de inițiative să poată fi integrate în Pactul climatic european;

12. salută comunicările Comisiei „Un buget al UE care capacitează puterea de acțiune a planului de redresare pentru Europa” și „Acum este momentul Europei: să reparăm prejudiciile aduse de criză și să pregătim viitorul pentru noua generație” și își reiterează sprijinul pentru politica europeană privind neutralitatea climatică, considerată o politică indispensabilă și deschizătoare de drumuri, al cărei obiectiv este de a asigura un viitor durabil pentru Europa. În contextul actual al pandemiei, politica privind neutralitatea climatică și reziliența teritorială trebuie să devină axul central al unei strategii de redresare neutre din punct de vedere climatic, care să garanteze că toate fondurile investite în redresarea economiilor Europei contribuie semnificativ și la accelerarea tranziției către neutralitate climatică, la protecția biodiversității și la sporirea rezilienței teritoriale în cadrele prevăzute în acest sens;

(1) A se vedea, de exemplu, pactele climatice locale din orașe precum Stockholm, Rotterdam, Amsterdam și Nantes.

13. reiterează că politicile bine concepute care au ca scop abordarea schimbărilor climatice pot deschide noi oportunități economice: conform Comisiei, atingerea neutralității climatice ar putea duce la o creștere de 2 % a PIB-ului UE până în 2050, la economii de aproximativ 200 miliarde EUR/an sub formă de costuri medicale evitate și la crearea a un milion de locuri de muncă în economia verde; aceste oportunități par să fie și mai relevante în lumina legăturilor din ce în ce mai clare dintre actuala pandemie și riscul izbucnirii altora în viitor, pe de o parte, și degradarea mediului, pierderea biodiversității și efectele schimbărilor climatice, pe de altă parte. Prin urmare, salută faptul că una dintre prioritățile principale ale Pactului climatic va fi plantarea de copaci, regenerarea naturii și ecologizarea zonelor urbane și solicită să se includă, de asemenea, infrastructura verde, precum și acțiunile menite să economisească apa și să asigure circularitatea în economia apei;

14. subliniază că, în circumstanțele extraordinare în care ne aflăm ca urmare a pandemiei, este necesar ca niciun cetățean să nu fie neglijat. În prezent, mai mult ca oricând, atât acțiunile climatice, cât și instrumentele de redresare trebuie să vizeze atât orașele, cât și zonele rurale, precum și toate sectoarele economice, cu un accent deosebit pe sectoarele productive tradiționale, care au fost cele mai afectate ca urmare a măsurilor de combatere a pandemiei de COVID-19. Salută, în acest context, inițiativa privind „valul de renovări ale clădirilor”, care vizează îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice și private, asigurând, în același timp, locuri de muncă și stimulând sectorul construcțiilor;

15. subliniază că autoritățile locale și regionale ar trebui să aibă acces direct la fondurile europene (de la bugetul european, precum și de la alte instituții financiare, cum ar fi BEI) atât pentru redresarea în urma crizei economice cauzate de pandemia de COVID-19, cât și pentru combaterea crizei climatice. Mai precis, ar trebui create instrumente suplimentare care să asigure un acces direct la fondurile UE, cum sunt Facilitatea pentru orașe a UE în cadrul programului Orizont 2020, programul Acțiuni urbane inovatoare în cadrul FEDR (articolul 8 sau viitoarea Inițiativă urbană europeană post-2020, pe baza Regulamentului FEDR/FC (articolul 10, în special pentru proiectele legate de Pactul verde;

16. consideră, în acest context, că Pactul climatic ar trebui să promoveze, în contextul noului cadru financiar multianual, accesul direct al autorităților locale și regionale la fondurile UE pentru acțiunile lor durabile, în conformitate cu principiul subsidiarității. În mod specific, solicită acces direct la resursele alocate în cadrul Mecanismului pentru interconectarea Europei (MIE). În acest sens, solicită, de asemenea, o alocare de 10 % din noul FEDR în favoarea dezvoltării urbane durabile. Propune dezvoltarea politicii privind neutralitatea climatică, care să dispună de un buget propriu în viitorul cadru financiar multianual, după modelul politicii agricole sau al celei regionale, asigurându-se accesul direct la fonduri pentru orașele și regiunile care aleg redresarea pe cale ecologică;

17. este de acord cu concluziile comisiei de misiune a inițiativei „Orașe inteligente și neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei”, din cadrul programului Orizont Europa, privind sprijinirea și promovarea în continuare a 100 de orașe europene pentru ca acestea să adopte măsuri de transformare sistemică în direcția neutralității climatice până în 2030, utilizând fonduri din programul Orizont Europa, fondurile structurale și de investiții europene, Fondul pentru o tranziție justă, proiectele importante de interes european comun, Invest UE și alte instrumente ale UE;

18. CoR și BEI ar trebui să fie parteneri apropiați ai membrilor Pactului climatic și să sprijine Comisia în eforturile de a face ca pactul să fie adecvat în raport cu scopul urmărit și să devină accesibil pentru toate autoritățile locale și regionale, indiferent de dimensiunea, poziția geografică sau contextul socioeconomic al acestora;

19. invită Comisia să reconsidere domeniile de interes în vederea alinierii Pactului climatic și a strategiei de redresare neutre din punct de vedere climatic: Pactul climatic ar trebui să se concentreze pe o gamă mai largă de acțiuni, în funcție de proiectele care sunt gata de implementare și de nevoile specifice ale diferitelor comunități locale;

20. subliniază că semnatarii Convenției primarilor au prevăzut în Planurile lor de acțiune privind energia durabilă și clima un set impresionant de acțiuni care ar putea fi finanțate și puse în aplicare imediat și că multe alte autorități locale și regionale dispun, în contextul unor forme de cooperare legate de problematica climei și mediului, ori cu titlu individual, de planuri similare care ar putea fi avute în vedere în același scop; CoR este pregătit să sprijine în continuare dezvoltarea acestei inițiative, în colaborare cu Comisia Europeană și cu Biroul Convenției primarilor, scopul urmărit fiind consolidarea susținerii politice și o integrare mai puternică a Convenției în cadrele naționale de politici privind energia și clima;

21. subliniază că autoritățile locale și regionale sprijină o tranziție ambițioasă către o energie accesibilă ca preț, curată și sigură și propune promovarea unui dialog permanent pe mai multe niveluri dedicat Pactului verde cu autoritățile locale și regionale și alte părți interesate, în contextul și cu instrumentele Pactului climatic;

22. consideră că accesibilitatea energiei curate stă sub semnul a două provocări centrale: trebuie să fie competitivă din punctul de vedere al prețului și ușor accesibilă; deși evoluția tehnică micșorează diferența de preț față de alte surse de energie, autoritățile locale și regionale sunt elemente-cheie în facilitarea accesului adecvat la infrastructura corespunzătoare. Din acest motiv, autoritățile locale și regionale angajate în acțiuni de adaptare la schimbările climatice și de atenuare a acestora au nevoie de un acces rapid la sprijin financiar; Pactul climatic ar trebui să contribuie la înțelegerea principalelor necesități ale autorităților locale și regionale în diferite circumstanțe și să dezvolte instrumentele adecvate, pe baza experienței lor, pentru a obține sprijin de la nivelul UE. În acest context, CoR este pregătit să coopereze în cadrul unor acțiuni și inițiative concrete cu Comisia Europeană și cu autoritățile locale și regionale pentru a îmbunătăți accesul la energie curată în întreaga UE;

23. propune ca Pactul climatic să aibă în centrul atenției inițiativa „Valul de renovări ale clădirilor”, care are potențialul de a fi unul dintre elementele-cheie ale unei redresări durabile, așa cum se afirmă în Comunicarea Comisiei Europene intitulată „Acum este momentul Europei: să reparăm prejudiciile aduse de criză și să pregătim viitorul pentru noua generație”; în acest domeniu, este deosebit de important să se lanseze inițiative comune ale sectorului public și celui privat, iar autoritățile locale și regionale se află într-o poziție-cheie pentru a informa cetățenii, prin demonstrații practice, cu privire la avantajele și instrumentele de sprijin existente în materie de renovare a locuințelor, punând în legătură și sprijinind întreprinderile locale care dispun de expertiza necesară la diferite niveluri și creând instrumente de acces la asistență financiară națională sau din partea UE; în plus, autoritățile locale și regionale ar trebui să ofere un exemplu în ceea ce privește renovarea clădirilor publice și să promoveze, în special, reabilitarea energetică a locuințelor sociale și a altor locuințe publice;

24. atrage atenția asupra faptului că, întrucât nivelurile local și regional sunt situate în același timp în punctul de plecare al unei economii circulare și durabile (regiuni cu bioeconomie) și în punctul ei final (gestionarea deșeurilor, reciclare), ele ar trebui să participe la elaborarea politicilor conexe și la punerea lor în aplicare; subliniază că, din acest motiv și având în vedere importanța deosebită a acestor aspecte pentru cetățeni și întreprinderi, Pactul climatic poate fi utilizat pentru a aduce în atenție domeniile concrete care necesită sprijin;

25. solicită, de asemenea, un mecanism de dialog permanent între Comisia Europeană și Comitetul European al Regiunilor în legătură cu inițiativa „Valul de renovări ale clădirilor”;

26. propune ca, în scopul atingerii obiectivului de neutralitate climatică și, de asemenea, ca un mod de a combate criza economică, instituțiile europene să sprijine autoritățile locale și regionale în tranziția transportului public la utilizarea vehiculelor electrice și a altor combustibili durabili, până în 2030;

27. având în vedere domeniul de aplicare al competențelor autorităților locale și regionale, propune ca, cu excepția mobilității durabile, principalele domenii de politică care urmează să fie abordate în contextul acțiunilor din cadrul Pactului climatic european să fie eficiența energetică a clădirilor, sursele regenerabile de energie, economia circulară (inclusiv apa și deșeurile), promovarea unui consum responsabil și durabil, regenerarea naturii și a biodiversității și dezvoltarea infrastructurilor verzi și albastre, în special în zonele urbane, precum și promovarea turismului durabil, personalizat și favorabil incluziunii. Alături de potențialul lor de reducere a emisiilor de GES, acestea vor genera oportunități pentru crearea de locuri de muncă noi, de înaltă calitate, pentru evoluția cercetării, dezvoltării și inovării și îmbunătățirea sănătății și a bunăstării cetățenilor, inclusiv implicațiile pe care le presupune acest lucru, prin reduceri ale costurilor medicale în UE; Ar fi de dorit, de asemenea, ca domeniile menționate anterior să includă și problemele legate de îmbunătățirea reținerii apei, de reducerea consumului acestora și de crearea unor zone de protecție a biodiversității;

28. recunoaște că introducerea criteriilor verzi în achizițiile publice și condiționalitatea fondurilor disponibile legate de efectele de reducere a GES vor constitui un stimul important care va contribui la schimbarea necesară a modelului economic în favoarea atingerii obiectivelor Pactului verde; în acest sens, Pactul climatic ar trebui să prevadă activități specifice pentru a se stabili criteriile și măsurătorile relevante și pentru a sprijini autoritățile locale și regionale (inclusiv pe cele mai mici, în cazul cărora, adesea, complexitatea legislației privind achizițiile constituie un obstacol important în calea investițiilor) să le pună în aplicare, îndemnând totodată UE și administrațiile naționale să simplifice normele, să ofere sprijin tehnic ori de câte ori este necesar și să stabilească criterii relevante și cerințe în materie de proiectare ecologică; încurajează UE, statele membre și autoritățile locale și regionale să își stabilească și să își dezvolte în continuare angajamentele de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru administrațiile lor. Pactul climatic european ar putea oferi un cadru de sprijin în acest scop;

29. evidențiază că un număr din ce în ce mai mare de studii indică legăturile dintre sănătate și protecția mediului ⁽²⁾, inclusiv reducerea poluării aerului, și îndeamnă Comisia să includă dimensiunea sănătății în cadrul Pactului verde, începând de la crearea unei strategii europene pentru sănătate, mediu și schimbările climatice, similare strategiei OMS ⁽³⁾; în măsura în care îi vizează pe cetățeni și societatea civilă, Pactul climatic ar trebui să fie un instrument important de sensibilizare cu privire la aceste legături și să dea impulsul necesar pentru a include aceste dimensiuni în elaborarea de politici relevante la toate nivelurile;

30. propune, în contextul Strategiei UE pentru o Europă neutră din punct de vedere climatic [COM(2020) 301 final], ca Pactul climatic să sprijine, de asemenea, dezvoltarea unei economii pe bază de hidrogen prin utilizarea hidrogenului verde produs pe bază de energie din surse regenerabile în regiuni și orașe (a se vedea CoR 2020/549);

31. îndeamnă toate instituțiile UE și statele membre să își continue activitatea în vederea definirii unui set ambițios de noi contribuții stabilite la nivel național; reiterează, de asemenea, importanța implicării autorităților locale și regionale din UE în acest proces, prin instituirea unui sistem de contribuții stabilite la nivel local, care să completeze contribuția stabilită la nivel național, și a stabilirii unei legături mai strânse între ambiția locală/regională, națională și europeană, pornind de la activitatea din cadrul Convenției globale a primarilor. Pactul climatic ar putea fi un instrument puternic în acest sens;

32. evidențiază rolul esențial al tehnologiilor digitale în construirea unei societăți mai reziliente și potențialul acestora de a produce un efect pozitiv global asupra reducerii emisiilor și în favoarea redresării economice; consideră, prin urmare, că ar trebui să fie prevăzută o integrare mai puternică între tranziția la neutralitate climatică și o tranziție digitală durabilă și că Pactul climatic ar putea fi un instrument pentru a discuta și a explora în continuare potențialele sinergii dintre cele două, inclusiv pe baza experiențelor recente ale autorităților locale și regionale ca răspuns la urgența sanitară;

Creșterea gradului de conștientizare și consolidarea capacităților

33. reiterează rolul esențial al adaptării la schimbările climatice în vederea dezvoltării unor teritorii reziliente și a reducerii pagubelor cauzate an de an de efectele nefaste ale climei; în acest context, evidențiază necesitatea unui set de acțiuni puternice menite să îmbunătățească capacitatea autorităților locale și regionale de a pune în aplicare politici de adaptare, începând de la strategii de finanțare durabilă și activități îmbunătățite de consolidare a capacităților. Totodată, este esențial să se monitorizeze progresele înregistrate în ceea ce privește investițiile legate de schimbările climatice la nivelul orașelor și regiunilor. În prezent, datele referitoare la aceste domenii au un conținut limitat. Îndeamnă Comisia să ia în considerare aceste aspecte la elaborarea noii strategii a UE privind adaptarea la schimbările climatice și să o coreleze cu Pactul climatic;

34. subliniază rolul-cheie al autorităților locale și regionale atunci când abordează producția alimentară și gestionarea terenurilor; evoluțiile pozitive în materie de obiceiuri alimentare pot fi încurajate prin educație, alimentație publică și achiziții publice; o producție alimentară mai durabilă ar trebui să ia în considerare, de asemenea, locurile de muncă generate, transportul de mărfuri și ambalarea; includerea sectorului agricol în sistemul de comercializare a certificatelor de emisii ar trebui să reflecte mai bine contribuția sa ca absorbant de carbon;

35. subliniază că conceptul de sustenabilitate ar trebui să includă importanța ocupării și a amenajării teritoriului, asigurată în general de fermieri și pescari în zonele îndepărtate, izolate și slab populate. Autoritățile locale și regionale ar trebui să faciliteze instalarea unor noi locuitori în comunitățile rurale, ca instrument de evitare a presiunii demografice asupra orașelor, de raționalizare a serviciilor publice și a costurilor acestora, de promovare a unei utilizări durabile a teritoriului și de reducere a emisiilor legate de transport; acest lucru necesită asistență și finanțare specifică pentru crearea infrastructurii necesare pentru munca la distanță, precum și pentru mobilitate, digitalizare (accesul consumatorilor de la nivel local și comercializarea produselor în acest context), servicii sociale și de sănătate;

⁽²⁾ <https://www.eea.europa.eu/themes/human>

⁽³⁾ <https://www.who.int/phe/publications/global-strategy/en/>

36. consideră că politicile de reducere a riscurilor de dezastru ca urmare a schimbărilor climatice vor juca un rol din ce în ce mai relevant; autoritățile locale și regionale ar trebui să fie sprijinite în dobândirea unei mai bune înțelegeri a acestor politici și în corelarea lor pentru a consolida reziliența globală a zonelor lor și capacitatea acestora de a face față situațiilor de urgență;

37. evidențiază că autoritățile locale și regionale se luptă să obțină acces la finanțare, ceea ce subminează rata de absorbție a fondurilor UE; Pactul climatic ar trebui să atenueze acest decalaj prin reunirea tuturor mijloacelor de sprijin existente, pentru ca autoritățile locale și regionale să reușească să obțină fonduri UE și prin completarea acestora cu informațiile lipsă; toate aceste informații ar trebui să fie furnizate în toate limbile UE și ar trebui să fie ușor de utilizat;

38. subliniază că ar trebui să se acorde un rol central educației în crearea unei noi culturi a protecției mediului și climei, ceea ce implică orientarea către schimbări societale semnificative; în acest context, Pactul climatic ar putea promova, în colaborare cu autoritățile locale și regionale, inițiative care să vizeze instituțiile de învățământ publice, locale și cele private și furnizorii de informații, în special școlile și centrele de informare Europe Direct (CIED), pentru a le capacita în vederea creării acestei noi culturi. Aceste inițiative ar trebui să fie interconectate printr-un impuls puternic către digitalizare, care se dovedește a fi un instrument esențial pentru educație în aceste vremuri;

39. recunoaște nivelul de excelență al universităților și al centrelor de cercetare europene și solicită Comisiei să le implice în Pactul climatic ca sursă relevantă de cunoștințe și ca eventuali aliați puternici în crearea unei platforme eficiente de consolidare a capacităților, încurajând coordonarea lor cu autoritățile locale și regionale, pentru a dezvolta în colaborare proiecte-pilot care să faciliteze luarea deciziilor și replicarea experiențelor încununate de succes;

Trecerea la acțiune și îmbunătățirea cooperării multilaterale

40. consideră că inițiativa privind Convenția primarilor și alte forme de cooperare a autorităților locale și regionale în materie de climă și de energie ar trebui să fie ajustate și consolidate în continuare pentru a deveni unele dintre instrumentele-cheie ale Pactului climatic în vederea declanșării de acțiuni locale; în acest sens, ar trebui sprijinită participarea mai amplă a cetățenilor, a ONG-urilor relevante, a întreprinderilor, a instituțiilor de cercetare și a universităților, în sensul unei abordări cvadripartite;

41. menționează importanța strategică a corelării sistemelor de învățământ dual de la nivel național și regional cu atingerea obiectivelor Pactului verde european, în strânsă cooperare cu actorii din sistemele de învățământ primar, din învățământul superior și din cercetare, ca mijloc optim de a actualiza competențele lucrătorilor și de a le integra în universul întreprinderilor care sunt implicate în combaterea concretă a schimbărilor climatice;

42. evidențiază relevanța multiplelor inițiative ale UE care vizează orașe și regiuni în cadrul Pactului verde; totuși, consideră că acestea nu sunt suficient exploatate de către autoritățile locale și regionale ca urmare a lipsei unei imagini de ansamblu clare a tuturor oportunităților existente, a caracteristicilor lor și a principalelor obiective. Platforma Pactului climatic ar trebui să creeze o astfel de imagine de ansamblu, sprijinind autoritățile locale și regionale în alegerea inițiativelor care li se potrivesc cel mai bine și propunând un parcurs treptat către neutralitatea climatică, în al cărui cadru să poată fi furnizate comunicări și informații cât mai accesibile autorităților locale și regionale, astfel încât să fie introduse rapid măsuri la nivel local; Convenția primarilor și alte inițiative de cooperare în domeniul climei și energiei care implică autoritățile locale și regionale ar putea deveni elemente-pivot ale acestui sistem;

43. evidențiază pozițiile CoR exprimate anterior, în special includerea conceptului de „coeziune digitală” ca factor determinant al unei mai bune integrări a tuturor cetățenilor UE, combinată cu programe dedicate și specifice pentru sporirea competențelor digitale și monitorizarea și adaptarea politicilor. Proiectele privind orașele inteligente ar trebui să reprezinte o bază utilă pentru a realiza proiecte de consolidare a capacităților la o scală mai largă și destul de flexibile încât să se adapteze la diverse realități;

44. recunoaște rolul central al învățării reciproce pentru o abordare eficientă și pragmatică a punerii în aplicare a Pactului verde; înfrățirea orașelor și registrele de bune practici, de exemplu prin inițiative precum Convenția primarilor, pot fi un instrument eficace, capabil să ajute autoritățile locale și regionale să își demareze politicile neutre din punct de vedere climatic, fără a fi nevoie să înceapă de la zero;

45. recunoaște că, la nivel local, există o bogată experiență în ceea ce privește găsirea unor soluții de politică comune, crearea de condiții pentru organizarea unor adunări cetățenești, stimularea dialogului civic și promovarea bugetării participative. Aceste experiențe constituie o sursă solidă de inspirație cu privire la modul de a-i implica direct pe cetățeni în formularea și realizarea unor obiective ambițioase din domeniul climei. Pactul climatic ar trebui să se bazeze pe perspective locale, prin plasarea autorităților locale și regionale în rolul de facilitatori pentru o gamă largă de părți interesate de la nivel local și pentru cetățeni;

46. subliniază că majoritatea proiectelor locale de tranziție energetică și de protecție a climei sunt de mici dimensiuni în comparație cu nivelul optim al marilor finanțări: Pactul climatic ar putea crea un instrument prin care autoritățile locale și regionale să găsească parteneri în rândul omologilor și să comaseze aceste proiecte pentru a le acorda acces la toate oportunitățile de finanțare;

47. recunoaște potențialul semnificativ al parteneriatelor public-private în finanțarea tranziției neutre din punct de vedere climatic și evidențiază că această abordare este încă problematică pentru multe autorități locale și regionale; în acest sens, ar trebui să se ofere sprijin și orientări mai solide pentru a se garanta că toate autoritățile pot profita pe deplin de această oportunitate;

48. evidențiază faptul că abordarea crizei climatice implică schimbarea dramatică a obiceiurilor noastre ca cetățeni și consumatori; în acest context, rolul tuturor cetățenilor ca părți interesate active trebuie să fie recunoscut pe deplin; ei trebuie să fie capacitați prin intermediul unor abordări participative cum ar fi, de exemplu, „laboratoarele vii” sau prin micro-granturi, în vederea realizării de proiecte la scară mică, în vecinătatea lor imediată, prin intermediul comunităților locale și al ONG-urilor. Transformarea consumatorilor în „prosumatori” ar trebui încurajată și sprijinită financiar în mod adecvat la toate nivelurile. În plus, implicarea cetățenilor ar trebui sprijinită prin utilizarea unor tehnologii inovatoare, cum ar fi contoarele inteligente sau aplicațiile specializate pentru smartphone. Rolul autorităților locale și regionale va fi esențial în acest sens;

Rolul CoR

49. se angajează, prin intermediul grupului său de lucru local privind Pactul verde, să promoveze, să dezbată și să coordoneze eforturile autorităților locale și regionale în cadrul punerii în aplicare a Pactului verde și să asigure coordonarea rapidă a activităților în domeniul Pactului verde și al redresării verzi, cu Comisia Europeană și alți parteneri;

50. invită asociațiile naționale de autorități locale și regionale să își asume un rol activ și să fie parteneri ai Comitetului Regiunilor și ai Comisiei în activitățile privind Pactul verde: în acest scop, ar putea fi create, la nivelul adecvat, puncte de informare în cadrul Pactului climatic, pentru a transmite mai departe informațiile și inițiativele Pactului verde și a garanta că acestea ajung la toate autoritățile interesate;

51. intenționează să lanseze proiectul CoR4Climate pentru a sprijini în continuare această inițiativă importantă. Proiectul ar putea include și identificarea ambasadorelor Pactului verde, mențiți să aibă rol de puncte focale naționale pentru informare și diseminarea de bune practici legate de Pactul verde, inclusiv în ce privește Pactul verde ca accelerator al redresării economice și sociale după criza provocată de pandemia de COVID-19. Este prevăzut ca proiectul să includă și un nou impuls dat comunicării pe tema Pactului verde, atât cu publicul larg, pe site-ul web al CoR, cât și pe plan intern, pentru membrii CoR: această comunicare ar trebui să includă cele mai relevante informații, inclusiv posibilitățile de finanțare, astfel încât autoritățile locale și regionale să își lanseze propriul Pact verde la nivel local. Nu în ultimul rând, proiectul CoR4Climate va fi o ocazie de a evalua angajamentele membrilor CoR în ce privește Pactul verde și de a promova posibilitățile de învățare reciprocă;

52. propune înființarea unui forum al redresării verzi în cadrul căruia Comisia Europeană, autoritățile locale și regionale și alte părți interesate să poată colabora cu privire la acțiunile climatice; acest forum ar putea fi integrat într-o platformă digitală a Pactului climatic care ar urma să fie gestionată în comun de Comisie și de CoR;
53. sprijină punerea în aplicare și integrarea principiului legământului verde de a „nu face rău” în orientările și în agenda Comisiei pentru o mai bună legiferare. Coerența politicilor și o mai bună legiferare sunt esențiale pentru elaborarea de acte legislative eficiente și adoptate în timp util, care aduc valoare adăugată cetățenilor. Prin urmare, este important ca cetățenii, părțile interesate și toate nivelurile de guvernare să poată contribui la elaborarea unei legislații adecvate pentru scopul corect. Setul de instrumente și orientările pentru o mai bună legiferare trebuie utilizate pentru a atinge obiectivul de neutralitate climatică;
54. subliniază că Pactul climatic oferă o excelentă ocazie de a pune în aplicare principiul subsidiarității active, deoarece obiectivele efective ale pactului coincid în mare măsură cu principalul obiectiv care stă la baza abordării subsidiarității active: dezvoltarea unui mod de lucru favorabil incluziunii și constructiv, care valorifică pe deplin potențialul cadrului democratic și de guvernare pe mai multe niveluri al Uniunii;
55. subliniază că UE trebuie să își reafirme rolul de lider mondial în lupta împotriva schimbărilor climatice, promovând standarde și obiective ambițioase în rândul țărilor vizate de politica de vecinătate și al altor emițători importanți; în acest sens, evidențiază inițiativele Comitetului Regiunilor, cum ar fi Conferința autorităților locale și regionale din Parteneriatul estic (CORLEAP), Adunarea autorităților locale și regionale din zona euromediteraneană (ARLEM) și cooperarea descentralizată, inclusiv Inițiativa de la Nicosia privind cooperarea cu primarii din Libia, care ar putea utiliza instrumentele și metodologiile care trebuie create în cadrul Pactului climatic pentru a sprijini autoritățile locale și regionale din țările învecinate pentru a face schimb de bune practici, a le adopta și a le pune în aplicare pentru o economie mai durabilă și mai verde;
56. luând în considerare rolul esențial al fondurilor ESI în ce privește punerea în aplicare a Pactului verde, consideră că Pactul climatic ar trebui să deschidă un dialog cu autoritățile de management pentru a se asigura că au luat la cunoștință toate oportunitățile existente în acest sens. este pregătit să coopereze cu Comisia Europeană pentru creșterea nivelului de conștientizare și a capacităților autorităților de management pentru planificarea și cheltuirea acestor fonduri, în vederea evoluției către neutralitate climatică prin intermediul tranziției ecologice și echitabile.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

Avizul Comitetului European al Regiunilor – Noul Plan de acțiune privind economia circulară

(2020/C 440/18)

Raportor:	Tjisse STELPSTRA (NL-CRE), ministru regional al provinciei Drenthe
Document de referință:	Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Un nou Plan de acțiune privind economia circulară – Pentru o Europă mai curată și mai competitivă COM(2020) 98 final

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

A. Observații generale

În ceea ce privește responsabilitatea noastră

1. își exprimă îngrijorarea cu privire la ritmul actual de exploatare a Pământului, subliniază că comportamentul uman este cauza acestui dezastru pentru care suntem cu toții responsabili, și este de acord cu ideea exprimată în cadrul noului Plan de acțiune privind economia circulară, conform căreia tranziția către o economie circulară *neutră din punctul de vedere al emisiilor de carbon* va necesita cooperarea tuturor părților interesate la toate nivelurile de guvernare și societate;
2. subliniază nevoia urgentă de a accelera tranziția către un model de creștere economică regenerativă, menținând consumul de resurse în limitele planetare și reducând amprenta noastră asupra mediului;
3. salută noul Plan de acțiune privind economia circulară al Comisiei Europene, considerând că acesta reprezintă o dezvoltare strategică a conceptului de Pact verde european și se înscrie, în mod constructiv, în sialul Planului de acțiune din 2015;
4. regretă caracterul laconic al capitolului din noul Plan de acțiune privind economia circulară consacrat rolului autorităților locale și regionale (ALR), având în vedere importanța rolului pe care acestea îl joacă în tranziția către economia circulară, în calitate de actori esențiali pentru inițierea și intensificarea inovării atât de necesare. Regiunilor le revine responsabilitatea de a asigura că populația, comunitățile și regiunile își adaptează operațiunile zilnice în conformitate cu principiile economiei circulare. Subliniază importanța potențialului circularității pentru crearea de locuri de muncă și necesitatea de a sprijini investițiile în noi infrastructuri pentru colectarea, reciclarea și utilizarea efectivă a materialelor secundare;
5. este plăcut impresionat de numărul contribuțiilor pertinente ale părților interesate și invită Comisia Europeană să utilizeze platformele existente, cum ar fi parteneriatele din cadrul Agendei urbane, Platforma europeană a părților interesate privind economia circulară și rețelele administrațiilor locale și regionale, pentru a consolida învățarea reciprocă și consolidarea capacităților;
6. salută inițiativa privind promovarea economiei circulare în orașe și regiuni, care va sprijini părțile interesate pentru a elabora și pune în aplicare soluții teritoriale de economie circulară. Totodată însă, CoR subliniază că economia circulară nu trebuie separată de alte măsuri de protecție a planetei. Abordarea privind economia circulară trebuie să fie integrată în activitățile din domeniul climei, al mediului și al dezvoltării durabile pe care le întreprind rețelele de orașe;
7. subliniază că dezbateră în curs cu privire la principiile economiei circulare poate fi o ocazie de a aborda în mod decisiv problema recurentă a extinderii cadrului indicatorilor tradiționali ai PIB-ului ⁽¹⁾, și anume prin includerea altor elemente decât cele legate de performanța economică, cum ar fi: crearea de sisteme bazate pe solidaritate pentru o societate favorabilă incluziunii; traiul în limitele planetei noastre și o distribuție echitabilă a resurselor;

(¹) Sistemul european de conturi naționale și regionale (SEC 2010): <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/592693/KS-02-13-269-EN.PDF/44cd9d01-bc64-40e5-bd40-d17df0c69334>

În ceea ce privește contextul pandemiei de COVID-19

8. subliniază că noul Plan de acțiune privind economia circulară a fost lansat în timpul pandemiei de COVID-19, care ne-a arătat cât de dependenți suntem de resurse virgine și consideră că, din numeroase puncte de vedere, această criză reprezintă un semnal de alarmă;

9. invită Comisia Europeană și statele membre să reducă dependența față de terți și față de resursele primare și să sporească securitatea aprovizionării prin orchestrarea cu mai multă fermitate a gestionării resurselor, în special a celor rare și indispensabile, și recomandă realizarea de progrese în vederea instituirii unei platforme a politicii resurselor UE;

10. salută accentul pus de Comisia Europeană pe dezvoltarea unei piețe a materiilor prime secundare, în special prin realizarea de investiții în reciclare;

11. se declară impresionat de efectele ecologice secundare pozitive ale izolării (de exemplu, un aer mai curat, reducerea poluării apei, scăderea emisiilor nocive). Reziliența, creativitatea și capacitatea de inovare manifestate încă de la începutul crizei de către cetățeni, actorii publici, întreprinderi și actorii economici ar trebui utilizate pentru a sprijini o transformare ecologică profundă a proceselor de producție și pentru a evita o „recuperare a decalajului”, după criză, în ceea ce privește degradarea mediului;

12. solicită Comisiei Europene, statelor membre și autorităților locale și regionale să orienteze investițiile din cadrul Planului de redresare al UE astfel încât să garanteze progresul economic, social și de mediu pe termen lung, reducând în același timp utilizarea resurselor, evitând și eliminând substanțele periculoase și îmbunătățind circularitatea materialelor și a sistemelor; instrumentul Next Generation EU trebuie să contribuie la realizarea acestui obiectiv prin asigurarea finanțării necesare și să fie însoțit de resurse proprii care să nu pună niciun stat membru al UE într-o poziție dezavantajoasă în raport cu alte țări;

În ceea ce privește obiectivele ambițioase în materie de climă, Pactul verde european și obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD)

13. invită Comisia Europeană, statele membre și ALR să asigure punerea în aplicare la timp a Pactului verde european, garantând că acesta servește drept bază solidă pentru a relansa economia UE într-un mod compatibil cu obiectivele UE în materie de energie, climă și mediu;

14. insistă asupra rolului esențial al principiilor economiei circulare în atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă, în special a ODD 12 („Producția și consumul responsabile”); consideră că aplicarea principiilor economiei circulare va contribui la transformarea obiectivelor generale în acțiuni și la transformarea concretă a societății;

15. subliniază că tranziția către economia circulară va sprijini cu fermitate eforturile UE de atenuare a schimbărilor climatice și invită Comisia Europeană să stabilească legături suplimentare între toate planurile din cadrul Pactului verde european, pentru a oferi perspectiva de ansamblu atât de necesară, precum și pentru a crea legături sinergetice atât prin cercetare și indicatori, cât și în cadrul procesului de elaborare a politicilor, de exemplu în ceea ce privește Legea europeană a climei; subliniază că este la fel de important ca politicile privind economia circulară să fie însoțite de unele care vizează și alte aspecte legate de mediu, cum ar fi protecția biodiversității sau calitatea aerului și a apei. Aplicarea principiilor economiei circulare va trebui să devină un punct de plecare comun în toate sectoarele, de la cel agricol și alimentar la cel al soluțiilor tehnice complexe, trecând prin cel al construcțiilor;

16. face trimitere la interdependența transversală dintre circularitate și protecția climei. Abordarea integrată a economiei circulare, care include sisteme de proiectare și de recuperare, poate aduce o contribuție semnificativă la atenuarea emisiilor de gaze cu efect de seră;

În ceea ce privește obiectivele și monitorizarea

17. subliniază că, pentru a respecta limitele resurselor planetei, este imperativ să se decupleze creșterea economică de utilizarea resurselor, și regretă că noul Plan de acțiune privind economia circulară nu include un obiectiv de ansamblu în materie de reducere a utilizării resurselor. Măsurile anterioare luate la nivelul UE s-au dovedit a fi insuficiente pentru a reduce consumul total de resurse naturale și materii prime al Europei. Ar fi util să se stabilească alți indicatori decât PIB-ul ca bază de calcul al evoluțiilor, care să corespundă în mai mare măsură principiilor economiei circulare;

18. consideră că reducerea emisiilor de CO₂ de-a lungul ciclurilor de viață ale produselor ar trebui să facă parte din obiective, deoarece aceasta oferă o perspectivă asupra investițiilor și a rezultatelor estimate și, prin urmare, ajută la stabilirea ordinii de prioritate a acțiunilor;

19. subliniază că măsurile concrete conduc la rezultate concrete și invită Comisia Europeană să menționeze, pentru fiecare acțiune-cheie, o estimare a rezultatului și un calendar ambițios;

20. subliniază necesitatea de a stabili obiective în mod ambițios și treptat pentru a se promova inovarea; prin urmare, este necesar un sistem în care, la fiecare cinci ani, cea mai bună soluție disponibilă sau cea mai bună practică existentă la momentul respectiv să stabilească obiectivul pentru următorii cinci ani;

21. subliniază necesitatea de a elabora și de a pune în aplicare indicatori la nivel local și regional pentru a evalua progresele și dificultățile care trebuie depășite și a ajuta autoritățile locale și regionale să pună în aplicare strategiile privind economia circulară;

În ceea ce privește sistemul economic

22. conchide că este corect ca costurile generate de poluare, de deșeuri și de emisii să fie incluse în stabilirea prețurilor produselor necirculare, astfel încât producția durabilă să fie comparabilă și competitivă cu modurile de producție necirculare;

23. atrage atenția că mecanismele juridice și economice menite să faciliteze activitățile care promovează circularitatea și le stopează pe cele care constituie un obstacol în calea circularității sunt instrumente utile și îndeamnă Comisia să dezvolte cele mai bune practici privind modul în care statele membre pot trece la circularitate și pot găsi soluții transfrontaliere comune. Consideră că reducerea impozitelor aplicabile activităților care promovează circularitatea și sporirea impozitelor aplicabile activităților care constituie un obstacol în calea circularității reprezintă un instrument util și salută recunoașterea taxei pe valoare adăugată (TVA) ca instrument eficace de abordare a acestui aspect. Lucrările viitoare din acest domeniu ar trebui să țină seama de consensul existent în ceea ce privește repartizarea responsabilităților legate de politica fiscală;

24. în acest context, regretă că unanimitatea care predomină în domeniul fiscal restrânge posibilitățile statelor membre de a dispune de o mai mare flexibilitate în ceea ce privește utilizarea cotelor de TVA/cotelor de impozitare, pentru a sprijini o transformare reală a modelelor de producție și consum (dincolo de simplele activități de reparare);

B. Autoritățile locale și regionale

În ceea ce privește competențele

25. subliniază că numeroase competențe ale ALR sunt legate de gestionarea resurselor și de economia circulară; prin urmare, ALR dispun de multiple oportunități de a încuraja trecerea la economia circulară; în același timp, această trecere necesită un volum mare de know-how și de investiții financiare. Prin urmare, instrumentul Next Generation EU și alte fonduri trebuie să contribuie la realizarea acestui obiectiv prin asigurarea finanțării necesare;

26. subliniază că utilizarea apei, care constituie una dintre cele mai importante resurse în gospodăria și industrie, generează cantități mari de ape uzate și că, prin urmare, apa ar trebui să fie reutilizată în proporție mai mare acolo unde acest lucru este posibil. Apele uzate conțin, de asemenea, un număr mare de nutrienți valoroși care pot fi recuperați; prin urmare, afirmă că, pe lângă cercetare, inovare și finanțare, sunt necesare obiective clare în materie de recuperare a nutrienților;

27. subliniază că, la stabilirea obiectivelor privind deșeurile, trebuie să se țină seama de cunoștințele și de interesele autorităților locale și regionale, în special în cazul în care colectarea și sortarea deșeurilor devine mai specializată;

28. invită Comisia Europeană să elaboreze o strategie inovatoare pentru a se institui o serie de practici de colectare a deșeurilor; în acest domeniu, regiunile și orașele ar trebui să coopereze, mai degrabă decât să acorde prioritate armonizării de sus în jos a sistemelor de colectare separată a deșeurilor;

29. consideră că parteneriatele public-privat sunt esențiale, întrucât acestea extind economia circulară pentru a include principalii actori economici, și că ALR sunt calea adecvată de acces pentru astfel de parteneriate; solicită Comisiei Europene să stimuleze o astfel de cooperare în cadrul programelor sale;

30. subliniază că existența unor orientări și promovarea celor mai bune practici la nivel local și regional contribuie la accelerarea tranziției către economia circulară, de exemplu în ceea ce privește amenajarea teritoriului și construcțiile și clădirile;

31. invită Comisia Europeană să lanseze un program care să reunească informații exacte privind fluxurile de materiale de la nivel local, regional, național și european. Acest lucru le permite părților interesate să afle mai multe despre situația și activitățile din alte regiuni. Acest program trebuie să constea într-un sistem digital transparent și ar trebui să analizeze situația la nivel regional, național și european. În plus, programul ar trebui să ofere resurse pentru realizarea unor astfel de activități la toate nivelurile;

32. scoate în evidență caracterul esențial al informațiilor cu privire la activitățile regionale în materie de inovare, la capacitățile existente (infrastructură, expertiză) și la potențialul economiei circulare și regretă că aceste date sunt adesea dispersate și fragmentate, ceea ce le reduce utilitatea pentru regiuni; prin urmare, încurajează Comisia Europeană să desfășoare un exercițiu autentic de colectare de date, luând în considerare perspectiva locală și regională asupra strategiei UE pentru industrie;

În ceea ce privește achizițiile publice

33. subliniază că achizițiile publice reprezintă un instrument puternic, prin intermediul căruia autoritățile locale și regionale pot stabili standarde și orienta piața către produse și servicii mai durabile, dar evidențiază că complexitatea normelor încurajează adesea aversiunea față de risc a autorităților regionale și locale; acest lucru ar permite achiziții pe baza costurilor totale aferente deținerii (*Total Cost of Ownership*) (incluzând toate costurile întregului ciclu de viață, inclusiv costurile sociale și de mediu), ceea ce poate genera un impact pozitiv asupra nivelului regional;

34. solicită dezvoltarea în continuare a unor criterii și obiective pentru achizițiile publice verzi, pe baza unei revizuirii a criteriilor minime de mediu (MEC) conținute în actualele directive ale UE privind achizițiile publice⁽²⁾; recomandă elaborarea unei serii de obiective pozitive în materie de inovare, astfel încât achizițiile publice să devină cu adevărat circulare. Un sistem european transparent de certificate și etichete joacă un rol important, în special în ceea ce privește durabilitatea mediului, pentru a oferi securitate juridică și a reduce sarcinile asupra autorităților locale și regionale ca urmare a procedurilor de achiziții. În cazul achizițiilor publice, producătorii ar trebui să-și poată expune eforturile depuse pentru a acorda prioritate utilizării materiilor prime secundare la fabricarea produselor și, în cazul în care materiile prime secundare nu au putut fi utilizate pentru fabricarea de noi produse, să explice de ce nu. În acest sens, ar fi utile orientări corespunzătoare pentru verificarea conținutului reciclat și/sau a materialelor recuperate și/sau a subproduselor din produsele care fac obiectul unor criterii minime de mediu. Pentru aceasta, vor fi necesare sisteme de evaluare transparente și dobândirea de cunoștințe de către contractanți;

C. Resurse și deșeuri

În ceea ce privește deșeurile și principiul „nu există deșeuri”

35. afirmă că în Europa sunt disponibile numeroase resurse esențiale clasificate drept „deșeuri” și subliniază că, pe calea către o adevărată economie circulară, este necesară o schimbare de mentalitate către paradigma „nu există deșeuri”; subliniază că este important să se înregistreze materiile prime, pentru a le păstra la dispoziție în vederea reutilizării și a le conferi o identitate;

36. consideră important principiul conform căruia, în economia circulară, toate materialele sunt concepute în așa fel încât să poată deveni fie nutrienți pentru biosferă, fie noi materiale pentru următorul ciclu de utilizare;

(²) Directivele 2014/23/UE (JO L 94, 28.3.2014, p. 1), 2014/24/UE (JO L 94, 28.3.2014, p. 65), 2014/25/UE (JO L 94, 28.3.2014, p. 243) ale Parlamentului European și ale Consiliului.

37. subliniază propunerea Comisiei Europene de a moderniza legislația UE privind deșeurile și fondurile care stau la baza acesteia. Un punct-cheie în care această modernizare trebuie să fie accelerată este crearea unui cadru juridic nou, mai rapid și mai flexibil pentru criteriile privind încetarea statutului de deșeu și produsele secundare;

38. invită Comisia Europeană să propună un obiectiv privind generarea absolută de deșeuri pe cap de locuitor și pentru întreprinderi și sectoare de activitate; subliniază importanța (și impactul) cadrului de politică anunțat pentru ambalaje și a celui anunțat pentru materialele plastice compostabile;

39. subliniază că, în etapa de tranziție „de la deșeuri la materiale”, acordurile transfrontaliere pot fi esențiale pentru a evita soluții pe termen scurt cu efecte negative asupra mediului;

40. consideră că, în cazul în care regiunile sau orașele trebuie să recupereze din întârziere renunțând la utilizarea depozitelor de deșeuri, acestea ar trebui să înceapă prin a-și utiliza în mod reciproc infrastructurile la nivel european pentru a gestiona deșeurile în etapa de tranziție (de exemplu, utilizând incineratoarele de deșeuri existente, în loc să construiască altele noi) și subliniază că, pentru această tranziție, este nevoie de finanțare și coordonare. Ar trebui încurajată recuperarea efectivă a energiei prin reținerea metalelor și a sărurilor, atunci când deșeurile nu pot fi reciclate din cauza contaminării, a oboselii materialelor sau a separării dificile a materialelor complexe;

41. atrage atenția asupra faptului că, în regiunile ultraperiferice, gestionarea deșeurilor este deosebit de problematică din cauza limitărilor infrastructurii existente pentru tratarea deșeurilor și a lipsei economiilor de scară pentru colectarea, tratarea și reciclarea deșeurilor. Prin urmare, accelerarea tranziției către o economie circulară (în Europa) ar trebui să aibă aici un efect direct măsurabil. Starea actuală a gestionării și tratării deșeurilor în aceste regiuni poate fi utilizată ca test practic în ceea ce privește accelerarea. În plus, ea poate contribui la evaluarea instrumentelor existente, precum și la introducerea unora noi;

42. insistă asupra faptului că, pentru a valida principiul „nu există deșeuri” și pentru a preveni utilizarea de resurse „virgine”, este esențială introducerea obligației de utilizare a materialelor reciclate; solicită Comisiei Europene să stabilească criterii prin care o proporție semnificativă de produse noi să fie fabricate din materiale reciclate și recomandă ca acest demers să fie integrat în abordarea cu privire la principalele lanțuri valorice ale produselor;

În ceea ce privește prevenirea costurilor, siguranța materialelor și răspunderea extinsă a producătorilor

43. regretă că, adesea, autoritățile locale și regionale trebuie să gestioneze efectele negative ale produselor care au ajuns la sfârșitul ciclului lor de viață fără ca producătorii să fie responsabili pentru preluarea acestora, în contextul în care aceste produse (sau părți ale lor) poluează, deseori, solul sau aerul, iar autoritățile locale și regionale ajung să suporte costurile de eliminare a acestora;

44. subliniază că prevenirea sau abordarea problemei acestor costuri direct la nivelul producătorilor este esențială și, prin urmare, salută cadrul de politică privind produsele sustenabile stabilit de noul Plan de acțiune privind economia circulară;

45. Comitetul subliniază că producătorii joacă un rol important în tranziția către o economie circulară. Ei ar trebui să dezvolte produse care să reducă la minimum impactul asupra pământului și să evite, pe cât posibil, utilizarea materiilor prime fosile primare. În același timp, autoritățile publice au responsabilități și în ceea ce privește stimularea, ecocondiționalitatea și reglementarea;

46. subliniază că poluarea solurilor reprezintă o preocupare crescândă în Europa; salută, prin urmare, propunerea Comisiei de a promova inițiative de reducere a impermeabilizării solurilor, de reabilitare a terenurilor industriale abandonate sau contaminate și de creștere a utilizării sigure, durabile și circulare a pământului excavat; invită Comisia să includă diagnosticarea și urmărirea obligatorie a terenurilor excavate în această inițiativă;

47. salută inițiativa Comisiei Europene de a trece la „substanțele chimice sigure încă din faza de proiectare”, deoarece prevenirea sau controlul utilizării materialelor toxice este cea mai simplă modalitate de a evita ca astfel de substanțe chimice să fie eliberate în natură și le permite autorităților locale și regionale să evite costurile considerabile pe care le implică curățarea sau reglementarea transferului solului poluat (de exemplu, cu substanțe perfluoroalchilate); constată că, pentru a se asigura reciclarea sau revalorificarea materialelor într-un mod adecvat, nu este suficient un control al materialelor toxice, ci că se impune mai degrabă o transparență totală privind componentele;

48. solicită să se ia măsuri pentru a promova importanța și punerea în aplicare a răspunderii producătorilor, ținând seama, în același timp, de diferitele componente ale economiei circulare. De exemplu, fragmentarea răspunderii în materie de deșuri subminează dezvoltarea gestionării deșeurilor în ansamblu. Obiectivul este acela de a crea întreprinderi în cadrul cărora producătorii analizează și consecințele „sigure și circulare încă din stadiul de proiectare”;

49. solicită ca nu toți producătorii să își creeze propria „logistică de returnare”, deoarece acest lucru ar putea crea o amprentă considerabilă asupra mediului; prin urmare, trebuie definite specificații pentru materiale/componente inteligente, precum și strategii inteligente în materie de logistică de reciclare;

50. solicită ca noul Plan de acțiune privind economia circulară să acorde o atenție deosebită problemei deșeurilor marine. Având în vedere caracterul transfrontalier al acestor deșuri, ar fi necesar să se încurajeze colaborarea între guvernele tuturor regiunilor marine pentru a asigura durabilitatea resurselor comune și pentru a îndemna la cooperare regională și internațională în căutarea unor soluții comune;

D. Transformarea economiei circulare în realitate

În ceea ce privește sensibilizarea și acțiunea

51. subliniază că economia circulară necesită o nouă modalitate de consum și că sensibilizarea publicului în acest sens este esențială; ALR sunt aproape de cetățeni și, prin urmare, joacă un rol important în tranziția către o altă normalitate; prin urmare, solicită Comisiei Europene să sprijine proiectele la nivel local și regional care conduc la rezultate concrete;

În ceea ce privește competențele și educația

52. subliniază că, pentru a crește gradul de sensibilizare, educația joacă un rol important atât „de la grădiniță la universitate”, cât și, bineînțeles, la locul de muncă; prin urmare, fondurile politicii de coeziune ar trebui să ofere sprijin pentru includerea modului circular de viață în programa de învățământ a fiecărui tip de educație, inclusiv în mijloacele de educație digitală;

53. subliniază că, pentru a lua decizii de cumpărare în cunoștință de cauză, consumatorii au nevoie de informații transparente cu privire la procentul de materiale reciclate din produse;

54. subliniază ideile exprimate în noul Plan de acțiune privind economia circulară cu privire la sprijinul pentru competențe și crearea de locuri de muncă, dar semnalează riscul ca, pe termen scurt, locurile de muncă din economia circulară să fie relativ necalificate și să fie automatizate și să dispară, pe termen mediu și lung, din pricina robotizării. Pe de altă parte, există oportunități pentru locuri de muncă de înaltă calificare și, prin urmare, actualizarea agendei pentru competențe ar trebui să țină seama în mod corespunzător de ambele aspecte;

55. recomandă ca regiunile care trec rapid la locuri de muncă relativ necalificate (în parte datorită costului scăzut al forței de muncă) să fie primele care să beneficieze de sprijin în favoarea educației și a consolidării capacităților, astfel încât să accelereze tranziția către locuri de muncă mai calificate; acest demers va promova inovarea tehnică și socială și va sprijini autoritățile locale și regionale pe calea unei economii flexibile și reziliente; în plus, actualizarea agendei pentru competențe ar trebui să pună accentul, de asemenea, pe diferențele regionale – în special pe regiunile mai puțin dezvoltate –, atunci când este vorba despre dezvoltarea de strategii și programe educaționale și de competențe pentru perfecționarea și recalificarea forței de muncă;

56. întrucât economia circulară necesită o gândire și o acțiune integrate, transsectoriale și pe termen lung, autoritățile locale și regionale sunt încurajate să își gestioneze structurile administrative și să își adapteze structurile organizatorice pentru a sprijini promovarea economiei circulare, de exemplu, creând noi profiluri în cadrul funcțiilor administrative, cum ar fi responsabili pentru orașe inteligente și economia circulară;

57. solicită Comisiei Europene să lanseze programe de finanțare directă pentru sprijinirea autorităților locale și regionale și a IMM urilor în eforturile lor de a aborda tranziția către o economie circulară prin educație, recalificarea și perfecționarea forței de muncă, precum și prin investiții și consolidarea rezilienței;

58. ia notă de faptul că sunt necesare cercetări și reglementări suplimentare privind materialele durabile și reciclabile. Mai ales atunci când reciclarea nu înseamnă scăderea calității („downcycling”) prin transformarea în produse cu valoare mai mică, cerințele privind separarea și reutilizarea materialelor devin mai ambițioase, pentru a permite utilizarea materialelor în cât mai multe cicluri posibile. Prin urmare, abordarea „cradle to cradle” (circuitul materialelor în natură) oferă un indiciu cu privire la modul în care acest principiu al reciclării poate fi aplicat înainte de scăderea calității („downcycling”) și depinde de o proiectare temeinică a produsului;

În ceea ce privește o societate circulară

59. insistă ca obiectivele privind economia circulară să fie integrate în politica de coeziune de după 2020 și în fondul aferent, devenind obligatorii, întrucât acest lucru este indispensabil pentru a oferi impulsul necesar pentru promovarea tranziției către economia circulară, începând cu nivelurile local și regional;

60. aprobă și subliniază concluzia noului Plan de acțiune privind economia circulară, conform căreia tranziția către economia circulară va fi sistemică, profundă și transformatoare; reindustrializarea Europei trebuie să se bazeze pe economia circulară, care trebuie susținută și promovată printr-o aplicare efectivă a principiilor și instrumentelor sale;

61. subliniază că această tranziție trebuie să fie echitabilă, deoarece nu privește doar economia, ci, mai ales, societatea. Dat fiind că reprezentanții locali și regionali sunt apropiați de aceasta, conchide că regiunile și orașele sunt cel mai relevant nivel de acțiune pe calea către realizarea unei societăți circulare;

62. în cele din urmă, dorește să sublinieze că, pe lângă crearea unei platforme și a unui cadru de reglementare pentru economia circulară în UE, Comisia trebuie, de asemenea, să impună cerințe stricte privind importurile și exporturile către și dinspre UE, astfel încât principiile economiei circulare să se aplice și țărilor terțe.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

Avizul Comitetului European al Regiunilor pe tema „Către utilizarea durabilă a resurselor naturale în insulele din Marea Mediterană”

(2020/C 440/19)

Raportor:	Francina ARMENGOL I SOCÍAS (ES-PSE), președinta Comunității autonome a Insulelor Baleare
------------------	--

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

Introducere: insulele mediteraneene și provocările lor specifice

1. reamintește că pe insulele europene din bazinul Mării Mediterane trăiesc 95 % din locuitorii insulelor Uniunii Europene și că, împreună cu celelalte insule ale bazinului, ele împart aceleași provocări, probleme și constrângeri care le împiedică dezvoltarea economică;
2. subliniază că tratatele Uniunii Europene (UE) nu cuprind alte măsuri specifice pentru zonele insulare decât cele prevăzute în contextul regiunilor ultraperiferice, deși situația lor specială se bazează aproape în totalitate pe caracterul insular;
3. recunoaște că teritoriile insulare din Marea Mediterană reprezintă realități economice, administrative, culturale și sociale eterogene. Cu toate acestea, ele se confruntă cu provocări și probleme comune care, într-un bazin foarte fragmentat cum este cel al Mării Mediterane, necesită un răspuns specific;
4. recunoaște că actuala criză sanitară provocată de epidemia de COVID-19 a evidențiat vulnerabilitatea deosebită a teritoriilor insulare, care dispun de resurse limitate;
5. salută progresele înregistrate de Comisia Europeană în elaborarea unui Pact verde și a unui cadru just de tranziție, care să permită dezvoltarea socioeconomică a insulelor mediteraneene și corelarea cu obiectivele de dezvoltare durabilă;
6. recunoaște bogăția excepțională a ecosistemelor insulelor mediteraneene și vulnerabilitatea lor deosebită în contextul dezvoltării socioeconomice actuale și al schimbărilor climatice, gestionarea durabilă a resurselor lor naturale limitate fiind principala provocare pentru aceste teritorii;
7. consideră că, având în vedere vulnerabilitatea ecologică și climatică a teritoriilor insulare mediteraneene, Comisia Europeană ar trebui să țină seama de situația geografică și socioeconomică specifică a insulelor mediteraneene, pentru a stabili calea de atingere a obiectivului neutralității climatice;
8. subliniază că, în pofida dificultăților specifice cu care se confruntă, aceste teritorii insulare mediteraneene pot deveni excelente laboratoare pentru diversele procese de tranziție ecologică desfășurate de UE, în măsura în care sunt instituite măsuri legislative specifice și un cadru financiar adecvat;
9. invită statele membre ale UE și Uniunea pentru Mediterana să colaboreze pentru a conveni o declarație ministerială cu privire la contextul insulelor mediteraneene, recunoscând că insulele mediteraneene sunt zonă specială în cadrul UE, cu nevoi concrete și cu o cultură, un patrimoniu și un mediu unice, care trebuie gestionate și protejate în mod specific și în comun;
10. dat fiind că insulele din Mediterana reprezintă o regiune de frontieră între Europa și Africa, invită statele membre, Comisia Europeană și Uniunea pentru Mediterana să țină seama de aceste teritorii în dezvoltarea și punerea în aplicare a politicii europene de vecinătate;

11. subliniază că o coeziune teritorială puternică între insulele europene din Mediterana va contribui și la consolidarea situației la frontierele UE, oferind, în plus, o contrapondere puternică pentru consolidarea cooperării cu partenerii mediteraneeni ai UE;

12. subliniază că, în pofida unor similitudini clare cu regiunile ultraperiferice ale UE din perspectiva condițiilor lor sociale, economice și geografice, insulele din Marea Mediterană nu beneficiază de un tratament specific pentru a face față unor obstacole geografice permanente în calea dezvoltării lor economice și sociale, în mod analog celor menționate la articolul 174 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE);

13. subliniază că articolul 174 din TFUE ar trebui să se aplice încă din primele etape ale procesului decizional, inclusiv prin adoptarea unor măsuri compensatorii specifice, pentru a depăși provocările și constrângerile care decurg din caracterul lor insular mediteranean;

Resurse naturale limitate în cazul insulelor mediteraneene

14. menționează că o trăsătură comună tuturor insulelor din Mediterana este existența unor resurse ecologice tot mai precare: un teritoriu redus, cu un grad ridicat de utilizări multiple, resurse hidrologice limitate, o mare dependență de combustibilii fosili, o fragilitate ridicată și slăbirea ecosistemelor;

15. subliniază că principala resursă limitată a insulelor este chiar teritoriul, situația fiind și mai gravă în regiunile cu o suprafață foarte redusă, unde presiunea asupra spațiului fizic duce la procese de congestionare mai rapide și mai vizibile;

16. reamintește că cele mai multe insule din Marea Mediterană depind din punct de vedere energetic de continent și de aprovizionarea externă cu combustibilii fosili și salută acțiunile întreprinse de UE pentru decarbonizare;

17. reamintește că zonele insulare mediteraneene dispun adesea de resurse limitate de apă, care sunt în multe cazuri afectate de exploatarea excesivă ce tinde să conducă la epuizarea lor, la poluare și salinizare;

18. consideră că, deși este adevărat că multe insule din Marea Mediterană au optat pentru desalinizare ca mecanism de alimentare cu apă potabilă, esența politicii hidrologice ar trebui să fie determinată de măsurile privind cererea (cum ar fi economisirea, reutilizarea, îmbunătățirea utilizării eficiente și a alocării resurselor), precum și de politicile de conservare, protecție și gestionare integrală a resurselor de apă;

19. subliniază că, din cauza trăsăturilor specifice ale infrastructurii lor și a posibilitățile lor reale de acces la piața europeană a energiei, insulele din Marea Mediterană se confruntă cu costuri suplimentare semnificative de producere a energiei și cu costuri legate de transformarea și restructurarea sectoarelor lor economice;

20. reamintește că bazinul mediteranean este o zonă foarte importantă de biodiversitate la nivel mondial, dat fiind numărul foarte mare de specii endemice pentru regiunile insulare;

21. observă că insulele mediteraneene cunosc un număr mare de habitate de interes comunitar, dintre care unele prezintă un interes prioritar, din cauza riscului ridicat de presiune antropică, de degradare a habitatelor și de răspândire a speciilor alogene invazive, care dezechilibrează ecosistemele;

22. consideră că UE ar trebui să elaboreze măsuri specifice de protecție a mediului pentru insulele din Marea Mediterană, deoarece ele au o biodiversitate terestră și marină unică, necesitând, prin urmare, politici de dezvoltare durabilă și măsuri adaptate de protecție a mediului;

Activitățile socioeconomice și impactul lor asupra resurselor naturale

23. subliniază că insulele din Marea Mediterană au o structură economică foarte specializată, atât în sectorul primar (agricultură și pescuit), cât și în sectorul terțiar (turism), ceea ce le afectează într-o măsură foarte mare structura productivă, într-un context socioeconomic european și mondial extrem de competitiv;
24. subliniază că sectorul agroalimentar are caracter strategic în insulele mediteraneene pentru o gestionare mai durabilă a resurselor naturale, dată fiind importanța sa ridicată pentru aceste teritorii, rezultată din ponderea semnificativă a teritoriului alocat acestei activități și pentru că reprezintă o sursă de aprovizionare cu alimente pentru populație;
25. îndeamnă Comisia Europeană și statele membre să îmbunătățească reziliența sistemului agroalimentar al insulelor mediteraneene, ceea ce ar permite un nivel suficient de suveranitate alimentară pentru a face față unor evenimente cum ar fi dezastrele naturale, conflictele politice și sociale sau crizele sanitare, cum este cea provocată de COVID-19, care fac imposibilă aprovizionarea din exterior;
26. subliniază exploatarea excesivă a unora dintre stocurile de pește din Mediterana și insistă pentru elaborarea unor planuri adecvate de gestionare a activităților de pescuit în bazinul mediteranean, care să susțină și să modernizeze flotele de pescuit locale și sistemele de acvacultură maritimă, asociind modalitățile obișnuite de management cu unele mai inovatoare;
27. observă că pescuitul la scară mică este important pentru ecosistemul economic al comunităților mediteraneene de coastă și invită autoritățile insulelor din Marea Mediterană să studieze forme de cogestionare a pescuitului în care să fie asociate diversele sectoare socioeconomice interesate, un interes deosebit prezentându-l punerea în valoare a turismului pescăresc și a turismului ecologic la mare, care presupun competențe specifice;
28. consideră că înființarea unor noi zone marine protejate (ZMP) în jurul insulelor ar trebui să fie însoțită în paralel de strategii economice care să utilizeze în mod sustenabil resursele piscicole și la care să participe administratorii acestor zone, reprezentanții sectorului pescuitului și ai sectorului turistic;
29. subliniază că cele mai multe insule din Marea Mediterană nu dispun de un sector industrial dezvoltat, din cauza productivității lor scăzute, legată de lipsa materiilor prime, de costurile de producție ridicate și de problemele logistice legate de transport;
30. subliniază că, în general, cererea foarte specifică de servicii și specializarea ofertei turistice fac ca aceste economii să fie mai fragile decât cele continentale, astfel încât evoluțiile economice sunt condiționate foarte mult de circumstanțele internaționale. Un exemplu în acest sens este criza sanitară provocată de răspândirea COVID-19 la nivel mondial și impactul său deosebit de grav asupra economiilor insulelor mediteraneene, care depind în cele mai multe cazuri de sectorul serviciilor;
31. îndeamnă Comisia Europeană și statele membre să țină seama de existența unei importante populații flotante în insulele mediteraneene, aspect care amplifică nevoile de infrastructură ale populației rezidente și pune presiune pe cererea de servicii publice de toate tipurile;
32. consideră că implementarea Planului de acțiune al UE pentru economia circulară ar trebui să includă măsuri specifice care să țină seama de existența unei importante populații flotante legată de fluxurile turistice și de ponderea înaltă a serviciilor în economie pentru multe dintre insulele mediteraneene;
33. invită Comisia Europeană și statele membre să sprijine schimbul de bune practici privind turismul durabil în insulele din Mediterana, așa cum se întâmplă în prezent pentru programele desfășurate în cadrul Interreg MED ⁽¹⁾;
34. subliniază nivelul scăzut de formare din regiunile insulare mediteraneene în raport cu media Uniunii Europene, mai ales în învățământul postliceal și profesional, ceea ce stimulează întreruperea prematură a frecventării școlii și intrarea timpurie pe piața muncii în economii cu o pondere înaltă a serviciilor;

⁽¹⁾ De exemplu, au fost elaborate proiecte precum Blueislands, Mitomed+, Wintermed sau Smartmed.

35. subliniază că insulele, în general, sunt foarte dependente de transportul aerian și maritim, îndemnând Comisia Europeană să țină seama în mod corespunzător de aceste trăsături specifice ⁽²⁾;
36. subliniază că transportul de mărfuri este de două până la patru ori mai scump decât pe continent ⁽³⁾, ceea ce reprezintă un factor esențial care afectează în mod direct competitivitatea producției de pe insule;
37. propune revizuirea normelor privind ajutoarele de stat aplicabile pe teritoriul insulelor mediteraneene, pentru a le recunoaște caracterul specific și pentru a ține seama de limitările care le afectează;
38. subliniază necesitatea de a dezvolta *indicatori sintetici de durabilitate*, care să includă, într-o manieră globală, parametri de natură economică corelați cu indicatori economico-ecologici și economico-sociali și care să se concentreze pe factori biofizici;
39. subliniază că aplicarea Directivei (UE) 2016/802 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind reducerea conținutului de sulf din anumiți combustibili lichizi ⁽⁴⁾, care urmărește obiective importante de protecție a mediului, a dus la o creștere semnificativă a costului serviciilor de transport maritim, producând în aval costuri suplimentare suportate de cetățeni și de întreprinderile insulare. În acest sens, îndeamnă Comisia să adopte derogări temporare în domeniul ajutoarelor de stat pentru autoritățile regionale și locale din regiunile insulare care doresc să intervină în sectorul transportului maritim;

Un nou model de guvernare pentru insulele mediteraneene

40. subliniază importanța instituirii unei guvernare pe mai multe niveluri, care să permită nivelurilor locale, regionale, naționale și supranaționale de guvernare din bazinul mediteranean să înregistreze progrese în gestionarea eficientă și flexibilă a resurselor naturale pe teritoriul insulelor;
41. invită Comisia Europeană să adopte un plan strategic multianual pentru dezvoltarea economică, socială și ecologică durabilă a insulelor europene mediteraneene, alături de o abordare coerentă la nivelul politicii europene de vecinătate și al parteneriatului euro-mediteranean;
42. încurajează construirea unei relații mai strânse între insulele din Mediterana care să încurajeze schimbul de bune practici și de politici între diversele teritorii și să extindă alianțele, cum ar fi „Med Insulae”, în componența căreia intră Sardinia, Corsica, Gozo și Insulele Baleare;
43. subliniază că, pentru modelul economic și social al comunităților insulare, este importantă gestionarea integrată a zonelor costiere, care să poată consolida și promova interacțiunile inovatoare „coastă-mare”, inclusiv ca modele de afaceri care permit utilizarea sustenabilă a zonelor insulare și a mediului marin;
44. îndeamnă Comisia Europeană și statele mediteraneene să dezvolte și să promoveze strategii pentru bazinul maritim ⁽⁵⁾, în vederea îmbunătățirii cooperării și integrării în întreaga regiune și a dezvoltării integrate a unei zone de coastă care să aprofundeze o viziune globală a bazinului mediteranean;
45. încurajează regiunile și statele să definească și să dezvolte politici internaționale de protecție și gestionare a zonelor marine deosebit de sensibile, cum ar fi cele existente în cadrul Organizației Maritime Internaționale;

Finanțare adecvată pentru utilizarea durabilă a resurselor naturale

46. menționează că izolarea, dimensiunile reduse și caracterul vulnerabil sunt trei trăsături inerente ale insulelor din Mediterana care le împiedică dezvoltarea armonioasă în interiorul Uniunii și le îngreunează coeziunea economică, socială și teritorială, afectându-le în mod direct și permanent capacitatea de creștere economică și de progres;

⁽²⁾ Acest punct reia mesajul avizului „O strategie europeană pentru turismul costier și maritim”, raportor: Vasco Ilídio Alves Cordeiro (PT-PSE) (<https://webapi2016.cor.europa.eu/v1/documents/cor-2014-02645-00-00-ac-tra-ro.doc/content>).

⁽³⁾ PLANISTAT EUROPE-BRADLEY DUNBAR ASS., raport final. 2000. CE. 16. O. AT. 118. *Analyse des régions insulaires et des régions ultrapériphériques de l'Union européenne* (Analiza regiunilor insulare și ultraperiferice ale Uniunii Europene), Uniunea Europeană, martie 2003.

⁽⁴⁾ JO L 132, 21.5.2016, p. 58.

⁽⁵⁾ Exemple în acest sens ar putea fi Inițiativa pentru dezvoltarea durabilă a economiei albastre în Mediterana de Vest sau Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Mării Adriatice și a Mării Ionice (EUSAIR).

47. solicită o mai bună adecvare a instrumentelor de finanțare existente ale UE la realitățile insulelor din Marea Mediterană;
48. invită statele membre și Comisia Europeană să-și raționalizeze și să-și coordoneze planurile multianuale, pentru a găsi soluții care să îmbunătățească și cooperarea transfrontalieră între teritoriile mediteraneene;
49. îndeamnă Comisia Europeană să stimuleze investițiile în cercetare, dezvoltare și inovare, majorându-și fondurile publice și încurajând diseminarea investițiilor private prin parteneriate public-privat, cu scopul de a diversifica activitatea și progresul economic al regiunilor insulare din Mediterana;
50. îndeamnă Comisia Europeană ca, în toate programele de cooperare transfrontalieră, să excepteze regiunile insulare mediteraneene de la limita de 150 km;
51. consideră că este necesar să se includă criteriile geografice în sistemul de alocare a fondurilor viitoarei politici de coeziune, cum ar fi depărtarea și caracterul insular, care reprezintă obstacole fizice permanente și împiedică dezvoltarea durabilă a insulelor din Mediterana;
52. solicită cerințe mai flexibile privind concentrarea tematică, ținând seama nu numai de nivelurile naționale de dezvoltare, ci și – mai presus de toate – de realitatea economică, socială și teritorială a regiunilor insulare din Marea Mediterană;
53. solicită menținerea actualelor rate de cofinanțare din FEDR și FSE și modularea lor pentru zonele cu handicapuri naturale grave și permanente, permițând o mai bună adecvare a acestor instrumente la realitatea insulelor din Mediterana;
54. solicită ca investițiile legate de infrastructura care permite conectarea insulelor mediteraneene și acces prin intermediul aeroporturilor, porturilor și legăturilor terestre să fie eligibile;
55. solicită crearea unui subprogram „Insulele din Mediterana” în cadrul viitorului program Interreg MED pentru perioada 2021-2027, ca o modalitate mai eficientă de a gestiona resursele UE destinate teritoriilor insulare din bazinul Mediteranei;

Concluzii

56. subliniază că unul dintre principiile Uniunii Europene este coeziunea economică, socială și teritorială, cu un accent special pus pe teritoriile insulare, așa cum prevede articolul 174 din TFUE;
57. își exprimă satisfacția că, în urma elaborării unei strategii specifice a UE pentru regiunile ultraperiferice, aceste teritorii dispun de programe speciale de asistență care le-au permis să atingă un nivel mai înalt de dezvoltare durabilă;
58. constată că este necesară punerea în aplicare reală și eficientă a articolului 174 din TFUE cu privire la insulele din Marea Mediterană, în mod similar prevederilor articolului 349 din TFUE pentru regiunile ultraperiferice;
59. îndeamnă Comisia Europeană să elaboreze o strategie pentru insulele din Mediterana, în care să se țină seama de trăsăturile și vulnerabilitățile specifice ale teritoriilor insulare mediteraneene și în sâajul căreia să se dezvolte un parteneriat consolidat, cu acțiuni concrete și coordonate între aceste teritorii, statele membre și UE.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

Avizul Comitetului European al Regiunilor — Reînnoirea Cartei de la Leipzig pentru orașe europene durabile

(2020/C 440/20)

Raportor: domnul Juan ESPADAS CEJAS (ES-PSE)**RECOMANDĂRI POLITICE**

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

De la Pactul de la Amsterdam și până la Carta de la Leipzig reînnoită

1. subliniază natura inerent diferită a cooperării europene în materie de urbanism: pe de o parte, Carta de la Leipzig reînnoită este direct legată de politicile urbane naționale și va necesita o coordonare politică mai intensă la nivel național, regional și local; pe de altă parte, dimensiunea supranațională a Agendei urbane a UE, care s-a dovedit a fi un instrument inovator al guvernării pe mai multe niveluri, este utilă pentru implicarea orașelor în modelarea politicilor europene;
2. salută ideea reînnoirii Cartei de la Leipzig în timpul Președinției germane a UE, în a doua jumătate a anului 2020, și metoda de lucru favorabilă incluziunii, lansată de guvernul german pentru a implica cât mai mulți actori;
3. reamintește Declarația de la București, adoptată la 14 iunie 2019 de miniștrii responsabili cu problemele urbane, în care a fost recunoscută „necesitatea dezvoltării unei relații funcționale între Carta de la Leipzig, Agenda urbană a UE și Agenda teritorială a Uniunii Europene 2020+”;
4. invită, în acest sens, Comisia Europeană să dea dovadă de un angajament politic mai puternic față de Agenda urbană a UE și să o integreze în inițiativele sale emblematice actuale, cum ar fi Pactul verde sau inițiativele digitale. Mecanismul de punere în aplicare a Pactului verde va necesita consolidarea acțiunilor concrete în parteneriat cu nivelul local, combinând abordările descendente cu cele ascendente, pentru a atinge treptat obiectivele până în 2050;
5. invită Comisia Europeană să stabilească o legătură mult mai strânsă între viitoarea sa Agendă pentru o mai bună legiferare și Agenda urbană a UE, astfel încât recomandările emise de parteneriatele urbane să fie luate în considerare. În acest sens, evaluările impactului teritorial și urban (EIT) ar trebui să fie direct integrate în mecanismele de consultare, încă din etapa prelegislativă, și în evaluarea politicilor europene și de simplificare administrativă (REFIT);
6. reamintește necesitatea de a adapta procesul semestrului european, pentru a reflecta mai bine provocările cu care se confruntă orașele. Alături de politica de coeziune, recomandările specifice fiecărei țări vor reprezenta principalele instrumente de implementare a Pactului verde. Prin urmare, chestiunile specifice zonelor urbane, precum accesul la locuințe abordabile, adâncirea inegalităților sau investițiile pe termen lung trebuie să se reflecte la nivelul coordonării politicilor economice din întreaga Uniune Europeană, iar strategiile de specializare inteligentă, dezvoltare urbană integrată și tranziție justă ar trebui armonizate la nivel regional sau local prin intermediul unor instrumente teritoriale, cum ar fi strategiile de investiții teritoriale integrate;
7. solicită Comisiei Europene să dezvolte conceptul de „subsidiaritate activă” ca un pas suplimentar în direcția consolidării dialogului cu orașele, cu zonele metropolitane și cu regiunile, și a stabilirii unei legături între Agenda urbană a UE și Agenda pentru o mai bună legiferare. În acest sens, ar trebui consolidate sinergiile cu Rețeaua europeană a centrelor regionale (RegHubs) din cadrul Comitetului European al Regiunilor;
8. sprijină declarația Parlamentului European referitoare la urgența climatică actuală și recunoaște că realizarea neutralității emisiilor de dioxid de carbon necesită un efort colectiv și acțiuni specifice la nivel local, în care orașele joacă un rol esențial. 75 % din populația europeană trăiește în orașe și aproximativ 70 % din emisiile de CO₂ din Europa provin de aici. Orașele sunt o parte a problemei, dar Carta de la Leipzig reînnoită ar trebui să recunoască rolul lor de vectori ai schimbării și de participanți direcți la aplicarea soluțiilor la provocările globale din secolul XXI;

9. consideră că Carta de la Leipzig reînnoită ar trebui convertită într-o ocazie politică pentru ca orașele să devină un punct de referință pentru punerea în aplicare a diverselor politici urbane în toate statele membre, contribuind astfel la consolidarea credibilității proiectului european în ochii cetățenilor în mediul lor proximal. Carta reînnoită trebuie, de asemenea, să ducă la monitorizarea Agendei urbane a UE, astfel cum a fost instituită prin Pactul de la Amsterdam (2016), iar ambele ar trebui să se înscrie în procesul de punere în aplicare a Agendei 2030 în cadrul guvernelor locale, pentru a îndeplini obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD). În acest sens, autoritățile locale și regionale din Uniunea Europeană se confruntă cu probleme diverse și cu provocări globale noi, care pot fi abordate doar printr-un demers integrat și pe mai multe niveluri, iar sprijinul Uniunii Europene reprezintă o valoare adăugată indispensabilă. În acest scop, principiile Cartei de la Leipzig trebuie incluse în concluziile Consiliului privind Președinția germană a UE (din a doua jumătate a anului 2020), care vor fi adoptate de Consiliul Afaceri Generale și de Consiliul European. Carta de la Leipzig trebuie, la rândul său, aprobată de statele membre, de orașe și de Comitetul European al Regiunilor;

Puterea transformatoare a orașelor europene, în vederea accelerării obiectivelor pentru 2050

10. subliniază că este necesar să se găsească echilibrul just între cele trei dimensiuni propuse pentru orașele europene: creșterea productivității și crearea de bunăstare și locuri de muncă în orașe și regiunile lor, repartizarea mai echitabilă între cetățeni a acestor elemente, ameliorând totodată calitatea ecologică a mediului nostru înconjurător și fructificând oportunitățile oferite de viața urbană;

11. consideră că este important să se pună în valoare activitatea desfășurată de diversele parteneriate urbane și să se stabilească legături între actuala Agendă urbană a UE și viitoarea Cartă reînnoită de la Leipzig. Exemple în acest sens sunt activitățile desfășurate în parteneriat, cum ar fi „academia pentru integrare urbană” sau inițiativa Comitetului Regiunilor intitulată „Orașele și regiunile în serviciul integrării”, care oferă o platformă primarilor din Uniunea Europeană și președinților de regiuni care doresc să scoată în evidență bune practici;

12. reamintește că regiunile și orașele se află în avangarda primirii și integrării migranților și refugiaților în Europa. Prin urmare, CoR cere ca noua Inițiativă urbană europeană propusă de Comisia Europeană să ofere destulă finanțare pentru a sprijini parteneriatul „Integrarea migranților și a refugiaților” și inițiativa CoR „Orașele și regiunile în serviciul integrării”, aducând o schimbare pentru europeni în orașele lor;

13. consideră că, pentru a atinge obiectivele stabilite în Acordurile de la Paris și în Convenția primarilor privind schimbările climatice, unul dintre obiectivele principale ale Cartei reînnoite de la Leipzig ar trebui să fie promovarea mobilității inovatoare, prin combinarea utilizării vehiculelor electrice personale în orașe cu promovarea unei mobilități multimodale alternative și cu emisii scăzute, bazate pe transportul public durabil, cum ar fi deplasarea cu bicicleta sau pe jos, alături de politici durabile de amenajare a teritoriului care să promoveze limitarea creșterii urbane și de reabilitarea durabilă și energetică a fondului locativ european;

14. consideră în continuare că este extrem de important ca, prin intermediul Agendei urbane și, respectiv, al Cartei de la Leipzig, Comisia Europeană și statele membre să sprijine, prin stimulente financiare, elaborarea unor planuri de mobilitate urbană durabilă, așa cum a solicitat deja CoR în avizul său din 2010 pe tema „Planul de acțiune privind mobilitatea urbană”;

15. este, de asemenea, important să se ia în considerare tema importantă a reabilitării energetice a fondului locativ și rețeaua de birouri și clădiri antreprenoriale și industriale.

16. își reiterează solicitarea de a se crea un plan de acțiune la nivel european în favoarea unor locuințe la prețuri accesibile în Europa;

17. consideră că stabilirea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU în zonele urbane reprezintă un cadru strategic pentru îmbunătățirea calității vieții cetățenilor, care trebuie să fie luat în considerare de către orașe și regiuni în elaborarea propriilor politici. În calitate de nivel de administrație cel mai apropiat de cetățeni, orașele pun în aplicare politici care modifică realitatea socială a mediului urban și sunt actori-cheie care contribuie la progresul realizării obiectivelor de dezvoltare durabilă, în special a Obiectivului 11 (axat pe orașe) și a Obiectivului 17, care stimulează alianțele între guverne, sectorul privat și societatea civilă;

18. gestionarea deșeurilor și gestionarea integrată a ciclului apei, gestionarea emisiilor și a deversărilor, reducerea consumului și raționalizarea consumului de energie, precum și producția de energie curată și fără emisii de dioxid de carbon, gestionarea impactului fenomenelor meteorologice extreme și dezvoltarea de coridoare ecologice și promovarea biodiversității sunt esențiale pentru îmbunătățirea dezvoltării durabile în zonele urbane. Promovarea economiei circulare trebuie stimulată de administrația locală, pentru a transforma modelul nostru de producție și a genera noi locuri de muncă ecologice, sprijinind o schimbare de paradigmă către orașul viitorului. Această schimbare de paradigmă nu va fi posibilă fără programe de formare la nivel local și regional, pentru a adapta locurile de muncă la tranziția ecologică;

19. consideră că promovarea biodiversității și reintroducerea trăsăturilor naturale în spațiul urban prin intermediul infrastructurii verzi și al soluțiilor bazate pe natură sunt vitale pentru abordarea unora dintre perturbările și efectele schimbărilor globale, întrucât astfel se sporește calitatea peisajului și se stimulează conectivitatea ecologică atât în oraș, cât și între oraș și vecinătatea sa;

20. subliniază importanța promovării orașelor favorabile incluziunii, care țin seama de combaterea inegalităților sociale, de decalajul digital, de îmbătrânirea actuală a populației europene și de schimbările demografice, cum ar fi depopularea anumitor zone. În această dimensiune incluzivă, este esențial să fie incluse acțiuni menite să îmbunătățească accesul la locuințe la un preț accesibil, să se asigure accesibilitatea universală, să se combată sărăcia energetică, să se asigure o integrare adecvată a migranților în rândul populației-gazdă și să se îmbunătățească repartizarea prin mobilitate a persoanelor, în special a tinerilor, între statele membre, corelând-o cu generarea de oportunități de dezvoltare profesională în țările cu un venit mai mic pe cap de locuitor; de asemenea, trebuie asigurat accesul la sisteme de protecție socială și de asistență medicală și un sistem de garantare a aprovizionării cu alimente, care să includă alimentarea cu apă și accesul la servicii de salubritate de bază pentru întreaga populație, luând în considerare posibilitățile fiecărui individ sau grup de a suporta costurile aferente;

Principii din care Carta reînnoită de la Leipzig trebuie să se inspire

21. este de acord cu următoarele principii de funcționare pentru Carta de la Leipzig reînnoită: abordare integrată, abordare teritorială, guvernanta pe mai multe niveluri, participare și creare în comun. Toate acestea se corelează cu principiile care stau la baza politicii de coeziune a UE;

22. subliniază că este imperativ ca viitoarea Cartă de la Leipzig să fie cunoscută la nivelul orașelor și comunelor din întreaga Uniune Europeană și ca principiile sale să definească cadrul general al politicilor și strategiilor naționale, regionale și locale urbane, precum și inițiativele europene corespunzătoare, în special cele care ar putea fi lansate de la început și finanțate în cadrul Pactului verde;

23. respectând flexibilitatea necesară pentru a ajusta obiectivele Agendei urbane europene la realitățile fiecărui teritoriu, sprijină propunerea de a acționa la nivel proximal, întrucât aceasta ar putea fi un demers adecvat pentru a aborda provocările globale din perspectivă locală. Fiecare nivel de guvernanta ar trebui să-și asume însă partea sa de responsabilitate și de competență în raport cu problemele urbane (calitate a aerului, locuințe, digitalizare, instrumente de finanțare), respectând pe deplin principiile subsidiarității și proporționalității;

24. este de acord ca, în Carta de la Leipzig reînnoită, zonele urbane funcționale sau zonele metropolitane să fie recunoscute ca spații unde se pune în aplicare o abordare teritorială integrată și se contribuie la o dezvoltare teritorială echilibrată, în concordanță cu strategiile UE. De asemenea, recomandă recunoașterea zonelor urbane funcționale și metropolitane cu un cadru instituțional propriu și a celor care, pe baza politicii de coeziune, au demarat dinamici de lucru la nivel metropolitan, așa cum a menționat CoR în avizul său din 2019 pe tema „Provocările cu care se confruntă regiunile metropolitane și poziția lor în viitoarea politică de coeziune post-2020”;

25. de asemenea, este de acord cu principiul participării și al co-creării și solicită Cartei de la Leipzig reînnoite să țină seama de diferitele tipuri de așezări urbane, luând în considerare contextul cultural și administrativ sau atribuirea competențelor din fiecare stat membru. În plus, Carta de la Leipzig reînnoită ar trebui să garanteze neapărat că cetățenii, inclusiv cei care locuiesc în zonele limitrofe zonelor urbane sau metropolitane, vor putea participa la conceperea și evaluarea politicilor urbane care îi vizează;

Consolidarea capacității orașelor de a face față provocărilor globale

26. reamintește că anul 2020 a fost profund marcat de pandemia de COVID-19 la nivel mondial. Orașele și regiunile au trebuit să stăvilească extinderea crizei sanitare, care a devenit o dramă socială și economică. Acesta este motivul pentru care orașele și regiunile trebuie să se afle în centrul gestionării fondului de redresare și au nevoie de un sprijin financiar european mai substanțial pentru a demonstra în continuare că rezolvă problemele cauzate de pandemie.

27. cere să se prevadă în Carta de la Leipzig reînnoită o foaie de parcurs ambițioasă și concretă pentru punerea sa în aplicare de către orașe și să fie utilizate agendele urbane locale în cadrul ODD, în special rezerva de 6 % din FEDR pentru dezvoltarea urbană durabilă integrată (ISUDS). În plus, fondurile structurale și de investiții europene ar trebui să finanțeze „localizarea ODD-urilor”, realizată de orașele și de guvernele regionale, mai ales în politicile de mobilitate durabilă și de transport public, de rehabilitare a clădirilor pentru a combate sărăcia energetică, de accesibilitate universală, de eliminare a situațiilor de vulnerabilitate socială și de promovare a incluziunii sociale în zonele defavorizate ale oricărei aglomerări urbane. Autoritățile locale trebuie să aibă posibilitatea de a gestiona într-un mod mai rapid și direct fondurile alocate statelor și regiunilor. O condiție prealabilă pentru realizarea acestui obiectiv este consolidarea efortului de formare în colaborare cu mediul universitar și cu sectorul afacerilor;

28. solicită Comisiei Europene ca, în vederea monitorizării investițiilor și a rezultatelor obținute în cadrul multitudinii de programe urbane de la nivel național, regional și local, să elaboreze un nou cadru comun de referință, cu o terminologie, indicatori și metodologii comune, care să permită coordonarea între administrații, învățarea reciprocă și o evaluare comparativă a rezultatelor obținute în diversele regiuni, precum și implicarea orașelor în pregătirea bugetelor destinate propriei dezvoltări;

29. invită Comisia Europeană să țină seama de politicile de transformare socială și ecologică extinse promovate de Pactul verde, care reprezintă o prioritate și ar trebui puse în aplicare prin acțiuni concrete la nivel urban și regional, astfel încât investițiile rezultate să nu fie luate în calcul la stabilirea deficitului public al statelor membre și să nu fie restricționate în raport cu plafonul de cheltuieli impuse de statele membre administrației locale în cadrul programelor de stabilitate bugetară și de control al deficitului, aflate în prezent în vigoare;

30. salută recunoașterea în Carta reînnoită a rolului esențial al amenajării teritoriului urban pentru realizarea dezvoltării urbane durabile și, în special, accentul pus pe reducerea ocupării terenurilor, pe caracterul mixt al funcțiilor pentru noi forme de producție și diversificarea acesteia, precum și pe noile forme de viață, pe locuințe la prețuri accesibile și pe utilizarea politicilor publice de valorificare a terenurilor.

31. consideră că transformarea digitală ar trebui să conducă la o mai bună coeziune digitală în Europa, atât pentru cetățenii săi, cât și pentru teritoriile sale. Este necesară schimbarea perspectivei de la o abordare dominată de tehnologie la un demers centrat pe cetățean, așa cum proclamă declarația intitulată „Join, boost, sustain”: „unirea forțelor, pentru a stimula transformarea digitală durabilă în orașe și comunități”. Trebuie să ne orientăm spre o concepere mai cuprinzătoare a orașului digital, în care inovarea digitală este un mijloc și nu o finalitate stimulată de capacitatea antreprenorială din sectorul public și de companii private care oferă soluții adaptate la tehnologia existentă și viitoare. Deși digitalizarea oferă orașelor și cetățenilor lor bune oportunități, orașele trebuie să fie ajutate să anticipeze și să abordeze mai bine efectele secundare negative ale proceselor de digitalizare;

32. propune ca în Carta de la Leipzig reînnoită să se menționeze necesitatea de a dezvolta procese de specializare inteligentă la nivel local și agende integrate de transformare economică și teritorială, care să faciliteze dezvoltarea unor orașe și sate inteligente (*Smart Cities and Smart Villages*), ca parte a strategiilor de specializare inteligentă elaborate la nivel regional în cadrul politicii de coeziune;

33. consideră că orașele, inclusiv cele mici și medii, sunt actori-cheie în abordarea principalelor provocări sociale și de mediu europene (sănătate, alimente, energie, transport, schimbări climatice, biodiversitate, incluziune și securitate). Cu toate acestea, este esențial să se modernizeze rolul sectorului public local în dezvoltarea economică, pe baza unei abordări constând în promovarea spiritului antreprenorial, menită să îi consolideze importanța în contextul noii provocări a guvernantei globale;

34. salută, în acest sens, noul Program de sprijin pentru reforme structurale (PSRS), care intră în domeniul de competență al comisarei pentru politica regională, dat fiind că acest program, prin propunerea care îi alocă resursele bugetare pentru perioada 2021-2027, poate deveni principalul instrument de îmbunătățire a capacităților instituționale și a reformelor structurale în orașe, în toate elementele care nu sunt eligibile prin intermediul fondurilor structurale;

35. subliniază că una dintre principalele valori adăugate ale Agendei urbane a Uniunii Europene este sprijinirea schimbului de cunoștințe privind aspectele urbane între instituțiile europene, naționale, regionale și locale, fiind considerat drept un mecanism de schimb de bune practici;

36. consideră, de asemenea, că este necesar ca noua Cartă de la Leipzig să includă mecanisme și metodologii de dezvoltare urbană durabilă care există deja în UE, dar sunt adesea necorelate între ele, cum ar fi inițiativa europeană „Orașe și comunități inteligente”, Convenția primarilor pentru climă și energie sau Cadrul de referință privind orașele durabile, printre altele;

O Agendă urbană consolidată a UE în slujba noii Carte de la Leipzig

37. reamintește cei trei piloni ai Agendei urbane a UE (o mai bună legiferare, o mai bună finanțare și îmbunătățirea cunoștințelor), identificați de Pactul de la Amsterdam, și că se urmărește în principal punerea în aplicare a acestor piloni. De asemenea, este necesar să se dezvolte rolul diferitelor părți interesate;

38. subliniază necesitatea de a consolida legăturile dintre urban și rural și de a aborda toate zonele urbane împreună cu împrejurimile lor, inclusiv zonele care îndeplinesc adesea funcțiuni rurale, pentru un demers mai global și mai integrat, și de a oferi oportunități de dezvoltare tuturor celor care trăiesc în zone urbane sau metropolitane;

39. consideră că Carta de la Leipzig reînnoită ar trebui să recunoască eforturile depuse de toate orașele și autoritățile locale implicate în toate cele 14 parteneriate urbane tematice; În plus, ar trebui apreciată disponibilitatea unor parteneriate, cum ar fi cel privind migrația și refugiații sau cel din domeniul mobilității urbane, de a-și continua activitatea după încheierea perioadei de trei ani, ca dovadă clară de succes a Agendei urbane a UE. Cu toate acestea, ar trebui asigurate resursele necesare, precum și impactul și coerența acțiunilor care vor trebui întreprinse;

40. propune o listă de recomandări concrete, pentru a depăși aceste provocări și a îmbunătăți punerea în aplicare a Agendei urbane:

- componența viitoarelor parteneriate trebuie stabilită în deplină transparență, cu implicarea orașelor și în funcție de dimensiunile orașelor, așa cum se prevede în Carta de la Leipzig reînnoită. De asemenea, acțiunile ar trebui grupate în cadrul celor trei piloni: o mai bună legiferare, o mai bună finanțare și îmbunătățirea cunoștințelor;
- lista actuală a temelor orizontale este încă valabilă și ar putea fi dezvoltată prin acțiuni-pilot la care ar putea participa câte un membru reprezentant pentru fiecare parteneriat, urmărindu-se un echilibru între instituțiile europene și administrațiile naționale, regionale și locale; În acest context, este esențial ca departamentele Comisiei și ministerele statelor membre să se implice mai îndeaproape în parteneriatele tematice, în special la începutul unui nou parteneriat. Acest lucru ar spori sentimentul de asumare a responsabilității din partea Comisiei și a statelor membre;
- este necesar să se consolideze sinergiile dintre diversele acțiuni ale parteneriatelor viitoare, cu scopul de a evita o abordare compartimentată și a coordona punerea în aplicare a acțiunilor;
- o idee de consolidare a sprijinului politic la nivel local ar putea fi organizarea unui summit al autorităților locale implicate în Agenda urbană, care să acționeze ca ambasadori și să se poată exprima în discuțiile politice cu Comisia Europeană și cu statele membre;
- în cadrul pilonului privind o mai bună legiferare, Comisia Europeană ar trebui să ia în considerare recomandările care rezultă din parteneriatele urbane. În acest sens, parteneriatele ar putea organiza ateliere în cadrul cărora profesioniștii să lucreze și să abordeze schimbările specifice care trebuie aduse directivelor, regulamentelor și politicilor UE; rezultatele parteneriatelor ar trebui să fie prezentate și discutate în mod regulat în cadrul PE și al Consiliului, pentru a fi reflectate mai bine în legislația europeană;

- consideră că cadrul financiar multianual 2021-2027 și Inițiativa urbană europeană propusă de Comisia Europeană în cadrul viitorului regulament FEDR ar trebui să asigure o finanțare stabilă pentru a acoperi costurile operaționale ale participării orașelor participante la Agenda urbană a UE;
- Eurostat ar trebui să participe mai intens la lucrările în parteneriat care ar putea promova o dezbatere privind datele calitative disponibile la nivel de zonă urbană funcțională, la nivel local și regional, precum și cu privire la producerea de date calitative;
- de asemenea, trebuie să se asigure o mai bună integrare în Agenda urbană și parteneriate a lucrărilor Centrului Comun de Cercetare (JRC) și ale Centrului său de cunoștințe pentru politicile teritoriale de la Sevilla, cum ar fi raportul „Viitorul orașelor” sau platforma de date urbane Plus;
- în perspectiva perioadei de programare post-2020 și într-un context mai larg, în marja fondurilor structurale, Comisia Europeană ar putea, de asemenea, lua în considerare elaborarea unui program financiar pentru acțiuni-pilot de dezvoltare a propunerilor apărute în cadrul parteneriatelor urbane;
- Comisia Europeană ar trebui să lanseze o campanie de comunicare, pentru a disemina rezultatele Agendei urbane a UE, inclusiv o mai bună comunicare a beneficiilor acestor parteneriate pe platforma online Futurium. Ea ar trebui să investească, de asemenea, în producerea de cunoștințe, în diseminarea celor mai bune practici, a ghidurilor, a instrumentelor și a foilor de parcurs elaborate în cadrul Agendei urbane a UE.

Monitorizarea punerii în aplicare a Cartei de la Leipzig reînnoite

41. solicită Președinției germane a UE să recunoască în mod oficial rolul Comitetului Regiunilor în cadrul Cartei de la Leipzig reînnoite, în conformitate cu Pactul de la Amsterdam, care „invită CoR, ca organ consultativ al Uniunii de reprezentare oficială a regiunilor și localităților la nivelul UE, să contribuie la dezvoltarea în continuare a Agendei urbane a UE”;
42. propune ca statele membre – sau nivelurile de guvernare responsabile de politica urbană când această competență nu este exercitată la nivel național – să elaboreze o dată la trei ani rapoarte privind modul în care Carta de la Leipzig a fost integrată în politicile lor urbane naționale sau regionale în colaborare cu Comisia Europeană, scoțând în evidență modul în care politicile și finanțările europene (cu referire specială la politica de coeziune) au sprijinit principiile și obiectivele Cartei de la Leipzig;
43. reamintește că este important ca Comisia Europeană să continue să joace un rol important în coordonarea și punerea în aplicare a Agendei urbane a UE și a Cartei de la Leipzig. În acest sens, merită reamintită propunerea de numire a vicepreședintelui pentru relații interinstituționale și prospectivă în calitate de coordonator al Agendei urbane, lucru care ar asigura, de asemenea, o legătură strânsă cu Agenda pentru o mai bună reglementare. Coordonarea sub acest aspect ar și contrabalansa viziunea fragmentată asupra orașelor și a dimensiunii urbane a politicilor, rezultată din perspectiva specializată a fiecărei direcții generale;
44. solicită ca, pentru a garanta că Carta de la Leipzig devine, pe cât posibil, un text cu caracter obligatoriu pentru UE, statele membre și autoritățile locale și regionale, după adoptarea Cartei de la Leipzig reînnoite de către Consiliul informal al miniștrilor pentru dezvoltare urbană, la 30 noiembrie 2020, Consiliul Afaceri Generale să adopte concluzii obligatorii. Acest lucru ar trebui însoțit de un apel adresat viitoarelor președinții ale Consiliului, de a continua discuțiile privind Agenda urbană în cadrul programelor lor de lucru.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

Avizul Comitetului European al Regiunilor privind „O nouă strategie industrială pentru Europa”

(2020/C 440/21)

Raportor:	Jeannette BALJEU (NL-Renew E.), membră a Consiliului Executiv al provinciei Olanda de Sud
Document de referință:	Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul European al Regiunilor – O nouă strategie industrială pentru Europa COM(2020) 102 final]

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

1. subliniază că industria are o importanță vitală pentru regiunile și orașele europene și pentru zecile de milioane de locuri de muncă pe care le creează și că, prin natura ei, operează într-un context global, în care comerțul este un factor important de creștere, care prezintă atât avantaje, cât și provocări;
2. salută Comunicarea Comisiei Europene privind o nouă strategie industrială pentru Europa ⁽¹⁾ și faptul că aceasta se axează pe ecosistemele industriale; subliniază că aceste ecosisteme sunt deseori regionale și că, adesea, ele sunt legate de alte ecosisteme regionale prin lanțuri de aprovizionare sau prin rețele de schimb de cunoștințe; evidențiază faptul că o nouă strategie industrială pentru Europa ar trebui, prin urmare, să se bazeze pe guvernanta pe mai multe niveluri, fiecare nivel având responsabilități clare și resurse pentru punerea în aplicare și subliniază că, pentru a realiza dubla tranziție către o industrie verde și digitală, este nevoie de sprijinul tuturor părților interesate;
3. consideră că numai cu o contribuție puternică și eficace din partea industriei, Pactul verde își va putea dezvolta întreaga capacitate ca strategie de creștere pentru Europa;
4. subliniază că, prin urmare, noua strategie industrială a UE trebuie să consolideze dimensiunea localizată, astfel încât regiunile și orașele, adică administrațiile care sunt cele mai apropiate de cetățeni și de ecosisteme, să își asume răspunderea pentru dubla tranziție ecologică și digitală de la nivelul industriei lor, luând în considerare și necesitatea formării continue și a actualizării competențelor de care vor avea nevoie lucrătorii, expuși sau nu riscului de excluziune ca urmare a tranziției;
5. salută revizuirea politicii industriale, anunțată pentru prima jumătate a anului 2021 de către președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, în discursul său privind starea Uniunii din 16 septembrie; având în vedere perturbarea fără precedent a lanțurilor de producție și de aprovizionare, o astfel de revizuire ar trebui să se bazeze pe experiența și pe lecțiile învățate, și solicită ca revizuirea să includă o componentă teritorială mai puternică, pentru ca industria europeană să devină cu adevărat rezilientă și adaptată exigențelor viitorului;
6. subliniază că autoritățile regionale și locale dețin competențe importante în domenii de politică ce influențează dezvoltarea industrială și pot mobiliza o gamă variată de instrumente pentru a permite punerea în aplicare a unei strategii holistice și ambițioase a UE în ceea ce privește politica industrială, menite să asigure reziliența economică într-o perioadă de schimbări structurale; solicită Comisiei să includă nivelul local și regional în proiectarea viitoare a noii strategii industriale a UE;
7. evidențiază faptul că regiunile pot și doresc să ofere un exemplu în ceea ce privește testarea de noi abordări și instrumente pentru realizarea tranziției digitale și ecologice, precum și să contribuie la consolidarea clusterelor regionale care constituie piatra de temelie a unor ecosisteme europene de inovare puternice, în care colaborarea interregională dintre actori contribuie la crearea de lanțuri valorice la nivel european; condițiile-cadru la nivelul UE creează condiții de concurență echitabilă pentru piața internă;

⁽¹⁾ COM(2020) 102 final.

8. este convins că va fi necesară nu numai stabilizarea lanțurilor de aprovizionare și de producție pentru dispozitive medicale, materiale medicale și medicamente, ci și realinierea lor într-un ecosistem pe deplin operațional;
9. evidențiază faptul că Europa se confruntă cu o pandemie fără precedent, cu consecințe serioase, care ar putea declanșa o criză economică globală; solicită insistent ca redresarea să se desfășoare în acord cu aspectele de ordin ecologic, digital și social;
10. salută Rezoluția Parlamentului European ⁽²⁾ referitoare la acțiunea coordonată a UE pentru combaterea pandemiei de COVID-19 și a consecințelor sale; sprijină Comisia în obiectivul său de concepere a unei noi strategii industriale a UE, astfel încât industria să poată gestiona șocurile globale într-o manieră mai competitivă și mai rezilientă; solicită Comisiei să facă din „consolidarea pieței unice” o prioritate;
11. propune utilizarea unei strategii industriale în două etape: prima să se concentreze pe supraviețuirea industriei, iar a doua pe faza de reconstrucție și de reînnoire pentru o economie ecologică, decarbonizată și mai digitalizată; subliniază faptul că aceste etape trebuie să valorifice conceptul de „reziliență regională”: „creșterea capacității regiunilor de a rezista, de a absorbi sau de a depăși șocuri economice interne sau externe” ⁽³⁾;
12. confirmă obiectivul Europei de a se angaja pe calea unei tranziții rapide și coerente către neutralitatea climatică și poziția de lider în domeniul digital; subliniază faptul că, pentru a putea atinge aceste obiective, Pactul verde trebuie să stea la baza noii strategii industriale a UE; evidențiază importanța dimensiunii regionale și locale; consideră că crearea și dezvoltarea de noi piețe pentru produse circulare și neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei ar trebui să rămână principalul obiectiv al Strategiei industriale pentru Europa;
13. subliniază faptul că scopul de a îndeplini obiectivele de neutralitate climatică trebuie realizat la nivel local și regional și că efectele tranziției se vor observa cel mai mult la nivelul regiunilor mari consumatoare de energie;
14. subliniază că industriile primare mari consumatoare de energie, care depind de comerțul extern și creează valoare și locuri de muncă în regiuni, depind – din motive de politică în domeniul concurenței – de existența unor condiții de concurență echitabile pentru toți actorii de pe piață, atât din statele membre, cât și din țări terțe. Pe lângă politica sa comercială externă, acest lucru se referă și la prevederile politicilor UE în domeniul climei și al energiei. Numeroasele planuri și măsuri legislative ale UE trebuie să asigure, în special, o protecție adecvată împotriva relocalizării emisiilor de carbon pentru industriile primare; de asemenea, consideră că stabilirea unui preț eficace pentru emisiile de CO₂ este necesară pentru competitivitatea producției de energie din surse regenerabile;
15. salută propunerea Comisiei privind un Mecanism pentru o tranziție justă ⁽⁴⁾, care va mobiliza până la 100 miliarde EUR pentru a asigura o tranziție echitabilă pentru regiunile cu o intensitate ridicată a carbonului, în timp ce acestea continuă să își transforme industriile și economiile;
16. salută noul plan de acțiune privind economia circulară ⁽⁵⁾, care propune o serie de măsuri, astfel încât industriile din UE să poată valorifica oportunitățile unei abordări mai circulare, bazate pe bioproduse, care va asigura o industrie mai curată și mai competitivă, prin diminuarea impactului asupra mediului, prin reducerea concurenței pentru resursele limitate și a costurilor de producție; în plus, planul poate reduce în și mai mare măsură dependența de importurile de energie și de resurse; subliniază importanța tranziției către o economie bazată pe bioproduse și circulară, inclusiv pentru ocuparea forței de muncă, precum și importanța unui mediu construit sustenabil, ca element-cheie al acestei tranziții;
17. subliniază faptul că noua strategie industrială a UE ar trebui să fie o strategie favorabilă incluziunii; susține includerea grupului de actori care valorifică soluțiile inovatoare și care se străduiesc să țină pasul cu schimbările, pentru a nu-i lăsa în urmă ⁽⁶⁾;

⁽²⁾ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0054_RO.pdf

⁽³⁾ ECR2: Criza economică: reziliența regiunilor: www.espon.eu/programme/projects/espon-2013/applied-research/ecr2-economic-crisis-resilience-regions

⁽⁴⁾ COM(2020) 22 final.

⁽⁵⁾ COM(2020) 98 final.

⁽⁶⁾ O strategie industrială a UE echitabilă din punct de vedere geografic: https://wms.flexious.be/editor/plugins/imagemanager/content/2140/PDF/2019/Geographically_fair_EU.pdf

18. subliniază necesitatea unei piețe unice reale a serviciilor, care să faciliteze servicializarea industriei; evidențiază rolul autorităților regionale în facilitarea localizării industriei ce rezultă din această trecere și din tehnologiile disruptive; subliniază faptul că lanțurile de aprovizionare din industria prelucrătoare circulară vor fi mai concentrate la nivel regional;

19. este de acord, prin urmare, cu faptul că întreprinderile ar trebui să își adapteze modelele de afaceri și să dezvolte noi forme de muncă adecvate erei digitale și sustenabile; subliniază că atât întreprinderile nou-înființate, cât și cele consacrate înregistrează o creștere accelerată; solicită Comisiei să ofere asistență pentru punerea în practică a inovațiilor și să asigure un cadru în care clusterelor de întreprinderi pot învăța unul de la celălalt, cu sau fără asistență din partea consultantilor în antreprenariat, a intermediarilor sau a agenților de dezvoltare regională;

20. subliniază relevanța investițiilor în cercetare și dezvoltare și în inovare și faptul că este important să se garanteze că aceste investiții sunt transformate în produse și servicii ce pot fi comercializate și în procese industriale de creștere a productivității care țin seama de obiectivul european de neutralitate climatică până în 2050;

21. recunoaște importanța standardizării și a certificării, mai ales în cazul noilor produse, procese și servicii care accelerează tranziția către o economie ecologică, digitală și rezilientă; solicită Comisiei să se asigure că IMM-urile participă și sunt implicate în procesul de standardizare;

22. salută ambiția de a crea piețe-lider în domeniul tehnologiilor curate, reflectând astfel spiritul antreprenorial al strategiei, și este de acord că „cei care iau inițiativa și sunt cei mai rapizi vor avea un avantaj competitiv mai mare”; subliniază faptul că ecosistemele regionale oferă cel mai bun mediu pentru inovare datorită nivelului ridicat de încredere de care se bucură antreprenorii motivați de oportunități;

23. este de acord că Europa trebuie să își reunească forțele pentru a face la nivel colectiv ceea ce nimeni nu poate face de unul singur; subliniază faptul că cooperarea interregională menită să stimuleze și să faciliteze lanțurile valorice interregionale bazate pe „complementarități inteligente” între ecosistemele intersectoriale regionale legate de tranziția către o economie ecologică, digitală și rezilientă, așa cum se întâmplă în cadrul strategiilor regionale de specializare inteligentă, este esențială în acest sens; subliniază faptul că strategiile regionale de specializare inteligentă sunt cel mai bun instrument disponibil pentru facilitarea cooperării în cadrul ecosistemelor regionale și cu alte ecosisteme regionale cu competențe complementare, permițând astfel crearea de lanțuri de valori și deschiderea de noi căi de inovare la scară europeană;

24. subliniază necesitatea unui sistem clar de monitorizare și evaluare, după cum se recomandă în strategiile de specializare inteligentă; evidențiază faptul că acesta ar trebui implementat la toate cele trei niveluri – la nivelul UE, al statelor membre și al regiunilor – iar evaluarea ar trebui să se efectueze la fiecare doi ani; sugerează Comisiei să includă acest aspect în semestrul european și să îl coreleze cu planurile naționale de reformă de la nivelul statelor membre; sugerează ca regiunile să includă această evaluare ca instrument de învățare în vederea unei monitorizări mai riguroase, a verificării progreselor și a facilitării rezolvării de probleme; sugerează că Tabloul de bord regional privind inovarea ar putea fi însoțit de recomandări privind instrumentele UE care pot contribui la îmbunătățirea indicatorilor;

25. sprijină Comisia în dezvoltarea unei politici ambițioase a UE privind clusterelor; subliniază importanța corelării clusterelor și a rețelelor regionale din diferite regiuni; solicită Comisiei să sprijine aceste rețele interregionale, ca fiind complementare cu cooperarea de la nivel individual în cadrul Rețelei întreprinderilor europene și al platformei de cooperare a clusterelor europene; sugerează ca politica UE privind clusterelor să devină parte integrantă a noii strategii industriale a UE;

26. subliniază faptul că politica de coeziune ar trebui să fie un instrument important pentru punerea în aplicare a unei abordări localizate în ceea ce privește dezvoltarea industrială, pentru a ține cont de efectele tranziției la o economie neutră din punctul de vedere al emisiilor de carbon, care diferă de la o regiune la alta; solicită dezvoltarea de obiective adecvate și de instrumente de sprijin în contextul planificării pentru următoarea fază a politicii de coeziune;

27. recunoaște că regiunile au nevoie de îndrumare strategică în vederea realizării acestei tranziții industriale, pentru a-și recunoaște într-o manieră eficace și eficientă lacunele actuale în pregătirea pentru tranziția industrială; prin urmare, solicită Comisiei să contribuie la elaborarea de instrumente care pot furniza o foaie de parcurs clară pentru regiuni, cu o abordare personalizată în vederea asigurării poziției de lider în sectorul industrial; un astfel de instrument ar trebui să fie complementar noii strategii industriale a UE și ar trebui să ajute regiunile să vizeze investiții legate de politica de coeziune în perioada de programare de după 2020;

28. subliniază rolul potențial al administrațiilor publice în achizițiile publice verzi orientate către inovare, de exemplu în ceea ce privește mobilitatea durabilă și inteligentă sau în sectorul construcțiilor, precum și necesitatea reducerii la minimum a riscurilor implicate pentru guvernele regionale;

29. regretă faptul că punerea în aplicare a obiectivului de dezvoltare durabilă (ODD) numărul 9, privind construirea unei infrastructuri reziliente, promovarea industrializării favorabile incluziunii și durabile și încurajarea inovării a generat doar progrese moderate. În special, cheltuielile interne brute pentru cercetare și dezvoltare în raport cu PIB-ul s-au stabilizat la puțin peste 2,0 % (?); evidențiază rata lentă de adoptare și de difuzare a inovațiilor în Europa; subliniază că numeroase inovații din industrie gravitează în jurul noilor modele de afaceri care combină tehnologia digitală și conceptele de servicii; subliniază că regiunile joacă un rol important în ceea ce privește accelerarea adoptării și a difuzării inovațiilor, de exemplu prin rețeaua europeană a centrelor de inovare digitală, prin instalații-pilot și prin laboratoare de teren; subliniază necesitatea noului instrument, astfel cum a fost propus în Regulamentul Interreg privind investițiile interregionale pentru inovare;

30. solicită Comisiei să sprijine industria europeană, în special în regiunile mari consumatoare de energie, în tranziția către neutralitatea climatică până în 2050 și să stabilească obiective sectoriale ambițioase, dar realiste, pe termen mediu și lung, care să fie aliniate cu Pactul verde european și Acordul de la Paris, precum și să furnizeze foi de parcurs pentru atingerea acestora în cooperare cu părțile interesate regionale și locale; subliniază importanța unei tranziții echitabile pentru întreprinderi și cetățeni, astfel cum se prevede în Mecanismul pentru o tranziție justă;

31. solicită Consiliului European pentru Inovare să contribuie la dezvoltarea tuturor întreprinderilor cu o creștere rapidă, nu doar a celor nou-înființate; subliniază faptul că IMM-urile cu o creștere foarte rapidă nu sunt întreprinderi noi, ci întreprinderi consacrate care au găsit o nouă modalitate de a crește prin digitalizare și/sau prin creșterea sustenabilității produsului, procesului sau serviciului pe care îl oferă;

32. este de acord că Europa ar trebui să valorifice la maximum economiile de scară, de viteză și de gamă, însă ar dori să sublinieze că rolul regiunilor nu este doar acela de a oferi un spațiu de manifestare pentru inovațiile localizate, ci și acela de a coopera astfel încât varietatea mare de competențe din Europa să fie folosită în lanțuri valorice interregionale, care să poată concura cu întreprinderi mai mari din afara Europei; solicită Comisiei să faciliteze în continuare cooperarea la nivelul lanțurilor valorice interregionale, asigurând finanțare pentru cazurile demonstrative industriale interregionale;

33. subliniază faptul că învățământul superior și profesional trebuie să devină mai adaptat erei digitale; subliniază rolul pe care îl pot juca centrele de inovare digitală nu numai în accelerarea și difuzarea inovațiilor, ci și în formarea forței de muncă pentru industria viitorului; subliniază faptul că aceste centre trebuie să devină accesibile pentru IMM-uri; încurajează Comisia să ofere mai mult sprijin pentru consolidarea capacităților și pentru schimburile de experiență, astfel cum se procedează, de exemplu, în cazul cererii de propuneri pentru centrele de excelență profesională;

34. sprijină necesitatea adoptării unui pact în ceea ce privește competențele; solicită Comisiei să includă regiunile ca partener important în acest pact; subliniază faptul că nivelul regional este nivelul cel mai bine organizat pentru a coordona perfecționarea și recalificarea profesională și a asigura mobilitatea angajaților din sectoarele aflate în declin către sectoarele aflate în ascensiune, precum și importanța accesului egal la reconversie profesională pentru angajați, dar și pentru directori și antreprenori, ca urmare a efectelor pandemiei de COVID-19;

35. recunoaște potențialul PIIEC și al alianțelor; solicită Comisiei să sporească gradul de incluziune al acestora, permițând participarea regiunilor și a IMM-urilor; în acest sens, subliniază potențialul cooperării dintre sectorul public și cel privat și al formării unor alianțe industriale, cum ar fi în domeniul tehnologiei bateriilor, al materialelor plastice și al microelectronicelor, pentru a contribui la dezvoltarea tehnologică și la asigurarea finanțării;

(?) Raportul de punere în aplicare a ODD al Eurostat din 22 iunie 2020.

36. recunoaște riscurile geopolitice ale investițiilor străine și dependența excesivă față de lanțurile de aprovizionare și valorice „globale”; solicită Comisiei să îmbogățească strategia prin măsuri care să faciliteze gestionarea crizei actuale provocate de pandemia de COVID-19 și să se pregătească pentru noi pandemii în viitor pentru a asigura reziliența societății și a economiei Europene, de exemplu, prin pregătirea unor lanțuri europene alternative de aprovizionare cu consumabile medicale bazate pe costuri scăzute și inovații moderate, în cazul unor noi pandemii sau al unor epidemii grave;

37. pledează pentru un cadru juridic european privind inteligența artificială (IA), robotica și tehnologiile conexe ⁽⁸⁾ care să abordeze principiile etice și drepturile fundamentale în dezvoltarea, funcționarea și utilizarea acestor domenii, precum și chestiunile legate de siguranță și de răspundere. Inovarea și competitivitatea industriei europene vor necesita un cadru orizontal care să reflecte valorile și principiile Uniunii Europene. Acesta va oferi orientări concrete și securitate juridică atât cetățenilor, cât și întreprinderilor, inclusiv celor situate în afara Europei. În prezent, lipsa unor dispoziții clare privind siguranța și răspunderea contribuie la incertitudinea juridică pentru consumatori și întreprinderile care produc și comercializează produse care implică IA, precum și pentru cetățenii care utilizează aplicațiile de IA;

38. subliniază importanța Planului de acțiune privind economia circulară, întrucât acesta reprezintă un impuls pentru lanțurile de aprovizionare mai scurte din punct de vedere geografic; evidențiază faptul că economia circulară influențează aproape toate tipurile de clustere și de industrii; în pofida eforturilor în curs în vederea transformării modelelor economice și de afaceri tradiționale, numeroase IMM-uri nu sunt pregătite pentru această trecere, iar multe dintre acestea doresc să acționeze, dar nu știu cum; subliniază faptul că întreprinderile mai mici se confruntă cu dezavantaje în ceea ce privește adoptarea circularității, întrucât capacitățile, resursele, timpul și cunoștințele lor sunt limitate și, astfel, le este mai dificil să se implice și să asigure respectarea reglementărilor și a standardelor; solicită Comisiei să adopte politici mai favorabile pentru a stimula trecerea la economia circulară; solicită Comisiei să adapteze legislația într-un mod care să faciliteze această trecere, nu să o îngreuneze; în acest sens, economia circulară ar avea de câștigat de pe urma unei piețe unice a deșeurilor;

39. solicită renegocierea Tratatului privind Carta energiei (TCE), pentru a promova investițiile în energie durabilă și a-l alinia la Acordul de la Paris. Negocierile ar trebui să confirme, de asemenea, „dreptul de a reglementa” al statelor semnatare și al autorităților lor publice;

40. sprijină introducerea unui mecanism de ajustare la frontieră a emisiilor de dioxid de carbon compatibil cu normele OMC, care să consolideze acțiunile de combatere a schimbărilor climatice la scară mondială și să protejeze industriile de concurența nelocală; solicită ca propunerile privind noile resurse proprii ale UE să garanteze simplitatea și transparența, respectând, totodată, competențele naționale;

41. consideră că, pentru a-și păstra poziția de lider în domeniul tehnologic și pentru a dobândi suveranitatea digitală și tehnologică, UE și statele sale membre ar trebui să își păstreze dreptul de a bloca preluările ostile ale întreprinderilor strategice din UE de către actori statali sau susținuți de stat din țări din afara UE și solicită Comisiei să reformeze politica în domeniul concurenței, astfel încât să mențină o piață unică europeană vitală, consolidând totodată poziția întreprinderilor din UE pe piețele internaționale;

42. este de acord că trebuie intensificate investițiile în inovare; solicită Comisiei să promoveze o cultură în care sunt acceptate eșecurile; subliniază faptul că eșecurile în inovare pot fi foarte valoroase ca modalitate de a învăța care este calea spre succes, dar numai dacă întreprinderile pot beneficia de o a doua șansă de a aplica lecțiile învățate cu privire la direcțiile care nu sunt viabile; prin urmare, solicită Comisiei să faciliteze difuzarea lecțiilor învățate între clusterelor și rețelele regionale;

43. solicită Comisiei să ofere asistență regiunilor care ajută întreprinderile să găsească parteneri europeni potriviți dacă doresc să își reducă dependența față de aprovizionarea globală și mai ales față de lanțurile valorice globale, întrucât regiunile pot ajuta la localizarea partenerilor și pot facilita cooperarea;

⁽⁸⁾ A se vedea avizul CoR privind Cartea albă privind inteligența artificială, elaborat de Guido RINK (PSE-NL): <https://cor.europa.eu/EN/our-work/Pages/OpinionTimeline.aspx?opId=CDR-2014-2020>

44. solicită Comisiei să ia în considerare, ca parte a infrastructurii digitale strategice, și aplicațiile tehnologiilor digitale esențiale precum informatica cuantică în sectoarele strategice; subliniază faptul că aceste aplicații sunt esențiale pentru transformarea digitală a Europei, pentru a asigura un impact economic și social maxim; fără aplicații, tehnologiile digitale sunt soluții care caută o problemă, în timp ce întreprinderile caută modalități de a valorifica oportunități de afaceri;
45. subliniază importanța implicării guvernelor regionale și a clusterelor sau rețelelor regionale în alianțe și solicită ca guvernele regionale sau cel puțin un reprezentant al Comitetului Regiunilor să facă parte din forumul industrial, în special pentru a analiza riscurile și nevoile industriei din perspectiva ecosistemelor industriale care, în opinia Comitetului Regiunilor, sunt formate din ecosisteme „regionale” pentru antreprenariat și inovare;
46. își reiterează apelul în ceea ce privește consolidarea sprijinului acordat de UE pentru ecosistemele și clusterelor regionale în cadrul investițiilor interregionale pentru inovare, luându-se în considerare compatibilitatea cu Pactul verde, pornind de la abordarea bazată pe specializarea inteligentă, amplificând și extinzând inițiativele existente, cum ar fi platforma de specializare inteligentă în domeniul modernizării industriale și inițiativa-pilot privind regiunile aflate în tranziție industrială; consideră, de asemenea, că este important să se dezvolte instrumente pentru punerea în aplicare a unor proiecte interregionale de colaborare pentru investiții industriale, în strânsă colaborare cu regiunile și cu parteneriatele de specializare inteligentă;
47. subliniază că dubla tranziție va avea succes numai dacă toate părțile interesate vor fi implicate în mod egal în strategia industrială revizuită a UE; susține că este esențial să existe o comunicare clară și un dialog deschis cu toate părțile interesate, deoarece amploarea transformărilor cu care se confruntă atât industria, cât și societatea, necesită acțiuni urgente, o viziune comună și soluții integrate în rândul tuturor părților interesate și la toate nivelurile de politică, având în vedere că numai o abordare bazată pe guvernarea pe mai multe niveluri poate garanta că părțile interesate sunt implicate în decizii de politică economică de o asemenea dimensiune;
48. invită Comisia să instaureze măsuri care să vizeze reconversia producției întreprinderilor, impusă de propagarea pandemiei de COVID-19 și, ca urmare, de schimbarea nevoilor populației;
49. solicită Comisiei să includă regiunile și orașele în procesul de elaborare a unei noi strategii industriale pentru Europa; reiterează faptul că regiunile și orașele doresc și pot să fie un exemplu pentru conturarea dimensiunii localizate a dublei tranziții cu care se confruntă industria europeană.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

III

(Acte pregătitoare)

COMITETUL REGIUNILOR

INTERACTIO – ȘEDINȚĂ HIBRIDĂ – A 140-A SESIUNE PLENARĂ A COR, 12.10.2020-14.10.2020

Avizul Comitetului European al Regiunilor – Programul „UE pentru sănătate” (EU4Health)

(2020/C 440/22)

Document de referință:

Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind instituirea unui program de acțiune a Uniunii în domeniul sănătății pentru perioada 2021-2027 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 282/2014 („Programul «UE pentru sănătate»”)

I. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE

Amendamentul 1

Considerentul 6

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Deși statele membre sunt responsabile pentru politicile lor în domeniul sănătății, acestea ar trebui să protejeze sănătatea publică într-un spirit de solidaritate europeană. Experiența dobândită în urma actualei crize cauzate de COVID-19 a demonstrat că este necesară o acțiune suplimentară fermă la nivelul Uniunii pentru a sprijini cooperarea și coordonarea între statele membre, cu scopul de a îmbunătăți prevenirea și controlul răspândirii bolilor umane grave la nivel transfrontalier, de a combate alte amenințări transfrontaliere grave pentru sănătate și de a proteja sănătatea și bunăstarea cetățenilor Uniunii.</p>	<p>Deși statele membre sunt responsabile pentru politicile lor în domeniul sănătății, acestea ar trebui să protejeze sănătatea publică într-un spirit de solidaritate europeană, după cum se reamintește și în TFUE la articolul 222, care prevede că Uniunea și statele membre trebuie să acționeze în spirit de solidaritate. Experiența dobândită în urma actualei crize cauzate de COVID-19 a demonstrat că este necesară o acțiune suplimentară fermă la nivelul Uniunii pentru a sprijini cooperarea și coordonarea între statele membre și autoritățile locale și regionale, precum și instituțiile publice, după caz, cu scopul de a îmbunătăți prevenirea și controlul răspândirii bolilor umane grave la nivel transfrontalier, de a sprijini dezvoltarea produselor necesare prevenirii și tratării bolilor și a garanta că acestea sunt disponibile, de a combate alte amenințări transfrontaliere grave pentru sănătate și de a proteja sănătatea și bunăstarea cetățenilor Uniunii.</p>

Expunere de motive

Este important să le reamintim statelor membre de spiritul solidarității în materie de sănătate.

Amendamentul 2

Considerentul 10

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Având în vedere natura gravă a amenințărilor transfrontaliere pentru sănătate, programul ar trebui să sprijine măsuri de sănătate publică coordonate la nivelul Uniunii, pentru a aborda diferite aspecte ale unor astfel de amenințări. În vederea consolidării capacității Uniunii de a se pregăti, de a răspunde la criza sanitară și de a o gestiona, programul ar trebui să sprijine acțiunile întreprinse în cadrul mecanismelor și al structurilor instituite în temeiul Deciziei 1082/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului și al altor mecanisme și structuri relevante instituite la nivelul Uniunii. Aceasta ar putea include stocarea strategică de materiale medicale esențiale sau consolidarea capacităților în materie de răspuns la criză, măsuri preventive legate de vaccinare și imunizare, programe de supraveghere consolidate. În acest context, programul ar trebui să favorizeze prevenirea intersectorială a crizelor, pregătirea, supravegherea, gestionarea și capacitatea de răspuns a părților implicate la nivelul Uniunii, la nivel național, regional și local, inclusiv exerciții de planificare și pregătire pentru situațiile de urgență, conform abordării de tip „O singură sănătate”. Programul ar trebui să faciliteze instituirea unui cadru integrat de comunicare transversală a riscurilor, care să funcționeze în toate etapele unei crize sanitare – prevenire, pregătire și răspuns.</p>	<p>Având în vedere natura gravă a amenințărilor transfrontaliere pentru sănătate, programul ar trebui să sprijine măsuri de sănătate publică coordonate la nivelul Uniunii, pentru a aborda diferite aspecte ale unor astfel de amenințări. În vederea consolidării capacității Uniunii de a se pregăti, de a răspunde la criza sanitară și de a o gestiona, programul ar trebui să sprijine acțiunile întreprinse în cadrul mecanismelor și al structurilor instituite în temeiul Deciziei 1082/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului și al altor mecanisme și structuri relevante instituite la nivelul Uniunii. Aceasta ar putea include stocarea strategică de materiale medicale esențiale, promo- varea investițiilor în materie de producție a dispozitivelor și produselor farmaceutice pentru combaterea pandemiilor și a altor flageluri în materie de sănătate publică în scopul asigurării suveranității europene, consolidarea capacităților în materie de răspuns la criză sau sprijinirea elaborării, de către statele membre, a unui protocol statistic care să permită compararea datelor privind impactul pandemiilor la nivelul NUTS 2, măsuri preventive legate de vaccinare și imunizare, programe de supraveghere consolidate. În acest context, programul ar trebui să favorizeze prevenirea intersectorială a crizelor, pregătirea, supravegherea, gestionarea și capacitatea de răspuns a părților implicate la nivelul Uniunii, la nivel național, regional și local, inclusiv exerciții de planificare și pregătire pentru situațiile de urgență, conform abordării de tip „O singură sănătate”. Programul ar trebui să faciliteze instituirea unui cadru integrat de comunicare transversală a riscurilor, care să funcționeze în toate etapele unei crize sanitare – prevenire, pregătire și răspuns.</p>

Expunere de motive

Ar trebui făcute investiții substanțiale pentru producerea dispozitivelor și produselor farmaceutice de combatere a pandemiilor.

De asemenea, ar trebui să se dezvolte schimbul de date statistice între statele membre.

Amendamentul 3

Considerentul 12

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
În vederea protejării persoanelor aflate în situații vulnerabile, inclusiv a celor care suferă de boli mintale și de boli cronice, programul ar trebui să promoveze, de asemenea, acțiuni care să abordeze efectele colaterale ale crizei sanitare asupra persoanelor care aparțin unor astfel de grupuri vulnerabile.	În vederea protejării persoanelor aflate în situații vulnerabile, inclusiv a celor care suferă de boli mintale și de boli cronice (inclusiv de obezitate), programul ar trebui să promoveze, de asemenea, acțiuni care să abordeze efectele colaterale ale crizei sanitare asupra persoanelor care aparțin unor astfel de grupuri vulnerabile. Pentru a asigura standarde înalte pentru serviciile sanitare de bază, trebuie ca programul să încurajeze utilizarea medicinei la distanță, mai ales în perioadele de criză și de pandemie.

Expunere de motive

Medicina la distanță trebuie să se dezvolte pentru a deveni un instrument eficace pe timp de criză și de pandemie.

Amendamentul 4

Considerentul 15

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Experiența acumulată ca urmare a crizei cauzate de COVID-19 a arătat că există o nevoie generală de sprijin pentru transformarea structurală a sistemelor de sănătate și pentru efectuarea de reforme sistematice ale acestora în întreaga Uniune, cu scopul de a îmbunătăți eficacitatea, accesibilitatea și reziliența acestora. În contextul unei asemenea transformări și al unor astfel de reforme, programul ar trebui să promoveze, în sinergie cu Programul Europa digitală, acțiuni care duc la dezvoltarea transformării digitale a serviciilor de sănătate și care sporesc interoperabilitatea acestora, care contribuie la creșterea capacității sistemelor de sănătate de a favoriza prevenirea bolilor și promovarea sănătății, de a oferi noi modele de asistență medicală și de a furniza servicii integrate, de la servicii de sănătate publică și de sănătate primară la servicii extrem de specializate, bazate pe nevoile cetățenilor, precum și care asigură o forță de muncă eficientă în domeniul sănătății publice, dotată cu competențele adecvate, inclusiv cu competențe digitale. Dezvoltarea unui spațiu european al datelor privind sănătatea ar oferi sistemelor de sănătate, cercetătorilor și autorităților publice mijloace de îmbunătățire a disponibilității și a calității asistenței medicale. Dat fiind dreptul fundamental de a avea acces la asistență medicală preventivă și la tratament medical, înscris la articolul 35 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și ținând cont de valorile și principiile comune specifice Sistemelor de sănătate ale Uniunii, astfel cum sunt stabilite în Concluziile Consiliului din 2 iunie 2006 ⁽¹²⁾, programul ar trebui să sprijine acțiuni care să asigure universalitatea și caracterul incluziv al asistenței medicale, ceea ce înseamnă că nimeni nu trebuie să fie privat de accesul la asistență medicală, precum și acțiuni care să garanteze că drepturile pacienților, inclusiv cele referitoare la protecția datelor lor, sunt respectate în mod corespunzător.</p> <p>⁽¹²⁾ Concluziile Consiliului privind valorile și principiile comune ale sistemelor de sănătate din Uniunea Europeană (JO C 146, 22.6.2006, p. 1).</p>	<p>Experiența acumulată ca urmare a crizei cauzate de COVID-19 a arătat că există o nevoie generală de sprijin pentru transformarea structurală a sistemelor de sănătate și pentru efectuarea de reforme sistematice ale acestora în întreaga Uniune, cu scopul de a îmbunătăți eficacitatea, accesibilitatea și reziliența acestora. Aceste reforme, în cadrul unui semestru european modificat, trebuie să consolideze specificul sistemelor sanitare europene bazate pe servicii publice solide și pe investiții publice substanțiale. Serviciile sanitare sunt servicii de interes general, menite să consolideze Pilonul european al drepturilor sociale, care nu pot fi supuse logicii sectorului privat. În contextul unei asemenea transformări și al unor astfel de reforme, programul ar trebui, ținând seama de structura sistemelor de sănătate din statele membre, să organizeze coordonarea și finanțarea unor teste de stres în statele membre, în vederea identificării punctelor slabe și verificării capacităților de reacție la pandemii. De asemenea, programul ar trebui să promoveze, în sinergie cu Programul Europa digitală, acțiuni care duc la dezvoltarea transformării digitale a serviciilor de sănătate și care sporesc interoperabilitatea acestora, care contribuie la creșterea capacității sistemelor de sănătate de a favoriza prevenirea bolilor și promovarea sănătății, de a oferi noi modele de asistență medicală și de a furniza servicii integrate, de la servicii de sănătate publică și de sănătate primară la servicii extrem de specializate, bazate pe nevoile cetățenilor, precum și care asigură o forță de muncă eficientă în domeniul sănătății publice, dotată cu competențele adecvate, inclusiv cu competențe digitale. Dezvoltarea unui spațiu european al datelor privind sănătatea ar oferi sistemelor de sănătate, cercetătorilor și autorităților publice mijloace de îmbunătățire a disponibilității și a calității asistenței medicale. Dat fiind dreptul fundamental de a avea acces la asistență medicală preventivă și la tratament medical, înscris la articolul 35 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și ținând cont de valorile și principiile comune specifice Sistemelor de sănătate ale Uniunii, astfel cum sunt stabilite în Concluziile Consiliului din 2 iunie 2006 ⁽¹²⁾, programul ar trebui să sprijine acțiuni care să asigure universalitatea și caracterul incluziv al asistenței medicale, ceea ce înseamnă că nimeni nu trebuie să fie privat de accesul la asistență medicală, precum și acțiuni care să garanteze că drepturile pacienților, inclusiv cele referitoare la protecția datelor lor, sunt respectate în mod corespunzător.</p> <p>⁽¹²⁾ Concluziile Consiliului privind valorile și principiile comune ale sistemelor de sănătate din Uniunea Europeană (JO C 146, 22.6.2006, p. 1).</p>

Expunere de motive

Conform precizărilor din amendament.

Amendamentul 5

Considerentul 18

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Prin urmare, programul ar trebui să contribuie la prevenirea bolilor pe parcursul întregii vieți a unei persoane și la promovarea sănătății, prin abordarea factorilor de risc pentru sănătate, cum ar fi utilizarea tutunului și a produselor conexe și expunerea la emisiile acestora, utilizarea nocivă a alcoolului, consumul de droguri ilegale. Programul ar trebui să contribuie la reducerea efectelor nocive ale drogurilor asupra sănătății, a obiceiurilor alimentare nesănătoase și a lipsei de activitate fizică și ar trebui să favorizeze dezvoltarea unor medii propice pentru stiluri de viață sănătoase, cu scopul de a veni în completarea acțiunilor întreprinse de statele membre în aceste domenii. De asemenea, programul ar trebui să contribuie la obiectivele Pactului verde european, ale Strategiei „De la fermă la consumator” și ale Strategiei UE în domeniul biodiversității până în 2030.</p>	<p>Prin urmare, programul ar trebui să contribuie la prevenirea bolilor pe parcursul întregii vieți a unei persoane și la promovarea sănătății, prin abordarea factorilor de risc pentru sănătate, cum ar fi utilizarea tutunului și a produselor conexe și expunerea la emisiile acestora, utilizarea nocivă a alcoolului, consumul de droguri ilegale. Programul ar trebui să contribuie la reducerea efectelor nocive ale drogurilor asupra sănătății, a obiceiurilor alimentare nesănătoase și a lipsei de activitate fizică și ar trebui să favorizeze dezvoltarea unor medii propice pentru stiluri de viață sănătoase, cu scopul de a veni în completarea acțiunilor întreprinse de statele membre și de autoritățile locale și regionale în aceste domenii. De asemenea, programul ar trebui să contribuie la obiectivele Pactului verde european, ale Strategiei „De la fermă la consumator” și ale Strategiei în domeniul biodiversității.</p>

Expunere de motive

Reamintește rolul autorităților locale și regionale.

Amendamentul 6

Considerentul 20

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Programul va funcționa în sinergie și în complementaritate cu alte politici, programe și fonduri ale UE, cum ar fi acțiunile puse în aplicare în cadrul Programului Europa digitală, al Programului Orizont Europa, al rezervei rescEU aferente Mecanismului de protecție civilă al Uniunii, al Instrumentului de sprijin de urgență, al Fondului social european+ (FSE+, inclusiv în ceea ce privește sinergiile referitoare la o protecție sporită a sănătății și siguranței a milioane de lucrători din UE), inclusiv componenta pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (EaSI), al Fondului InvestEU, al programului privind piața unică, al Fondului european de dezvoltare regională (FEDR), al Mecanismului de redresare și reziliență inclusiv Instrumentul de realizare a reformelor, al Erasmus, al Corpului european de solidaritate, al Instrumentului de sprijin pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență (SURE) și al instrumentelor de acțiune externă ale UE, cum ar fi Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională și Instrumentul de asistență pentru preaderare III. După caz, se vor stabili norme comune, în vederea asigurării coerenței și complementarității dintre fonduri, garantând totodată respectarea particularităților acestor politici, precum și în vederea alinierii la cerințele strategice ale acestor politici, programe și fonduri, cum ar fi condițiile favorizante stabilite în temeiul FEDR și FSE+.</p>	<p>Programul va funcționa în sinergie și în complementaritate cu alte politici, programe și fonduri ale UE, cum ar fi acțiunile puse în aplicare în cadrul Programului Europa digitală, al Programului Orizont Europa, al rezervei rescEU aferente Mecanismului de protecție civilă al Uniunii, al Instrumentului de sprijin de urgență, al Fondului social european+ (FSE+, inclusiv în ceea ce privește sinergiile referitoare la o protecție sporită a sănătății și siguranței a milioane de lucrători din UE), inclusiv componenta pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (EaSI), al Fondului InvestEU, al programului privind piața unică, al Fondului european de dezvoltare regională (FEDR), al Mecanismului de redresare și reziliență inclusiv Instrumentul de realizare a reformelor, al Erasmus, al Corpului european de solidaritate, al Instrumentului de sprijin pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență (SURE) și al instrumentelor de acțiune externă ale UE, cum ar fi Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională și Instrumentul de asistență pentru preaderare III. După caz și, dacă este necesar, împreună cu autoritățile de gestionare a fondurilor europene structurale și de investiții, se vor stabili norme comune, în vederea asigurării coerenței și complementarității dintre fonduri, garantând totodată respectarea particularităților acestor politici, precum și în vederea alinierii la cerințele strategice ale acestor politici, programe și fonduri, cum ar fi condițiile favorizante stabilite în temeiul FEDR și FSE+.</p>

Expunere de motive

Reamintește legătura cu autoritățile de gestionare a fondurilor europene structurale și de investiții.

Amendamentul 7

Considerentul 25

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Legislația Uniunii în domeniul sănătății are un impact imediat asupra sănătății publice, asupra eficienței și rezilienței sistemelor de sănătate și asupra bunei funcționări a pieței interne. Cadrul de reglementare pentru medicamente și tehnologii medicale (medicamente, dispozitive medicale și substanțe de origine umană), precum și cel referitor la tutun, la drepturile pacienților privind asistența medicală transfrontalieră și la amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate sunt esențiale pentru protecția sănătății în Uniune. Prin urmare, programul ar trebui să sprijine elaborarea, punerea în aplicare și asigurarea respectării legislației Uniunii în domeniul sănătății și să furnizeze date de înaltă calitate, comparabile și fiabile pentru a sprijini elaborarea de politici și monitorizarea.</p>	<p>Legislația Uniunii în domeniul sănătății are un impact imediat asupra sănătății publice, asupra eficienței și rezilienței sistemelor de sănătate și asupra bunei funcționări a pieței interne. Cadrul de reglementare pentru medicamente și tehnologii medicale (medicamente, dispozitive medicale și substanțe de origine umană), precum și cel referitor la tutun, la drepturile pacienților privind asistența medicală transfrontalieră și la amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate sunt esențiale pentru protecția sănătății în Uniune. Prin urmare, programul ar trebui să sprijine elaborarea, punerea în aplicare și asigurarea respectării legislației Uniunii în domeniul sănătății și să furnizeze date de înaltă calitate, comparabile și fiabile la nivelul regional NUTS 2 pentru a sprijini elaborarea de politici și monitorizarea.</p>

Expunere de motive

Precizează nivelul regional NUTS 2.

Amendamentul 8

Considerentul 26

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Cooperarea transfrontalieră în ceea ce privește furnizarea de asistență medicală pacienților care circulă între statele membre, colaborarea în domeniul evaluărilor tehnologiei medicale (HTA) și rețelele europene de referință (ERN) sunt exemple de domenii în care activitatea integrată a statelor membre a demonstrat o valoare adăugată puternică și un potențial ridicat de creștere a eficienței sistemelor de sănătate și, prin urmare, a sănătății în general. Prin urmare, programul ar trebui să sprijine activitățile care permit o astfel de activitate integrată și coordonată, care servește, de asemenea, la promovarea punerii în aplicare a unor practici cu impact puternic care vizează să distribuie în modul cel mai eficient resursele disponibile pentru populația și zonele vizate, cu scopul de a maximiza impactul acestora.</p>	<p>Cooperarea transfrontalieră în ceea ce privește furnizarea de asistență medicală pacienților care circulă între statele membre sau dintr-o grupare europeană de cooperare teritorială (GECT) în alta, colaborarea în domeniul evaluărilor tehnologiei medicale (HTA) și rețelele europene de referință (ERN) sunt exemple de domenii în care activitatea integrată a statelor membre și a autorităților locale și regionale a demonstrat o valoare adăugată puternică și un potențial ridicat de creștere a eficienței sistemelor de sănătate și, prin urmare, a sănătății în general. Prin urmare, programul ar trebui să sprijine activitățile care permit o astfel de activitate integrată și coordonată, care servește, de asemenea, la promovarea punerii în aplicare a unor practici cu impact puternic care vizează să distribuie în modul cel mai eficient resursele disponibile pentru populația și zonele vizate, cu scopul de a maximiza impactul acestora. De exemplu, conform recomandărilor Comitetului European al Regiunilor în avizul său privind asistența medicală transfrontalieră, programul trebuie să instituie „coridoare sanitare” între regiunile frontaliere, care să le permită pacienților și profesioniștilor din domeniul sănătății să treacă liber granițele în timpul perioadei de izolare, pentru a garanta că serviciile medicale rămân accesibile și asigurate.</p>

Expunere de motive

GECT pot fi menționate în acest context deoarece contribuie la un acces mai bun la servicii, inclusiv la serviciile sanitare, în regiunile de frontieră, fiind un exemplu de cooperare transfrontalieră instituită de autoritățile locale și regionale.

Amendamentul 9

Considerentul 30

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
	<p>Pentru a se asigura că toate aceste obiective sunt puse în aplicare la nivelul Uniunii, Comisia Europeană ar trebui să consolideze bugetul și mandatul diferitelor agenții europene din domeniul sănătății, cum ar fi Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor, Agenția Europeană pentru Medicamente, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară, Agenția Europeană pentru Produse Chimice și Agenția Europeană pentru Sănătate și Securitate în Muncă. În plus, acțiunea acestor agenții ar trebui să fie mai bine coordonată, pentru a contribui în mod mai eficient la realizarea obiectivelor programului „UE pentru sănătate”, iar rolul lor în guvernarea acestui program ar trebui consolidat.</p>

Expunere de motive

Uniunea Europeană dispune deja de numeroase instrumente. Acestea trebuie consolidate și mai bine coordonate pentru a spori capacitatea de reacție a UE la situațiile de criză din domeniul sănătății și pentru a îmbunătăți nivelul de sănătate al europenilor.

Amendamentul 10

Considerentul 31

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Având în vedere natura specifică a obiectivelor și a acțiunilor care fac obiectul programului, autoritățile competente din statele membre sunt cel mai bine plasate, în anumite cazuri, pentru a pune în aplicare activitățile aferente. Autoritățile respective, desemnate chiar de statele membre, ar trebui, așadar, să fie considerate beneficiari identificați în sensul articolului 195 din Regulamentul financiar, iar granturile ar trebui să fie acordate acestor autorități fără publicarea prealabilă a unor cereri de propuneri.</p>	<p>Având în vedere natura specifică a obiectivelor și a acțiunilor care fac obiectul programului, autoritățile competente din statele membre și de la nivelul autorităților locale și regionale competente în materie de sănătate publică sunt cele mai în măsură, în anumite cazuri, să pună în aplicare activitățile aferente. Autoritățile respective, desemnate chiar de statele membre, ar trebui, așadar, să fie considerate beneficiari identificați în sensul articolului 195 din Regulamentul financiar, iar granturile ar trebui să fie acordate acestor autorități fără publicarea prealabilă a unor cereri de propuneri.</p>

Expunere de motive

Reamintește rolul autorităților locale și regionale cu competențe în domeniul sănătății.

Amendamentul 11

Considerentul 40

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Reflectând importanța combaterii schimbărilor climatice în concordanță cu angajamentele Uniunii de a pune în aplicare Acordul de la Paris și de a îndeplini obiectivele de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite, acest program va contribui la integrarea acțiunilor în domeniul climei în politicile Uniunii și la atingerea țintei globale ca 25 % din cheltuielile de la bugetul UE să sprijine obiectivele în domeniul climei. Acțiunile relevante vor fi identificate în timpul pregătirii și punerii în aplicare a programului și vor fi reexamine în contextul evaluării sale intermediare.</p>	<p>Reflectând importanța combaterii schimbărilor climatice în concordanță cu angajamentele Uniunii de a pune în aplicare Acordul de la Paris și de a îndeplini obiectivele de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite, acest program va contribui la integrarea acțiunilor în domeniul climei în politicile Uniunii și la atingerea țintei globale ca 30 % din cheltuielile de la bugetul UE să sprijine obiectivele în domeniul climei. Acțiunile relevante vor fi identificate în timpul pregătirii și punerii în aplicare a programului și vor fi reexamine în contextul evaluării sale intermediare.</p>

Expunere de motive

Modificarea procentului pentru a contribui cu fonduri mai substanțiale la obiectivele climatice.

Amendamentul 12

Considerentul 42

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Punerea în aplicare a programului ar trebui să fie de o așa natură încât să se respecte responsabilitățile statelor membre în ceea ce privește definirea politicilor lor în domeniul sănătății și organizarea și prestarea serviciilor de sănătate și de asistență medicală.	Punerea în aplicare a programului ar trebui să fie de o așa natură încât să se respecte responsabilitățile statelor membre și, după caz, cele ale regiunilor sau ale altor niveluri de guvernare implicate în elaborarea politicii în domeniul sănătății în ceea ce privește definirea politicilor lor în domeniul sănătății și organizarea și prestarea serviciilor de sănătate și de asistență medicală.

Expunere de motive

Este vorba despre identificarea actorilor implicați în elaborarea politicilor din domeniul sănătății.

Amendamentul 13

Articolul 3 alineatul (3)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
consolidarea sistemelor de sănătate și a forței de muncă din domeniul sănătății, inclusiv prin transformarea digitală și printr-o activitate integrată și coordonată sporită a statelor membre, prin punerea în aplicare susținută a celor mai bune practici și prin schimbul de date, pentru a crește nivelul general de sănătate publică.	consolidarea sistemelor de sănătate și a forței de muncă din domeniul sănătății, inclusiv prin transformarea digitală și printr-o activitate integrată și coordonată sporită a statelor membre și a autorităților locale și regionale competente în materie de sănătate publică, prin coordonarea actorilor din domeniul sănătății și domeniul medico-social din zone care corespund concentrărilor de populație , prin punerea în aplicare susținută a celor mai bune practici și prin schimbul de date, pentru a crește nivelul general de sănătate publică.

Expunere de motive

Reamintește importanța actorilor locali competenți în domeniul sănătății publice.

Amendamentul 14

Articolul 4

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Obiectivele generale menționate la articolul 3 sunt urmărite prin intermediul următoarelor obiective specifice, în conformitate cu abordarea de tip „O singură sănătate”, după caz:	Obiectivele generale menționate la articolul 3 sunt urmărite prin intermediul următoarelor obiective specifice, în conformitate cu abordarea de tip „O singură sănătate”, după caz:
(1) consolidarea capacității Uniunii de prevenire, pregătire și răspuns la amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate și gestionarea crizelor sanitare, inclusiv prin coordonarea, furnizarea și desfășurarea capacității de asistență medicală de urgență, colectarea de date și supravegherea;	(1) consolidarea capacității Uniunii de prevenire, pregătire și răspuns la amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate și gestionarea crizelor sanitare, inclusiv prin coordonarea, furnizarea și desfășurarea capacității de asistență medicală de urgență, colectarea de date, instituirea de coridoare sanitare și supravegherea;

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
(2) asigurarea disponibilității în Uniune a rezervelor sau a stocurilor de produse necesare în situații de criză, precum și a unei rezerve de cadre medicale, de personal medico-sanitar și de personal de sprijin care să fie mobilizat în caz de criză;	(2) asigurarea disponibilității în Uniune a rezervelor sau a stocurilor de produse necesare în situații de criză, precum și a unei rezerve de cadre medicale, de personal medico-sanitar și de personal de sprijin care să fie mobilizat în caz de criză;
(3) sprijinirea acțiunilor menite să asigure disponibilitatea, accesibilitatea și caracterul abordabil adecvate ale produselor necesare în situații de criză și ale altor materiale sanitare necesare;	(3) sprijinirea acțiunilor menite să asigure disponibilitatea, accesibilitatea și caracterul abordabil adecvate ale produselor necesare în situații de criză și ale altor materiale sanitare necesare;
(4) consolidarea eficacității, a accesibilității, a durabilității și a rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv prin sprijinirea transformării digitale, a adoptării de instrumente și servicii digitale, a unor reforme sistemice, a punerii în aplicare de noi modele de îngrijire și a unei asigurări de sănătate universale, precum și reducerea inegalităților în materie de sănătate;	(4) consolidarea eficacității, a accesibilității, a durabilității și a rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv prin organizarea coordonării și finanțării testelor de rezistență la pandemie, ținând seama de structura sistemelor de sănătate din statele membre, prin sprijinirea transformării digitale, a adoptării de instrumente și servicii digitale, a unor reforme sistemice, a punerii în aplicare de noi modele de îngrijire și a unei asigurări de sănătate universale, precum și reducerea inegalităților în materie de sănătate;
(5) sprijinirea acțiunilor menite să consolideze capacitatea sistemului de sănătate de a favoriza prevenirea bolilor și promovarea sănătății, drepturile pacienților și asistența medicală transfrontalieră, precum și menite să promoveze excelența cadrelor medicale și a personalului medico-sanitar;	(5) sprijinirea acțiunilor menite să consolideze capacitatea sistemului de sănătate de a favoriza prevenirea bolilor și promovarea sănătății, drepturile pacienților și asistența medicală transfrontalieră, precum și menite să promoveze excelența cadrelor medicale și a personalului medico-sanitar;
(6) sprijinirea acțiunilor de supraveghere, prevenire, diagnosticare, tratare și îngrijire a bolilor netransmisibile, în special a cancerului;	(6) sprijinirea acțiunilor de supraveghere, prevenire, diagnosticare, tratare și îngrijire a bolilor netransmisibile, în special a cancerului;
(7) favorizarea și sprijinirea utilizării prudente și eficiente a medicamentelor, în special a antimicrobienelor, și a unei producții și eliminări mai ecologice a medicamentelor și a dispozitivelor medicale;	(7) favorizarea și sprijinirea utilizării prudente și eficiente a medicamentelor, în special a antimicrobienelor, și a unei producții și eliminări mai ecologice a medicamentelor și a dispozitivelor medicale;
(8) sprijinirea dezvoltării, a punerii în aplicare și a asigurării respectării legislației Uniunii în domeniul sănătății și furnizarea de date de înaltă calitate, comparabile și fiabile, care să stea la baza elaborării de politici și a monitorizării, precum și promovarea utilizării evaluărilor de impact ale politicilor relevante asupra sănătății;	(8) sprijinirea dezvoltării, a punerii în aplicare și a asigurării respectării legislației Uniunii în domeniul sănătății și furnizarea de date de înaltă calitate, comparabile și fiabile, care să stea la baza elaborării de politici și a monitorizării, precum și promovarea utilizării evaluărilor de impact ale politicilor relevante asupra sănătății;
(9) sprijinirea activităților integrate ale statelor membre și, în special, a sistemelor lor de sănătate, inclusiv punerea în aplicare a unor practici de prevenire cu impact puternic , precum și dezvoltarea includerii în rețea prin intermediul rețelelor europene de referință și al altor rețele transnaționale;	(9) sprijinirea activităților integrate ale statelor membre și ale autorităților locale și regionale și, în special, a sistemelor lor de sănătate, inclusiv punerea în aplicare a unui mecanism european de răspuns în domeniul sănătății pentru a reacționa la toate tipurile de crize sanitare , precum și dezvoltarea includerii în rețea prin intermediul rețelelor europene de referință și al altor rețele transnaționale;
(10) sprijinirea contribuției Uniunii la inițiativele internaționale și globale în domeniul sănătății.	(10) sprijinirea contribuției Uniunii la inițiativele internaționale și globale în domeniul sănătății.

Expunere de motive

Conform precizărilor din amendament.

Amendamentul 15

Articolul 5

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
1. Pachetul financiar pentru implementarea programului în perioada 2021-2027 se ridică la 1 946 614 000 EUR , în prețuri curente.	1. Pachetul financiar pentru implementarea programului în perioada 2021-2027 se ridică la 10 398 000 000 EUR , în prețuri curente (9 370 000 000 EUR în prețuri constante).

Expunere de motive

Motivele sunt evidente.

Amendamentul 16

Articolul 16

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Comisia se consultă cu autoritățile sanitare ale statelor membre din cadrul Grupului de coordonare privind promovarea sănătății, prevenirea bolilor și gestionarea bolilor netransmisibile cu privire la planurile de lucru stabilite pentru program, prioritățile și orientările strategice ale acestuia, precum și punerea sa în aplicare.	Comisia se consultă, la nivel național sau, în cazul în care competențele sunt partajate, la nivel local și regional , cu autoritățile sanitare ale statelor membre din cadrul Grupului de coordonare privind promovarea sănătății, prevenirea bolilor și gestionarea bolilor netransmisibile cu privire la planurile de lucru stabilite pentru program, prioritățile și orientările strategice ale acestuia, precum și punerea sa în aplicare. Astfel se va garanta că autoritățile locale și regionale responsabile pentru politicile din domeniul sănătății sunt implicate în acest exercițiu.

Expunere de motive

Reamintește rolul autorităților locale și regionale în domeniul sănătății.

Amendamentul 17

Anexa I, litera (g), punctul (i)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
sprijinirea acțiunilor de transfer de cunoștințe și a cooperării la nivelul Uniunii, pentru a spori eficacitatea, accesibilitatea, durabilitatea și reziliența proceselor naționale de reformă, în special pentru a răspunde provocărilor identificate în cadrul Semestrului european și pentru a consolida asistența medicală primară, pentru a spori integrarea asistenței medicale și pentru a realiza acoperirea universală cu servicii de sănătate și accesul egal la asistență medicală;	sprijinirea acțiunilor de transfer de cunoștințe și a cooperării la nivelul Uniunii, cu consultarea autorităților locale și regionale competente în materie de sănătate publică , pentru a spori eficacitatea, accesibilitatea, durabilitatea și reziliența proceselor naționale de reformă, în special pentru a răspunde provocărilor identificate în cadrul Semestrului european și pentru a consolida asistența medicală primară, pentru a spori integrarea, coordonarea și gradarea asistenței medicale și pentru a realiza acoperirea universală cu servicii de sănătate și accesul egal la asistență medicală;

Expunere de motive

Este important să se consolideze implicarea autorităților locale și regionale în procesele naționale de reformă și acțiunile derulate în cadrul semestrului european.

Amendamentul 18

Anexa I, litera (g), punctul (v)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
auditul măsurilor de pregătire și răspuns ale statelor membre (cum ar fi gestionarea crizelor, rezistența la antimicrobiene, vaccinarea);	auditul măsurilor de pregătire și răspuns ale statelor membre și, după caz, ale autorităților locale și regionale (cum ar fi gestionarea crizelor, rezistența la antimicrobiene, vaccinarea etc.);

Expunere de motive

Reamintește rolul autorităților locale și regionale.

Amendamentul 19

Anexa I, litera (g), punctul (vi)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
sprijinirea convergenței ascendente a performanțelor sistemelor naționale cu ajutorul elaborării de indicatori, al dezvoltării, al analizelor și al intermedierei de cunoștințe, precum și cu ajutorul organizării de teste de rezistență a sistemelor naționale de sănătate;	sprijinirea convergenței ascendente a performanțelor sistemelor naționale cu ajutorul elaborării de indicatori, al dezvoltării, al analizelor și al intermedierei de cunoștințe, precum și cu ajutorul organizării de teste de rezistență a sistemelor naționale de sănătate, în coordonare cu autoritățile locale și regionale competente în materie de sănătate publică;

Expunere de motive

Reamintește rolul autorităților locale și regionale în domeniul sănătății.

Amendamentul 20

Anexa I, litera (g), punctul (ix)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
sprijinirea instituirii și a punerii în aplicare a programelor care oferă asistență statelor membre și a acțiunilor acestora, care au drept scop îmbunătățirea promovării sănătății și a prevenirii bolilor (în cazul bolilor transmisibile și netransmisibile);	sprijinirea instituirii și a punerii în aplicare a programelor care oferă asistență statelor membre, autorităților locale și regionale și acțiunilor acestora care au drept scop îmbunătățirea promovării sănătății și a prevenirii bolilor (în cazul bolilor transmisibile și netransmisibile), permițând promovarea acestor acțiuni în vederea elaborării și punerii în aplicare de măsuri corespunzătoare caracteristicilor lor în materie de sănătate publică;

Expunere de motive

Autoritățile locale și regionale răspund de aceste acțiuni în numeroase state membre și ar trebui să beneficieze de sprijinul programului.

Amendamentul 21

Anexa I, litera (g), punctul (x)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
sprijinirea acțiunilor statelor membre de a crea un mediu urban, de lucru și școlar sănătos și sigur, de a face alegeri sănătoase în viață și de a promova o alimentație sănătoasă, ținând seama de nevoile grupurilor vulnerabile;	sprijinirea acțiunilor statelor membre și ale autorităților locale și regionale de a crea un mediu urban, de lucru și școlar sănătos și sigur, de a face alegeri sănătoase în viață și de a promova o alimentație sănătoasă, ținând seama de nevoile grupurilor vulnerabile;

Expunere de motive

Autoritățile locale și regionale răspund de aceste acțiuni în numeroase state membre.

Amendamentul 22

Anexa I, litera (g), punctul (xii)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
sprijinirea statelor membre în vederea consolidării capacității administrative a sistemelor lor de sănătate prin evaluare comparativă, cooperare și schimb de bune practici;	sprijinirea statelor membre și, după caz, a autorităților locale și regionale , în vederea consolidării capacității administrative a sistemelor lor de sănătate prin evaluare comparativă, cooperare și schimb de bune practici;

Expunere de motive

Reamintește rolul autorităților locale și regionale.

Amendamentul 23

Anexa I, litera (k), punctul (iii)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
comunicare de promovare a prevenirii bolilor și a unor stiluri de viață sănătoase, în cooperare cu toți actorii implicați la nivel internațional, la nivelul Uniunii și la nivel național.	comunicare de promovare a prevenirii bolilor și a unor stiluri de viață sănătoase, în cooperare cu toți actorii implicați, adaptată la nivel local, regional , internațional, la nivelul Uniunii și la nivel național.

Expunere de motive

Reamintește implicarea diverselor niveluri locale.

Amendamentul 24

Anexa I, litera (l) (literă nouă)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
	<p>l) Provocări comune în materie de sănătate</p> <p><i>i) sprijinirea acțiunilor menite să identifice provocările comune din domeniul sănătății, precum inegalitățile în materie de sănătate, accesul la asistența medicală, migrația, îmbătrânirea populației, siguranța pacienților și asistența medicală de înaltă calitate la nivel local, regional, național și european;</i></p> <p><i>ii) sprijinirea acțiunilor de investiții destinate producerii la nivel european de materiale și de articole necesare combaterii pandemiilor;</i></p> <p><i>iii) sprijinirea acțiunilor de investiții care să favorizeze adaptarea și modernizarea spitalelor într-o logică de coerență și de gradare a asistenței medicale în teritorii.</i></p>

Expunere de motive

Aceste acțiuni ar trebui să apară pe lista de acțiuni stabilită prin program.

Amendamentul 25

Anexa II, partea A, punctul I

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Calitatea și exhaustivitatea planificării pregătirii și a răspunsului UE și al statelor membre în ceea ce privește amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate	Calitatea și exhaustivitatea planificării pregătirii și a răspunsului UE, al statelor membre și, după caz, al autorităților locale și regionale în ceea ce privește amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate

Expunere de motive

Reamintește rolul autorităților locale și regionale.

Amendamentul 26

Anexa II, partea A, punctul III

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Numărul de acțiuni și de cele mai bune practici care contribuie direct la ODD 3.4 per stat membru	Numărul de acțiuni și de bune practici care contribuie directă la ODD 3.4 per stat membru, dintre care bunele practici la nivel local și regional, după caz.

Expunere de motive

Conform precizărilor din amendament.

Amendamentul 27

Anexa II, partea A, punctul IV

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Implementarea celor mai bune practici de către statele membre ale UE	Implementarea celor mai bune practici de către statele membre ale UE și autoritățile locale și regionale cu competențe în domeniul sănătății.

Expunere de motive

Reamintește rolul autorităților locale și regionale în domeniul sănătății.

Amendamentul 28

Anexa II, partea B, punctul 1

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Numărul de state membre cu o planificare îmbunătățită a pregătirii și a răspunsului	Numărul de state membre și de autorități locale și regionale, după caz, cu o planificare îmbunătățită a pregătirii și a răspunsului

Expunere de motive

Reamintește rolul autorităților locale și regionale.

II. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

1. își afirmă angajamentul de a acorda prioritate sănătății la nivel european și de a sprijini autoritățile locale și regionale în lupta împotriva cancerului și a epidemiilor în cadrul cooperării transfrontaliere în materie de sănătate și în eforturile lor de modernizare a sistemelor de sănătate;
2. recunoaște că propunerile Comisiei sunt conforme cu principiile subsidiarității și proporționalității;
3. regretă consecințele grave ale pandemiei de COVID-19, care nu au putut fi anticipate, dar pot fi depășite prin intermediul unei cooperări strânse și al unor mecanisme consolidate;
4. subliniază că comunele, orașele, autoritățile locale și regionale și instituțiile publice se află în prima linie în fața pandemiei de COVID-19, luând măsuri sanitare (achiziționarea de echipamente medicale, angajarea de personal medical etc.) și măsuri de urgență pentru a reacționa la diverse aspecte ale pandemiei, de natură socială, economică sau logistică;
5. invită instituțiile europene să aplice măsuri energice, în cadrul competențelor lor, adoptând inițiative menite să ofere un răspuns ținut la criza generată de pandemia de COVID-19 și să tragă învățăminte pentru a anticipa o viitoare criză sanitară; reamintește că pregătirea și punerea în aplicare a acestor măsuri trebuie să se desfășoare în cooperare cu autoritățile naționale și autoritățile locale și regionale competente în materie de sănătate publică;
6. menționează rezultatele prezentate de Eurobarometrul din 2017, care arată că 70 % dintre europeni au cerut ca Uniunea Europeană să se implice mai mult în domeniul sănătății;

7. subliniază că acest program major de finanțare în materie de sănătate pentru perioada 2021-2027 trebuie să vină în sprijinul unor acțiuni de abordare a provocărilor comune și pe termen lung ale politicilor de sănătate publică din UE și din statele membre, vizând în special anticiparea altor tipuri similare de criză, inegalitățile în materie de sănătate, accesul la asistență medicală, migrațiile, îmbătrânirea populației, siguranța pacienților și asistența medicală de înaltă calitate la nivel local, regional, național și european;

8. subliniază că programul „UE pentru sănătate” nu trebuie doar să se concentreze asupra gestionării crizei, ci și să contribuie, prin procesul de redresare de după pandemia de COVID-19, la o îmbunătățire semnificativă a sănătății populației din Uniune, prin consolidarea rezilienței sistemelor de sănătate, prin promovarea inovării în sectorul sănătății și prin integrarea activităților de prevenție și promovare a sănătății ca instrumente de dezvoltare durabilă;

Sănătatea cetățenilor Uniunii este un drept fundamental

9. ia în considerare criza prin care trece Uniunea Europeană de la începutul pandemiei COVID-19, din 10 martie 2020, care are atât o dimensiune umană semnificativă, cât și efecte negative majore asupra sănătății cetățenilor;

10. solicită ca sectorul sănătății să contribuie la modelul social european și, în special, la Pilonul european al drepturilor sociale;

11. reamintește că sănătatea constituie un drept fundamental, că este un serviciu de interes general și că nu poate fi tratată ca serviciu comercial;

12. reamintește că lupta împotriva inegalităților în materie de sănătate (care sunt rezultatul unor inegalități sociale ce pot fi evitate) este un obiectiv major și un mijloc eficace de promovare a securității sanitare și a sistemelor de sănătate;

Obiectivele și rolul programului „UE pentru sănătate” (EU4Health)

13. subliniază că programul „UE pentru sănătate” urmărește să consolideze securitatea sanitară și prevenția, să îmbunătățească coordonarea capacităților în domeniul asistenței medicale și să pregătească Uniunea pentru viitoarele crize în domeniul sănătății și că bugetul de 1,7 miliarde EUR, prevăzut de Consiliul European din 20 iulie 2020, nu va fi suficient pentru atingerea acestui obiectiv;

14. subliniază importanța principiului „integrarea sănătății în toate politicile” și, prin urmare, necesitatea de a coordona și de a articula prezentul program cu alte programe ale Uniunii, în special cu Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune pentru infrastructurile medicale, cu Orizont Europa pentru cercetarea și inovarea din domeniul sănătății, cu FSE+ pentru formarea și sprijinirea grupurilor vulnerabile în accesul la asistență medicală; de asemenea, solicită promovarea sinergiilor în utilizarea acestor fonduri;

15. salută propunerea Comisiei Europene de a institui un program specific în domeniul sănătății și în următorul cadru financiar multianual 2021-2027, dar regretă că finanțarea suplimentară de 7,7 miliarde de euro, propusă de Comisie pentru programul „UE pentru sănătate” în cadrul planului de redresare pentru Europa intitulat „Integrarea învățămintelor desprinse în urma crizei și abordarea provocărilor strategice ale Europei”, a fost redusă de Consiliul European, ceea ce contrazice ambițiile afirmate în cadrul acestui program;

16. consideră că, prin programul „UE pentru sănătate”, Uniunea ar putea să se doteze cu instrumente mai multe și mai eficiente, în vederea unei acțiuni rapide, decisive și coordonate cu statele membre, cu implicarea autorităților locale și regionale competente în materie de sănătate publică, atât pentru a se pregăti pentru situații de criză, cât și pentru a le gestiona, dar și pentru a îmbunătăți funcționarea și performanța sistemelor de sănătate din UE, în general;

17. consideră că este indispensabil ca Uniunea să-și pună la dispoziție mijloace pe măsura ambiției declarate, sprijinind programe de investiții în materie de cercetare, de fabricare a produselor farmaceutice și a dispozitivelor de protecție a populației;

18. observă că programul urmărește, de asemenea, să constituie rezerve de medicamente și de echipamente medicale, de personal și de experți în domeniul sănătății și să ofere asistență tehnică;

19. consideră că este important ca, având în vedere experiența dobândită în contextul pandemiei de COVID-19, UE să aloce resurse considerabile pentru îmbunătățirea capacității sale de prevenire, pregătire și răspuns la amenințările la adresa sănătății și la situațiile de criză sanitară și de consolidare a cooperării dintre statele membre în acest domeniu. În același timp însă, măsurile UE în domeniul promovării sănătății și al prevenirii bolilor nu trebuie trecute pe planul al doilea;

20. consideră că este necesar să se acorde finanțare pentru diferite forme de cooperare în domeniul asistenței medicale transfrontaliere, cum ar fi rețelele europene de referință (ERN) pentru tratamente foarte specializate și boli rare, evaluarea tehnologiilor medicale și dezvoltarea abordărilor în materie de sănătate digitală, așa cum se face în prezent și respectând autonomia statelor membre în proiectarea, organizarea și finanțarea serviciilor de sănătate. De asemenea, trebuie depuse eforturi considerabile pentru a combate rezistența la antimicrobiene, o amenințare la adresa sănătății care va impune o cooperare atât la nivel european, cât și la nivel mondial;

21. reamintește că unul dintre obiectivele programului „UE pentru sănătate” este de a reduce mortalitatea prematură cu o treime până în 2030 și că acest obiectiv va fi atins prin acțiuni de combatere a bolilor netransmisibile, mulțumită îmbunătățirii calității diagnosticelor, măsurilor de prevenție și de îngrijire, în special pentru cancer, boli cardiovasculare, diabet și boli mintale;

Apel la cooperare

22. propune ca programul „UE pentru sănătate” să fie conceput în spiritul consolidării sistemelor regionale prin finanțarea unor inițiative precum acordarea de sprijin și consiliere specifice fiecărei țări pentru îmbunătățirea asistenței medicale, formarea profesioniștilor din domeniul sănătății care urmează să lucreze în întreaga Uniune, evaluarea pregătirii și dispozitivelor de reacție ale statelor membre, efectuarea de studii clinice pentru a accelera dezvoltarea de medicamente și de vaccinuri, cooperarea cu parteneri transfrontalieri, precum și realizarea de studii, colectarea de date și efectuarea unor analize comparative;

23. salută măsurile deja adoptate de Comisia Europeană pentru a permite Uniunii să ofere mai mult sprijin, indispensabil pentru a ușura povara și eforturile statelor membre pentru a face față actualei crize de COVID-19;

24. solicită ca elaborarea și analiza măsurilor din cadrul programului „UE pentru sănătate” să țină seama de aspectele legate de egalitatea de gen;

25. consideră că acțiunile din cadrul noului program „UE pentru sănătate” trebuie concepute astfel încât să contribuie la dezvoltarea unei societăți sustenabile din punct de vedere ecologic și social;

26. invită regiunile Uniunii și alți actori ai Uniunii să coopereze pentru a asigura o mai bună punere în aplicare a diverselor elemente ale programului „UE pentru sănătate” și a acțiunilor enumerate în comunicarea Comisiei Europene pe tema „Pregătirea pe termen scurt a UE în materie de sănătate în cazul apariției de noi focare de COVID-19”;

27. subliniază necesitatea imperioasă de a consolida capacitățile instituțiilor Uniunii în materie de intervenție sanitară și de gestionare a crizelor, în special prin participarea directă a structurilor locale și regionale de intervenție sanitară;

28. consideră că trebuie sporite eficacitatea și reziliența sistemelor naționale de sănătate prin: stimularea investițiilor în programe de prevenire a bolilor; sprijinirea schimbului de bune practici; promovarea cooperării internaționale și îmbunătățirea accesului la servicii medicale;

29. ține seama de faptul că programul își propune să soluționeze lacunele scoase la iveală de pandemie și că, prin urmare, politicile din domeniul sănătății țin în principal de prerogativele statelor membre, Uniunea Europeană putând să completeze și să sprijine măsurile naționale și să adopte legislație în sectoare specifice;

30. insistă asupra nevoii de cooperare la nivelul UE pentru dezvoltarea, producția și distribuția de vaccinuri în cadrul programului Orizont Europa;

31. insistă asupra necesității de a consolida implicarea autorităților locale în governanța sistemelor de sănătate, în definirea priorităților și în punerea în aplicare a programului, datorită rolului lor esențial în materie de sănătate, prevenție și susținere, și consideră că eficiența unui sistem menit să îmbunătățească starea de sănătate a populației, de la măsurile de prevenție până la gradarea serviciilor de sănătate, necesită adaptare la caracteristicile fiecărui regiuni în materie de sănătate publică.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

Avizul Comitetului European al Regiunilor — Un mecanism consolidat de protecție civilă al Uniunii

(2020/C 440/23)

Raportor:	domnul Alberto CIRIO (IT-PPE), președintele regiunii Piemont
Document de referință:	Propunere de decizie a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Deciziei 1313/2013/UE privind Mecanismul de protecție civilă al Uniunii COM(2020) 220 final

I. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE

Propunere de decizie a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Deciziei nr. 1313/2013/UE privind un mecanism de protecție civilă al Uniunii,

COM(2020) 220 final

Amendamentul 1

Considerentul 2

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
(2) Mecanismul Uniunii recunoaște responsabilitatea principală a statelor membre pentru prevenirea, pregătirea și răspunsul la dezastre naturale sau provocate de om și promovează, totodată, solidaritatea între statele membre în conformitate cu articolul 3 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană.	(2) Mecanismul Uniunii recunoaște faptul că responsabilitatea principală pentru prevenirea, pregătirea și răspunsul la dezastre naturale sau provocate de om rămâne a statelor membre și a autorităților lor regionale și promovează, totodată, în special prin intermediul rescEU , solidaritatea între statele membre în conformitate cu articolul 3 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană, completând capacitățile existente ale statelor membre și ale regiunilor, permițând o pregătire și un răspuns mai eficace, în cazul în care capacitățile de la nivel național, regional și local nu sunt suficiente.

Expunere de motive

Este esențial să se recunoască faptul că capacitățile sunt diferite nu numai între statele membre, ci și între regiunile lor. Prin urmare, acțiunea complementară a UE ar trebui să dezvolte o abordare diferențiată, în funcție de diferitele nevoi de la nivel regional.

Amendamentul 2

Considerentul 6

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
(6) Pentru a îmbunătăți planificarea în materie de prevenire și de pregătire, Uniunea ar trebui să pledeze în continuare pentru investiții în prevenirea dezastrelor în toate sectoarele și pentru abordări cuprinzătoare de gestionare a riscurilor care să susțină prevenirea și pregătirea, ținând seama de o abordare care să ia în considerare mai multe tipuri de pericole, de o abordare ecosistemică și de efectele probabile ale schimbărilor climatice, în strânsă cooperare cu comunitățile științifice relevante și cu operatorii economici cheie. În acest scop, ar trebui privilegiate abordările transsectoriale care țin seama de toate riscurile, pe baza obiectivelor de reziliență la nivelul Uniunii care orientează stabilirea unei definiții de referință a capacităților și a pregătirii. Comisia va colabora cu statele membre pentru a defini obiectivele de reziliență la nivelul Uniunii.	(6) Pentru a îmbunătăți planificarea în materie de prevenire și de pregătire, Uniunea ar trebui să pledeze în continuare pentru investiții în prevenirea dezastrelor în toate sectoarele și pentru abordări cuprinzătoare de gestionare a riscurilor care să susțină prevenirea și pregătirea, ținând seama de o abordare care să ia în considerare mai multe tipuri de pericole, de o abordare ecosistemică și de efectele probabile ale schimbărilor climatice, în strânsă cooperare cu comunitățile științifice relevante și cu operatorii economici cheie. În acest scop, ar trebui privilegiate abordările transsectoriale care țin seama de toate riscurile, pe baza nevoilor diferențiate ale statelor membre și regiunilor UE pentru consolidarea capacităților și îmbunătățirea rezilienței și a pregătirii în întreaga UE în general . Comisia va colabora cu statele membre și cu autoritățile locale și regionale pentru a defini obiectivele de reziliență la nivelul Uniunii.

Expunere de motive

Eforturile UE trebuie să aibă un caracter diferențiat pentru a ține seama de capacitățile diferite din statele membre și din regiunile UE.

Amendamentul 3

Considerentul 8

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
(8) În calitate de centru operațional care funcționează 24 de ore din 24, 7 zile din 7 la nivelul Uniunii, cu capacitatea de a urmări și a sprijini în timp real operațiuni în diferite tipuri de situații de urgență, în interiorul și în afara Uniunii, Centrul de coordonare a răspunsului la situații de urgență („ERCC”) ar trebui să fie consolidat în continuare. Această consolidare ar trebui să includă o coordonare sporită a ERCC cu sistemele naționale de gestionare a crizelor și cu autoritățile de protecție civilă din statele membre, precum și cu alte organisme relevante ale Uniunii. Activitatea ERCC este susținută de o expertiză științifică, inclusiv cea furnizată de Centrul Comun de Cercetare al Comisiei Europene.	(8) În calitate de centru operațional care funcționează 24 de ore din 24, 7 zile din 7 la nivelul Uniunii, cu capacitatea de a urmări și a sprijini în timp real operațiuni în diferite tipuri de situații de urgență, în interiorul și în afara Uniunii, Centrul de coordonare a răspunsului la situații de urgență („ERCC”) ar trebui să fie consolidat în continuare. Această consolidare ar trebui să includă o coordonare sporită a ERCC cu sistemele naționale și regionale de gestionare a crizelor și cu autoritățile de protecție civilă din statele membre, precum și cu alte organisme relevante ale Uniunii. Activitatea ERCC este susținută de o expertiză științifică, inclusiv cea furnizată de Centrul Comun de Cercetare al Comisiei Europene.

Expunere de motive

Structura internă a statelor membre și natura anumitor situații de urgență pot necesita, de asemenea, un schimb de opinii cu sistemele regionale de răspuns la situații de criză, în special în ceea ce privește competențele și formarea.

Amendamentul 4

Considerentul 9

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
	<p>(9a) <i>Mecanismul Uniunii și rescEU ar trebui să fie elaborate într-un mod care să permită Uniunii să răspundă în mod eficace la o gamă largă de situații de urgență, pe lângă cele sanitare. De exemplu, schimbările climatice duc la înmulțirea dezastrelor naturale, cum ar fi incendiile sau inundațiile. Prin urmare, este esențial ca Mecanismul Uniunii să includă și capacități suficiente pentru a acționa în cazul producerii unor dezastre naturale.</i></p>

Expunere de motive

Motivele sunt evidente.

Amendamentul 5

Considerentul 11

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>(11) Capacitățile rescEU achiziționate, închiriate, deținute în sistem de leasing sau contractate în alt mod de către statele membre ar putea fi utilizate în scopuri naționale, dar numai atunci când nu sunt utilizate sau nu sunt necesare pentru operațiuni de răspuns în cadrul mecanismului Uniunii.</p>	<p>(11) Capacitățile rescEU achiziționate, închiriate, deținute în sistem de leasing sau contractate în alt mod de către Comisie sau statele membre ar putea fi utilizate în scopuri naționale, dar numai atunci când nu sunt utilizate sau nu sunt necesare pentru operațiuni de răspuns în cadrul mecanismului Uniunii.</p>

Expunere de motive

Disponibilitatea capacităților rescEU pentru uz național nu ar trebui să depindă de faptul că acestea sunt achiziționate, închiriate, deținute în sistem de leasing sau contractate în alt mod de către Comisie sau de către statele membre.

Amendamentul 6

Articolul 1 alineatul (2)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>(2) Articolul 6 se modifică după cum urmează:</p>	<p>(2) Articolul 6 se modifică după cum urmează:</p>

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>(c) se adaugă următorul alineat (5):</p> <p>„(5) Comisia definește obiectivele Uniunii în materie de reziliență la dezastre, pentru a sprijini acțiunile de prevenire și de pregătire. Obiectivele în materie de reziliență la dezastre asigură un nivel de referință comun pentru menținerea funcțiilor societale critice în fața efectelor în cascadă ale unui dezastru cu impact ridicat și pentru asigurarea funcționării pieței interne. Obiectivele se bazează pe scenarii orientate spre viitor, inclusiv pe impactul schimbărilor climatice asupra riscurilor de dezastre, pe date privind evenimentele trecute și pe studii de impact transsectoriale, acordându-se o atenție deosebită persoanelor vulnerabile.</p> <p>Comisia <i>este împuternicită să adopte, după caz, acte delegate în conformitate cu articolul 30 pentru a defini obiectivele</i> Uniunii în materie de reziliență la dezastre.”</p>	<p>(c) se adaugă următorul alineat (5):</p> <p>„(5) Comisia definește obiectivele Uniunii în materie de reziliență la dezastre, pentru a sprijini acțiunile de prevenire și de pregătire, prin consultare cu statele membre și cu autoritățile locale și regionale. Obiectivele în materie de reziliență la dezastre asigură un nivel de referință comun pentru menținerea funcțiilor societale critice în fața efectelor în cascadă ale unui dezastru cu impact ridicat și pentru asigurarea funcționării pieței interne. Obiectivele se bazează pe scenarii orientate spre viitor, inclusiv pe impactul schimbărilor climatice asupra riscurilor de dezastre, pe date privind evenimentele trecute și pe studii de impact transsectoriale, acordându-se o atenție deosebită persoanelor vulnerabile.</p> <p>Comisia <i>propune o decizie a Parlamentului European și a Consiliului de adoptare a obiectivelor</i> Uniunii în materie de reziliență la dezastre.”</p>

Expunere de motive

Este esențial să se asigure faptul că obiectivele generale și obiectivele de la nivelul Uniunii sunt elaborate și definite prin consultare cu reprezentanții de la nivel național și subnațional.

Pentru a reflecta partajarea obiectivelor, actele de aprobare relevante ar trebui să facă obiectul acordului Parlamentului European și al Consiliului.

Amendamentul 7

Articolul 1 alineatul (3)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>(3) Articolul 7 se înlocuiește cu următorul text:</p> <p>„Articolul 7</p> <p>Centrul de coordonare a răspunsului la situații de urgență</p> <p>(1) Se instituie un Centru de coordonare a răspunsului la situații de urgență («ERCC»). ERCC asigură o capacitate operațională de 24 de ore din 24, 7 zile pe săptămână și deserveste statele membre și Comisia în vederea atingerii obiectivelor mecanismului Uniunii.</p>	<p>(3) Articolul 7 se înlocuiește cu următorul text:</p> <p>„Articolul 7</p> <p>Centrul de coordonare a răspunsului la situații de urgență</p> <p>(1) Se instituie un Centru de coordonare a răspunsului la situații de urgență («ERCC»). ERCC asigură o capacitate operațională de 24 de ore din 24, 7 zile pe săptămână și deserveste statele membre și Comisia în vederea atingerii obiectivelor mecanismului Uniunii.</p>

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>ERCC coordonează, monitorizează și sprijină în special răspunsul în timp real la situații de urgență la nivelul Uniunii. ERCC își desfășoară activitatea în strânsă legătură cu sistemele naționale de gestionare a crizelor, cu autoritățile de protecție civilă și cu organismele relevante ale Uniunii.</p> <p>(2) ERCC trebuie să aibă acces la capacități operaționale, analitice, de monitorizare, de gestionare a informațiilor și de comunicare pentru a aborda o gamă largă de situații de urgență în interiorul și în afara Uniunii.”</p>	<p>ERCC monitorizează și sprijină în special răspunsul în timp real la situații de urgență la nivelul Uniunii. ERCC acordă sprijin sistemelor naționale și, dacă este cazul, sistemelor regionale de gestionare a crizelor, autorităților de protecție civilă și organismelor relevante ale Uniunii.</p> <p>(2) ERCC trebuie să aibă acces la capacități logistice, analitice, de monitorizare, de gestionare a informațiilor și de comunicare în vederea sprijinirii sistemelor naționale de gestionare a crizelor, în interiorul și în afara Uniunii.”</p>

Expunere de motive

ERCC ar trebui să faciliteze și să sprijine acțiunea sistemelor naționale de răspuns la situații de criză și, după caz, a sistemelor regionale de răspuns la situații de criză, evitând orice duplicare prin care s-ar putea crea confuzie în ceea ce privește responsabilitățile de răspuns în situații de urgență.

Amendamentul 8

Articolul 1 alineatul (6)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>(6) Articolul 10 se înlocuiește cu următorul text:</p> <p>„Articolul 10</p> <p>Planificarea rezilienței la dezastre</p> <p>(1) Comisia și statele membre cooperează pentru a îmbunătăți planificarea rezilienței transsectoriale, atât pentru dezastrele naturale, cât și pentru cele provocate de om, care ar putea avea un efect transfrontalier, inclusiv pentru efectele negative ale schimbărilor climatice. Planificarea rezilienței include elaborarea de scenarii la nivelul Uniunii de prevenire a dezastrelor și de răspuns pe baza evaluărilor riscurilor menționate la articolul 6 alineatul (1) litera (a) și a analizei generale a riscurilor menționate la articolul 5 alineatul (1) litera (c), a planificării managementului riscurilor de dezastre menționate la articolul 6 alineatul (1) litera (c), a datelor privind pierderile cauzate de dezastre menționate la articolul 6 alineatul (1) litera (f), a cartografierii activelor și a elaborării de planuri pentru trimiterea pe teren a capacităților de răspuns, ținând seama de obiectivele Uniunii în materie de reziliență la dezastre menționate la articolul 6 alineatul (5).</p> <p>(2) [...]”;</p>	<p>(6) Articolul 10 se înlocuiește cu următorul text:</p> <p>„Articolul 10</p> <p>Planificarea rezilienței la dezastre</p> <p>(1) Comisia și statele membre, în consultare cu autoritățile locale și regionale, cooperează pentru a îmbunătăți planificarea rezilienței transsectoriale, atât pentru dezastrele naturale, cât și pentru cele provocate de om, care ar putea avea un efect transfrontalier, inclusiv pentru efectele negative ale schimbărilor climatice. Planificarea rezilienței include elaborarea de scenarii la nivelul Uniunii de prevenire a dezastrelor și de răspuns pe baza evaluărilor riscurilor menționate la articolul 6 alineatul (1) litera (a) și a analizei generale a riscurilor menționate la articolul 5 alineatul (1) litera (c), a planificării managementului riscurilor de dezastre menționate la articolul 6 alineatul (1) litera (c), a datelor privind pierderile cauzate de dezastre menționate la articolul 6 alineatul (1) litera (f), a cartografierii activelor și a elaborării de planuri pentru trimiterea pe teren a capacităților de răspuns, ținând seama de obiectivele Uniunii în materie de reziliență la dezastre menționate la articolul 6 alineatul (5).</p> <p>(2) [...]”;</p>

Expunere de motive

Este esențial să se asigure faptul că activitățile de planificare a rezilienței la dezastre și de elaborare a scenariilor implică, de asemenea, nivelurile regional și local, acestea fiind nivelurile cel mai direct vizate.

Amendamentul 9

Articolul 1 alineatul (8)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>(8) Articolul 12 se modifică după cum urmează:</p> <p>(a) alineatele (2) și (3) se înlocuiesc cu următorul text:</p> <p>„(2) [...]”</p> <p>(3) Capacitățile rescEU se achiziționează, se închiriază, se dețin în sistem de leasing și/sau sunt contractate în alt mod de către Comisie sau de către statele membre. Comisia poate achiziționa, închiria, deține în sistem de leasing sau contracta în alt mod capacități rescEU pentru a stoca și a distribui echipamente sau pentru a furniza servicii statelor membre, prin proceduri de achiziții publice conforme cu normele financiare ale Uniunii. În cazul în care capacitățile rescEU sunt achiziționate, închiriate, deținute în sistem de leasing sau contractate în alt mod de către statele membre, Comisia poate acorda granturi directe statelor membre, fără o cerere de propuneri.</p> <p>Comisia și orice stat membru care dorește acest lucru pot demara o procedură comună de achiziții publice desfășurată în conformitate cu articolul 165 din Regulamentul financiar, în vederea achiziționării de capacități rescEU.</p> <p>Capacitățile rescEU sunt găzduite de statele membre care le achiziționează, le închiriază, le dețin în sistem de leasing sau le contractează în alt mod. Pentru a spori reziliența Uniunii, capacitățile rescEU achiziționate, închiriate, deținute în sistem de leasing sau contractate în alt mod de către Comisie trebuie să fie prepoziționate în mod strategic în interiorul Uniunii. În consultare cu statele membre, capacitățile rescEU achiziționate, închiriate, deținute în sistem de leasing sau contractate în alt mod de către Comisie ar putea fi, de asemenea, localizate în țări terțe prin intermediul unor rețele de încredere gestionate de organizații internaționale relevante.”</p>	<p>(8) Articolul 12 se modifică după cum urmează:</p> <p>(a) alineatele (2) și (3) se înlocuiesc cu următorul text:</p> <p>„(2) [...]”</p> <p>(3) Capacitățile rescEU se achiziționează, se închiriază, se dețin în sistem de leasing și/sau sunt contractate în alt mod de către Comisie sau de către statele membre. Comisia poate achiziționa, închiria, deține în sistem de leasing sau contracta în alt mod capacități rescEU pentru a stoca și a distribui echipamente sau pentru a furniza servicii statelor membre, prin proceduri de achiziții publice conforme cu normele financiare ale Uniunii. În cazul în care achiziționează capacități rescEU, Comisia păstrează capacitățile respective chiar și atunci când ele sunt distribuite statelor membre, cu excepția capacităților care nu sunt reutilizabile. În cazul în care capacitățile rescEU sunt achiziționate, închiriate, deținute în sistem de leasing sau contractate în alt mod de către statele membre, Comisia poate acorda granturi directe statelor membre, fără o cerere de propuneri.</p> <p>Comisia și orice stat membru care dorește acest lucru pot demara o procedură comună de achiziții publice desfășurată în conformitate cu articolul 165 din Regulamentul financiar, în vederea achiziționării de capacități rescEU.</p> <p>Capacitățile rescEU sunt găzduite de statele membre care le achiziționează, le închiriază, le dețin în sistem de leasing sau le contractează în alt mod. Pentru a spori reziliența Uniunii, capacitățile rescEU achiziționate, închiriate, deținute în sistem de leasing sau contractate în alt mod de către Comisie trebuie să fie prepoziționate în mod strategic în interiorul Uniunii. În consultare cu statele membre, capacitățile rescEU achiziționate, închiriate, deținute în sistem de leasing sau contractate în alt mod de către Comisie ar putea fi, de asemenea, localizate în țări terțe prin intermediul unor rețele de încredere gestionate de organizații internaționale relevante.”</p>

Expunere de motive

Acest lucru va asigura faptul că capacitățile sunt distribuite regiunilor din Europa unde sunt cel mai necesare în conformitate cu evaluarea CE.

Amendamentul 10

Articolul 1 alineatul (14)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Articolul 20a se înlocuiește cu următorul text:</p> <p>„<i>Articolul 20a</i></p> <p style="text-align: center;">Vizibilitate și recompense</p> <p>(1) Destinatarii fondurilor Uniunii, precum și beneficiarii asistenței furnizate recunosc originea și asigură vizibilitatea finanțării Uniunii (în special atunci când promovează acțiunile și rezultatele obținute), oferind informații coerente, concrete și proporționale adresate unor categorii de public diverse, printre care mass-media și publicul larg.</p> <p>Orice asistență sau finanțare acordată în temeiul prezentei decizii beneficiază de o vizibilitate adecvată. În special, statele membre se asigură că, pentru operațiunile finanțate în cadrul mecanismului Uniunii, comunicarea publică:</p> <ul style="list-style-type: none"> — include trimiteri adecvate la mecanismul Uniunii; — aplică o marcă vizuală pe capacitățile finanțate sau cofinanțate de către mecanismul Uniunii; — pune în aplicare acțiuni cu emblema Uniunii; — comunică în mod proactiv sprijinul acordat de Uniune către mass-media națională și părțile interesate, precum și prin propriile lor canale de comunicare; — sprijină acțiunile de comunicare ale Comisiei cu privire la operațiuni. <p>(2) Comisia pune în aplicare acțiuni de informare și comunicare privind prezenta decizie, acțiunile și rezultatele sale. Resursele financiare alocate prezentei decizii contribuie, de asemenea, la comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii, în măsura în care acestea sunt legate de obiectivele prevăzute la articolul 3 alineatul (1).</p> <p>(3) Comisia acordă medalii pentru a recunoaște și a onora angajamentele de lungă durată și contribuțiile extraordinare aduse mecanismului Uniunii.”</p>	<p>Articolul 20a se înlocuiește cu următorul text:</p> <p>„<i>Articolul 20a</i></p> <p style="text-align: center;">Vizibilitate și recompense</p> <p>(1) Destinatarii fondurilor Uniunii, precum și beneficiarii asistenței furnizate recunosc originea și asigură vizibilitatea finanțării Uniunii (în special atunci când promovează acțiunile și rezultatele obținute), oferind informații coerente, concrete și proporționale adresate unor categorii de public diverse, printre care mass-media și publicul larg.</p> <p>Orice asistență sau finanțare acordată în temeiul prezentei decizii beneficiază de o vizibilitate adecvată. În special, statele membre se asigură că, pentru operațiunile finanțate în cadrul mecanismului Uniunii, comunicarea publică:</p> <ul style="list-style-type: none"> — include trimiteri adecvate la mecanismul Uniunii; — aplică o marcă vizuală pe capacitățile finanțate sau cofinanțate de către mecanismul Uniunii; — pune în aplicare acțiuni cu emblema Uniunii; — comunică în mod proactiv sprijinul acordat de Uniune către mass-media națională și părțile interesate, precum și prin propriile lor canale de comunicare; — sprijină acțiunile de comunicare ale Comisiei cu privire la operațiuni. <p>(2) Comisia pune în aplicare acțiuni de informare și comunicare privind prezenta decizie, acțiunile și rezultatele sale. Resursele financiare alocate prezentei decizii contribuie, de asemenea, la comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii, în măsura în care acestea sunt legate de obiectivele prevăzute la articolul 3 alineatul (1).</p> <p>(3) Comisia acordă medalii pentru a recunoaște și a onora angajamentele de lungă durată și contribuțiile extraordinare aduse mecanismului Uniunii.</p> <p>(4) Atunci când capacitățile rescEU sunt utilizate în scopuri naționale, astfel cum se menționează la articolul 12 alineatul (5), statele membre, regiunile și orașele recunosc originea acestor capacități și asigură vizibilitatea finanțării din partea Uniunii utilizate pentru achiziționarea acestor capacități.”</p>

Expunere de motive

Este important să se promoveze acțiunea UE în timp de criză. Criza provocată de COVID-19 a demonstrat că perioadele de criză permit difuzarea pe scară largă a știrilor false.

Amendamentul 11

Articolul 1 alineatul (15)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Articolul 21 se modifică după cum urmează:</p> <p>(a) la alineatul (1), litera (g) se înlocuiește cu următorul text:</p> <p>„(G) dezvoltarea planificării rezilienței în cadrul mecanismului Uniunii, astfel cum se menționează la articolul 10.”;</p> <p>(b) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:</p> <p>„(3) Asistența financiară pentru acțiunea menționată la alineatul (1) litera (j) acoperă toate costurile necesare pentru a asigura disponibilitatea și trimiterea pe teren a capacităților rescEU în cadrul mecanismului Uniunii în conformitate cu al doilea paragraf din prezentul alineat. Categoriile de costuri eligibile necesare pentru a asigura disponibilitatea și trimiterea pe teren a capacităților rescEU sunt stabilite în anexa Ia.</p> <p>Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 30 pentru a modifica anexa Ia în ceea ce privește categoriile de costuri eligibile.</p> <p>Asistența financiară menționată la prezentul alineat poate fi pusă în aplicare prin programe de lucru multianuale. Pentru acțiunile a căror durată depășește un an, angajamentele bugetare pot fi defalcate în tranșe anuale.”;</p> <p>(c) alineatul (4) se elimină.</p>	<p>Articolul 21 se modifică după cum urmează:</p> <p>(a) la alineatul (1), litera (g) se înlocuiește cu următorul text:</p> <p>„(G) dezvoltarea planificării rezilienței în cadrul mecanismului Uniunii, astfel cum se menționează la articolul 10.”;</p> <p>(b) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:</p> <p>„(3) Asistența financiară pentru acțiunea menționată la alineatul (1) litera (j) acoperă toate costurile necesare pentru a asigura disponibilitatea și trimiterea pe teren a capacităților rescEU în cadrul mecanismului Uniunii în conformitate cu al doilea paragraf din prezentul alineat. Categoriile de costuri eligibile necesare pentru a asigura disponibilitatea și trimiterea pe teren a capacităților rescEU sunt stabilite în anexa Ia.</p> <p>Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 30 pentru a modifica anexa Ia în ceea ce privește categoriile de costuri eligibile.</p> <p>Asistența financiară menționată la prezentul alineat poate fi pusă în aplicare prin programe de lucru multianuale. Pentru acțiunile a căror durată depășește un an, angajamentele bugetare pot fi defalcate în tranșe anuale.”</p>

Expunere de motive

Costurile aferente gestionării acestui tip de risc ar trebui, de asemenea, să fie acoperite în continuare de asistența financiară a Uniunii.

II. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

1. își reiterează apelul privind o consolidare substanțială a capacităților de răspuns la situații de urgență și de dezastre ale UE, cu implicarea structurilor naționale, locale și regionale de răspuns la situații de urgență și cu respectarea principiului subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 196 din TFUE;
2. solicită implicarea deplină a autorităților locale și regionale în procesul decizional al UE, deoarece acestea sunt primele afectate în caz de dezastre și primul nivel de guvernare care răspunde în caz de urgență;
3. salută propunerea de a stabili obiective la nivelul Uniunii în materie de reziliență la dezastre în sprijinul acțiunilor de prevenire și de pregătire; subliniază însă că acest lucru trebuie realizat în colaborare nu numai cu statele membre, ci și cu autoritățile locale și regionale;

4. sprijină consolidarea capacității imediate și pe termen lung a UE de a răspunde la situații de urgență, respectându-se competențele de coordonare operativă ale autorităților locale responsabile, dar subliniază că este nevoie și de o mai mare flexibilitate pentru mobilizarea capacităților rescEU cu scopul de a răspunde în mod eficient nu numai la crizele sanitare, ci și la alte situații de urgență la scară largă;
5. salută consolidarea bugetului rescEU cu 1,9 miliarde EUR în cadrul noului instrument de redresare Next Generation EU, care ridică alocarea prevăzută la un buget total de 3 miliarde EUR pentru următorul cadru financiar multianual (CFM) 2021-2027. Prin urmare, un acord rapid privind bugetul UE și adoptarea rapidă a acestuia sunt esențiale pentru ca UE să dispună de mai multe mijloace pentru a pregăti și a răspunde la viitoarele situații de urgență la scară largă;
6. subliniază că, dacă Next Generation EU constituie un instrument de consolidare pozitivă temporară și punctuală, este nevoie de un angajament și de o consolidare pe termen lung pentru a îmbunătăți în continuare mecanismul de protecție civilă al UE și instrumentele sale, precum rescEU și Corpul medical european;
7. este de acord că Comisia ar trebui să fie în măsură să furnizeze capacități rescEU în mod direct, pentru a sprijini statele membre într-o situație de urgență majoră, deoarece acest lucru ar permite ușurarea sarcinii financiare și administrative a statelor membre și ar permite UE să acționeze mai rapid pentru a asigura o disponibilitate suficientă a resurselor strategice atunci când statele membre sunt solicitate dincolo de capacitățile de care dispun;
8. este de acord că, pe lângă disponibilitatea resurselor strategice, în cazul unei situații de urgență, este necesară o capacitate logistică și de transport adecvată, inclusiv servicii dotate cu vehicule aeriene multifuncționale, pentru a putea reacționa rapid și a oferi asistență de urgență;

Mesaje-cheie

9. face trimitere la angajamentul său, exprimat în rezoluția privind prioritățile Comitetului European al Regiunilor pentru perioada 2020-2025, de a pleda pentru „o acțiune coordonată la nivelul UE și pentru sprijinirea structurilor naționale, regionale și locale de pregătire în caz de dezastre, ca răspuns la amenințări sanitare și situații de criză, în conformitate cu principiul subsidiarității”;
10. amintește articolul 196 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), care prevede că „Uniunea încurajează cooperarea între statele membre pentru a spori eficacitatea sistemelor de prevenire a catastrofelor naturale sau provocate de om și de protecție împotriva acestora”;
11. regretă faptul că pandemia de COVID-19 a avut consecințe la scară largă, care nu au putut fi prevăzute, dar consideră că aceasta poate fi depășită prin intermediul unor mecanisme solide de cooperare și consolidare;
12. observă că orice criză este un test pentru solidaritatea UE și a statelor sale membre, după cum a demonstrat recent actuala pandemie de COVID-19, și, ca reprezentant al autorităților locale și regionale, crede cu tărie în necesitatea unui răspuns european coordonat în spiritul unei solidarități veritabile;
13. salută, în acest context, adoptarea, de către instituțiile europene, în cadrul sferei lor de competență, a unor măsuri ferme, cu inițiative menite să răspundă în mod țintit crizei provocate de pandemia de COVID-19; consideră totuși că, dincolo de primul răspuns pe termen scurt la criză, este urgent să se pună bazele unei reziliențe sporite a Uniunii Europene la toate nivelurile;
14. subliniază că, așa cum demonstrează criza actuală, este extrem de important să se consolideze coordonarea dintre statele membre, între toate nivelurile de guvernare și la nivel transfrontalier;
15. ia act de faptul că, deși pandemia de COVID-19 va pune la încercare și actualul mecanism de protecție civilă al Uniunii, schimbările specifice propuse trebuie să vizeze acum, pe baza învățămintelor trase, îmbunătățirea și consolidarea mecanismului Uniunii și să permită atât UE, cât și statelor membre să fie mai bine pregătite și să reacționeze rapid și eficient la crizele majore viitoare cu impact puternic, respectând repartizarea competențelor între UE și statele membre, conform reglementării din TFUE, și mai ales competențele autorităților locale;

16. reiterează necesitatea de a institui sisteme comune de alertă în zonele transfrontaliere pentru a realiza o comunicare standardizată privind prevenirea și procedurile operaționale comune în situații de urgență, precum și necesitatea de a crea baze de date comune, partajate între țările învecinate pentru a identifica materiale, resurse, echipamente, voluntari specializați și modul de utilizare a resurselor și mijloacelor logistice ⁽¹⁾;

17. este conștient de faptul că principalii participanți la mecanismul de protecție civilă al Uniunii sunt statele membre, dar consideră că mecanismul, în ansamblul său, ar avea de câștigat de pe urma unei atenții sporite față de nevoile și condițiile de la nivel regional și local;

18. solicită ca acțiunea UE să se concentreze într-o mai mare măsură pe acordarea de asistență tehnică pentru formare profesională, astfel încât comunitățile să își poată spori capacitatea de autoajutorare și să fie mai bine pregătite pentru a asigura un răspuns inițial și pentru a face față unui dezastru ⁽²⁾;

19. reiterează necesitatea de a consolida platformele de e-learning, cum ar fi Programul de formare legat de mecanismul de protecție civilă al Uniunii, și de a spori disponibilitatea cursurilor online deschise în domeniul protecției civile ⁽³⁾.

Monitorizarea subsidiarității și a proporționalității

Protecția civilă este un domeniu de competență partajată între UE și statele membre, în care Uniunea acționează pentru a sprijini, a coordona sau a completa acțiunea statelor sale membre (articolul 196 din TFUE). Principiul subsidiarității este în mod clar aplicabil în acest domeniu.

Obiectivul propunerii actuale este de a aduce unele modificări punctuale la decizia în temeiul căreia Uniunea Europeană sprijină, coordonează și completează acțiunile statelor membre în materie de protecție civilă pentru măsurile de prevenire, pregătire și răspuns în caz de dezastru naturale și provocate de om, în interiorul și în afara Uniunii.

După cum a demonstrat pandemia de COVID-19, în cazul unor situații de urgență grave în care Uniunea Europeană în ansamblu este vizată de amploarea și gravitatea situației de urgență, este necesar un răspuns colectiv, coordonat și urgent pentru a se evita o abordare fragmentată care ar limita eficacitatea răspunsului Uniunii. Pentru a răspunde solicitărilor stringente de a mobiliza resurse într-o măsură suficientă și de a le repartiza în toate statele membre, este necesară o acțiune coordonată la nivelul Uniunii, în colaborare cu statele membre.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽¹⁾ CDR 2018/6135

⁽²⁾ CDR 2018/617.

⁽³⁾ CDR 2018/6135.

Avizul Comitetului European al Regiunilor – Planul de redresare pentru Europa în contextul pandemiei de COVID-19: Mecanismul de redresare și reziliență și Instrumentul de sprijin tehnic

(2020/C 440/24)

Raportor general:	Christophe ROUILLON (FR-PSE), primarul localității Coulaines
Documente de referință:	Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență COM(2020) 408 final Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Instrumentului de sprijin tehnic COM(2020) 409 final

I. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE

Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență

Amendamentul 1

COM(2020) 408 final – Considerentul 3

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>La nivelul Uniunii, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice („semestrul european”), inclusiv principiile Pilonului european al drepturilor sociale, constituie cadrul de identificare a priorităților naționale de reformă și de monitorizare a punerii în aplicare a acestora. Statele membre își elaborează propriile strategii de investiții multianuale naționale în sprijinul acestor reforme. Respectivetele strategii ar trebui să fie prezentate împreună cu programele naționale de reformă anuale, pentru a defini și a coordona proiectele de investiții prioritare care urmează să fie sprijinite prin finanțare națională și/sau din partea Uniunii.</p>	<p>La nivelul Uniunii, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice („semestrul european”), care integrează obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) și principiile Pilonului european al drepturilor sociale, constituie cadrul de identificare a priorităților naționale și regionale de reformă și de monitorizare a punerii în aplicare a acestora, prin intermediul unor indicatori naționali și regionali preciși. Statele membre, în cooperare cu autoritățile locale și regionale, în funcție de atribuțiile acestora și ținând seama de particularitățile diverselor teritorii pe care acestea le reprezintă, își elaborează propriile strategii de investiții multianuale naționale în sprijinul acestor reforme. Respectivetele strategii, concepute în parteneriat cu autoritățile locale pe baza unui cod de conduită care prezintă liniile directoare în materie de bună guvernare pentru programarea planurilor de redresare și a proiectelor, ar trebui să fie prezentate împreună cu programele naționale de reformă anuale, pentru a defini și a coordona proiectele de investiții prioritare care urmează să fie sprijinite prin finanțare națională și/sau din partea Uniunii. În cadrul acestor strategii, sunt necesare, de asemenea, utilizarea fondurilor Uniunii într-o manieră mai coerentă și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar oferit în special prin Fondurile structurale și de investiții europene, prin Fondul de redresare și prin programul InvestEU.</p>

Expunere de motive

Se impune armonizarea conținutului acestui paragraf cu cel inclus în propunerea de regulament și cu acordul interinstituțional referitor la Programul InvestEU, în special în ceea ce privește recunoașterea rolului autorităților locale și regionale în semestrul european și coerența în utilizarea fondurilor și instrumentelor Uniunii. De asemenea, trebuie reamintit că semestrul trebuie să integreze ODD.

Amendamentul 2

COM(2020) 408 final – Considerentul 4

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Declanșarea pandemiei de COVID-19 la începutul anului 2020 a modificat perspectivele economice pentru anii următori în Uniune și în lume, fiind necesar un răspuns urgent și coordonat din partea Uniunii pentru a face față enormelor consecințe economice și sociale asupra tuturor membrilor acesteia. [...] Reformele și investițiile menite să abordeze deficiențele structurale ale economiilor și să consolideze reziliența acestora vor fi, prin urmare, esențiale pentru a readuce economiile pe o traiectorie de redresare durabilă și pentru a evita extinderea în continuare a divergențelor în cadrul Uniunii.</p>	<p>Declanșarea pandemiei de COVID-19 la începutul anului 2020 a modificat perspectivele economice și sociale pentru anii următori în Uniune și în lume, fiind necesar un răspuns urgent și coordonat din partea Uniunii pentru a face față enormelor consecințe economice și sociale asupra tuturor membrilor acesteia, al căror impact variază foarte mult de la un teritoriu la altul. [...] Sprrijinul Uniunii Europene pentru implementarea de reforme și investiții în statele membre menite să pună în aplicare obiectivele Uniunii Europene, să abordeze deficiențele structurale ale economiilor, să consolideze reziliența acestora și să contribuie la crearea unui model economic corespunzător obiectivelor de dezvoltare durabilă și Pactului verde european (Green Deal) va fi, prin urmare, esențial pentru a le readuce pe o traiectorie de redresare durabilă și solidară, pentru a consolida coeziunea economică, socială și teritorială și pentru a evita extinderea în continuare a divergențelor în cadrul Uniunii.</p>

Expunere de motive

Având în vedere că propunerea de regulament are ca temei juridic articolul 175 alineatul (3) din TFUE, este imperativ ca coeziunea să fie clar recunoscută printre obiectivele acestuia.

Amendamentul 3

COM(2020) 408 final – Considerentul 5

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Printre prioritățile Uniunii în materie de politici se numără și punerea în aplicare a reformelor care contribuie la atingerea unui grad ridicat de reziliență a economiilor naționale, consolidând capacitatea de adaptare și deblocând potențialul de creștere. Prin urmare, acestea sunt esențiale pentru a înscrie redresarea pe o traiectorie durabilă și pentru a sprijini procesul de convergență economică și socială în sens ascendent. Acestea sunt chiar mai necesare în urma crizei provocate de pandemie, în vederea pregătirii terenului pentru o redresare rapidă.</p>	

Expunere de motive

Considerent redundant față de cel precedent.

Amendamentul 4

COM(2020) 408 final – Considerentul 6

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Experiențele anterioare au arătat că investițiile sunt adesea reduse în mod drastic în timpul crizelor. Totuși, este esențial să se sprijine investițiile în această situație specială, pentru a accelera redresarea și a consolida potențialul de creștere pe termen lung. Investițiile în tehnologiile, capacitățile și procesele verzi și în cele digitale menite să faciliteze tranziția către o energie curată, sporind eficiența energetică în sectorul locuințelor și în alte sectoare-cheie ale economiei, sunt importante pentru a realiza o creștere durabilă și contribuie la crearea de locuri de muncă. De asemenea, aceste investiții vor contribui la sporirea rezilienței și la reducerea dependenței Uniunii, prin diversificarea lanțurilor de aprovizionare.</p>	<p>Experiențele anterioare au arătat că investițiile, inclusiv majoritatea investițiilor publice efectuate de autoritățile locale și regionale, sunt adesea reduse în mod drastic în timpul crizelor, fapt care agravează situația și produce efecte nefaste asupra dezvoltării economice și a coeziunii economice, sociale și teritoriale. Pentru a realiza obiectivele Pactului verde european și a obține o creștere economică durabilă și solidară, a consolida infrastructurile de servicii vitale pentru populație și a contribui la crearea de locuri de muncă, este, totuși, esențială relansarea investițiilor în proiecte bazate pe dezvoltarea durabilă, îmbunătățirea calității vieții și a educației, economia bazată pe cunoaștere și facilitarea tranziției digitale și a celei către o energie curată, în special prin sporirea eficienței energetice în sectorul locuințelor. De asemenea, aceste investiții vor contribui la sporirea rezilienței și la reducerea dependenței Uniunii, prin diversificarea lanțurilor de aprovizionare esențiale.</p>

Expunere de motive

Autoritățile locale și regionale sunt răspunzătoare de mai mult de jumătate din investițiile publice din UE, și sunt în mod special afectate de scăderea investițiilor în perioadă de criză. De asemenea, este important să se reamintească consecințele nefaste ale reducerii nivelului de investiții.

Amendamentul 5

COM(2020) 408 final – Considerentul 7

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>În prezent, niciun instrument nu prevede un sprijin financiar direct corelat cu obținerea de rezultate și punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor publice ale statelor membre ca răspuns la provocările identificate în cadrul semestrului european și cu scopul de a avea un impact de durată asupra productivității și a rezilienței economiei statelor membre.</p>	

Expunere de motive

Această afirmație poate duce la controverse, în special din perspectiva rolului îndeplinit de fondurile structurale și de investiții europene pentru a remedia problemele întâmpinate în cadrul semestrului european.

Amendamentul 6

COM(2020) 408 final – Considerentul 8

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>În acest context, este necesar să se consolideze cadrul actual pentru furnizarea de sprijin statelor membre și pentru acordarea de sprijin financiar direct statelor membre, prin intermediul unui instrument inovator. În acest scop, în temeiul prezentului regulament ar trebui să se instituie Mecanismul de redresare și reziliență („mecanismul”), pentru a furniza un sprijin financiar eficace și semnificativ menit să accelereze punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor publice conexe în statele membre. Mecanismul ar trebui să fie cuprinzător și, de asemenea, ar trebui să beneficieze de experiența dobândită de Comisie și de statele membre în urma utilizării celorlalte instrumente și programe.</p>	<p>În acest context, este necesar să se consolideze cadrul actual pentru furnizarea de sprijin statelor membre și pentru acordarea de sprijin financiar direct statelor membre și autorităților locale și regionale, prin intermediul unui instrument inovator. În acest scop, în temeiul prezentului regulament ar trebui să se instituie Fondul de redresare și reziliență („fondul”), pentru a furniza un sprijin financiar eficace și suficient menit să accelereze punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor publice conexe în statele membre și la nivelul autorităților locale și regionale, în special în vederea realizării obiectivelor noii strategii privind creșterea durabilă, prezentată în cadrul Pactului verde european, și să garanteze că statele membre și autoritățile locale și regionale dispun de capacitățile necesare pentru un răspuns coordonat, prin finanțare acordată în vederea instituirii unui sistem de monitorizare la nivel regional sau local.</p>

Expunere de motive

Denumirea de „mecanism” pare prea tehnocratică și nu suficient de bine ancorată în realitatea din teritoriu. În plus, autoritățile locale și cele regionale răspund de mai mult de jumătate din investițiile publice din UE. Acestea sunt și factori-cheie pentru coeziune, pentru atingerea ODD și pentru tranziția verde și cea digitală. Ele trebuie să poată beneficia din plin de mecanism. Rămâne de clarificat eventualul caracter „global” al „mecanismului”.

Amendamentul 7

COM(2020) 408 final – Considerentul 11

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Reflectând Pactul verde european ca strategie de creștere durabilă a Europei și transpunerea în practică a angajamentelor Uniunii de a pune în aplicare Acordul de la Paris și obiectivele de dezvoltare durabilă ale Națiunilor Unite, mecanismul instituit de prezentul regulament va contribui la integrarea aspectelor legate de schimbările climatice și durabilitatea mediului și la atingerea țintei globale de alocare a 25 % din cheltuielile de la bugetul UE pentru sprijinirea obiectivelor în domeniul climei.</p>	<p>Reflectând Pactul verde european ca strategie de creștere durabilă a Europei și transpunerea în practică a angajamentelor Uniunii de a pune în aplicare Acordul de la Paris și obiectivele de dezvoltare durabilă ale Națiunilor Unite, fondul instituit de prezentul regulament va contribui la integrarea aspectelor legate de schimbările climatice și durabilitatea mediului și la atingerea țintei globale de alocare a minimum 30 % din cheltuielile de la bugetul UE pentru sprijinirea obiectivelor în domeniul climei. Contribuția potențială la acest obiectiv a anumitor politici ale UE fiind supraestimată ⁽¹⁾, fondul ar trebui să compenseze acest deficit prin direcționarea a cel puțin 40 % din aceste cheltuieli către acțiunile climatice.</p> <p>⁽¹⁾ A se vedea raportul pe această temă al Curții Europene de Conturi (2 iulie 2020). https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/RW20_01/RW_Tracking_climate_spending_EN.pdf</p>

Expunere de motive

Se pune problema reafirmării poziției CoR adoptate în octombrie 2019 în rezoluția sa cu privire la cadrul financiar multianual 2021-2027, precum și în avizul privind CFM prezentat în octombrie 2018 de domnul Dobrosłavić (HR-PPE).

Amendamentul 8

COM(2020) 408 final – Considerentul 13

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p><i>Pentru a se putea lua măsuri care să coreleze mecanismul cu buna guvernare economică, în vederea asigurării unor condiții uniforme de punere în aplicare, ar trebui să se confere Consiliului competența de a suspenda, la propunerea Comisiei și prin acte de punere în aplicare, termenul de adoptare a deciziilor privind propunerile de planuri de redresare și reziliență și de a suspenda plățile în cadrul acestui mecanism în cazul unei neconformități semnificative- referitoare la cazurile relevante care au legătură cu procesul de guvernare economică prevăzut în Regulamentul (UE) nr. XXX/XX al Parlamentului European și al Consiliului [RDC] (...). Competența de a revoca aceste suspendări prin intermediul actelor de punere în aplicare propuse de Comisie ar trebui să fie conferită, de asemenea, Consiliului în ceea ce privește aceleași cazuri relevante.</i></p>	

Amendamentul 9

COM(2020) 408 final – Considerentul 14

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Obiectivul general al mecanismului ar trebui să fie promovarea coeziunii economice, sociale și teritoriale. În acest scop, mecanismul ar trebui să contribuie la îmbunătățirea capacității de reziliență și de adaptare a statelor membre, la atenuarea impactului social și economic al crizei și la sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, menite să realizeze o Europă neutră din punct de vedere climatic până în 2050, restabilind astfel potențialul de creștere al economiilor Uniunii în urma crizei, încurajând crearea de locuri de muncă și promovând creșterea durabilă.</p>	<p>Obiectivul general al fondului ar trebui să fie promovarea coeziunii economice, sociale și teritoriale. În acest scop, fondul ar trebui să contribuie la îmbunătățirea capacității de reziliență a statelor membre și a tuturor teritoriilor din întreaga Uniune Europeană, la atenuarea impactului social și economic al crizei, care se resimte în mod divers în diferitele state membre, dar și în interiorul acestora, și la sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, în vederea atingerii ODD până în 2030 și a realizării unei Europe neutre din punct de vedere climatic până în 2050, restabilind astfel potențialul de creștere al economiilor Uniunii în urma crizei, încurajând crearea de locuri de muncă și promovând creșterea durabilă.</p>

Amendamentul 10

COM(2020) 408 final – Considerentul 16

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Pentru a se asigura faptul că planul de redresare și reziliență contribuie la îndeplinirea obiectivelor mecanismului, acesta ar trebui să cuprindă măsuri de punere în aplicare a reformelor și a proiectelor de investiții publice, prin intermediul unui plan coerent de redresare și reziliență. Planul de redresare și reziliență ar trebui să fie în concordanță cu provocările și prioritățile relevante specifice fiecărei țări identificate în contextul semestrului european, cu programele naționale de reformă, cu planurile naționale privind energia și clima, cu planurile pentru o tranziție justă, precum și cu acordurile de parteneriat și cu programele operaționale adoptate în cadrul fondurilor Uniunii. Pentru a stimula acțiunile care se încadrează în prioritățile Pactului verde european și ale Agendei digitale, planul ar trebui, de asemenea, să stabilească măsuri relevante pentru tranziția verde și cea digitală. Măsurile ar trebui să permită realizarea rapidă a țintelor, a obiectivelor și a contribuțiilor prevăzute în planurile naționale privind energia și clima și în actualizările acestora. Toate activitățile care beneficiază de sprijin ar trebui să se desfășoare cu respectarea deplină a priorităților Uniunii în materie de climă și mediu.</p>	<p>Pentru a se asigura faptul că planul de redresare și reziliență contribuie la îndeplinirea obiectivelor mecanismului, acesta ar trebui să cuprindă măsuri de punere în aplicare a reformelor și a proiectelor de investiții publice, prin intermediul unui plan de redresare și reziliență coerent, relevant, eficace și eficient. Planul de redresare și reziliență ar trebui să fie în concordanță cu provocările și prioritățile relevante specifice fiecărei țări identificate în contextul semestrului european, cu programele naționale de reformă, cu planurile naționale privind energia și clima, cu planurile pentru o tranziție justă, precum și cu acordurile de parteneriat și cu programele operaționale adoptate în cadrul fondurilor Uniunii. În plus, planurile de redresare și reziliență ar trebui să respecte principiul valorii adăugate la nivel european. Pentru a stimula acțiunile care se încadrează în prioritățile Pactului verde european, ale Agendei digitale, ale strategiei industriale și strategiei pentru IMM-uri, ale Agendei europene pentru competențe, cele ale Garanției pentru copii și ale Garanției pentru tineret, planul ar trebui, de asemenea, să stabilească măsuri relevante pentru tranziția verde și cea digitală. Toate activitățile care beneficiază de sprijin ar trebui să se desfășoare cu respectarea deplină a priorităților Uniunii în materie de climă și mediu. Cel puțin 40 % din planurile de redresare și reziliență ar trebui să fie dedicate integrării acțiunilor legate de climă și biodiversitate și a obiectivelor de durabilitate ecologică.</p>

Amendamentul 11

COM(2020) 408 final – Considerentul 18

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Pentru a contribui la elaborarea și punerea în aplicare a planurilor de redresare și reziliență de către statele membre, Consiliul ar trebui să poată discuta, în cadrul semestrului european, situația capacității de redresare, reziliență și adaptare din Uniune. Pentru a se asigura furnizarea unor date concrete corespunzătoare, această discuție ar trebui să se bazeze pe informațiile strategice și analitice ale Comisiei disponibile în contextul semestrului european și, dacă sunt disponibile, pe informațiile privind punerea în aplicare a planurilor în anii precedenți.</p>	<p>Pentru a contribui la elaborarea și punerea în aplicare a planurilor de redresare de către statele membre, Consiliul și Parlamentul European ar trebui să poată decide în mod egal, în cadrul semestrului european, cu privire la situația capacității de redresare și reziliență din Uniune. Această decizie ar trebui să se bazeze pe informațiile strategice și analitice prezentate de Comisie în contextul semestrului european și pe informațiile privind punerea în aplicare a planurilor în anii precedenți, și în special pe mai mulți indicatori cantitativi și calitativi referitori la punerea în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă. Se recomandă, de asemenea, luarea acestei decizii cu implicarea Comitetului European al Regiunilor în stabilirea cadrului european al planurilor de redresare și cu participarea acestuia la instanțele de monitorizare referitoare la respectarea Semestrului european, împuternicindu-l să realizeze o evaluare bianuală a punerii în aplicare a planurilor de redresare în teritoriu.</p>

Amendamentul 12

COM(2020) 408 final – Considerentul 21

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Pentru a se asigura asumarea responsabilității la nivel național și concentrarea pe reformele și investițiile relevante, statele membre care doresc să primească sprijin ar trebui să transmită Comisiei un plan de redresare și rezilientă care să fie motivat și justificat în mod corespunzător. Planul de redresare și rezilientă ar trebui să stabilească setul detaliat de măsuri pentru punerea sa în aplicare, inclusiv ținte și obiective de etapă, precum și impactul preconizat al planului de redresare și rezilientă asupra potențialului de creștere, a creării de locuri de muncă și a rezilienței economice și sociale; de asemenea, planul ar trebui să includă măsuri relevante pentru tranziția verde și cea digitală; acesta ar trebui să includă, de asemenea, o explicație privind coerența planului de redresare și rezilientă propus cu provocările și prioritățile relevante specifice fiecărei țări identificate în contextul semestrului european. Pe parcursul procesului ar trebui să se aibă în vedere și să se realizeze o cooperare strânsă între Comisie și statele membre.</p>	<p>Pentru a se asigura asumarea responsabilității la nivel național și concentrarea pe reformele și investițiile relevante, statele membre care doresc să primească sprijin ar trebui să transmită Comisiei un plan de redresare care să fie motivat și justificat în mod corespunzător. Respectând principiile subsidiarității și parteneriatului, planul de redresare ar trebui instituit în cooperare strânsă și structurată cu autoritățile locale și regionale în măsura în care reformele și investițiile ce trebuie sprijinite țin de atribuțiile acestora, așa cum sunt prevăzute în legislația națională. Planul de redresare ar trebui să stabilească setul detaliat de măsuri pentru punerea sa în aplicare, inclusiv ținte și obiective de etapă, precum și impactul preconizat al planului de redresare și rezilientă asupra coeziunii economice, sociale și teritoriale, potențialului de creștere, a creării de locuri de muncă și a rezilienței economice și sociale; de asemenea, planul ar trebui să includă măsuri relevante pentru tranziția verde și cea digitală; acesta ar trebui să includă, de asemenea, o explicație privind coerența planului de redresare propus cu provocările și prioritățile relevante specifice fiecărei țări identificate în contextul semestrului european. Pe parcursul procesului ar trebui să se aibă în vedere și să se realizeze o cooperare strânsă între Comisie, statele membre, Comitetul European al Regiunilor și autoritățile locale și regionale.</p>

Expunere de motive

Autoritățile locale și regionale au competențe politice și atribuții financiare cheie pentru a atinge obiectivele fondului (coeziune, dezvoltare durabilă etc.), așadar este esențial ca planurile de redresare să fie instituite în cooperare strânsă și structurată cu aceste autorități. Acest lucru ține nu doar de legitimitatea și echitatea instrumentului, ci și de eficacitatea sa. Baza juridică a instrumentului necesită, în plus, ca planurile să includă un raport cu privire la impactul asupra coeziunii al măsurilor ce trebuie finanțate.

Amendamentul 13

COM(2020) 408 final – Considerentul 33

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Pentru o monitorizare eficace a punerii în aplicare, statele membre ar trebui să raporteze trimestrial, în cadrul procesului semestrului european, cu privire la progresele înregistrate în realizarea planului de redresare și rezilientă. Aceste rapoarte elaborate de statele membre în cauză ar trebui să se reflecte în mod corespunzător în programele naționale de reformă, care ar trebui să fie utilizate ca instrument pentru raportarea privind progresele înregistrate în direcția finalizării punerii în aplicare a planurilor de redresare și rezilientă.</p>	<p>Pentru o monitorizare eficace a punerii în aplicare, statele membre ar trebui să raporteze semestrial cu privire la progresele înregistrate în realizarea planului de redresare. Aceste rapoarte elaborate de statele membre în cauză ar trebui să se reflecte în mod corespunzător în programele naționale de reformă, care ar trebui să fie utilizate ca instrument pentru raportarea privind progresele înregistrate în direcția finalizării punerii în aplicare a planurilor de redresare.</p>

Expunere de motive

Rapoartele trimestriale pot fi percepute ca o constrângere birocratică excesivă.

Amendamentul 14

COM(2020) 408 final – Considerentul 37

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Este oportun ca Comisia să prezinte Parlamentului European și Consiliului un raport anual privind punerea în aplicare a mecanismului instituit de prezentul regulament. Acest raport ar trebui să includă informații referitoare la progresele înregistrate de statele membre în cadrul planurilor de redresare și reziliență aprobate; acesta ar trebui să includă, de asemenea, informații referitoare la cuantumul fondurilor alocate mecanismului în cadrul Instrumentului de redresare al Uniunii Europene în anul precedent, defalcat pe linii bugetare, și la contribuția adusă de sumele colectate prin intermediul Instrumentului de redresare al Uniunii Europene la îndeplinirea obiectivelor mecanismului.	Este oportun ca Comisia să prezinte Parlamentului European, Consiliului, Comitetului European al Regiunilor și Comitetului Economic și Social European un raport anual privind punerea în aplicare a mecanismului instituit de prezentul regulament. Acest raport ar trebui să includă informații referitoare la progresele înregistrate de statele membre în cadrul planurilor de redresare și o evaluare a punerii în aplicare a acestor planuri în teritoriu; acesta ar trebui să includă, de asemenea, informații referitoare la cuantumul fondurilor alocate mecanismului în cadrul Instrumentului de redresare al Uniunii Europene în anul precedent, defalcat pe linii bugetare, și la contribuția adusă de sumele colectate prin intermediul Instrumentului de redresare al Uniunii Europene la îndeplinirea obiectivelor mecanismului.

Amendamentul 15

COM(2020) 408 final – articolul 1

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Prezentul regulament instituie Mecanismul de redresare și reziliență („mecanismul”). [...]	Prezentul regulament instituie un fond de redresare („fondul”). [...]

Expunere de motive

În conformitate cu amendamentul de la considerentul 8, denumirea de „mecanism” pare prea tehnocratică și riscă să inducă în eroare față de faptul că fondul se bazează pe subvenții și pe împrumuturi.

Amendamentul 16

COM(2020) 408 final – articolul 2

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<i>Definiții</i>	<i>Definiții</i>
În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:	În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:
1. „fonduri ale Uniunii” înseamnă fondurile care fac obiectul Regulamentului (UE) YYYY/XX al Parlamentului European și al Consiliului [succesorul RDC];	1. „fonduri ale Uniunii” înseamnă fondurile care fac obiectul Regulamentului (UE) YYYY/XX al Parlamentului European și al Consiliului [succesorul RDC];
2. „contribuție financiară” înseamnă sprijinul financiar nerambursabil disponibil pentru alocare sau alocat statelor membre în cadrul mecanismului; și	2. „contribuție financiară” înseamnă sprijinul financiar nerambursabil disponibil pentru alocare sau alocat statelor membre în cadrul mecanismului;

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>3. „semestrul european pentru coordonarea politicilor economice” (denumit în continuare „semestrul european”) înseamnă procesul prevăzut la articolul 2a din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997.</p>	<p>3. „semestrul european pentru coordonarea politicilor economice” (denumit în continuare „semestrul european”) înseamnă procesul prevăzut la articolul 2a din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997;</p> <p>4. „reforme” eligibile pentru sprijin cu ajutorul fondului, acelea care:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) pun în aplicare obiectivele Tratatului privind UE; (ii) contribuie la convergența și la reducerea inegalităților regionale, inclusiv la atenuarea constrângerilor teritoriale structurale, în spiritul temeiului juridic al Regulamentului, articolul 175 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE); (iii) sunt capabile să determine investiții publice și să stimuleze o creștere durabilă și solidară pe termen lung, pe aceeași direcție cu obiectivele de dezvoltare durabilă; <p>5. în conformitate cu dispozițiile articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 (Regulamentul privind taxonomia), respectarea principiului de a „nu prejudicia în mod semnificativ” înseamnă a se evita sprijinirea sau desfășurarea unor activități economice care prejudiciază în mod semnificativ obiectivele de mediu;</p> <p>6. „garanții minime” înseamnă procedurile definite la articolul 18 din Regulamentul (UE) 2020/852 (Regulamentul privind taxonomia).</p>

Expunere de motive

Se pune problema reluării aici a unei definiții deja propuse de CoR în cadrul avizului său asupra „Programului de sprijin pentru reforme și funcția europeană de stabilizare a investițiilor” (ECON-VI/037), adoptat la 5 decembrie 2018.

Amendamentul 17

COM(2020) 408 final – articolul 4 alineatul (2)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Pentru a îndeplini acest obiectiv general, obiectivul specific al Mecanismului de redresare și reziliență este de a furniza sprijin financiar statelor membre în vederea îndeplinirii obiectivelor de etapă și a țintelor în materie de reforme și investiții, astfel cum sunt prevăzute în planurile lor de redresare și reziliență. Acest obiectiv specific trebuie urmărit în strânsă cooperare cu statele membre în cauză.</p>	<p>Pentru a îndeplini acest obiectiv general, obiectivul specific al fondului de redresare este de a furniza sprijin financiar statelor membre și autorităților locale și regionale, în vederea îndeplinirii obiectivelor de etapă și a țintelor în materie de reforme și investiții, astfel cum sunt prevăzute în planurile lor de redresare. Acest obiectiv specific trebuie urmărit în strânsă cooperare cu statele membre în cauză.</p>

Amendamentul 18

COM(2020) 408 final – articolul 5 alineatul (1)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Măsurile prevăzute la articolul 2 din Regulamentul [EURI] sunt puse în aplicare în cadrul prezentului mecanism:</p> <p>(a) prin suma de 334 950 000 000 EUR prevăzută la articolul 3 alineatul (2) litera (a) punctul (ii) din Regulamentul [EURI] în prețuri curente, disponibilă pentru sprijinul nerambursabil, sub rezerva dispozițiilor articolului 4 alineatele (4) și (8) din Regulamentul [EURI]. Aceste sume constituie venituri alocate externe, în conformitate cu articolul 21 alineatul (5) din Regulamentul financiar;</p> <p>(b) prin suma de 267 955 000 000 EUR prevăzută la articolul 3 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul [EURI] în prețuri curente, disponibilă pentru sprijinul sub formă de împrumut acordat statelor membre în temeiul articolelor 12 și 13, sub rezerva dispozițiilor articolului 4 alineatul (5) din Regulamentul [EURI].</p>	<p>Măsurile prevăzute la articolul 2 din Regulamentul [EURI] sunt puse în aplicare în cadrul prezentului fond:</p> <p>(a) prin suma de 360 000 000 000 EUR prevăzută la articolul 3 alineatul (2) litera (a) punctul (ii) din Regulamentul [EURI] în prețurile din 2018, disponibilă pentru sprijinul nerambursabil, sub rezerva dispozițiilor articolului 4 alineatele (4) și (8) din Regulamentul [EURI]. Aceste sume constituie venituri alocate externe, în conformitate cu articolul 21 alineatul (5) din Regulamentul financiar;</p> <p>(b) prin suma de 312 500 000 000 EUR prevăzută la articolul 3 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul [EURI] în prețurile din 2018, disponibilă pentru sprijinul sub formă de împrumut acordat statelor membre în temeiul articolelor 12 și 13, sub rezerva dispozițiilor articolului 4 alineatul (5) din Regulamentul [EURI].</p>

Expunere de motive

Actualizare pe baza concluziilor Consiliului European din 17-21 iulie 2020.

Amendamentul 19

COM(2020) 408 final – articolul 6

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Resursele din programele care fac obiectul gestiunii partajate</p> <p>Resursele alocate statelor membre în cadrul gestiunii partajate pot fi, la cererea acestora, transferate mecanismului. Comisia execută direct aceste resurse, în conformitate cu articolul 62 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul financiar. Aceste resurse se utilizează în beneficiul statului membru în cauză.</p>	

Expunere de motive

Această opțiune de transfer de resurse către fondul de redresare și reziliență din fondurile structurale și de investiții presupune riscul unei recentralizări și unei puneri sub semnul întrebării a gestionării fondurilor structurale și de investiții conform principiului parteneriatului.

Amendamentul 20

COM(2020) 408 final – articolul 9

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
	<p data-bbox="810 389 1412 477"><i>Măsuri de corelare a mecanismului cu clauzele de protecție a bugetului Uniunii în cazul unor deficiențe generalizate în ceea ce privește statul de drept</i></p> <p data-bbox="810 568 1412 904">(1) În cazul unei deficiențe generalizate în ceea ce privește statul de drept într-un stat membru, care afectează principiile bunei gestiuni financiare sau protecția intereselor financiare ale Uniunii, astfel cum sunt definite la articolul 3 din Regulamentul [...] privind protecția bugetului Uniunii în cazul unor deficiențe generalizate în ceea ce privește statul de drept în statele membre, Comisia adoptă, prin intermediul unui act de punere în aplicare, o decizie de suspendare a perioadei de adoptare a deciziilor menționate la articolul 17 alineatele (1) și (2) sau de suspendare a plăților în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență.</p> <p data-bbox="810 1003 1412 1090">Decizia de suspendare a plăților prevăzută la alineatul (1) se aplică cererilor de plată transmise după data deciziei de suspendare.</p> <p data-bbox="810 1182 1412 1382">Suspendarea termenului prevăzut la articolul 17 se aplică din ziua următoare datei adoptării deciziei prevăzute la alineatul (1). În cazul suspendării plăților, se aplică articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul [...] privind protecția bugetului Uniunii în cazul unor deficiențe generalizate în ceea ce privește statul de drept în statele membre.</p> <p data-bbox="810 1473 1412 1697">(2) În cazul unei evaluări pozitive din partea Comisiei în conformitate cu articolul 6 din Regulamentul [...] privind protecția bugetului Uniunii în cazul unor deficiențe generalizate în ceea ce privește statul de drept în statele membre, Comisia adoptă, prin intermediul unui act de punere în aplicare, o decizie de revocare a măsurii de suspendare a termenului sau a plăților, prevăzută la alineatul (1).</p> <p data-bbox="810 1796 1412 1861">Procedurile sau plățile relevante se reiau în ziua următoare datei de revocare a suspendării.</p> <p data-bbox="810 1951 1412 2085">(3) În cazul în care statul membru în cauză utilizează în mod inadecvat finanțarea alocată sau în cazul unei deficiențe în ceea ce privește statul de drept, acțiunile la nivel regional și local care contribuie la abordarea acestor provocări continuă să beneficieze de mecanism.</p>

Amendamentul 21

COM(2020) 408 final – articolul 10

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p style="text-align: center;">Contribuția financiară maximă</p> <p>Pentru fiecare stat membru se calculează o contribuție financiară maximă pentru alocarea sumei prevăzute la articolul 5 alineatul (1) litera (a), utilizând metodologia stabilită în anexa I, pe baza populației, a relației de proporționalitate inversă cu produsul intern brut (PIB) pe cap de locuitor și a ratei relative a șomajului din fiecare stat membru.</p>	<p style="text-align: center;">Contribuția financiară maximă</p> <p>Pentru fiecare stat membru se calculează o contribuție financiară maximă pentru alocarea, pentru perioada de până la 31 decembrie 2022, a sumei prevăzute la articolul 5 alineatul (1) litera (a) utilizând metodologia stabilită în anexa I, pe baza populației, a impactului negativ pe care criza sanitară l-a avut asupra produsului intern brut (PIB) pe cap de locuitor și a ratei șomajului din fiecare stat membru.</p>

Amendamentul 22

COM(2020) 408 final – articolul 11

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p style="text-align: center;">Alocarea contribuției financiare</p> <p>(1) Până la 31 decembrie 2022, Comisia pune la dispoziție o alocare de 334 950 000 000 EUR, prevăzută la articolul 5 alineatul (1) litera (a). Fiecare stat membru poate transmite cereri în limita contribuției sale financiare maxime, prevăzute la articolul 10, pentru a-și pune în aplicare planul de redresare și reziliență.</p> <p>(2) În perioada care începe după 31 decembrie 2022 și se încheie la 31 decembrie 2024, în cazul în care sunt disponibile resurse financiare, Comisia poate organiza cereri de propuneri în conformitate cu calendarul semestrului european. În acest scop, Comisia publică un calendar indicativ al cererilor de propuneri care urmează să fie organizate în perioada respectivă și precizează, în cazul fiecărei cereri de propuneri, suma disponibilă pentru alocare. Fiecare stat membru poate propune să primească fonduri în limita sumei maxime corespunzătoare cotei sale de alocare din suma disponibilă pentru alocare, astfel cum se prevede în anexa I, pentru a pune în aplicare planul de redresare și reziliență.</p>	<p style="text-align: center;">Alocarea contribuției financiare</p> <p>(1) Până la 31 decembrie 2022, Comisia pune la dispoziție o alocare de 252 000 000 000 EUR, prevăzută la articolul 5 alineatul (1) litera (a). Fiecare stat membru poate transmite cereri în limita contribuției sale financiare maxime, prevăzute la articolul 10, pentru a-și pune în aplicare planul de redresare.</p> <p>(2) În perioada care începe după 31 decembrie 2022 și se încheie la 31 decembrie 2024, Comisia va propune o revizuire a metodei stabilite în anexa I, până la data de 15 iunie 2022, pentru a conveni asupra distribuției sumei de 108 000 000 000 EUR rămase disponibile și a integra impactul teritorial, economic și social al pandemiei în intervalul 2020-2021 în funcție de datele statistice consolidate.</p>

Expunere de motive

Resursele care, după caz, au rămas disponibile, nu trebuie alocate pe bază de „licitație”, ci pe bază de date statistice concrete, în perioada 2020-2021.

Amendamentul 23

COM(2020) 408 final – articolul 14 alineatul (1)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>În vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite la articolul 4, statele membre elaborează planuri naționale de redresare și reziliență. Aceste planuri stabilesc agenda statului membru în cauză în materie de reforme și investiții pentru următorii patru ani. Planurile de redresare și reziliență eligibile pentru finanțare în temeiul prezentului instrument cuprind măsuri de punere în aplicare a reformelor și a proiectelor de investiții publice prin intermediul unui pachet coerent.</p>	<p>În vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite la articolul 4, statele membre elaborează planuri naționale de redresare și reziliență. Aceste planuri stabilesc agenda statului membru în cauză în materie de reforme și investiții pentru următorii patru ani. Planurile de redresare și reziliență eligibile pentru finanțare în temeiul prezentului instrument cuprind măsuri de punere în aplicare a reformelor și a proiectelor de investiții publice prin intermediul unui pachet coerent. Pentru pregătirea planurilor de redresare și reziliență, statele membre pot utiliza instrumentul de sprijin tehnic în conformitate cu Regulamentul XX/YYYY [de instituire a instrumentului de sprijin tehnic]. Măsurile care încep la 1 februarie 2020 și care au legătură cu consecințele economice și sociale cauzate de pandemia de COVID-19 sunt eligibile. Planul de redresare și reziliență reflectă Pactul verde european, strategia de creștere durabilă și traduce angajamentele Uniunii de a pune în aplicare Acordul de la Paris și obiectivele de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite; prin urmare, cel puțin 40 % din cuantumul fiecărui plan de redresare și reziliență va contribui la integrarea acțiunilor privind clima și biodiversitatea și a obiectivelor de durabilitate ecologică. Prin intermediul unui act delegat, Comisia adoptă metodologia relevantă pentru a ajuta statele membre să îndeplinească această cerință.</p> <p>Având în vedere că reflectă caracterul orientat spre viitor al instrumentului de redresare „Next Generation EU” și recunoscând rolul important al Agendei pentru competențe digitale, al Garanției pentru copii și al Garanției pentru tineret pentru a evita ca tinerii de astăzi să devină o „generație a carantinei”, fiecare plan de redresare și reziliență va contribui la combaterea riscului de prejudicii de lungă durată asupra perspectivelor tinerilor pe piața forței de muncă și a bunăstării lor generale, prin intermediul unor soluții cuprinzătoare privind ocuparea forței de muncă, educația și competențele și prin răspunsuri care să-i vizeze pe tineri.</p>

Amendamentul 24

COM(2020) 408 final – articolul 15 alineatul (2)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Planul de redresare și reziliență prezentat de statul membru în cauză constituie o anexă la programul său național de reformă și este transmis în mod oficial cel târziu până la 30 aprilie. Statul membru poate transmite un proiect de plan începând cu data de 15 octombrie a anului precedent, împreună cu proiectul de buget pentru anul următor.</p>	<p>Planul de redresare prezentat de statul membru în cauză este transmis în mod oficial cel târziu până la 30 aprilie.</p>

Expunere de motive

Termenele scadente în cadrul semestrului european se pretează cu greu la un astfel de exercițiu de transformare în anexă a planurilor de redresare și reziliență și cu atât mai puțin la prenotificarea acestora cu mai mult de șase luni în avans. Autoritățile competente trebuie să poată beneficia de maximum de flexibilitate și de adaptabilitate în prezentarea propriilor planuri.

Amendamentul 25

COM(2020) 408 final – articolul 15 alineatul (3) litera (c)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Planul de redresare și reziliență trebuie să fie motivat și justificat în mod corespunzător. Aceasta stabilește, în special, următoarele elemente: [...] (c) o explicație a modului în care se preconizează că măsurile prevăzute în plan vor contribui la tranziția verde și la cea digitală sau la abordarea provocărilor generate de aceste tranziții;	Planul de redresare trebuie să fie motivat și justificat în mod corespunzător. Aceasta stabilește, în special, următoarele elemente: [...] (c) o explicație a modului în care se preconizează că măsurile prevăzute în plan vor contribui la atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă și la tranziția verde și la cea digitală sau la abordarea provocărilor generate de aceste tranziții;

Amendamentul 26

COM(2020) 408 final – articolul 15 alineatul (3) litera (d) (nouă)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
	(d) o explicație detaliată a modului în care se preconizează că măsurile vor garanta că cel puțin 40 % din suma solicitată pentru planul de redresare și reziliență contribuie la integrarea acțiunilor privind clima și biodiversitatea și la obiectivele de durabilitate a mediului, pe baza metodologiei furnizate de Comisie în conformitate cu articolul 14 alineatul (1);

Amendamentul 27

COM(2020) 408 final – articolul 15 alineatul (4) (nou)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
	În cadrul procesului de elaborare a propunerilor privind planul lor de redresare și în măsura în care reformele și investițiile ce trebuie sprijinite țin de atribuțiile autorităților locale și regionale descrise de cadrul juridic național, statele membre stabilesc un mecanism de cooperare structurată cu autoritățile locale și regionale în scopul participării depline a acestora la elaborarea propunerilor și la respectarea principiului subsidiarității. Statele membre raportează aceste propuneri în planul de redresare.

Expunere de motive

A se vedea amendamentul la considerentul 21.

Amendamentul 28

COM(2020) 408 final – articolul 16 alineatul (3) litera (b)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Comisia evaluează importanța și coerența planului de redresare și reziliență, precum și contribuția sa la tranziția verde și la cea digitală și, în acest scop, ține seama de următoarele criterii:</p> <p>[...]</p> <p>(b) dacă planul conține măsuri care să contribuie în mod eficace la tranziția verde și la cea digitală sau la abordarea provocărilor generate de aceste tranziții;</p>	<p>Comisia evaluează importanța și coerența planului de redresare, precum și contribuția sa la tranziția verde și la cea digitală și, în acest scop, ține seama de următoarele criterii:</p> <p>[...]</p> <p>(b) dacă planul conține măsuri care să contribuie în mod eficace la tranziția verde și la cea digitală, la atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă sau la abordarea provocărilor generate de aceste tranziții;</p>

Amendamentul 29

COM(2020) 408 final – articolul 20

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Articolul 20</p> <p>Raportarea de către statul membru în cadrul semestrului european</p> <p>Statul membru în cauză raportează trimestrial, în cadrul procesului semestrului european, cu privire la progresele înregistrate în implementarea planurilor de redresare și reziliență, inclusiv cu privire la mecanismul operațional prevăzut la articolul 17 alineatul (6). În acest scop, rapoartele trimestriale elaborate de statele membre în cauză se reflectă în mod corespunzător în programele naționale de reformă, care se utilizează ca instrument pentru raportarea privind progresele înregistrate în direcția finalizării planurilor de redresare și reziliență.</p>	<p>Articolul 20</p> <p>Raportarea de către statul membru în cadrul semestrului european</p> <p>Statul membru în cauză raportează semestrial cu privire la progresele înregistrate în implementarea planurilor de redresare, inclusiv cu privire la mecanismul operațional prevăzut la articolul 17 alineatul (6). În acest scop, rapoartele elaborate de statele membre în cauză se reflectă în mod corespunzător în programele naționale de reformă, care se utilizează ca instrument pentru raportarea privind progresele înregistrate în direcția finalizării planurilor de redresare.</p>

Expunere de motive

A se vedea amendamentul la considerentul 33.

Amendamentul 30

COM(2020) 408 final – articolul 22 (nou)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
	<p style="text-align: center;">Tabloul de bord privind redresarea și reziliența</p> <p>(1) Comisia instituie un tablou de bord privind redresarea și reziliența (denumit în continuare „tabloul de bord”), care prezintă stadiul punerii în aplicare a reformelor și a investițiilor convenite prin intermediul planurilor de redresare și reziliență ale fiecărui stat membru.</p> <p>(2) Tabloul de bord include indicatori-cheie precum indicatorii sociali, economici și de mediu, care evaluează progresele înregistrate de planurile de redresare și reziliență în fiecare dintre domeniile de politică prioritare care definesc domeniul de aplicare al prezentului regulament, precum și un rezumat al procesului de monitorizare a conformității cu ponderile minime ale cheltuielilor privind obiectivele climatice și alte obiective de mediu.</p> <p>(3) Tabloul de bord indică gradul de îndeplinire a obiectivelor intermediare relevante din planurile de redresare și reziliență și deficiențele identificate în punerea în aplicare a acestora, precum și recomandările Comisiei în vederea remedierii respectivelor deficiențe.</p> <p>(4) Tabloul de bord rezumă, de asemenea, principalele recomandări adresate statelor membre în ceea ce privește planurile lor de redresare și reziliență.</p> <p>(5) Tabloul de bord servește ca bază pentru un schimb permanent de bune practici între statele membre, care se va materializa sub forma unui dialog structurat organizat în mod regulat.</p> <p>(6) Tabloul de bord este actualizat în mod constant și este disponibil public pe site-ul internet al Comisiei. Acesta indică statutul cererilor de plată, al plășilor, al suspendărilor și al anulărilor contribuțiilor financiare.</p> <p>(7) Comisia prezintă tabloul de bord în cadrul unei audieri organizate de comisiile competente ale Parlamentului European.</p>

Expunere de motive

Eficacitatea măsurilor ar trebui să fie măsurabilă și transparentă.

Propunere de regulament de instituire a unui instrument de sprijin tehnic

Amendamentul 31

COM(2020) 409 final – Considerentul 4

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>La nivelul Uniunii, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice constituie cadrul pentru identificarea priorităților naționale de reformă și pentru monitorizarea punerii în aplicare a acestora. Statele membre își elaborează propriile strategii de investiții multianuale naționale în sprijinul acestor priorități de reformă. Respectivul strategii sunt prezentate împreună cu programele naționale de reformă anuale, pentru a defini și a coordona prioritățile care urmează să beneficieze de sprijin prin intermediul finanțării naționale și/sau din partea Uniunii. Acestea ar trebui să contribuie, de asemenea, la utilizarea finanțării din partea Uniunii într-un mod coerent și la maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit în special din programele sprijinite de Uniune în cadrul fondurilor structurale și de coeziune, precum și al altor programe.</p>	<p>La nivelul Uniunii, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice („semestrul european”), inclusiv principiile pilonului european al drepturilor sociale și care conține obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD), constituie cadrul pentru identificarea priorităților naționale de reformă și pentru monitorizarea punerii în aplicare a acestora. Statele membre, în cooperare cu autoritățile locale și regionale în funcție de atribuțiile fiecăreia, își elaborează propriile strategii de investiții multianuale naționale în sprijinul acestor priorități de reformă. Respectivul strategii sunt prezentate împreună cu programele naționale de reformă anuale, pentru a defini și a coordona prioritățile care urmează să beneficieze de sprijin prin intermediul finanțării naționale și/sau din partea Uniunii. Acestea ar trebui să contribuie, de asemenea, la utilizarea finanțării din partea Uniunii într-un mod coerent și la maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit în special din programele sprijinite de Uniune în cadrul fondurilor structurale și de coeziune, prin intermediul fondului de redresare și al programului InvestEU, precum și al altor programe.</p>

Expunere de motive

Conținutul acestui paragraf trebuie armonizat cu cel cuprins în propunerea de regulament și cu acordul interinstituțional privind programul InvestEU, precum și cu propunerea privind „mecanismul de redresare și reziliență”, inclusiv cu recunoașterea rolului îndeplinit de autoritățile locale și regionale în cadrul semestrului european. De asemenea, trebuie reamintit că semestrul trebuie să integreze obiectivele de dezvoltare durabilă.

Amendamentul 32

COM(2020) 409 final – Considerentul 8

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Obiectivul general al Instrumentului de sprijin tehnic ar trebui să fie promovarea coeziunii economice, sociale și teritoriale a Uniunii prin sprijinirea eforturilor statelor membre de a pune în aplicare reformele necesare pentru realizarea redresării economice și sociale, a rezilienței și a convergenței. În acest sens, instrumentul ar trebui să sprijine consolidarea capacității administrative a statelor membre de a pune în aplicare dreptul Uniunii, în ceea ce privește provocările cu care se confruntă instituțiile, guvernanța, administrația publică și sectoarele economic și social.</p>	<p>Obiectivul general al Instrumentului de sprijin tehnic ar trebui să fie promovarea coeziunii economice, sociale și teritoriale a Uniunii prin sprijinirea eforturilor statelor membre și ale autorităților locale și regionale de a pune în aplicare reformele necesare pentru realizarea redresării economice și sociale, a rezilienței și a convergenței. În acest sens, instrumentul ar trebui să sprijine consolidarea capacității administrative a statelor membre și a autorităților locale și regionale de a pune în aplicare dreptul Uniunii, în ceea ce privește provocările cu care se confruntă instituțiile, guvernanța, administrația publică și sectoarele economic și social.</p>

Expunere de motive

Trebuie asigurată coerența cu articolele 2 și 4 din propunerea de regulament, care stabilesc faptul că instrumentul este menit să sprijine toate autoritățile publice din statele membre, inclusiv autoritățile locale și regionale, care răspund de punerea în aplicare a unei părți importante din dreptul Uniunii, precum și mai mult de jumătate din investițiile publice și ale terților din cheltuielile publice în ansamblu.

Amendamentul 33

COM(2020) 409 final – Considerentul 10

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Pentru a ajuta statele membre să răspundă nevoilor de reformă din toate domeniile-cheie economice și societale, ar trebui ca sprijinul tehnic să continue să fie furnizat de Comisie la cererea unui stat membru, într-o gamă largă de domenii de politici, care includ domenii legate de gestionarea finanțelor și a bunurilor publice, reforma instituțională și administrativă, mediul de afaceri, sectorul financiar, piața produselor, a serviciilor și piața forței de muncă, educație și formare, dezvoltarea durabilă, sănătatea publică și bunăstarea socială. Ar trebui să se acorde o atenție specială acțiunilor care promovează tranziția verde și digitală.</p>	<p>Ar trebui ca sprijinul tehnic să continue să fie furnizat de Comisie la cererea unei autorități naționale, în domenii necesare punerii în aplicare a obiectivelor Tratatului privind Uniunea Europeană și legate de gestionarea finanțelor și a bunurilor publice, reforma instituțională și administrativă, mediul de afaceri, sectorul financiar, piața produselor locale, a serviciilor și piața forței de muncă, educație și formare, dezvoltarea durabilă, sănătatea publică, bunăstarea socială și egalitatea dintre femei și bărbați. Ar trebui să se acorde o atenție specială acțiunilor care promovează tranziția verde și digitală și o atenție deosebită reducerii decalajului digital care le afectează pe femei.</p>

Expunere de motive

Coerența cu amendamentele legislative la articolele 2 și 4. A se vedea amendamentul la considerentul 8.

Amendamentul 34

COM(2020) 409 final – articolul 2 alineatul (1)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:</p> <p>1. „sprijin tehnic” înseamnă măsurile menite să ajute statele membre să realizeze reforme instituționale, administrative și reforme care promovează creșterea și consolidează reziliența;</p>	<p>În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:</p> <p>1. „sprijin tehnic” înseamnă măsurile menite să ajute autoritățile naționale, regionale și locale să realizeze reforme instituționale, administrative și reforme care promovează creșterea durabilă și coeziunea și consolidează reziliența. Pentru a fi eligibile în vederea acordării de sprijin tehnic, aceste reforme trebuie să îndeplinească următoarele criterii:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) să fie necesare pentru punerea în aplicare a obiectivelor Tratatului privind Uniunea Europeană; (ii) să contribuie la convergență și la reducerea inegalităților regionale în spiritul temeiului juridic al regulamentului, articolul 175 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE); și (iii) să fie capabile să determine investiții publice și, prin urmare, o creștere durabilă și solidară pe termen lung, în conformitate cu obiectivele de dezvoltare durabilă;

Expunere de motive

Coerența cu articolele 2 alineatul (2) și 4 în privința destinatarilor instrumentului, precum și cu articolele 3, 4 și 5 în privința obiectivului reformelor.

Amendamentul 35

COM(2020) 409 final – articolul 3

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Obiectivul general al instrumentului este de a promova coeziunea economică, socială și teritorială a Uniunii prin sprijinirea eforturilor statelor membre de punere în aplicare a reformelor necesare pentru realizarea redresării economice și sociale, a rezilienței și a convergenței economice și sociale ascendente, precum și de a sprijini eforturile statelor membre de consolidare a capacității administrative de punere în aplicare a dreptului Uniunii în ceea ce privește provocările cu care se confruntă instituțiile, guvernarea, administrația publică și sectoarele economic și social.</p>	<p>Obiectivul general al instrumentului este de a promova coeziunea economică, socială și teritorială a Uniunii prin sprijinirea eforturilor statelor membre și ale autorităților locale și regionale de punere în aplicare a reformelor necesare pentru realizarea redresării economice și sociale, a rezilienței și a convergenței economice și sociale ascendente, precum și de a sprijini eforturile statelor membre și ale autorităților locale și regionale de consolidare a capacității administrative de punere în aplicare a dreptului Uniunii în ceea ce privește provocările cu care se confruntă instituțiile, guvernarea, administrația publică și sectoarele economic și social.</p>

Amendamentul 36

COM(2020) 409 final – articolul 5 litera (e)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>politicile referitoare la punerea în aplicare a tranziției verzi și digitale, soluțiile în materie de guvernare electronică, achizițiile publice electronice, conectivitatea, accesul la date și guvernarea datelor, învățarea online, utilizarea soluțiilor bazate pe inteligența artificială, pilonul de mediu al dezvoltării durabile și al protecției mediului, acțiuni climatice, mobilitate, promovarea economiei circulare, eficiența energetică și utilizarea eficientă a resurselor, sursele regenerabile de energie, realizarea diversificării energetice și asigurarea securității energetice, precum și politicile privind sectorul agriculturii, protecția solului și a biodiversității, pescuitul și dezvoltarea durabilă a zonelor rurale și</p>	<p>politicile referitoare la punerea în aplicare a tranziției verzi și digitale, soluțiile în materie de guvernare electronică, achizițiile publice electronice, conectivitatea, accesul la date și guvernarea datelor, învățarea online, utilizarea soluțiilor bazate pe inteligența artificială, pilonul de mediu al dezvoltării durabile și al protecției mediului, acțiuni climatice, mobilitate, promovarea economiei circulare, întregul ciclu al apei, eficiența energetică și utilizarea eficientă a resurselor, sursele regenerabile de energie, realizarea diversificării energetice și asigurarea securității energetice, precum și politicile privind sectorul agriculturii, protecția solului și a biodiversității, pescuitul și dezvoltarea durabilă a zonelor rurale și</p>

Expunere de motive

Sectorul apei este unul fundamental și strategic pentru bunăstarea cetățenilor și economia europeană, dat fiind că este o resursă de bază și un sector economic care furnizează locuri de muncă durabile și de înaltă calitate. Utilizarea energiilor din surse regenerabile reprezintă un obiectiv-cheie al combaterii schimbărilor climatice.

Amendamentul 37

COM(2020) 409 final – articolul 8

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>(1) Un stat membru care dorește să primească sprijin tehnic în cadrul instrumentului trebuie să prezinte Comisiei o cerere de sprijin tehnic în care identifică domeniile de politică și prioritățile privind sprijinul care intră în domeniul de aplicare al instrumentului, astfel cum se prevede la articolul 5. Aceste cereri trebuie depuse până la data de 31 octombrie a unui an calendaristic. Comisia poate oferi orientări privind principalele elemente care trebuie să figureze în cererea de sprijin.</p> <p>(2) Statele membre pot transmite o cerere de sprijin tehnic în situații legate de:</p> <p>(a) punerea în aplicare a unor reforme de către statele membre, întreprinse din proprie inițiativă, în special pentru a sprijini redresarea [în conformitate cu Regulamentul (UE) YYY/XX], a obține creștere economică durabilă și crearea de locuri de muncă și pentru a consolida reziliența;</p> <p>[...]</p>	<p>(1) Orice autoritate națională, regională sau locală care dorește să primească sprijin tehnic în cadrul instrumentului trebuie să prezinte Comisiei o cerere de sprijin tehnic în care identifică domeniile de politică și prioritățile privind sprijinul care intră în domeniul de aplicare al instrumentului, astfel cum se prevede la articolul 5. Aceste cereri trebuie depuse până la data de 31 octombrie a unui an calendaristic. Comisia poate oferi orientări privind principalele elemente care trebuie să figureze în cererea de sprijin.</p> <p>(2) Autoritățile naționale, regionale sau locale pot transmite o cerere de sprijin tehnic în situații legate de:</p> <p>(a) punerea în aplicare a unor reforme de către autoritățile naționale, regionale sau locale, întreprinse din proprie inițiativă, în special pentru a sprijini redresarea [în conformitate cu Regulamentul (UE) YYY/XX], a obține creștere economică durabilă și crearea de locuri de muncă și pentru a consolida reziliența;</p> <p>[...]</p>

II. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR,

Cu privire la „Mecanismul de redresare și reziliență”

1. salută faptul că volumul bugetar al acestui nou instrument, cu subvenții în valoare de 360 de miliarde EUR și cu împrumuturi de 312,5 miliarde EUR, ce vor fi angajate până la sfârșitul anului 2024, constituie un răspuns macroeconomic la nivelul celei mai mari recesiuni din istoria Uniunii Europene, traversate de aceasta în 2020, cu o scădere semnificativă a PIB-ului, de 8,3 % în 2020 ⁽¹⁾. De asemenea, CoR sprijină echilibrul dintre subvenții și împrumuturi identificat în propunere. Riscul de a constata că divergențele socioeconomice se adâncesc și mai mult justifică adoptarea și punerea rapidă în aplicare a „planului de redresare pentru Europa” și a bugetului UE post-2020, încă din toamna lui 2020;

2. subliniind că temeiul juridic al propunerii (articolul 175 din TFUE) se referă la obiectivul de coeziune, este îngrijorat de dimensiunea teritorială slabă a propunerii Comisiei, în timp ce repercusiunile sociale și economice ale crizei provocate de coronavirus sunt distribuite inegal nu doar între statele membre, ci și la nivelul fiecăruia dintre acestea, între teritorii: în primul rând, deoarece impactul la nivel sanitar și uman a fost puternic teritorializat, iar capacitățile medicale și de îngrijire sunt distribuite inegal; în al doilea rând pentru că măsurile de prevenție în materie de coronavirus au fost, la rândul lor, diferite ca durată și strictețe în funcție de situația sanitară regională; în al treilea rând, deoarece anumite sectoare economice sunt afectate în mod disproporționat, iar impactul socioeconomic la nivel local și regional depinde, așadar, de sectoarele cele mai importante de activitate, de structura ocupării forței de muncă și de expunerea la lanțurile de valori mondiale ale fiecărui teritoriu. În lipsa unor măsuri adecvate de atenuare a efectelor, criza provocată de coronavirus riscă, așadar, să creeze sau să adâncească discrepanțele regionale între și în cadrul statelor membre. Coeziunea și solidaritatea trebuie să figureze pe primul loc în rândul priorităților noastre de investiții;

⁽¹⁾ Previțiuni economice de vară ale Comisiei (iulie 2020): https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip132_en.pdf

3. avertizează că semestrul european, ca mecanism de guvernanță al fondului numit „Mecanism”, rămâne în continuare un exercițiu centralizat și descendent, care nu este adecvat pentru un instrument menit să consolideze coeziunea economică, socială și teritorială; își reiterează, prin urmare, propunerea privind un cod de conduită pentru a asocia autoritățile locale și regionale (ALR) la semestrul european ⁽²⁾. Acest cod este mai urgent și mai necesar ca oricând, pentru a face semestrul mai transparent, mai incluziv și mai democratic, dar și mai eficace datorită implicării colectivităților teritoriale;

4. recunoaște că măsurile specifice de redresare prevăzute în cadrul instrumentului de redresare „Next Generation EU” le oferă tuturor teritoriilor, în special celor afectate cel mai mult de criza economică rezultată în urma pandemiei de COVID-19, ocazia de a promova o modernizare a propriilor modele economice, astfel încât să devină mai productive și mai reziliente. Cu toate acestea, regretă că cheia de repartizare propusă pentru prima tranșă de 70 % a angajamentelor, sub forma unor transferuri din fondul de redresare, se bazează pe indicatori socioeconomi care se referă la situația dinaintea crizei sanitare și nu ține seama de impactul pandemiei asupra lor, dat fiind că efectele crizei asupra economiei au fost asimetrice din punct de vedere teritorial încă de la început;

5. subliniază că recesiunea economică intervine într-un moment în care multe sectoare industriale esențiale se confruntă deja cu provocări majore ca urmare a transformării digitale și ecologice. Pentru a reuși această transformare, UE nu trebuie să rămână în urmă în concurența la nivel mondial în domeniul inovării. În acest scop, este nevoie de investiții semnificative în cercetare și dezvoltare și în oferirea de calificări (suplimentare) lucrătorilor; mecanismul de redresare și reziliență ar trebui utilizat și pentru realizarea acestor investiții;

6. prin urmare, insistă ca ALR să contribuie la elaborarea unor planuri de redresare prin cooperarea structurată cu statele membre, în măsura în care reformele și investițiile care trebuie sprijinite se încadrează în sfera atribuțiilor locale și regionale, și cu respectarea cadrului legislativ național pentru distribuirea puterilor între nivelurile de guvernanță. Comitetul încurajează Comisia să prezinte în toamna anului 2020, de comun acord cu CoR, linii directoare în acest sens, și își ia angajamentul de a efectua o evaluare bianuală a punerii în aplicare în teritoriu a planurilor de redresare și reziliență;

7. consideră, în plus, că termenele scadente din cadrul semestrului european se pretează cu greu la un exercițiu de „anexare” a planurilor de redresare la programele naționale de reformă și, cu atât mai puțin, la „notificarea lor prealabilă” cu mai mult de șase luni înainte. Autoritățile competente trebuie să poată beneficia de maximum de flexibilitate și de adaptabilitate în prezentarea propriilor planuri;

8. ia act de prezentarea de către Comisie, la 17 septembrie, a publicării concomitente a orientărilor privind planurile de redresare și de reziliență ⁽³⁾ și a Strategiei anuale privind creșterea durabilă (*Annual Sustainable Growth Strategy – ASGS*). În acest context, subliniază că:

- Comisia pare să propună în prezent o fuziune a planurilor naționale de redresare și de reziliență și a programelor naționale de reformă și că nu intenționează să mai propună recomandări specifice fiecărei țări;
- deși Comisia invită statele membre să „descrie natura instituțională a planurilor lor de redresare și de reziliență și rolul parlamentelor naționale/regionale, al altor autorități locale/regionale și al organismelor consultative naționale, cum ar fi consiliile bugetare naționale și consiliile naționale pentru productivitate în procesul decizional care duce la adoptarea/prezentarea planurilor de redresare și de reziliență”, ea nu impune nicio cerință privind implicarea autorităților locale și regionale în pregătirea acestora;
- dimensiunea teritorială nu pare a fi o prioritate programatică în aceste documente;
- Comisia prezintă 7 inițiative emblematice ⁽⁴⁾ în care se preconizează integrarea planurilor de redresare și de reziliență. Aceste inițiative emblematice pot apărea ca tot atâtea constrângeri suplimentare pentru planificarea strategică a planurilor de redresare și de reziliență. Pe de altă parte, dintre aceste 7 inițiative emblematice, niciuna nu se referă la coeziunea socială, care este însă pusă la grea încercare de pandemia de COVID-19;

⁽²⁾ Avizul CoR pe tema „Îmbunătățirea guvernancei semestrului european: un cod de conduită pentru implicarea autorităților locale și regionale” – Raportor: Rob Jonkman (NL-CRE), adoptat la 11 mai 2017. Ref.: COR-2016-05386 (JO C 306, 15.9.2017, p. 24).

⁽³⁾ Disponibile în prezent doar în limba engleză.

⁽⁴⁾ Tehnologiile curate și energia din surse regenerabile; eficiența energetică a parcului imobiliar; mobilitatea inovatoare; conectivitatea (5G, fibră optică); modernizarea administrației publice; dezvoltarea unui cloud european pentru date industriale și microprocesoare solide; digitalizarea sistemelor de educație și dezvoltarea competențelor digitale.

propune organizarea, împreună cu Comisia Europeană, a unui „Forum pentru redresare și reziliență”, pentru a consolida implicarea comunităților în planul de redresare și pentru a evalua contribuția acestora la coeziune și la tranzițiile ecologice și digitale;

9. reamintește, în cele din urmă, că autoritățile locale și cele regionale răspund de mai mult de jumătate din investițiile publice în UE – dintre care o mare parte în sectoare esențiale precum sănătatea, educația, serviciile sociale, locuințele transporturile sau turismul – și că, prin urmare, ar fi absurd dacă nu ar putea beneficia de acest sprijin pentru investițiile publice, care este deosebit de necesar în perioadele de criză, ultimul deceniu ilustrând consecințele prociclice dăunătoare ale reducerilor investițiilor publice, la care se recurge prea adesea ca variabilă de ajustare în contextul constrângerilor bugetare;

10. subliniază rolul pe care trebuie să-l îndeplinească instrumentul propus în sensul protejării mediului înconjurător, însă consideră că planurile de redresare ar trebui să facă obiectul unei alocări de minimum 40 % din cheltuielile pentru climă, pentru ca Uniunea Europeană să-și poată respecta angajamentele în materie de climă. CoR mai apreciază și că propunerea Comisiei ar trebui să țină seama de toate obiectivele de dezvoltare durabilă drept cadru pentru planificarea strategică;

11. se opune variantei unui transfer de resurse către instrumentul de redresare și reziliență din fondurile structurale și de investiții (articolul 6, în măsura în care acest transfer presupune riscul de recentralizare și de punere sub semnul întrebării a gestionării fondurilor structurale și de investiții conform principiului parteneriatului;

12. consideră că aplicarea condiționalității macroeconomice reprezintă o măsură utilă pentru a contribui la o utilizare specifică a fondurilor UE în statele membre;

13. își reafirmă solicitarea de a stabili cu claritate ce reforme pot beneficia de sprijin din „fondul de redresare” și/sau din instrumentul de sprijin tehnic, în conformitate cu principiul subsidiarității, statuând că acele reforme îndeplinesc următoarele criterii:

(i) sunt relevante pentru punerea în aplicare a obiectivelor Tratatului privind UE;

(ii) prezintă interes pentru convergență și reducerea discrepanțelor regionale, în spiritul temeiului juridic reprezentat de articolul 175 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE);

(iii) sunt în măsură să deblocheze investițiile și să încurajeze o creștere economică durabilă pe termen lung, în conformitate cu obiectivele de dezvoltare durabilă;

14. subliniază că, pentru a pune în aplicare „fondul” pentru redresare și reziliență, autoritățile locale și regionale care desfășoară proiecte au nevoie de un cadru legal stabil cu privire la ajutoarele de stat la nivel european și național. Ele trebuie să știe mai ales dacă cadrul european privind ajutoarele de stat va fi modificat ad-hoc, pentru a ține seama de creșterea volumului ajutoarelor și a obține garanții cu privire la responsabilitățile și termenele de notificare a ajutoarelor;

15. subliniază că denumirea de „mecanism” pare prea tehnocratică, greu de înțeles pentru cetățeanul obișnuit și ambiguă în anumite limbi oficiale ale Uniunii Europene și creează astfel un obstacol în calea operațiunilor de comunicare descentralizată pe tema răspunsurilor oferite de Uniunea Europeană în vederea redresării și rezilienței; sugerează, prin urmare, ca termenul de „mecanism” să fie înlocuit cu „fond”;

Cu privire la instrumentul de sprijin tehnic

16. salută prezentarea de către Comisie a propunerii de regulament de instituire a instrumentului de sprijin tehnic, ce poate contribui la consolidarea capacităților administrative ale autorităților publice, iar prin aceasta, la o mai bună punere în aplicare a reformelor și la o gestionare publică mai eficace;

17. susține ferm că instrumentul trebuie să fie destinat nu doar administrațiilor naționale, ci și ALR, după cum se arată în articolul 2 din propunere;

18. consideră, totuși, că propunerea de regulament trebuie să fie clarificată, iar coerența sa sporită, în special în ceea ce privește articolul 8 cu privire la solicitarea de sprijin tehnic, care trebuie să fie acordat de o autoritate națională în conformitate cu articolul 2 și nu în mod exclusiv de un stat membru.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

Avizul Comitetului European al Regiunilor — Anul european al căilor ferate 2021

(2020/C 440/25)

Raportor:	domnul Jarosław STAWIARSKI (PL-CRE), Mareșalul Voievodatului Lublin
Document de referință:	Propunere de decizie a Parlamentului European și a Consiliului privind Anul european al căilor ferate (2021) COM(2020) 78 final

I. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE

Amendamentul 1

Considerentul 6

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Datorită faptului că leagă principalele rute de transport ale Uniunii cu regiunile și teritoriile periferice ale acesteia, sectorul feroviar contribuie la coeziunea socială, economică și teritorială.	Datorită faptului că leagă principalele rute de transport ale Uniunii cu regiunile și teritoriile periferice ale acesteia, sectorul feroviar contribuie la coeziunea socială, economică și teritorială, atât ca serviciu public local și regional, cât și ca serviciu de capacitate și pe distanțe lungi pentru pasageri și mărfuri.

Expunere de motive

Contribuția sectorului feroviar la coeziune ar trebui să indice diversele modele feroviare deservite, pentru a sublinia importanța și necesitatea fiecăruia dintre ele, fără excepție, pentru scopul urmărit.

Amendamentul 2

Articolul 3 alineatul (1)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
(a) inițiative și evenimente pentru promovarea dezbaterilor, sensibilizare și facilitarea implicării cetățenilor, întreprinderilor și autorităților publice în vederea atragerii mai multor persoane și mărfuri către transportul feroviar, ca mijloc de combatere a schimbărilor climatice, cu ajutorul unor canale și instrumente variate, inclusiv al unor evenimente organizate în statele membre;	(a) inițiative și evenimente pentru promovarea dezbaterilor, sensibilizare și facilitarea implicării cetățenilor, întreprinderilor și autorităților publice în vederea atragerii mai multor persoane și mărfuri către transportul feroviar, ca mijloc de combatere a schimbărilor climatice, cu ajutorul unor canale și instrumente variate, inclusiv al unor evenimente organizate în statele membre, alături de noi politici comerciale care să faciliteze accesul la transportul feroviar prin oferte, reduceri și promoții, acordând o atenție specială anumitor grupuri specifice;

Expunere de motive

Pentru a atrage noi clienți în transportul feroviar, este esențial să se faciliteze accesul la acest mijloc de transport prin noi politici tarifare, oferte și reduceri, mai ales în cazul traseelor care fac obiectul obligației de serviciu public.

Amendamentul 3

Articolul 4

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Responsabilitatea pentru organizarea participării la anul european la nivel național le revine statelor membre. În acest sens, statele membre desemnează coordonatori naționali. Coordonatorii naționali trebuie să asigure coordonarea activităților relevante la nivel național.	Responsabilitatea pentru organizarea participării la anul european la nivel național le revine statelor membre. În acest sens, statele membre desemnează coordonatori naționali. Coordonatorii naționali trebuie să asigure coordonarea activităților relevante la nivel național, luând în considerare și promovarea transportului feroviar care poate fi făcută de diversele autorități regionale din fiecare stat membru al UE.

Expunere de motive

Pentru a se asigura punerea în aplicare efectivă a Anului european al căilor ferate în statele membre, este esențial ca autoritățile regionale să fie implicate în acest proiect și să se promoveze transportul feroviar nu numai la nivel central, ci și, în special, la nivel regional.

Amendamentul 4

Articolul 5

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
(1) Comisia convoacă reuniuni periodice ale coordonatorilor naționali pentru a coordona derularea anului european. Reuniunile respective trebuie, de asemenea, să constituie oportunități pentru schimbul de informații cu privire la implementarea anului european la nivel național și la nivelul Uniunii; la aceste reuniuni pot participa în calitate de observatori reprezentanți ai Parlamentului European.	(1) Comisia convoacă reuniuni periodice ale coordonatorilor naționali pentru a coordona derularea anului european. Reuniunile respective trebuie, de asemenea, să constituie oportunități pentru schimbul de informații cu privire la implementarea anului european la nivel național și la nivelul Uniunii; la aceste reuniuni pot participa în calitate de observatori reprezentanți ai Parlamentului European, precum și ai Comitetului European al Regiunilor.
(2) Coordonarea anului european la nivelul Uniunii trebuie să implice o abordare transversală, în vederea creării de sinergii între diversele programe și inițiative ale Uniunii care finanțează proiecte în domeniul transportului feroviar sau care au o dimensiune feroviară.	(2) Coordonarea anului european la nivelul Uniunii trebuie să implice o abordare transversală, în vederea creării de sinergii între diversele programe și inițiative ale Uniunii care finanțează proiecte în domeniul transportului feroviar sau care au o dimensiune feroviară.
(3) Comisia convoacă reuniuni periodice ale părților interesate și ale reprezentanților organizațiilor sau organismelor active în domeniul transportului feroviar, inclusiv ai rețelelor transnaționale existente și ai ONG-urilor relevante, precum și ai organizațiilor de tineret și ai comunităților, pentru a o sprijini în ceea ce privește implementarea anului european la nivelul Uniunii.	(3) Comisia convoacă reuniuni periodice ale părților interesate și ale reprezentanților organizațiilor sau organismelor active în domeniul transportului feroviar, inclusiv ai rețelelor transnaționale existente și ai ONG-urilor relevante, precum și ai organizațiilor de tineret și ai comunităților, pentru a o sprijini în ceea ce privește implementarea anului european la nivelul Uniunii.

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Dacă bugetul o permite, Comisia poate organiza cereri de propuneri și de proiecte care pot primi sprijin pentru contribuția lor excepțională la realizarea obiectivelor anului european.	Dacă bugetul o permite, Comisia poate organiza cereri de propuneri și de proiecte care pot primi sprijin pentru contribuția lor excepțională la realizarea obiectivelor anului european. Proiectele care beneficiază de sprijin din partea Uniunii ar trebui să fie selectate astfel încât să se asigure echilibrul geografic.

Expunere de motive

Participarea CoR la ședințele coordonatorilor este esențială, având în vedere rolul important al autorităților locale și regionale în dezvoltarea transportului feroviar local și regional. Sprijinul financiar pentru proiectele din cadrul Anului european al căilor ferate ar trebui să fie echilibrat – motiv pentru care se propune să se aibă în vedere criteriul geografic.

II. RECOMANDĂRI POLITICE

A. ROLUL TRANSPORTULUI FEROVIAȘ ȘI CONTRIBUȚIA SA LA DEZVOLTAREA SOCIOECONOMICĂ A REGIUNILOR EUROPENE, LA MOBILITATEA DURABILĂ ȘI LA REALIZAREA OBIECTIVELOR CLIMATICE DEFINITE ÎN PACTUL ECOLOGIC EUROPEAN ȘI ÎN POLITICA DIN DOMENIUL TRANSPORTURILOR

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

1. salută propunerea privind Anul european al căilor ferate (2021), care, prin intermediul unor proiecte, dezbateri, evenimente, expoziții și inițiative organizate în întreaga Europă, va promova transportul feroviar în rândul cetățenilor, întreprinderilor și autorităților, ca mod atractiv și durabil de a circula în întreaga Europă;
2. constată că obiectivele deciziei privind Anul european al căilor ferate sunt coerente cu promovarea transportului feroviar în cadrul Comunicării Comisiei Europene privind Pactul ecologic european, în special în ceea ce privește mobilitatea durabilă și inteligentă și realizarea neutralității climatice a UE până în 2050;
3. observă că transportul feroviar este unul dintre cele mai durabile, eficiente din punct de vedere energetic și cele mai sigure moduri de transport și, ca atare, va juca un rol important în viitorul sistem european de mobilitate;
4. constată că transportul feroviar este de șase ori mai eficient din punct de vedere energetic decât transportul rutier și emite, de asemenea, de nouă ori mai puțin CO₂ decât transportul rutier de mărfuri și transportul aerian de pasageri;
5. observă că sectorul feroviar, în calitate de lider al unei mobilități neutre din punct de vedere climatic în UE, și-a stabilit propria strategie de mobilitate durabilă pentru a atinge obiectivul de a deveni pe deplin operațional cu zero emisii până în 2050;
6. reamintește că toate modurile de transport ar trebui să contribuie la acoperirea costurilor externe pe care le generează, în conformitate cu principiul „poluatorul plătește”. În acest sens, cere Președinției germane a Consiliului Uniunii Europene să accelereze dezbaterile privind dosarul „Eurovigneta”, astfel încât să se poată adopta, în lunile următoare, o abordare generală care să permită desfășurarea de negocieri în cadrul unor triloguri cu Parlamentul European, în vederea promovării transferului modal de la transportul rutier la cel feroviar;
7. subliniază că sectorul feroviar aduce, de asemenea, o contribuție semnificativă la economia europeană și la realizarea pieței unice europene;

8. în plus, subliniază că obiectivul legat de transferul modal către transportul feroviar nu poate fi realizat numai prin măsuri de încurajare a cererii („pull”) în sectorul feroviar; pentru a realiza obiectivele stabilite de Comisie în cadrul Pactului verde vor fi necesare și măsuri disuasive („push”) care să se aplice modurilor de transport bazate pe combustibili fosili;

9. observă că, datorită eforturilor sectorului feroviar de a îmbunătăți serviciile, satisfacția pasagerilor cu privire la aceste servicii crește în permanență ⁽¹⁾;

10. atrage atenția asupra faptului că urbanizarea crescândă va fi una dintre cele mai mari provocări la nivel mondial. Prin urmare, este necesar să se creeze noi paradigme în materie de mobilitate; trecerea completă la vehicule electrice și automatizate va necesita încă mulți ani, în timp ce sectorul feroviar are deja nevoie de sprijin pentru a face față problemelor cauzate de schimbările climatice;

11. subliniază că investițiile în coridoarele de transport feroviar de marfă și în terminalele de transbordare contribuie la îmbunătățirea coeziunii teritoriale a UE, la dezvoltarea comerțului cu țările terțe, la dezvoltarea economică și la ocuparea forței de muncă;

12. având în vedere revizuirea planificată a Regulamentului (UE) nr. 1315/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾ (TEN-T), încurajează instituțiile UE să continue să sprijine dezvoltarea acestei rețele și să investească în noi coridoare oriunde este necesar pe teritoriul Uniunii Europene, în special în regiunile în care infrastructura feroviară este slab dezvoltată. Coridorul Amber și Rail Baltica sunt exemple de coridoare cu valoare adăugată europeană;

13. notează că în perioada 2014-2016, investițiile din Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE) în sectorul feroviar au contribuit la PIB cu 264 miliarde EUR. Alte beneficii preconizate de pe urma acestui instrument, care decurg din investițiile în coridoarele rețelei centrale din UE, ar urma să genereze 1,8 % din PIB-ul suplimentar în 2030 și să determine un transfer modal care să permită reducerea costurilor externe;

14. constată succesul serviciilor feroviare de mare viteză din Europa și potențialul acestora de a înlocui rețeaua de legături aeriene pe distanțe de până la 800-1 000 km; încurajează dezvoltarea în continuare a infrastructurii feroviare de mare viteză, printre altele în Europa Centrală, de Est și în țările nordice, întrucât aceasta va îmbunătăți conectivitatea rețelei europene de transport, promovând competitivitatea, accesibilitatea și obiectivele climatice ale UE;

15. observă că criza provocată de COVID-19 a confirmat faptul că sistemul feroviar european este caracterizat de un grad ridicat de reziliență și stabilitate, care a permis o coeziune teritorială neîntreruptă, în special între regiuni, prin transportul pacienților și al produselor de primă necesitate;

16. ia notă de diferențele dintre diversele țări europene în ceea ce privește gradul de dezvoltare a infrastructurii și calitatea acesteia și își exprimă satisfacția cu privire la faptul că noul mecanism european de interconectare (MIE) prevede deja alocarea unei părți substanțiale a bugetului său pentru o strategie coerentă la nivelul UE, cu scopul de a reduce disparitățile dintre țările UE în materie de funcționare a sistemelor feroviare;

17. este de părere că factorii de decizie de la nivelul UE ar trebui să profite de perioada de redresare economică de după pandemie, pentru a se concentra mai mult pe modurile ecologice de transport, precum transportul feroviar. Viitoarele strategii și planuri de investiții ale UE în domeniul transporturilor trebuie să reflecte această nouă direcție;

B. PROVOCĂRILE LA ADRESA TRANSPORTULUI FEROVIAȘ ȘI RECOMANDĂRILE COMITETULUI REGIUNILOR PENTRU PROMOVAREA ȘI DEZVOLTAREA ACESTUI SECTOR

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

18. observă că Cartea albă privind transporturile din 2011 își propunea să realizeze un transfer modal semnificativ către căile ferate; regretă că această intenție nu s-a concretizat și că sectorul transporturilor a înregistrat, în ansamblu, o creștere constantă a emisiilor de gaze cu efect de seră;

⁽¹⁾ Eurobarometru Flash 463, ianuarie-februarie 2018, referitor la gradul de satisfacție al europenilor față de serviciile de transport feroviar.

⁽²⁾ JO L 348, 20.12.2013, p. 1.

19. face apel la instituțiile UE și la autoritățile naționale să ia măsuri urgente pentru a alinia condițiile de concurență între diferitele moduri de transport, ținând seama, în special, de externalitățile negative care afectează mediul și de alinierea fiscalității și să promoveze căile ferate în mod sistematic. Reamintește, în acest context, că Comitetul European al Regiunilor și-a exprimat sprijinul față de inițiativa cetățenească europeană „Fairosene”, care solicită impozitarea kerosenului;

Îndeplinirea obiectivelor UE privind clima

20. își reiterează solicitarea ⁽³⁾ privind eliminarea scutirilor de TVA actuale prevăzute de Directiva 2006/112/CE a Consiliului ⁽⁴⁾, în temeiul căreia toate statele membre aplică scutiri de TVA pentru transportul aerian transfrontalier, dar nu și pentru transportul feroviar transfrontalier;

21. solicită instituțiilor UE și guvernelor statelor membre să consolideze cooperarea strategică în vederea prevenirii schimbărilor climatice prin acordarea de sprijin urgent, printre altele, acțiunilor din următoarele domenii:

- introducerea principiului internalizării complete a costurilor externe în domeniul transporturilor; garantarea unor standarde egale, inclusiv în materie de siguranță, între toate formele de transport;
- transformarea transportului feroviar (în conformitate cu obligația asumată de miniștrii statelor membre în Declarația de la Graz) într-un pilon central al mobilității durabile în UE, în ceea ce privește atât transportul de călători, cât și transportul de marfă;
- sprijinirea în continuare a electrificării și modernizării rețelei feroviare;
- sprijinirea transferului modal către transportul feroviar, inclusiv, în special, către transportul feroviar de călători, atât în transportul local și regional, cât și pentru călătoriile pe distanțe de până la 1 000 km și implementarea de programe de asistență și finanțare pentru transportul feroviar de marfă, ceea ce va permite creșterea ponderii sale în transporturile din UE de la 17 %, în prezent, la minimum 30 %, în 2030;
- realizarea unui bilanț al lucrărilor din cadrul inițiativei Shift2Rail și intensificarea sprijinului pentru cercetarea și dezvoltarea și pentru inovarea din sectorul feroviar, inclusiv prin măsuri suplimentare în cadrul programului Orizont Europa.

Îndeplinirea obiectivelor politicii UE în domeniul transporturilor

22. observă că politica UE privind TEN-T este un instrument esențial pentru coordonarea proiectelor de transport multimodal care prezintă importanță pentru Uniune (și pentru țările terțe) și contribuie la dezvoltarea infrastructurii transfrontaliere și regionale;

23. cu toate acestea, atrage atenția asupra lipsei de complementaritate în ceea ce privește investițiile între rețeaua feroviară TEN-T centrală și cea globală. Este esențial să se asigure o finanțare suficientă și pentru rețeaua globală;

24. subliniază că politica în domeniul transporturilor nu ar trebui să se concentreze numai asupra proiectelor de extindere a rețelelor la noi linii de cale ferată, ci și asupra modernizării și îmbunătățirii performanței infrastructurii feroviare existente; în cursul acestui proces, prioritatea în ceea ce privește dreptul de trecere pe calea ferată ar trebui acordată în funcție de eficiența măsurilor din perspectiva obiectivelor climatice și a evitării situațiilor de congestie a traficului rutier;

25. solicită sprijin deplin pentru investițiile publice necesare în infrastructura feroviară, precum și pentru exploatarea potențialului și rolului căilor ferate în redresarea economiei europene după criza provocată de pandemia de COVID-19;

26. constată că nodurile feroviare urbane nu sunt integrate suficient în rețeaua TEN-T. În transportul feroviar se constată, de asemenea, deficiențe în ceea ce privește infrastructura pentru conexiunile de pe „ultimul kilometru”; recomandă elaborarea unor planuri și strategii în materie de transporturi durabile pentru a plasa transportul feroviar în centrul unui sistem care să integreze diversele forme de transport regional și urban;

⁽³⁾ 2015/2347(INI).

⁽⁴⁾ JO L 347, 11.12.2006, p. 1.

27. îndeamnă la consolidarea rolului stațiilor de cale ferată ca interfețe multimodale eficiente în mobilitatea urbană și suburbană, conectând și integrând sistemele feroviare cu alte moduri de transport și sisteme urbane partajate (de exemplu, sisteme de utilizare în comun a bicicletelor);

28. atrage atenția asupra necesității unui nivel adecvat de protecție a pasagerilor, inclusiv a pasagerilor cu mobilitate redusă. Viitoarele soluții legislative trebuie să stabilească drepturile și obligațiile într-un mod echilibrat, permițând sectorului să își îndeplinească angajamentele.

29. solicită, de asemenea, instituțiilor UE ca, pentru îmbunătățirea, respectiv extinderea infrastructurii feroviare, să adopte o abordare mai cuprinzătoare în ce privește sprijinirea și dezvoltarea rețelelor feroviare secundare și a infrastructurii intermodale suplimentare necesare (de exemplu, terminalele), precum și să adapteze, respectiv să extindă în mod corespunzător instrumentele de sprijin;

Nevoile de investiții, nevoile în materie de finanțare și de consolidare a competitivității sectorului feroviar

30. atrage atenția asupra nevoilor considerabile de investiții ale sectorului feroviar, în special la nivel regional. Pentru a rămâne competitiv, sectorul feroviar are nevoie de acces la finanțarea din partea UE pentru proiecte de infrastructură, investiții în material rulant, inovare, digitalizare și activități legate de amenințările teroriste, în special în țările în care sectorul serviciilor feroviare este mai puțin dezvoltat;

31. solicită ca bugetul UE pentru perioada 2021-2027 și bugetele statelor membre să asigure resurse suficiente pentru a acoperi nevoile de investiții ale căilor ferate; constată că țările din Europa Centrală și de Est se confruntă cu probleme din cauza materialului rulant învechit sau a lipsei de material rulant. Investițiile sunt esențiale pentru creșterea competitivității căilor ferate.

32. având în vedere provocările financiare și obiectivele ambițioase de dezvoltare a sectorului feroviar, solicită relaxarea reglementărilor din domeniul coeziunii pentru a face posibilă creșterea necesară a fondurilor alocate sprijinirii investițiilor feroviare în cadrul FEDR și al Fondului de coeziune. Solicită, de asemenea, majorarea bugetului Mecanismului pentru interconectarea Europei pentru a contribui la tranziția verde a sistemului european de transport;

33. recomandă să se ia în considerare un mecanism de finanțare pe termen lung al UE pentru un transport durabil, utilizându-se resurse provenite de la moduri de transport mai puțin ecologice, în conformitate cu principiul „poluatorul plătește”.

34. subliniază necesitatea de a menține subvențiile ca formulă principală pentru finanțarea de către UE a investițiilor în sectorul feroviar. Majoritatea proiectelor de infrastructură nu generează venituri suficiente – de regulă, sunt acoperite 10-20 % din costurile totale ale investiției. Cu toate acestea, aceste proiecte generează beneficii socioeconomice substanțiale;

35. subliniază importanța investițiilor în creșterea capacității nodurilor feroviare urbane și a transportului feroviar regional, care reprezintă coloana vertebrală a mobilității în anumite regiuni; transportul feroviar crește coeziunea teritorială a UE, prevenind astfel excluziunea din punctul de vedere al transportului;

36. subliniază importanța proiectelor care promovează mobilitatea fără frontiere, accesibilă tuturor utilizatorilor, inclusiv persoanelor în vârstă, persoanelor cu mobilitate redusă sau cu handicap;

37. subliniază necesitatea de a se investi în digitalizarea și în automatizarea transportului feroviar, pentru ca acesta să devină și mai eficient și mai competitiv;

38. observă necesitatea de a se acorda finanțare pentru punerea în aplicare a soluțiilor inovatoare existente pentru a îmbunătăți legăturile cu țările în care căile ferate au un ecartament diferit, cum ar fi sistemul automat SUW 2000 de modificare a ecartamentului, ceea ce va contribui la îmbunătățirea legăturilor cu țările terțe;

C. RECOMANDĂRILE COMITETULUI REGIUNILOR PRIVIND FORMELE EFICACE DE PROMOVARE A TRANSPORTULUI FEROVIAȚ ÎN CADRUL ANULUI EUROPEAN AL CĂILOR FERATE 2021

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

39. încurajează instituțiile UE, autoritățile naționale și cele regionale să ia măsuri în conformitate cu obiectivele Anului european al căilor ferate, pentru a promova transportul feroviar ca mijloc de transport ecologic, inovator și sigur. Ele ar putea organiza și promova, în cooperare cu întreprinderile și organizațiile feroviare:

- inițiative, expoziții și evenimente de promovare a dezbaterii la nivel politic, economic și social, subliniind importanța căilor ferate în sistemul de transporturi și în economia UE (ca de exemplu Târgul căilor ferate TRAKO 2021, de la Gdansk);
- campanii de informare și educare privind rolul și valoarea adăugată a transportului feroviar și măsuri pentru a încuraja întreaga societate să contribuie la obiectivul transportului durabil;
- schimbul de experiență și de bune practici între autoritățile regionale și locale, întreprinderile feroviare și reprezentanții instituțiilor europene, în vederea promovării transportului feroviar.

40. CoR se angajează să sporească contribuția și rolul transportului feroviar în cadrul transportului public și să facă ca imaginea acestuia să devină mai atractivă din punct de vedere economic și social. Pe lângă promovarea atingerii neutralității climatice în transportul feroviar, merită să se îmbunătățească și să se sublinieze atractivitatea ocupării forței de muncă în acest sector, date fiind apariția unui decalaj între generații și schimbările din cadrul profesiilor feroviare; din acest motiv, CoR, în mod special:

- încurajează autoritățile naționale și regionale să promoveze formarea pentru profesiile din domeniul feroviar și să înființeze școli și specializări în domeniul feroviar în universități, reflectând cerințele pieței, în special în domeniul ingineriei, al automatizării, al semnalizării și în alte domenii specializate;
- încurajează întreprinderile feroviare să ofere cursuri de formare suplimentare și să sporească atractivitatea muncii în sectorul feroviar;
- recomandă ca întreprinderile feroviare și școlile, cu sprijinul autorităților regionale și naționale, să organizeze concursuri pentru elevi pentru a le testa cunoștințele despre căile ferate;
- încurajează Comisia Europeană să mențină și să extindă programul #DiscoverEU. CoR propune, de asemenea, o inițiativă comună care pune în legătură acest program cu sectorul feroviar. Scopul ar fi conectarea călătoriilor efectuate de tineri în cadrul programului Interrail cu un program de evenimente în orașe și regiuni care să se concentreze asupra gărilor locale ca vectori ai culturii sau cu vizite tehnice pentru a afla mai multe despre căile ferate;
- salută implicarea sectorului feroviar în festivalul internațional de artă Europalia, organizat în 2021, care se va concentra asupra influenței căilor ferate asupra artelor și asupra rolului căilor ferate ca promotor al schimbării.

41. recunoaște necesitatea de a sprijini sectorul feroviar la nivelul UE și la nivel național, inclusiv în contextul provocărilor cu care se confruntă acest sector. Prin urmare:

- încurajează companiile de căi ferate să contribuie la dezvoltarea turismului durabil prin crearea de noi legături feroviare și restabilirea celor închise circulației;
- invită sectorul feroviar și statele membre ale UE să extindă oferta de trenuri de noapte și de trenuri de pasageri cu platforme pentru transportul automobilelor;
- invită Comisia Europeană să creeze o rețea feroviară europeană coerentă de mare viteză, ca alternativă sau soluție complementară la transportul aerian și individual, fără a compromite extinderea infrastructurii feroviare regionale și de transport de marfă;

- încurajează companiile de căi ferate să îmbunătățească permanent digitalizarea și accesibilitatea serviciilor prin dezvoltarea de aplicații și de platforme de emisie de bilete de tren și să depună eforturi în vederea unui sistem european comun de emisie a biletelor pentru transportul feroviar;
 - sprijină sectorul feroviar și statele membre în eforturile lor de promovare a interoperabilității în transportul internațional;
 - încurajează statele membre să promoveze și să finanțeze programele de transfer de la transportul rutier la cel feroviar pentru transportul de mărfuri, prin crearea de noi proiecte, cum ar fi „tiry na tory” ⁽⁵⁾ (plasarea tirurilor pe șine) și să facă schimb de bune practici în materie de transfer modal;
 - încurajează autoritățile regionale și naționale să elaboreze planuri de transport pe termen lung în care calea ferată să aibă rolul principal, în toate situațiile în care acest lucru este justificat, și evidențiază necesitatea promovării transportului feroviar ca element-cheie al soluționării problemei excluziunii regiunilor periferice și/sau mai puțin dezvoltate în ceea ce privește transportul; în cazul regiunilor care nu beneficiază de transporturi feroviare, așa cum este cazul regiunilor ultraperiferice, se recomandă identificarea unor soluții alternative în materie de mobilitate, adaptate la realitatea acestor regiuni;
 - încurajează autoritățile regionale să sprijine monumentele și muzeele legate de căile ferate și depourile cu valoare istorică existente, ca patrimoniu cultural al regiunilor lor;
 - recomandă promovarea și punerea în aplicare de către autoritățile locale, în cooperare cu întreprinderile feroviare, a unor soluții coerente de transport „de la ușă la ușă”, luând în considerare și proiectele bazate pe economia colaborativă, inclusiv utilizarea în comun a bicicletelor;
 - recomandă organizarea unor ample campanii comune de promovare a regiunilor și a căilor ferate, prin diverse mijloace de comunicare și canale de informare, precum și sublinierea rolului stațiilor de cale ferată și a materialului rulant ca vectori culturali, pentru a promova educația, a crea legături cu pasagerii și a sensibiliza publicul cu privire la rolul căilor ferate ca mijloc de transport care poate juca un rol esențial în lupta împotriva schimbărilor climatice;
 - încurajează autoritățile naționale și regionale să sprijine investițiile în dezvoltarea de terminale intermodale de-a lungul rutelor feroviare și la frontierele cu țări terțe și să modernizeze și să mențină în bună stare gările și haltele de cale ferată, inclusiv rutele de acces, și să marcheze și să construiască spații de parcare pentru pasagerii care vin cu mașina la gară.
42. subliniază necesitatea de a promova inițiativele multimodale legate de integrarea căilor ferate cu alte mijloace de transport partajat (folosirea în comun a autoturismelor și, respectiv, a bicicletelor).
43. consideră că este oportun să se sprijine investițiile la nivel regional și național pentru modernizarea gărilor istorice, care sunt în curs de renovare, nu în ultimul rând pentru a reduce impactul negativ asupra mediului și pentru construcția unor noi gări inovatoare, care să țină seama de cerințele ecologice, în special în ceea ce privește utilizarea surselor regenerabile de energie.
44. recomandă ca bugetul de 8 milioane EUR menționat în proiectul de decizie a Comisiei Europene, COM(2020) 78, să fie majorat la 12 milioane.

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽⁵⁾ <https://tiryductory.pl/>

Avizul Comitetului European al Regiunilor – Pachetul legislativ REACT-EU

(2020/C 440/26)

Raportor-general:	Mieczysław STRUK (PL-PPE), mareșalul voievodatului Pomerania (Pomorskie)
Documente de referință:	COM(2020) 451 final COM(2020) 450 final COM(2020) 452 final COM(2020) 447 final

I. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE

Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 în ceea ce privește resursele suplimentare și măsurile de implementare excepționale în temeiul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă, cu scopul de a oferi asistență pentru promovarea reparării daunelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și pentru pregătirea unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei (REACT-EU)

COM(2020) 451 final

Amendamentul 1

COM(2020) 451 final – Partea 1

Titlul actului

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 în ceea ce privește resursele suplimentare și măsurile de implementare excepționale în temeiul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă, cu scopul de a oferi asistență pentru promovarea reparării daunelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și pentru pregătirea unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei (REACT-EU)	Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 în ceea ce privește resursele suplimentare și măsurile de implementare excepționale în temeiul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și al obiectivului privind cooperarea teritorială europeană , cu scopul de a oferi asistență pentru promovarea reparării daunelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și pentru pregătirea unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei (REACT-EU)

Expunere de motive

Pandemia de COVID-19 și închiderea unilaterală a frontierelor în mai multe state membre au adus prejudicii masive regiunilor frontaliere, care trebuie abordate în mod adecvat.

Amendamentul 2

COM(2020) 451 final – Partea 1

Considerentul 1

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Statele membre au fost afectate de criză într-un mod fără precedent, din cauza consecințelor pandemiei de COVID-19. Criza împiedică creșterea în statele membre, fapt care, la rândul său, agravează deficitele grave de lichidități provocate de creșterea bruscă și semnificativă a investițiilor publice care au trebuit efectuate la nivelul sistemelor de sănătate și al altor sectoare ale economiilor acestora. Acest fapt a creat o situație excepțională care trebuie abordată prin măsuri specifice.</p>	<p>Statele membre au fost afectate de criză într-un mod fără precedent, din cauza consecințelor pandemiei de COVID-19. Criza a dus la creșterea riscului de sărăcie și la adâncirea decalajului social în UE, împiedică creșterea în statele membre, fapt care, la rândul său, agravează deficitele grave de lichidități provocate de creșterea bruscă și semnificativă a investițiilor publice care au trebuit efectuate la nivelul sistemelor de sănătate și al altor sectoare ale economiilor acestora. Acest fapt a creat o situație excepțională care trebuie abordată prin măsuri specifice.</p>

Amendamentul 3

COM(2020) 451 final – Partea 1

Considerentul 4

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>În conformitate cu Regulamentul [Instrumentului european de redresare (European Recovery Instrument, ERI)] și în limitele resurselor alocate prin intermediul acestuia, trebuie puse în operă măsuri de recuperare și de reziliență în cadrul fondurilor structurale și de investiții europene, pentru a se aborda impactul fără precedent al crizei COVID-19. Aceste resurse suplimentare trebuie utilizate pentru a se asigura respectarea termenelor prevăzute în Regulamentul [ERI]. Mai mult, trebuie puse la dispoziție resurse suplimentare pentru coeziunea economică, socială și teritorială, printr-o revizuire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014-2020.</p>	<p>În conformitate cu Regulamentul [Instrumentului european de redresare (European Recovery Instrument, ERI)] și în limitele resurselor alocate prin intermediul acestuia, trebuie puse în operă măsuri de recuperare și de reziliență în cadrul fondurilor structurale și de investiții europene, pentru a se aborda impactul fără precedent al crizei COVID-19. Mai mult, trebuie puse la dispoziție resurse suplimentare pentru coeziunea economică, socială și teritorială, printr-o revizuire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014-2020.</p>

Expunere de motive

Ar trebui să se acorde o mai mare flexibilitate.

Amendamentul 4

COM(2020) 451 final – Partea 1

Considerentul 5

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Trebuie să fie pusă la dispoziție o sumă suplimentară excepțională de 58 272 800 000 EUR (la prețurile curente) pentru angajamentul bugetar din fondurile structurale în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă pentru anii 2020, 2021 și 2022, cu scopul de a sprijini statele membre și regiunile cele mai afectate în efortul de reparare a daunelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și de pregătire a unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei, în vederea repartizării rapide a resurselor către economia reală prin intermediul programelor operaționale existente. Resursele pentru 2020 provin dintr-o sporire a resurselor disponibile pentru coeziunea economică, socială și teritorială în contextul cadrului financiar multianual pentru 2014-2020, în timp ce resursele pentru 2021 și 2022 provin de la Instrumentul de redresare al Uniunii Europene. O parte din resursele suplimentare trebuie să fie alocată asistenței tehnice la inițiativa Comisiei. Comisia trebuie să stabilească defalcarea resurselor suplimentare rămase pentru fiecare stat membru, pe baza unei metode de alocare bazate pe cele mai recente date statistice obiective disponibile, referitoare la prosperitatea relativă a statelor membre și la amploarea efectului crizei actuale asupra economiilor și societăților acestora. Metoda de alocare trebuie să includă o sumă suplimentară dedicată pentru regiunile ultraperiferice, având în vedere vulnerabilitatea specifică a economiilor și societăților acestora. Pentru a reflecta caracterul evolutiv al efectelor crizei, defalcarea trebuie să fie revizuită în 2021 pe baza aceleiași metode de alocare, utilizându-se cele mai recente date statistice disponibile până la 19 octombrie 2021, pentru distribuirea tranșei pe 2022 a resurselor suplimentare.</p>	<p>Trebuie să fie pusă la dispoziție o sumă suplimentară excepțională de 58 272 800 000 EUR (la prețurile curente) pentru angajamentul bugetar din fondurile structurale în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și obiectivul privind cooperarea teritorială europeană pentru anii 2020, 2021 și 2022 și, la solicitarea unei autorități de management și în situațiile motivate de un stat membru, pentru anii 2023 și 2024, cu scopul de a sprijini statele membre și regiunile cele mai afectate în efortul de reparare a daunelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și de pregătire a unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei, în vederea repartizării rapide a resurselor către economia reală prin intermediul programelor operaționale existente. Resursele pentru 2020 provin dintr-o sporire a resurselor disponibile pentru coeziunea economică, socială și teritorială în contextul cadrului financiar multianual pentru 2014-2020, în timp ce resursele pentru 2021 și 2022 și, după caz, pentru anii 2023 și 2024, provin de la Instrumentul de redresare al Uniunii Europene. O parte din resursele suplimentare trebuie să fie alocată asistenței tehnice la inițiativa Comisiei. Comisia trebuie să stabilească defalcarea resurselor suplimentare rămase pentru fiecare stat membru, pe baza unei metode de alocare bazate pe cele mai recente date statistice obiective disponibile, referitoare la prosperitatea relativă a statelor membre și la amploarea efectului crizei actuale asupra economiilor și societăților acestora. Metoda de alocare trebuie să includă o sumă suplimentară dedicată pentru regiunile ultraperiferice, având în vedere vulnerabilitatea specifică a economiilor și societăților acestora. Pentru a reflecta caracterul evolutiv al efectelor crizei, defalcarea trebuie să fie revizuită în 2021 pe baza aceleiași metode de alocare, utilizându-se cele mai recente date statistice disponibile până la 19 octombrie 2021, pentru distribuirea tranșei pe 2022 și, dacă este cazul, a tranșelor pe 2023 și 2024, a resurselor suplimentare.</p>

Expunere de motive

Autoritățile de management vor avea nevoie de mai mult timp și de mai multă flexibilitate pentru a pune în aplicare un nou program de această dimensiune.

Amendamentul 5

COM(2020) 451 final – Partea 1

Considerentul 7

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Pentru a permite o flexibilitate maximă a statelor membre în pregătirea acțiunilor de reparare a daunelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 sau în pregătirea unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei, Comisia trebuie să stabilească alocările la nivel de stat membru. Mai mult, trebuie să se prevadă și posibilitatea de a utiliza orice fel de resurse suplimentare pentru a sprijini ajutoarele pentru persoanele cele mai defavorizate. În plus, este necesar să se stabilească plafoane privind alocările pentru asistență tehnică la inițiativa statelor membre, permițând în același timp statelor membre o flexibilitate maximă în ceea ce privește aceste alocări în cadrul programelor operaționale sprijinite de FEDR sau de FSE. Trebuie clarificat că nu este necesară respectarea ponderii minime a FSE pentru resursele suplimentare. Ținând cont de cheltuirea rapidă preconizată a resurselor suplimentare, angajamentele legate de aceste resurse suplimentare trebuie să fie dezagajate doar la încheierea programelor operaționale.</p>	<p>Pentru a permite o flexibilitate maximă a statelor membre în pregătirea acțiunilor de reparare a daunelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 sau în pregătirea unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei, Comisia trebuie să stabilească alocările la nivel de stat membru. Cu toate acestea, autoritățile regionale și locale ar trebui să fie implicate într-o mare măsură în pregătirea și punerea în aplicare a proiectelor cu o abordare hotărâtă a guvernantei pe mai multe niveluri. Mai mult, trebuie să se prevadă și posibilitatea de a utiliza orice fel de resurse suplimentare pentru a sprijini ajutoarele pentru persoanele cele mai defavorizate. În plus, este necesar să se stabilească plafoane privind alocările pentru asistență tehnică la inițiativa statelor membre, permițând în același timp statelor membre o flexibilitate maximă în ceea ce privește aceste alocări în cadrul programelor operaționale sprijinite de FEDR sau de FSE. Ținând cont de cheltuirea rapidă preconizată a resurselor suplimentare, angajamentele legate de aceste resurse suplimentare trebuie să fie dezagajate doar la încheierea programelor operaționale.</p>

Expunere de motive

FSE nu ar trebui să fie slăbit.

Amendamentul 6

COM(2020) 451 final – Partea 1

Considerentul 14

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Pentru a permite statelor membre să repartizeze rapid resursele suplimentare destinate reparării daunelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și pregătirii unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei în perioada actuală de programare, se justifică scutirea statelor membre, în mod excepțional, de necesitatea de a respecta atât condiționalitățile și cerințele ex ante referitoare la rezerva de performanță, la aplicarea cadrului de performanță și la concentrarea tematică, în raport și cu pragurile stabilite pentru dezvoltarea urbană durabilă pentru FEDR, cât și cerințele privind pregătirea a unei strategii de comunicare pentru resursele suplimentare. Este totuși necesar ca statele membre să efectueze cel puțin o evaluare până la 31 decembrie 2024 pentru a determina eficacitatea, eficiența și impactul resurselor suplimentare, precum și modul în care acestea au contribuit la atingerea țintelor noului obiectiv tematic dedicat. Pentru a facilita disponibilitatea unor informații comparabile la nivelul Uniunii, statele membre sunt încurajate să utilizeze indicatorii specifici ai programului, puși la dispoziție de către Comisie. În plus, în îndeplinirea responsabilităților care le revin în ceea ce privește informarea, comunicarea și vizibilitatea, statele membre și autoritățile de gestionare trebuie să sporească vizibilitatea măsurilor și a resurselor excepționale introduse de Uniune, asigurându-se, în particular, că beneficiarii potențiali, beneficiarii, participanții, destinatarii finali ai instrumentelor financiare și publicul larg sunt conștienți de existența, volumul și sprijinul suplimentar provenit din resursele suplimentare.</p>	<p>Pentru a permite statelor membre să repartizeze rapid resursele suplimentare destinate reparării daunelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și pregătirii unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei în perioada actuală de programare, se justifică scutirea statelor membre, în mod excepțional, de necesitatea de a respecta atât condiționalitățile și cerințele ex ante referitoare la rezerva de performanță, la aplicarea cadrului de performanță și la concentrarea tematică, în raport și cu pragurile stabilite pentru dezvoltarea urbană durabilă pentru FEDR, cât și cerințele privind pregătirea a unei strategii de comunicare pentru resursele suplimentare. Este totuși necesar ca statele membre să efectueze cel puțin o evaluare până la 31 decembrie 2024 sau până la 31 decembrie 2026 în cazul în care resursele suplimentare pentru angajamente bugetare sunt puse la dispoziție în 2023 și 2024, pentru a determina eficacitatea, eficiența și impactul resurselor suplimentare, precum și modul în care acestea au contribuit la atingerea țintelor noului obiectiv tematic dedicat. Pentru a facilita disponibilitatea unor informații comparabile la nivelul Uniunii, statele membre sunt încurajate să utilizeze indicatorii specifici ai programului, puși la dispoziție de către Comisie. În plus, în îndeplinirea responsabilităților care le revin în ceea ce privește informarea, comunicarea și vizibilitatea, statele membre și autoritățile de gestionare trebuie să sporească vizibilitatea măsurilor și a resurselor excepționale introduse de Uniune, asigurându-se, în particular, că beneficiarii potențiali, beneficiarii, participanții, destinatarii finali ai instrumentelor financiare și publicul larg sunt conștienți de existența, volumul și sprijinul suplimentar provenit din resursele suplimentare.</p>

Expunere de motive

Autoritățile de gestionare vor avea nevoie de mai mult timp și de mai multă flexibilitate pentru a pune în aplicare un nou program de această dimensiune.

Amendamentul 7

COM(2020) 451 final – Partea 1

Considerentul 21

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Articolul 135 alineatul (2) din Acordul privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice prevede că modificările aduse Regulamentului (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului sau Deciziei 2014/335/UE, Euratom care sunt adoptate la data intrării în vigoare a respectivului acord sau ulterior nu se aplică Regatului Unit în măsura în care modificările în cauză au un impact asupra obligațiilor financiare ale Regatului Unit. Sprijinul prevăzut de prezentul regulament este finanțat printr-o creștere a plafonului cadrului financiar multianual pentru anul 2020, iar pentru anii 2021 și 2022, printr-o creștere a plafonului resurselor proprii ale Uniunii, fapt care urmează să aibă un impact asupra obligației financiare a Regatului Unit. Prin urmare, prezentul regulament nu trebuie să se aplice Regatului Unit și pe teritoriul acestuia,</p>	<p>Articolul 135 alineatul (2) din Acordul privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice ⁽¹⁾ prevede că modificările aduse Regulamentului (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului ⁽²⁾ sau Deciziei 2014/335/UE ⁽³⁾, Euratom care sunt adoptate la data intrării în vigoare a respectivului acord sau ulterior nu se aplică Regatului Unit în măsura în care modificările în cauză au un impact asupra obligațiilor financiare ale Regatului Unit. Sprijinul prevăzut de prezentul regulament este finanțat printr-o creștere a plafonului cadrului financiar multianual pentru anul 2020, iar pentru anii 2021 și 2022 și, după caz, pentru anii 2023 și 2024, printr-o creștere a plafonului resurselor proprii ale Uniunii, fapt care urmează să aibă un impact asupra obligației financiare a Regatului Unit. Prin urmare, prezentul regulament nu trebuie să se aplice Regatului Unit și pe teritoriul acestuia,</p> <p>⁽¹⁾ JO L 29, 31.1.2020, p. 7. ⁽²⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014-2020 (JO L 347, 20.12.2013, p. 884). ⁽³⁾ Decizia 2014/335/UE, Euratom a Consiliului din 26 mai 2014 privind sistemul de resurse proprii ale Uniunii Europene (JO L 168, 7.6.2014, p. 105).</p>

Expunere de motive

Autoritățile de gestionare vor avea nevoie de mai mult timp și de mai multă flexibilitate pentru a pune în aplicare un nou program de această dimensiune.

Amendamentul 8

COM(2020) 451 final – Partea 1

Se modifică articolul 1 alineatul (1) punctul 1

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013

Articolul 91 alineatul (1a)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>La articolul 91, se introduce un nou alineat (1a), după cum urmează:</p> <p>„(1a) Pe lângă resursele globale menționate la alineatul (1), sunt puse la dispoziție și alocate către FEDR și FSE resurse suplimentare în valoare de 5 000 000 000 EUR la prețurile curente, destinate coeziunii economice, sociale și teritoriale în cadrul angajamentului bugetar pentru anul 2020.”;</p>	<p>La articolul 91, se introduce un nou alineat (1a), după cum urmează:</p> <p>„(1a) Pe lângă resursele globale menționate la alineatul (1), sunt puse la dispoziție și alocate către FEDR și FSE resurse suplimentare în valoare de 5 000 000 000 EUR la prețurile constante la nivelul anului 2018, destinate coeziunii economice, sociale și teritoriale în cadrul angajamentului bugetar pentru anul 2020.”;</p>

Expunere de motive

Utilizarea prețurilor constante la nivelul anului 2018 este în acord cu concluziile Reuniunii extraordinare a Consiliului European din 17-21 iulie 2020 ⁽¹⁾.

Amendamentul 9

COM(2020) 451 final – Partea 1

Se modifică articolul 1 alineatul (1) punctul 2

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013

Articolul 92a, primul și al doilea paragraf

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Măsurile menționate la articolul 2 din Regulamentul [ERI] trebuie să fie implementate în cadrul fondurilor structurale cu o sumă de 53 272 800 000 EUR la prețurile curente, provenită din suma menționată la articolul 3 alineatul (2) litera (a) punctul (i) din regulamentul respectiv, sub rezerva dispozițiilor articolului 4 alineatele (3), (4) și (8) din același regulament.	Măsurile menționate la articolul 2 din Regulamentul [ERI] trebuie să fie implementate în cadrul fondurilor structurale cu o sumă de 53 272 800 000 EUR la prețurile curente, provenită din suma menționată la articolul 3 alineatul (2) litera (a) punctul (i) din regulamentul respectiv, sub rezerva dispozițiilor articolului 4 alineatele (3), (4) și (8) din același regulament.
Aceste resurse suplimentare pentru 2021 și 2022 constituie venituri alocate externe în conformitate cu articolul 21 alineatul (5) din Regulamentul financiar.	Aceste resurse suplimentare pentru 2021 și 2022 constituie venituri alocate externe în conformitate cu articolul 21 alineatul (5) din Regulamentul financiar. Decizia de a prelungi măsurile de flexibilitate din cadrul REACT-EU în anii 2023 și 2024 poate fi luată printr-un act delegat.

Expunere de motive

Autoritățile de gestionare vor avea nevoie de mai mult timp și de mai multă flexibilitate pentru a pune în aplicare un nou program de această dimensiune.

Amendamentul 10

COM(2020) 451 final – Partea 1

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013

Se modifică titlul

Articolul 92b

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Resurse suplimentare și măsuri de implementare excepționale pentru obiectivul privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă, cu scopul de a oferi asistență pentru promovarea reparării daunelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și pentru pregătirea unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei (REACT-EU)	Resurse suplimentare și măsuri de implementare excepționale pentru obiectivul privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană , cu scopul de a oferi asistență pentru promovarea reparării daunelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și pentru pregătirea unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei (REACT-EU)

⁽¹⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10-2020-INIT/ro/pdf>.

Expunere de motive

Pandemia de COVID-19 și închiderea unilaterală a frontierelor în mai multe state membre au adus prejudicii masive regiunilor frontaliere, care trebuie abordate în mod adecvat;

Amendamentul 11

COM(2020) 451 final – Partea 1

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013

Articolul 92b alineatul (1)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Resursele suplimentare menționate la articolul 91 alineatul (1a) și la articolul 92a (denumite în continuare „resursele suplimentare”) trebuie să fie puse la dispoziție în temeiul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă, cu scopul de a oferi asistență pentru promovarea reparării daunelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și pentru pregătirea unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei (REACT-EU). Resursele suplimentare trebuie să fie utilizate pentru implementarea asistenței tehnice în temeiul alineatului (6) de la prezentul articol și a operațiunilor de implementare a obiectivului tematic prevăzut la alineatul (10) de la prezentul articol.	Resursele suplimentare menționate la articolul 91 alineatul (1a) și la articolul 92a (denumite în continuare „resursele suplimentare”) trebuie să fie puse la dispoziție în temeiul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și al celui de cooperare teritorială europeană , cu scopul de a oferi asistență pentru promovarea reparării daunelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și pentru pregătirea unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei (REACT-EU). Resursele suplimentare trebuie să fie utilizate pentru implementarea asistenței tehnice în temeiul alineatului (6) de la prezentul articol și a operațiunilor de implementare a obiectivului tematic prevăzut la alineatul (10) de la prezentul articol.

Expunere de motive

Pandemia de COVID-19 și restricțiile timpurii de deplasare a persoanelor au avut un impact devastator asupra cooperării transfrontaliere. Proiectele din cadrul obiectivului de cooperare teritorială, inclusiv cooperarea transfrontalieră, ar trebui să fie eligibile pentru finanțare.

Amendamentul 12

COM(2020) 451 final – Partea 1

Se modifică articolul 1 alineatul (1) punctul 2

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013

Articolul 92b alineatul (2)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Resursele suplimentare trebuie să fie puse la dispoziție pentru angajamentele bugetare aferente perioadei 2020-2022, în completarea resurselor globale prevăzute la articolul 91, după cum urmează:	Resursele suplimentare trebuie să fie puse la dispoziție pentru angajamentele bugetare aferente perioadei 2020-2022, în completarea resurselor globale prevăzute la articolul 91, după cum urmează:
— 2020: 5 000 000 000 EUR;	— 2020: 5 000 000 000 EUR;
— 2021: 42 434 400 000 EUR;	— 2021: 34 615 620 000 EUR;
— 2022: 10 820 400 000 EUR.	— 2022: 18 639 180 000 EUR.

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Resursele suplimentare pentru anul 2020 trebuie să fie puse la dispoziție din resursele suplimentare prevăzute la articolul 91 alineatul (1a).</p> <p>Resursele suplimentare pentru anii 2021 și 2022 trebuie să fie puse la dispoziție din resursele suplimentare prevăzute la articolul 92a. Resursele suplimentare prevăzute la articolul 92a trebuie să sprijine și cheltuieli administrative în valoare de până la 18 000 000 EUR la prețurile <i>curente</i>.</p>	<p>Resursele suplimentare pentru anul 2020 trebuie să fie puse la dispoziție din resursele suplimentare prevăzute la articolul 91 alineatul (1a).</p> <p>Resursele suplimentare pentru anii 2021 și 2022 trebuie să fie puse la dispoziție din resursele suplimentare prevăzute la articolul 92a. Prin revizuirea prezentului regulament printr-un act delegat și la solicitarea unei autorități de gestionare și în situațiile motivate de un stat membru, resursele suplimentare pot fi puse la dispoziție și pentru angajamentul bugetar din 2023 și 2024. Resursele suplimentare prevăzute la articolul 92a trebuie să sprijine și cheltuieli administrative în valoare de până la 18 000 000 EUR la prețurile constante la nivelul anului 2018.</p>

Expunere de motive

Angajarea resurselor disponibile ar trebui distribuită în mod mai regulat în anii 2021 și 2022 (65 % și, respectiv, 35 %) pentru a reduce sarcina administrativă a autorităților de management și a beneficiarilor la închiderea programelor operaționale 2014-2020 și începerea programelor operaționale 2021-2027. Resursele suplimentare destinate să sprijine cheltuielile administrative ar trebui exprimate în prețuri constante. Autoritățile de gestionare vor avea nevoie de mai mult timp și de mai multă flexibilitate pentru a pune în aplicare un nou program de această dimensiune.

Amendamentul 13

COM(2020) 451 final – Partea 1

Se modifică articolul 1 alineatul (1) punctul 2

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013

Articolul 92b alineatul (4)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Comisia adoptă o decizie, prin acte de punere în aplicare, privind stabilirea defalcării resurselor suplimentare cu titlul de credite bugetare din fondurile structurale pentru anii 2020 și 2021 pentru fiecare stat membru, în conformitate cu criteriile și metodologia prevăzute în anexa VIIa. Această decizie se revizuieste în 2021 pentru a se stabili defalcarea resurselor suplimentare pentru anul 2022, pe baza datelor disponibile până la 19 octombrie 2021.</p>	<p>Comisia adoptă o decizie, prin acte de punere în aplicare, privind stabilirea defalcării resurselor suplimentare cu titlul de credite bugetare din fondurile structurale pentru anii 2020 și 2021 pentru fiecare stat membru, în conformitate cu criteriile și metodologia prevăzute în anexa VIIa. Această decizie se revizuieste în 2021 pentru a se stabili defalcarea resurselor suplimentare pentru anul 2022, pe baza datelor disponibile până la 19 octombrie 2021. Dacă este cazul, acesta se revizuieste și în 2022 în raport cu angajamentele bugetare pe 2023 și 2024. Revizuirile sunt menite să asigure că programele operaționale nu vor fi afectate negativ.</p>

Expunere de motive

Autoritățile de gestionare vor avea nevoie de mai mult timp și de mai multă flexibilitate pentru a pune în aplicare un nou program de această dimensiune.

Amendamentul 14

COM(2020) 451 final – Partea 1

Se modifică articolul 1 alineatul (1) punctul 2

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013

Articolul 92b alineatul (5)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Prin derogare de la dispozițiile articolului 76 primul paragraf, angajamentele bugetare pentru resursele suplimentare aferente fiecărui program operațional vizat trebuie efectuate pentru fiecare fond pentru anii 2020, 2021 și 2022.</p>	<p>Prin derogare de la dispozițiile articolului 76 primul paragraf, angajamentele bugetare pentru resursele suplimentare aferente fiecărui program operațional vizat trebuie efectuate pentru fiecare fond pentru anii 2020, 2021 și 2022.</p>
<p>Angajamentul juridic menționat la articolul 76 al doilea paragraf pentru anii 2021 și 2022 intră în vigoare de la data menționată la articolul 4 alineatul (3) din [Regulamentul ERI].</p>	<p>Angajamentul juridic menționat la articolul 76 al doilea paragraf pentru anii 2021 și 2022 intră în vigoare de la data menționată la articolul 4 alineatul (3) din [Regulamentul ERI].</p>
<p>Articolul 76 al treilea și al patrulea paragraf nu se aplică în ceea ce privește resursele suplimentare.</p>	<p>Articolul 76 al treilea și al patrulea paragraf nu se aplică în ceea ce privește resursele suplimentare.</p>
<p>Prin derogare de la dispozițiile articolului 14 alineatul (3) din Regulamentul financiar, normele privind dezangajările, prevăzute în partea II titlul IX capitolul IV și la articolul 136 se aplică angajamentelor bugetare bazate pe resursele suplimentare menționate la articolul 92a. Prin derogare de la dispozițiile articolului 12 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul financiar, resursele suplimentare nu se utilizează pentru un program sau o acțiune următoare.</p>	<p>Prin derogare de la dispozițiile articolului 14 alineatul (3) din Regulamentul financiar, normele privind dezangajările, prevăzute în partea II titlul IX capitolul IV și la articolul 136 se aplică angajamentelor bugetare bazate pe resursele suplimentare menționate la articolul 92a. Prin derogare de la dispozițiile articolului 12 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul financiar, resursele suplimentare nu se utilizează pentru un program sau o acțiune următoare.</p>
<p>Prin derogare de la dispozițiile articolului 86 alineatul (2) și ale articolului 136 alineatul (1), angajamentele pentru resurse suplimentare se dezangajează în conformitate cu normele care trebuie urmate pentru închiderea programelor.</p>	<p>Prin derogare de la dispozițiile articolului 86 alineatul (2) și ale articolului 136 alineatul (1), angajamentele pentru resurse suplimentare se dezangajează în conformitate cu normele care trebuie urmate pentru închiderea programelor.</p>
<p>Fiecare stat membru trebuie să aloce programelor operaționale resursele suplimentare disponibile pentru programare în cadrul FEDR și al FSE.</p>	<p>Fiecare stat membru trebuie să aloce programelor operaționale resursele suplimentare disponibile pentru programare în cadrul FEDR și al FSE.</p>
<p>Prin derogare de la dispozițiile articolului 92 alineatul (7), se poate propune ca o parte a resurselor suplimentare să fie utilizată pentru a spori sprijinul acordat Fondului de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane („FEAD”), înainte sau în același timp cu alocarea către FEDR și FSE.</p>	<p>Prin derogare de la dispozițiile articolului 92 alineatul (7), se poate propune ca o parte a resurselor suplimentare să fie utilizată pentru a spori sprijinul acordat Fondului de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane („FEAD”) și Inițiativei privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor, înainte sau în același timp cu alocarea către FEDR și FSE.</p>
<p>După alocarea inițială, la cererea unui stat membru privind modificarea unui program operațional în conformitate cu articolul 30 alineatul (1), resursele suplimentare pot fi transferate între FEDR și FSE, independent de procentele menționate la articolul 92 alineatul (1) literele (a), (b) și (c).</p>	<p>După alocarea inițială, la cererea unui stat membru privind modificarea unui program operațional în conformitate cu articolul 30 alineatul (1), resursele suplimentare pot fi transferate între FEDR și FSE, independent de procentele menționate la articolul 92 alineatul (1) literele (a), (b) și (c).</p>

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Articolul 30 alineatul (5) nu se aplică în ceea ce privește resursele suplimentare. Aceste resurse sunt excluse din baza de calcul în sensul plafoanelor stabilite la alineatul respectiv.</p> <p>În sensul aplicării articolului 30 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul financiar, condiția potrivit căreia creditele trebuie să fie destinate aceluiași obiectiv nu se aplică în cazul transferurilor respective. Transferurile se pot aplica numai anului în curs sau anilor următori ai planul financiar.</p> <p>Cerințele prevăzute la articolul 92 alineatul (4) nu se aplică alocării inițiale sau transferurilor ulterioare.</p> <p>Nu sunt afectate sumele alocate inițiativei privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor în conformitate cu articolul 92 alineatul (5) în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă.</p> <p>Resursele suplimentare trebuie să fie implementate în conformitate cu normele fondului căruia îi sunt alocate sau transferate.</p>	<p>Articolul 30 alineatul (5) nu se aplică în ceea ce privește resursele suplimentare. Aceste resurse sunt excluse din baza de calcul în sensul plafoanelor stabilite la alineatul respectiv.</p> <p>În sensul aplicării articolului 30 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul financiar, condiția potrivit căreia creditele trebuie să fie destinate aceluiași obiectiv nu se aplică în cazul transferurilor respective. Transferurile se pot aplica numai anului în curs sau anilor următori ai planul financiar.</p> <p>Cerințele prevăzute la articolul 92 alineatul (4) nu se aplică alocării inițiale sau transferurilor ulterioare.</p> <p>Nu sunt afectate sumele alocate inițiativei privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor în conformitate cu articolul 92 alineatul (5) în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă.</p> <p>Resursele suplimentare trebuie să fie implementate în conformitate cu normele fondului căruia îi sunt alocate sau transferate.</p>

Amendamentul 15

COM(2020) 451 final – Partea 1

Se modifică articolul 1 alineatul (1) punctul 2

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013

Articolul 92b alineatul (5) al șaselea paragraf

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Fiecare stat membru trebuie să aloce programelor operaționale resursele suplimentare disponibile pentru programare în cadrul FEDR și al FSE.</p>	<p>Fiecare stat membru trebuie să aloce <i>programelor operaționale, în conformitate cu principiul parteneriatului și cu cel al guvernantei pe mai multe niveluri, conform articolului 5</i>, resursele suplimentare disponibile pentru programare în cadrul FEDR și al FSE.</p>

Expunere de motive

Autoritățile locale și regionale, precum și alte părți interesate relevante trebuie să joace un rol activ în procesul decizional privind alocarea resurselor suplimentare.

Amendamentul 16

COM(2020) 451 final – Partea 1

Se modifică articolul 1 alineatul (1) al doilea paragraf

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013

Articolul 92b alineatul (7) al doilea și al treilea paragraf

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>În sensul aplicării articolului 134 alineatul (2) pentru prefinanțarea anuală din anii 2021, 2022 și 2023, valoarea sprijinului acordat de fonduri programului operațional pentru întreaga perioadă de programare trebuie să includă resursele suplimentare.</p> <p>Suma plătită ca prefinanțare inițială suplimentară, menționată la primul paragraf, trebuie să fie verificată și închisă integral în conturile Comisiei cel târziu până la momentul închiderii programului operațional.</p>	<p>În sensul aplicării articolului 134 alineatul (2) pentru prefinanțarea anuală din anii 2021, 2022, 2023 și 2024, valoarea sprijinului acordat de fonduri programului operațional pentru întreaga perioadă de programare trebuie să includă resursele suplimentare.</p> <p>Suma plătită ca prefinanțare inițială suplimentară, menționată la primul paragraf, trebuie să fie verificată și închisă integral în conturile Comisiei cel târziu până la momentul închiderii programului operațional.</p>

Expunere de motive

Autoritățile de gestionare vor avea nevoie de mai mult timp și de mai multă flexibilitate pentru a pune în aplicare un nou program de această dimensiune. Prin urmare, se propune să se respecte propunerea Comisiei, care este conformă cu raportul REGI adoptat în Parlamentul European.

Recomandarea de amendament 17

COM(2020) 451 final – Partea 1

Se modifică articolul 1 alineatul (1) punctul 2

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013

Articolul 92b alineatul (8)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Resursele suplimentare care nu sunt alocate asistenței tehnice trebuie să fie utilizate în temeiul obiectivului tematic prevăzut la alineatul (10) pentru a sprijini operațiunile care promovează repararea daunelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 sau pregătirea unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei</p> <p>Statele membre pot alocă resursele suplimentare fie uneia sau mai multor axe prioritare separate din cadrul unui program sau al unor programe operaționale existente, fie unui program operațional nou menționat la alineatul (11). Prin derogare de la dispozițiile articolului 26 alineatul (1), programul trebuie să acopere perioada până la 31 decembrie 2022, sub rezerva dispozițiilor alineatului (4) de mai sus.</p>	<p>Resursele suplimentare care nu sunt alocate asistenței tehnice trebuie să fie utilizate în temeiul obiectivului tematic prevăzut la alineatul (10) pentru a sprijini operațiunile care promovează repararea daunelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 sau pregătirea unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei</p> <p>Statele membre pot alocă resursele suplimentare fie uneia sau mai multor axe prioritare separate din cadrul unui program sau al unor programe operaționale existente, fie unui program operațional nou menționat la alineatul (11). Prin derogare de la dispozițiile articolului 26 alineatul (1), programul trebuie să acopere perioada până la 31 decembrie 2022 sau până la 31 decembrie 2024, în cazul în care se aplică derogarea menționată la alineatul (2), sub rezerva dispozițiilor alineatului (4) din acest articol.</p>

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>În ceea ce privește FEDR, resursele suplimentare trebuie să fie utilizate în primul rând pentru a sprijini investițiile în produse și servicii destinate serviciilor de sănătate, pentru a oferi sprijin sub formă de capital de lucru sau sprijin pentru investiții în favoarea IMM-urilor, pentru investiții care să contribuie la tranziția către o economie digitală și verde, pentru investiții în infrastructura care oferă servicii de bază cetățenilor, precum și pentru măsuri economice în regiunile care depind cel mai mult de sectoarele cel mai afectate de criză.</p> <p>În ceea ce privește FSE, resursele suplimentare trebuie să fie utilizate în primul rând pentru a sprijini menținerea locurilor de muncă, inclusiv prin regimuri de șomaj tehnic și sprijin acordat lucrătorilor independenți, chiar și atunci când sprijinul respectiv nu este combinat cu măsuri active pe piața muncii, cu excepția cazului în care acestea din urmă sunt impuse de legislația națională. Resursele suplimentare trebuie să sprijine, de asemenea, crearea de locuri de muncă – în special pentru persoanele aflate în situații vulnerabile – măsurile de angajare a tinerilor, educația și formarea profesională, dezvoltarea competențelor – în special pentru a sprijini dubla tranziție verde și digitală și pentru a spori accesul la serviciile sociale de interes general, inclusiv pentru copii.</p>	<p>În ceea ce privește FEDR, resursele suplimentare trebuie să fie utilizate în primul rând pentru a sprijini investițiile în produse și servicii destinate serviciilor de sănătate, pentru a oferi sprijin sub formă de capital de lucru sau sprijin pentru investiții în favoarea IMM-urilor, pentru investiții care să contribuie la tranziția către o economie digitală și verde, pentru investiții în infrastructura care oferă servicii de bază cetățenilor, precum și pentru măsuri economice în regiunile care depind cel mai mult de sectoarele cel mai afectate de criză.</p> <p>În ceea ce privește FSE, resursele suplimentare trebuie să fie utilizate în primul rând pentru a sprijini menținerea locurilor de muncă, inclusiv prin regimuri de șomaj tehnic și sprijin acordat lucrătorilor independenți, chiar și atunci când sprijinul respectiv nu este combinat cu măsuri active pe piața muncii, cu excepția cazului în care acestea din urmă sunt impuse de legislația națională. Resursele suplimentare trebuie să sprijine, de asemenea, crearea de locuri de muncă – în special pentru persoanele aflate în situații vulnerabile – măsurile de angajare a tinerilor, educația și formarea profesională, dezvoltarea competențelor – în special pentru a sprijini dubla tranziție verde și digitală și pentru a spori accesul la serviciile sociale de interes general, inclusiv pentru copii.</p>

Expunere de motive

Autoritățile de gestionare vor avea nevoie de mai mult timp și de mai multă flexibilitate pentru a pune în aplicare un nou program de această dimensiune.

Amendamentul 18

COM(2020) 451 final – Partea 1

Se modifică articolul 1 alineatul (1) punctul 2

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013

Articolul 92b alineatul (9)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Cu excepția asistenței tehnice menționate la alineatul (6) și a resurselor suplimentare utilizate pentru FEAD, menționate la alineatul (5) al șaptelea paragraf, resursele suplimentare trebuie să sprijine operațiunile din cadrul noului obiectiv tematic „Promovarea reparării daunelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și pregătirea unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei”, care completează obiectivele tematice prevăzute la articolul 9.</p>	<p>Cu excepția asistenței tehnice menționate la alineatul (6) și a resurselor suplimentare utilizate pentru FEAD sau pentru Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor, menționate la alineatul (5) al șaptelea paragraf, resursele suplimentare trebuie să sprijine operațiunile din cadrul noului obiectiv tematic „Promovarea reparării daunelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și pregătirea unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei”, care completează obiectivele tematice prevăzute la articolul 9.</p>

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Obiectivul tematic menționat la primul paragraf este disponibil exclusiv pentru programarea resurselor suplimentare. Prin derogare de la dispozițiile articolului 96 alineatul (1) literele (b), (c) și (d), acesta trebuie să nu fie combinat cu alte priorități de investiții.</p> <p>Obiectivul tematic menționat la primul paragraf trebuie, de asemenea, să constituie prioritatea de investiții unică pentru programarea și implementarea resurselor suplimentare din partea FEDR și a FSE.</p> <p>În cazul în care în cadrul unui program operațional existent sunt stabilite una sau mai multe axe prioritare separate, care corespund obiectivului tematic menționat la primul paragraf, elementele enumerate la articolul 96 alineatul (2) litera (b) punctele (v) și (vii) nu sunt necesare pentru descrierea axei prioritare din programul operațional revizuit.</p> <p>Planul de finanțare revizuit prevăzut la articolul 96 alineatul (2) litera (d) trebuie să stabilească alocarea resurselor suplimentare pentru anii 2020, 2021 și, după caz, 2022, fără identificarea de sume destinate rezervei de performanță și fără niciun fel de defalcare pe categorii a regiunilor.</p> <p>Prin derogare de la dispozițiile articolului 30 alineatul (1), cererile de modificare a unui program, prezentate de un stat membru, trebuie să fie justificate în mod corespunzător și să prezinte, în particular, impactul preconizat al modificărilor aduse programului asupra promovării reparării daunelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și pregătirii unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei. Cererile trebuie să fie însoțite de programul revizuit.</p>	<p>Obiectivul tematic menționat la primul paragraf este disponibil exclusiv pentru programarea resurselor suplimentare. Prin derogare de la dispozițiile articolului 96 alineatul (1) literele (b), (c) și (d), acesta trebuie să nu fie combinat cu alte priorități de investiții.</p> <p>Obiectivul tematic menționat la primul paragraf trebuie, de asemenea, să constituie prioritatea de investiții unică pentru programarea și implementarea resurselor suplimentare din partea FEDR și a FSE.</p> <p>În cazul în care în cadrul unui program operațional existent sunt stabilite una sau mai multe axe prioritare separate, care corespund obiectivului tematic menționat la primul paragraf, elementele enumerate la articolul 96 alineatul (2) litera (b) punctele (v) și (vii) nu sunt necesare pentru descrierea axei prioritare din programul operațional revizuit.</p> <p>Planul de finanțare revizuit prevăzut la articolul 96 alineatul (2) litera (d) trebuie să stabilească alocarea resurselor suplimentare pentru anii 2020, 2021 și, după caz, 2022, fără identificarea de sume destinate rezervei de performanță și fără niciun fel de defalcare pe categorii a regiunilor.</p> <p>Prin derogare de la dispozițiile articolului 30 alineatul (1), cererile de modificare a unui program, prezentate de un stat membru, trebuie să fie justificate în mod corespunzător și să prezinte, în particular, impactul preconizat al modificărilor aduse programului asupra promovării reparării daunelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și pregătirii unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei. Cererile trebuie să fie însoțite de programul revizuit.</p>

Amendamentul 19

COM(2020) 451 final – Partea 1

Se modifică articolul 1 alineatul (1) al doilea paragraf

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013

La articolul 92b alineatul (10), după al patrulea paragraf se adaugă un nou paragraf cu următorul text:

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
	<p>Prin derogare de la articolul 29 alineatele (3) și (4) și de la articolul 30 alineatul (2), Comisia aprobă orice modificare a unui program operațional existent sau orice nou program operațional specific înainte de împlinirea a zece zile lucrătoare de la prezentarea acestuia de către un stat membru.</p>

Expunere de motive

Programele operaționale, noi sau revizuite, ar trebui aprobate cât mai repede cu putință în contextul obiectivelor REACT-EU.

Amendamentul 20

COM(2020) 451 final – Partea 1

Se modifică articolul 1 alineatul (1) al doilea paragraf

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013

Articolul 92b alineatul (11) al doilea paragraf

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Prin derogare de la dispozițiile articolului 56 alineatul (3) și ale articolului 114 alineatul (2), statele membre trebuie să se asigure că, până la 31 decembrie 2024, este efectuată cel puțin o evaluare a utilizării resurselor suplimentare pentru a determina eficacitatea, eficiența, impactul și contribuția lor la obiectivul tematic menționat la alineatul (10) de la prezentul articol.	Prin derogare de la dispozițiile articolului 56 alineatul (3) și ale articolului 114 alineatul (2), statele membre trebuie să se asigure că, până la 31 decembrie 2024 sau până la 31 decembrie 2026 în cazul în care se aplică derogarea menționată la alineatul (2) al treilea paragraf de la prezentul articol , este efectuată cel puțin o evaluare a utilizării resurselor suplimentare pentru a determina eficacitatea, eficiența, impactul și contribuția lor la obiectivul tematic menționat la alineatul (10) de la prezentul articol.

Expunere de motive

Autoritățile de gestionare vor avea nevoie de mai mult timp și de mai multă flexibilitate pentru a pune în aplicare un nou program de această dimensiune. Prin urmare, se propune să se respecte propunerea Comisiei în ceea ce privește regula dezangajării și prelungirea până în 2024, ceea ce este în concordanță cu raportul adoptat de Comisia REGI în Parlamentul European.

Amendamentul 21

COM(2020) 451 final – Partea 2

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013

Anexă – paragraful 2

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Regulile descrise la alineatul (1) nu trebuie să aibă ca rezultat alocări per stat membru pentru întreaga perioadă 2020- 2022 mai mari decât	Regulile descrise la alineatul (1) nu trebuie să aibă ca rezultat alocări per stat membru pentru întreaga perioadă 2020- 2024 mai mari decât
(a) alocările pentru statele membre al căror VNB mediu pe cap de locuitor (în SPC) pentru perioada 2015-2017 este de peste 109 % din media UE-27; 0,07 % din PIB-ul real al acestora în 2019;	(a) alocările pentru statele membre al căror VNB mediu pe cap de locuitor (în SPC) pentru perioada 2015-2017 este de peste 109 % din media UE-27; 0,07 % din PIB-ul real al acestora în 2019;

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>(b) alocările pentru statele membre al căror VNB mediu pe cap de locuitor (în SPC) pentru perioada 2015-2017 este mai mic sau egal cu 90 % din media UE-27: 2,60 % din PIB-ul real al acestora în 2019;</p> <p>(c) alocările pentru statele membre al căror VNB mediu pe cap de locuitor (măsurat în SPC) pentru perioada 2015-2017 este de peste 90 % și mai mic sau egal cu 109 % din media UE-27: procentul se obține printr-o interpolare liniară între 0,07 % și 2,60 % a PIB-ului real din 2019 al acestora, care conduce la o reducere proporțională a procentului plafonării în conformitate cu creșterea prosperității.</p> <p>Sumele care depășesc nivelul prevăzut la literele a)-c) per stat membru sunt redistribuite proporțional cu alocările tuturor celorlalte state membre ale căror VNB-uri medii pe cap de locuitor (în PPS) se situează sub 100 % din media UE-27. VNB-ul pe cap de locuitor (în PPS) pentru perioada 2015-2017 este cel utilizat pentru politica de coeziune în negocierile privind CFM 2021-2027.</p>	<p>(b) alocările pentru statele membre al căror VNB mediu pe cap de locuitor (în SPC) pentru perioada 2015-2017 este mai mic sau egal cu 90 % din media UE-27: 2,60 % din PIB-ul real al acestora în 2019;</p> <p>(c) alocările pentru statele membre al căror VNB mediu pe cap de locuitor (măsurat în SPC) pentru perioada 2015-2017 este de peste 90 % și mai mic sau egal cu 109 % din media UE-27: procentul se obține printr-o interpolare liniară între 0,07 % și 2,60 % a PIB-ului real din 2019 al acestora, care conduce la o reducere proporțională a procentului plafonării în conformitate cu creșterea prosperității.</p> <p>Sumele care depășesc nivelul prevăzut la literele a)-c) per stat membru sunt redistribuite proporțional cu alocările tuturor celorlalte state membre ale căror VNB-uri medii pe cap de locuitor (în PPS) se situează sub 100 % din media UE-27. VNB-ul pe cap de locuitor (în PPS) pentru perioada 2015-2017 este cel utilizat pentru politica de coeziune în negocierile privind CFM 2021-2027.</p>

Expunere de motive

Autoritățile de gestionare vor avea nevoie de mai mult timp și de mai multă flexibilitate pentru a pune în aplicare un nou program de această dimensiune.

Amendamentul 22

COM(2020) 451 final – Partea 2

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013

Anexă – paragraful 3

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>În scopul calculării distribuției resurselor suplimentare excepționale pentru anii 2020 și 2021:</p> <p>(a) pentru PIB, perioada de referință este: primul semestru al anului 2020;</p> <p>(b) pentru numărul de persoane aflate în șomaj și numărul de persoane tinere aflate în șomaj, perioada de referință este: media din iunie până în august 2020;</p> <p>(c) alocarea maximă care rezultă din aplicarea alineatului (2) se înmulțește cu partea resurselor suplimentare pentru anii 2020 și 2021 din totalul resurselor suplimentare pentru anii 2020, 2021 și 2022.</p>	<p>În scopul calculării distribuției resurselor suplimentare excepționale pentru anii 2020 și 2021:</p> <p>(a) pentru PIB, perioada de referință este: primul semestru al anului 2020;</p> <p>(b) pentru numărul de persoane aflate în șomaj și numărul de persoane tinere aflate în șomaj, perioada de referință este: media din iunie până în august 2020;</p> <p>(c) alocarea maximă care rezultă din aplicarea alineatului (2) se înmulțește cu partea resurselor suplimentare pentru anii 2020 și 2021 din totalul resurselor suplimentare pentru anii 2020, 2021, 2022 și, după caz, pentru anii 2023 și 2024.</p>

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Înainte de aplicarea metodei descrise la alineatele (1) și (2) în ceea ce privește resursele suplimentare pentru anul 2020, se va aloca regiunilor ultraperiferice de nivel NUTS 2, din această alocare, o sumă corespunzătoare unei intensități a ajutorului de 30 EUR pe cap de locuitor. Alocarea va fi distribuită per regiune și per stat membru, în mod proporțional cu populația totală a respectivelor regiuni. Suma rămasă pentru anul 2020 va fi distribuită între statele membre în conformitate cu metoda descrisă la alineatele (1) și (2).</p>	<p>Înainte de aplicarea metodei descrise la alineatele (1) și (2) în ceea ce privește resursele suplimentare pentru anul 2020, se va aloca regiunilor ultraperiferice de nivel NUTS 2, din această alocare, o sumă corespunzătoare unei intensități a ajutorului de 30 EUR pe cap de locuitor. Alocarea va fi distribuită per regiune și per stat membru, în mod proporțional cu populația totală a respectivelor regiuni. Suma rămasă pentru anul 2020 va fi distribuită între statele membre în conformitate cu metoda descrisă la alineatele (1) și (2).</p>

Expunere de motive

Autoritățile de gestionare vor avea nevoie de mai mult timp și de mai multă flexibilitate pentru a pune în aplicare un nou program de această dimensiune.

Amendamentul 23

COM(2020) 451 final – Partea 2

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013

Anexă – paragraful 4

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>În scopul calculării distribuției resurselor suplimentare excepționale pentru anul 2022:</p> <p>(a) pentru PIB, perioada de referință este: primul semestru al anului 2021;</p> <p>(b) pentru numărul de persoane aflate în șomaj și numărul de persoane tinere aflate în șomaj, perioada de referință este: media din iunie până în august 2021;</p> <p>(c) alocarea maximă care rezultă din aplicarea alineatului (2) se înmulțește cu partea resurselor suplimentare pentru anul 2022 din totalul resurselor suplimentare pentru anii 2020, 2021 și 2022”.</p>	<p>În scopul calculării distribuției resurselor suplimentare excepționale pentru anul 2022 și, după caz, pentru anii 2023 și 2024:</p> <p>(a) pentru PIB, perioada de referință este: primul semestru al anului 2021;</p> <p>(b) pentru numărul de persoane aflate în șomaj și numărul de persoane tinere aflate în șomaj, perioada de referință este: media din iunie până în august 2021;</p> <p>(c) alocarea maximă care rezultă din aplicarea alineatului (2) se înmulțește cu partea resurselor suplimentare pentru anul 2022 din totalul resurselor suplimentare pentru anii 2020, 2021, 2022, 2023 și 2024”.</p>

Expunere de motive

Autoritățile de gestionare vor avea nevoie de mai mult timp și de mai multă flexibilitate pentru a pune în aplicare un nou program de această dimensiune.

Propunerea modificată de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de instituire a unor norme financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil și migrație, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului pentru managementul frontierelor și vize

COM(2020) 450 final

Amendamentul 24

COM(2020) 450 final

Se modifică punctul 1

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>se introduce considerentul 15a, cu următorul text:</p> <p>„(15a) Pentru a oferi flexibilitate statelor membre în ceea ce privește alocarea și ajustarea alocării resurselor financiare în conformitate cu nevoile lor specifice, este necesar să li se ofere acestora posibilitatea de a solicita transferuri limitate din fonduri către orice alt instrument care face obiectul gestiunii directe sau indirecte ori între fonduri la începutul perioadei de programare sau pe parcursul etapei de punere în aplicare.”</p>	<p>se introduce considerentul 15a, cu următorul text:</p> <p>„(15a) Pentru a oferi flexibilitate statelor membre în ceea ce privește alocarea și ajustarea alocării resurselor financiare ca răspuns la efectele imediate ale unei crize majore și în conformitate cu nevoile lor specifice, este necesar – în conformitate cu Codul de conduită referitor la parteneriat și guvernarea pe mai multe niveluri – să li se ofere acestora posibilitatea de a solicita transferuri limitate din punct de vedere tematic și temporare din fonduri către orice alt instrument care face obiectul gestiunii directe sau indirecte ori între fonduri la începutul perioadei de programare sau pe parcursul etapei de punere în aplicare.”</p>

Expunere de motive

Orice realocare de resurse de la și/sau între fonduri ar trebui efectuată ca răspuns la o criză majoră și ar trebui să respecte pe deplin principiile parteneriatului și pe cel al guvernării pe mai multe niveluri.

Amendamentul 25

COM(2020) 450 final

Se modifică punctul 6

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Articolul 21 se modifică după cum urmează:</p> <p>(a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:</p> <p>„1. Statele membre pot solicita, în acordul de parteneriat sau în cererea de modificare a unui program, transferul a până la 5 % în total din alocarea națională inițială a fiecărui fond către orice alt instrument care face obiectul gestiunii directe sau indirecte.</p>	<p>Articolul 21 se modifică după cum urmează:</p> <p>(a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:</p> <p>„1. Statele membre – în acord cu respectivele lor autorități de management și în conformitate cu Codul de conduită referitor la parteneriat și guvernarea pe mai multe niveluri – pot solicita, ca răspuns la o criză majoră recunoscută de Consiliu, în acordul de parteneriat sau în cererea de modificare a unui program, transferul a până la 5 % în total din alocarea națională inițială a fiecărui fond către orice alt instrument care face obiectul gestiunii directe sau indirecte doar pentru operațiuni conforme cu obiectivele politicii de coeziune.</p>

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Statele membre pot solicita, de asemenea, în acordul de parteneriat sau în cererea de modificare a unui program, transferul a până la 5 % în total din alocarea națională inițială a fiecărui fond către un alt fond sau către alte fonduri. Statele membre pot solicita un transfer suplimentar de până la 5 % în total din alocarea națională inițială per fond între FEDR, FSE+ sau Fondul de coeziune în limita resurselor globale ale statului membru în cadrul obiectivului «Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică.»</p>	<p>Statele membre – în acord cu respectivele lor autorități de management și în conformitate cu Codul de conduită referitor la parteneriat și guvernanta pe mai multe niveluri – pot solicita, de asemenea, ca răspuns la o criză majoră recunoscută de Consiliu, în acordul de parteneriat sau în cererea de modificare a unui program, transferul a până la 7 % în total din alocarea națională inițială a fiecărui fond către un alt fond sau către alte fonduri. Statele membre pot solicita un transfer suplimentar de până la 7 % în total din alocarea națională inițială per fond între FEDR, FSE+ sau Fondul de coeziune în limita resurselor globale ale statului membru în cadrul obiectivului «Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică.»</p>

Expunere de motive

În pofida consecințelor negative ale oricărei crize majore, inclusiv ale pandemiei de COVID-19, statele membre nu ar trebui să încurajeze prea mult retragerea resurselor din politica de coeziune. Pe de altă parte, politica de coeziune ar trebui să fie mai flexibilă pentru a absorbi eventualele șocuri negative, precum actuala pandemie.

Amendamentul 26

COM(2020) 450 final

Se modifică punctul 8, se adaugă un nou articol 15a, un nou subpunct (ultimul), după cum urmează:

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
	<p>Măsurile menționate anterior se aplică în termen de 24 de luni, sau, după caz, în termen de 48 de luni de la decizia Consiliului în conformitate cu primul subpunct. Orice prelungire a acestor măsuri necesită o altă decizie a Consiliului de recunoaștere a unei crize majore.</p>

Expunere de motive

Toate măsurile extraordinare adoptate ca răspuns la circumstanțe excepționale trebuie limitate la o perioadă de timp clar definită. Aceste măsuri ar trebui să fie prelungite de Consiliu dacă o criză majoră persistă. Autoritățile de gestionare vor avea nevoie de mai mult timp și de mai multă flexibilitate pentru a pune în aplicare un nou program de această dimensiune.

Propunerea modificată de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune

COM(2020) 452 final

Amendamentul 27

COM(2020) 452 final

Se modifică punctul (2)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>se introduce următorul considerent 10b:</p> <p>„(10b) În vederea consolidării capacității sistemelor de sănătate publică de a preveni, de a răspunde rapid și de a se redresa în urma unor situații de urgență sanitară, FEDR ar trebui să contribuie, de asemenea, la reziliența sistemelor de sănătate. În plus, după ce pandemia fără precedent de COVID-19 a evidențiat importanța disponibilității imediate a unor materiale critice pentru a oferi un răspuns eficace într-o situație de urgență, domeniul de aplicare al sprijinului FEDR ar trebui să fie extins pentru a permite achiziționarea de materiale necesare pentru consolidarea rezilienței în fața dezastrelor și pentru creșterea rezilienței sistemelor de sănătate. Atunci când se achiziționează materiale pentru consolidarea rezilienței sistemelor de sănătate, acestea ar trebui să fie în concordanță cu strategiile naționale în domeniul sănătății, să nu le depășească pe acestea și să asigure complementaritatea cu [programul în domeniul sănătății], precum și cu capacitățile rescEU în cadrul Mecanismului de protecție civilă al Uniunii (UCPM).”;</p>	<p>se introduce următorul considerent 10b:</p> <p>„(10b) În vederea consolidării capacității sistemelor de sănătate publică de a preveni, de a răspunde rapid și de a se redresa în urma unor situații de urgență sanitară, FEDR ar trebui să contribuie, de asemenea, la reziliența sistemelor de sănătate. În plus, după ce pandemia fără precedent de COVID-19 a evidențiat importanța disponibilității imediate a unor materiale critice pentru a oferi un răspuns eficace într-o situație de urgență, domeniul de aplicare al sprijinului FEDR ar trebui să fie extins pentru a permite achiziționarea de materiale necesare pentru consolidarea rezilienței în fața dezastrelor și pentru creșterea rezilienței sistemelor de sănătate. Atunci când se achiziționează materiale pentru consolidarea rezilienței sistemelor de sănătate, acestea ar trebui să fie în concordanță cu strategiile naționale și, după caz, regionale în domeniul sănătății, să nu le depășească pe acestea și să asigure complementaritatea cu [programul în domeniul sănătății], precum și cu capacitățile rescEU în cadrul Mecanismului de protecție civilă al Uniunii (UCPM).”;</p>

Expunere de motive

Motivele sunt evidente.

II. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

Observații generale

1. salută propunerile specifice ale REACT-EU vizând abordarea efectelor socioeconomice negative directe ale actualei pandemii și ale altor viitoare crize majore, inclusiv resursele suplimentare pentru repararea daunelor provocate de criză și facilitarea unei redresări verzi, digitale și reziliente;

2. subliniază importanța politicii de coeziune și a capacității acesteia de a sprijini orașele și regiunile pe timp de criză, inclusiv prin utilizarea programelor operaționale existente; subliniază, în acest context, că provocările abordate de REACT-EU, și anume atenuarea impactului negativ al COVID-19 și pregătirea pentru o redresare pe termen lung, necesită strategii ajustate și adaptate din punct de vedere teritorial, întrucât impactul teritorial și oportunitățile rezultate din aceste provocări nu sunt distribuite în mod egal în interiorul UE;

3. subliniază nevoia de a găsi un echilibru între plata resurselor puse la dispoziție recent, investigarea efectivă și eficiența și nevoia de a evita neregulile, erorile sistemice sau fraudă;

4. își reiterează preocuparea cu privire la natura temporară a unor consolidări financiare din cadrul politicii de coeziune, care nu vor compensa reducerile inițiale propuse de Comisie în 2018; CoR insistă în acest context că, atunci când pune în aplicare prioritățile pe termen scurt, politica de coeziune nu ar trebui să piardă din vedere obiectivele și necesitățile sale de dezvoltare pe termen lung;
5. salută măsurile care vizează reducerea sarcinii administrative implicate de punerea în aplicare a programelor;
6. ia act de exceptarea de la cerința privind concentrarea tematică prevăzută în REACT-EU, dar recomandă o concentrare tematică minimă, pentru a garanta că fondurile cheltuite pentru repararea daunelor provocate de criză sunt corelate cu obiectivul neutralității climatice a UE până în 2050; solicită statelor membre să utilizeze în mod inovator resursele suplimentare pentru a-și aduce economiile mai aproape de o cale de dezvoltare verde, digitală și rezilientă, asigurând redresarea pe termen mai lung;
7. subliniază că, pentru a garanta că banii sunt cheltuiți în domeniile în care se resimte cea mai mare nevoie, principiul parteneriatului și cel al bunei guvernante ar trebui utilizate în momentul regândirii sau creării de noi programe operaționale pentru a acoperi alocările financiare ale REACT-EU, în momentul realocării de resurse sau al realizării modificărilor programelor politicii de coeziune după 2020;
8. subliniază că multe proiecte din diverse domenii trebuie să fie pregătite urgent și puse în aplicare în mod eficient, pentru redresarea globală în urma crizei. Acestea ar putea fi însă împiedicate de deficitele financiare ale bugetelor locale și regionale. Ca atare, este necesară utilizarea surselor de asistență tehnică disponibile la nivel național și la nivelul UE, pentru a sprijini lansarea rapidă a celor mai importante proiecte care vizează redemararea economiei;
9. subliniază că pandemia de COVID-19 și închiderea unilaterală a frontierelor în mai multe state membre au adus prejudicii masive regiunilor frontaliere, care trebuie rezolvate în mod adecvat, inclusiv prin finanțarea unor proiecte transfrontaliere; subliniază totodată că, în cazul unor măsuri viitoare de limitare a mișcării persoanelor, ar trebui să se evite închiderea granițelor și perturbarea disproporționată a vieții celor care trăiesc în regiunile de frontieră;

În ceea ce privește Regulamentul privind REACT-EU

10. salută introducerea unui nou obiectiv tematic „Promovarea reparării daunelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și pentru pregătirea unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei” pentru resursele suplimentare, care ar trebui să faciliteze programarea și evaluarea ex post a intervențiilor realizate în temeiul REACT-EU;
11. salută opțiunea de solicitare a unei rate de cofinanțare de până la 100 % în eventualitatea unor resurse suplimentare în temeiul REACT-EU, solicitând totodată un flux adecvat al investițiilor și o vigilență crescută cu privire la posibilele nereguli;
12. salută nivelul mai înalt al prefinanțării pentru măsurile sprijinite de finanțarea suplimentară din partea REACT-EU, care ar trebui să facă posibilă plata rapidă a angajamentelor;
13. solicită ca resursele suplimentare să fie distribuite până în 2024 pentru a oferi autorităților de gestionare timpul și flexibilitatea necesare pentru a pune în aplicare un nou program de această mărime și pentru a promova cheltuirea mai eficientă și mai eficace, precum și reducerea sarcinii administrative;
14. subliniază că posibilitatea de transferuri între categoriile de regiuni nu ar trebui utilizată doar atunci când nu există alte posibilități de finanțare și doar în măsura necesară pentru răspunsul imediat la situația provocată de izbucnirea epidemiei de COVID-19, ținând seama totodată de obiectivul global al coeziunii economice, sociale și teritoriale;

În ceea ce privește amendamentul la propunerea de Regulament privind dispozițiile comune 2021-2027

15. remarcă flexibilitatea sporită în transferul resurselor financiare din cadrul programelor politicii de coeziune către instrumentele în gestiune directă sau indirectă ca răspuns la o criză majoră;
16. reiterează că aceste măsuri suplimentare ar trebui limitate ca timp și sferă de cuprindere, ținând seama că niciun transfer nu ar trebui să împiedice, mai ales, punerea în aplicare sau finalizarea investițiilor esențiale în regiunile afectate de aceste transferuri;

17. subliniază, în același timp, că politica de coeziune după 2020 ar trebui să fie mai flexibilă, pentru a absorbi eventualele șocuri negative, precum actuala pandemie;
18. salută pragurile mai reduse introduse pentru operațiunile de eliminare treptată în perioada de programare viitoare;
19. recomandă clarificarea dispozițiilor privind selectarea operațiunilor finalizate efectiv sau puse în aplicare pe deplin ca răspuns direct la efectele negative ale situațiilor de criză;

În ceea ce privește amendamentul la Regulamentul privind FEDR și Fondul de coeziune 2021-2027

20. salută extinderea sferei de cuprindere, care face statele membre mai reziliente la potențialele crize viitoare. CoR subliniază în acest context importanța unui acces îmbunătățit la finanțare pentru întreprinderile cel mai afectate de criză, fără a pierde din vedere atenția acordată normelor privind ajutoarele de stat;
21. salută extinderea sprijinului privind finanțarea capitalului circulant pentru IMM-uri, care ar trebui să le permită acestora să răspundă rapid la orice criză majoră care ar putea apărea;
22. remarcă derogarea de la cerința privind concentrarea tematică și alocarea minimă pentru dezvoltarea urbană durabilă ca răspuns la circumstanțele excepționale; CoR solicită în același timp ambiții mai mari și elaborarea de instrumente teritoriale la nivel local și regional în perioada de după 2020;

În ceea ce privește amendamentul la Regulamentul privind FSE 2021-2027

23. salută propunerea de a aborda sărăcia în rândul copiilor și de a intensifica concentrarea tematică privind șomajul în rândul tinerilor, întrucât aceste grupuri s-au dovedit deosebit de vulnerabile la efectele negative ale pandemiei de COVID-19 și, prin urmare, merită mult mai multă atenție;
24. salută opțiunea de a aplica măsuri temporare pentru utilizarea FSE Plus;
25. avertizează că orice reduceri legate de Programul UE în domeniul sănătății ar putea slăbi în mod semnificativ pregătirea UE pentru viitoare pandemii și subliniază sinergiile dintre program și FSE Plus;

În cele din urmă

26. subliniază că regiunile și orașele s-au aflat în prima linie a pandemiei de COVID-19 și sunt cele mai bune locuri pentru asigurarea redresării în urma unor șocuri asimetrice precum această criză;
27. subliniază, prin urmare, că măsurile justificate de criza provocată de COVID-19 nu ar trebui să ducă în niciun caz la încercarea de a centraliza punerea în aplicare a politicii de coeziune în perioada de după 2020;
28. subliniază, în consecință, că finanțarea descentralizată a UE pentru regiuni și orașe nu este doar un mod eficient de a aborda șocurile pe termen scurt în materie de sănătate, ci și de a stabili fundamentele necesare pentru redresarea durabilă pe termen mediu și lung;
29. solicită în acest sens coordonarea deplină între instrumentele politicii de coeziune și alte programe ale UE, inclusiv Fondul pentru o tranziție justă și Mecanismul de redresare și reziliență, pentru a maximiza impactul pozitiv pe termen mediu și lung și a concepe un sistem de implementare eficient;
30. observă că cele patru propuneri legislative sunt conforme cu principiul subsidiarității și cu cel al proporționalității.
31. susține cu fermitate un mecanism al UE de protejare a democrației, a statului de drept și a drepturilor fundamentale; solicită ca acest mecanism să respecte toate valorile fundamentale ale UE, inclusiv respectarea demnității umane și a drepturilor omului, a libertății și egalității în fiecare stat membru, regiune și localitate;

Bruxelles, 14 octombrie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

ISSN 1977-1029 (ediție electronică)
ISSN 1830-3668 (ediție tipărită)

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURG

RO